
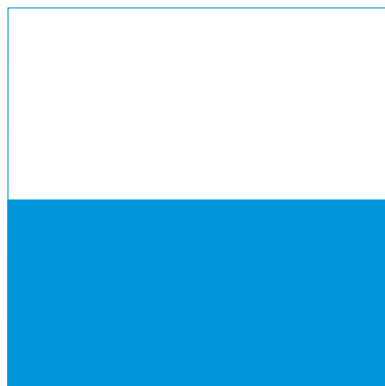
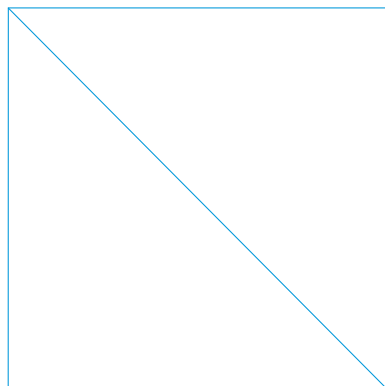
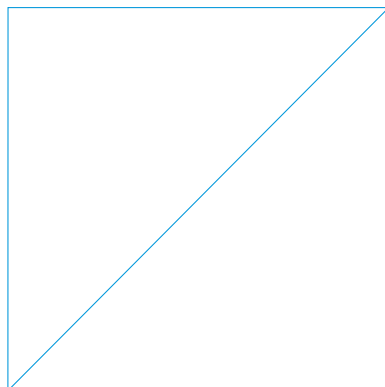
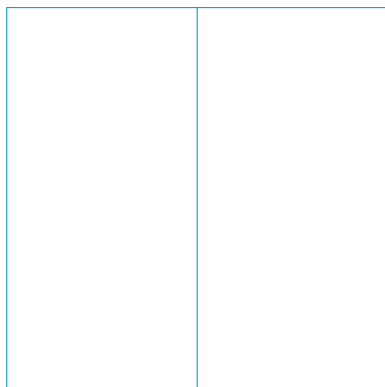

De Rechtspraak

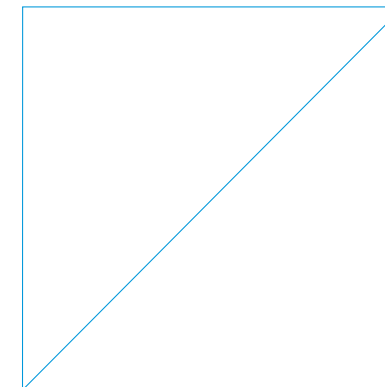
Kengetallen
gerechten
2014

 de Rechtspraak	

Analyse kengetallen 2014

1	Analyse kengetallen gerechten 2014	4	4	Productie en financiën	42	
2	Samenvatting uitkomsten	6		4.1	Productievolume t.o.v. instroom en planning	42
2.1	Samenvatting kwaliteitskengetallen	6		4.2	Relatieve zaakswaarte	44
2.2	Samenvatting kengetallen productie en financiën	9		4.3	Financieel resultaat en productiviteit	45
2.3	Samenvatting kengetallen personeel en organisatie	10		4.3.1	Productiviteitsontwikkeling bij de rechtspraak als geheel	45
3	Kwaliteit	12		4.3.2	De begrippen kostenproductiviteit en financieel resultaat	45
3.1	Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur	12		4.3.3	Rechtbanken, financieel resultaat en productiviteit	45
3.1.1	Inleiding	12		4.3.4	Productiviteit rechtbanken en andere indicatoren	47
3.1.2	Tevredenheid over het functioneren van de gerechten	13		4.3.5	Gerechtshoven, financieel resultaat en productiviteit	48
3.1.3	Tevredenheid over het rechtspreken, landelijk beeld	13		5	Personeel en organisatie	49
3.1.4	Tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbanken	14		5.1	Ziekteverzuim	49
3.1.5	Tevredenheid over het rechtspreken bij gerechtshoven en bijzondere colleges	15		5.2	Personele samenstelling	50
3.1.6	Tevredenheid over de procesduur	15		5.3	Grootte gerechten	52
3.2	Lengte van procedures	17				
3.2.1	Inleiding	17				
3.2.2	Rechtbanken en procesduur	18				
3.2.3	Samenhang duur rechtszaken bij rechtbanken met andere kengetallen	24				
3.2.4	Gerechtshoven en procesduur	24				
3.2.5	Procesduur CBb en CRvB	25				
3.3	Motivering uitspraken strafzaken: Promispercentage	26				
3.4	MK-aandeel	27				
3.5	Mate van permanente educatie (PE)	29				
3.6	Publicatiegraad van uitspraken	30				
3.7	Klachten	31				
3.8	Wrakingen	33				
3.9	Mediation binnen de Rechtspraak	34				
3.10	Appelpercentages	37				
3.10.1	Algemeen	37				
3.10.2	Civiele procedures, mate van appel	38				
3.10.3	Strafrechtelijke procedures, mate van appel	39				
3.10.4	Bestuursrechtelijke procedures, mate van appel	40				

1 Analyse kengetallen gerechten 2014

De Rechtspraakorganisatie beschouwt het vergroten van openheid over de prestaties als een van haar taken. Deze jaarlijkse publicatie van de kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten, levert daartoe een bijdrage. Hij is bedoeld als aanvulling op het Jaarverslag 2014 van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de Rechtspraak als geheel en waarin ook de landelijke uitkomsten op het gebied van de kengetallen over 2014 zijn beschreven.

Kengetallen over afzonderlijke gerechten hebben beperkingen: niet alles kan worden gemeten. Zo is de juridische kwaliteit van uitspraken in rechtszaken niet zomaar uit te drukken in cijfers. Verder lenen sommige getallen zich beter voor vergelijking tussen gerechten dan andere. Ten slotte vormt het publiceren van kengetallen van gerechten als slechts één van de middelen om te laten zien hoe de Rechtspraak functioneert.

Hieronder volgt een korte beschouwing van de plaats en reikwijdte van het publiceren van kengetallen naast andere instrumenten om transparantie en openheid bij de Rechtspraak te bevorderen.

Begin 2013 verscheen een studie van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) *Speelruimte voor transparantere rechtspraak*¹.

Daaruit blijkt dat transparantie bij de Rechtspraak op vele manieren kan worden bevorderd, waarvan het publiceren van kengetallen er slechts één is.

Voorbeelden² van bijdragen aan transparantie, die niet goed in cijfers zijn te vatten zijn: strategische communicatie naar de media, participatie van rechters in het maatschappelijk debat en het toelaten van camera's in de rechtszaal.

Wat dat laatste betreft, volgens de persrichtlijn hebben camera's in principe altijd toegang tot de rechtszaal en mag de stem van de verdachte worden opgenomen.

Op deze manier krijgt de samenleving een vollediger beeld van de gang van zaken in de rechtszaal.

Ook de rapportages van de kwaliteitsvisitaties³ bevorderen de openheid. De visitatie dient als verantwoording van de Rechtspraak aan de maatschappij en bevordert de kwaliteitsverbetering in de gerechten. Het houdt in dat eens in de vier jaar alle gerechten bezocht worden door een grotendeels externe commissie.

Eveneens niet in kengetallen gevat, maar wel belangrijk om de openheid te bevorderen, zijn de activiteiten die de gerechten organiseren in het kader van het programma Meet the Judge, waarin ontmoetingen plaatsvinden tussen de

rechterlijke organisatie en de maatschappij. Voorbeelden zijn bijeenkomsten van rechters met winkeliers over winkeldiefstallen en wijkbezoeken van rechters-commissarissen.

Publicatie van en (pers)voorlichting over uitspraken draagt bij aan transparantie van de Rechtspraak. Zo publiceren rechters steeds meer vonnissen. Ze leggen daarin gemotiveerd uit waarom ze tot een bepaald oordeel zijn gekomen. Het aantal gepubliceerde rechterlijke uitspraken is weliswaar in een kengetal uitgedrukt, maar in hoeverre publicatie van 'interessante' uitspraken achterwege blijft, wordt daarmee niet uitgedrukt. Evenmin komt daarin de mate van voorlichting over uitspraken tot uitdrukking.

De maatschappelijke betekenis van de Rechtspraak laat zich minder gemakkelijk in kengetallen vangen en leent zich niet voor een vergelijking tussen gerechten. Dat betekent overigens niet dat daarover geen informatie beschikbaar is; zie de publicaties daarover en het onderzoeksprogramma⁴. Het onderzoeksprogramma van de Raad besteedt hier aandacht aan zoals door onderzoek naar het vertrouwen van de burger in de rechter en de rol van professionele normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij zaaktoedeling.

Getracht is met deze rapportage van de kengetallen over de afzonderlijke gerechten verschillende gebruikersgroepen te bedienen. Rechtzoekenden en rechtshulpverleners zullen vooral geïnteresseerd zijn in kwaliteitsaspecten als de duur van de procedures en de tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken. Naast kwaliteitsindicaties, zijn gegevens over de bedrijfsvoering interessant voor instanties die betrokken zijn bij de begroting van de Rechtspraak, zoals het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

De Rechtspraak ziet de kengetallen ook als een middel voor gerechten om op de hoogte te raken van de best practices bij andere gerechten; een benedengemiddelde uitkomst kan voor een gerecht aanleiding zijn tot het onderzoeken hoe een ander gerecht meerjarig tot een bovengemiddelde uitkomst is gekomen. Beschrijvingen van onderzoek naar best practices en de uitkomsten daarvan vormen geen onderdeel van deze rapportage.

- 1 Dennis Broeders, Corien Prins, Henk Griffioen, Petra Jonkers, Meike Bok-horst en Marijn Sax, *Speelruimte voor transparantere rechtspraak*, WRR Ver-kenning nr. 26, Amsterdam University Press 2013.
- 2 Zie genoemde rapport pag. 209 e.v.: Corien Prins, Jesse van der Mijl en Will Tiemijer, *Rechters aan het woord over transparantie*.
- 3 Rapportages zijn te vinden op rechtspraak.nl/Organisatie/Raad-Voor-De-Rechtspraak/Kwaliteit-van-de-Rechtspraak in de rubriek 'Visitatie 2014'.
- 4 Zie rechtspraak.nl/Organisatie/Raad-Voor-De-Rechtspraak/Wetenschapsonderzoek in de rubriek 'Wetenschappelijk onderzoek', waar ook een overzicht te vinden is van reeds afgerond onderzoek.

Indeling rapportage

Deze kengetallenrapportage geeft, met alle genoemde beperkingen, een vergelijking van gerechten op drie hoofdcategorieën:

- [kwaliteit](#)
- [productie en financiën](#)
- [personeel en organisatie](#)

Eerst zijn in hoofdstuk 2 alle uitkomsten samengevat.

Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de uitslagen van de kwaliteitsindicatoren, zoals de tevredenheid over het rechtspreken en de resultaten op het gebied van de procedureuur (doorlooptijden) bij de Rechtspraak. Hoofdstuk 4 behandelt de kengetallen die te maken hebben met de bedrijfsvoering, zoals het financieel resultaat en productiviteit.

In hoofdstuk 5 komen de indicatoren aan de orde die gaan over aspecten van het personeel bij de Rechtspraak, zoals leeftijdsopbouw, man-vrouwverdeling en ziekteverzuim.

In de analyses van verschillen tussen gerechten is telkens ook gezocht naar oorzaken en verklaringen voor die verschillen. Dit betekent dat als in deze rapportage geen oorzaken zijn gemeld, er geen oorzaken zijn gevonden. Hetzelfde geldt voor samenhangen tussen de uitkomsten op verschillende ken-getallen; niet altijd zal expliciet aangegeven worden dat er geen verbanden zijn gevonden. Als er wel interpreteerbare verbanden zijn gevonden, worden deze altijd gerapporteerd.

Bijlage 1 gaat nader in op de definities van alle kengetallen.

Bijlage 2 bevat de overzichtstabellen met alle uitkomsten gerangschikt naar rechtbank en in bijlage 3 zijn de uitkomsten van de gerechtshoven gerangschikt naar hof.

De analyses die de afzonderlijke rechtbanken zelf maakten, zijn te vinden in bijlage 4 en de analyses van de afzonderlijke hoven en de colleges in bijlage 5. Elk gerecht gaat daar kort in op een aantal uitkomsten voor dat gerecht.

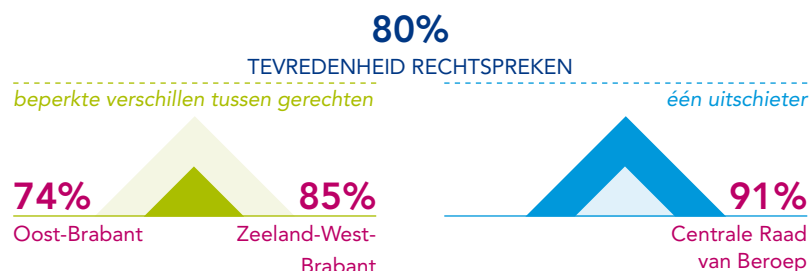
2 Samenvatting uitkomsten

2.1 Samenvatting kwaliteitskengetallen

Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur

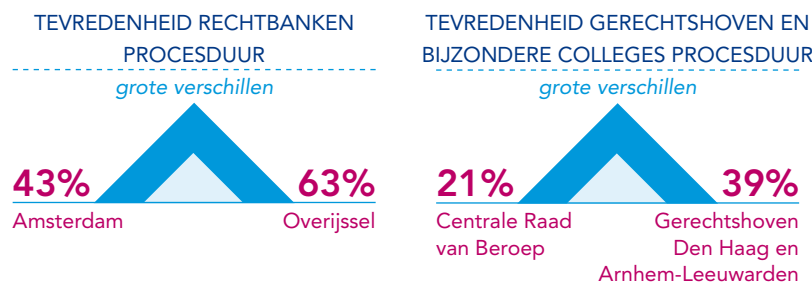
Aan professionele procespartijen en rechtzoekenden is in 2014 gevraagd hoe tevreden men is over de gang van zaken bij het gerecht. Een grote meerderheid van de klanten van de gerechten is tevreden over het functioneren van de Rechtspraak. De resultaten zijn vergelijkbaar met die uit 2011. Daar waar deze van elkaar verschilden, waren die verschillen klein.

Verreweg het grootste deel van de ondervraagden is tevreden over **het rechtspreken** (hoofdstuk 3.1.3): meer dan driekwart (77 procent) van de professionals en ruim vijf op de zes (84 procent) rechtzoekenden. Het gemiddelde over beide groepen is circa 80 procent. In grote lijnen was men ongeveer even tevreden over het rechtspreken als in 2011.

De tevredenheid over gerechten varieert slechts in lichte mate, tussen de 74 procent voor rechtbank Oost-Brabant tot de 85 procent voor rechtbank Zeeland-West-Brabant. Alleen over het rechtspreken bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) was men veel vaker, 91 procent, tevreden.

Over **de procesduur** (hoofdstuk 3.1.6) is men veel minder vaak tevreden dan over het rechtspreken en in vergelijking met 2011 is de tevredenheid niet toegenomen. De professionals blijken over de procesduur minder vaak tevreden te zijn dan de rechtzoekenden.

De tevredenheid over de procesduur varieert sterk, al naar gelang het gerecht. De tevredenheid daarover was voor rechtbanken tussen de 43 en 63 procent, voor gerechtshoven tussen 36 en 39 procent en bij de CRvB en het CBB was die 21 procent.

Tijdigheid

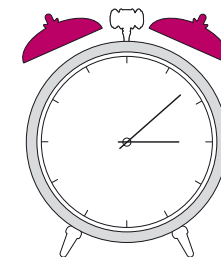
Verkort van de gerechtelijke procedures blijft een belangrijke doelstelling bij de gerechten en die is ook opgenomen in de Agenda van de Rechtspraak 2015-2018. Over een langere periode bezien, in vergelijking met 2009, is de duur van rechtszaken duidelijk verbeterd. In 2012 en 2013 stagneerde de verbetering. In 2014 is weer een geringe versnelling te zien, maar in veel gevallen nog onvoldoende om aan de norm voor de duur van rechtszaken te voldoen.

De organisatorische belasting om de regionale herindeling tot stand te brengen, en de veranderingen in de organisatiestructuur binnen de gerechten, zijn van invloed geweest op deze uitkomsten. Ook hebben (nieuwe) proces-eisen invloed op de duur van een rechtszaak.

Het zijn echter zeker niet de enige verklaringen, aangezien de verschillen tussen gerechten in de duur van rechtszaken vaak groot waren. Dat is een indicatie dat een verdere verkorting haalbaar is.

In 2014 werden bij de **rechtbanken** (hoofdstuk 3.2.1) landelijk gezien ruim de helft (55 procent) van de norm voor de duur van rechtszaken gehaald, een lichte verbetering in vergelijking met 2013.

De verschillen tussen rechtbanken in de mate waarin men aan de duurnormen voldeed waren groot. Overijssel en Midden-Nederland voldeden in 2014 daaraan het vaakst (meer dan tweederde). In Rotterdam en Limburg was dat matig (43 procent). De rest zat daar tussenin.

TIJDIGHEID
grote verschillen

Bij de **gerechtshoven** (hoofdstuk 3.2.4) werd de duur van rechtszaken in 2014 korter. Desondanks hadden de gerechtshoven moeite te voldoen aan de norm voor de duur van rechtszaken. Hof Den Haag voldeed bij 23 procent van de zaakstypen aan de norm. De andere hoven slechts bij 8 procent.

De rechtszaken bij de **kantonrechter** en de **familierechtzaken** (in eerste aanleg en in hoger beroep) voldoen het vaakst aan de normen.

De **bestuursrechtelijke rechtszaken** op het gebied van vreemdelingenrecht en regulier bestuursrecht zijn in de afgelopen jaren bij de rechtbanken steeds korter gaan duren. Er wordt daardoor ook steeds vaker aan de norm voldaan, behalve bij belastingrechtzaken (rijksbelastingen en lokale belastingen). De verschillen tussen rechtbanken in de duur van belastingzaken blijken groot.

De verschillen tussen gerechtshoven in de behandeling van belastingzaken zijn bijzonder groot.

In 2014 is bij de rechtbanken de duur van **handelszaken** bekort, maar voldoen vaak nog niet aan de norm. Alleen kort gedingen voldeden bij vrijwel alle rechtbanken aan de norm. De verschillen tussen rechtbanken in procesduur van handelszaken zijn groot.

Bij geen van de gerechtshoven werden voldoende handelszaken binnen de normtijd afgedaan om de norm te kunnen halen. De verschillen tussen hoven in de duur van handelszaken waren groot.

De behandeling van **strafzaken** is in 2014 zowel bij de rechtbanken als bij de gerechtshoven korter gaan duren. De rechtbank voldoen daardoor vaker aan de norm voor strafzaken.

Bij de gerechtshoven is, ondanks de verbetering, aan geen van deze norm voldaan. De verschillen tussen hoven in de duur van strafzaken waren bijzonder groot.

DUUR RECHTSZAKEN RECHTBANKEN

*grote verschillen bij
handelszaken, vreemdelingenzaken,
belastingzaken, regulier bestuur*

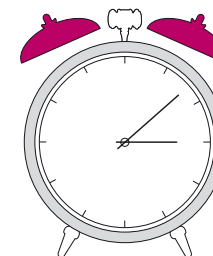
DUUR RECHTSZAKEN RECHTBANKEN

*beperkte verschillen bij
kantonzaken, familie recht, strafrecht*

DUUR RECHTSZAKEN GERECHTSHOVEN

*grote verschillen bij
alle rechtsgebieden behalve
het familierecht*

Bewijsmotivering strafzaken: Promispercentages (hoofdstuk 3.3)

De Promismethode is een systematiek met criteria om de motivering van vonnissen en arresten in strafzaken te verbeteren. Afgesproken is dat rechtbanken en gerechtshoven minimaal 50 procent van de MK-uitspraken in strafzaken opstellen volgens de Promismethode.

Slechts één rechtbank, Amsterdam en twee gerechtshoven, Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden, haalden die norm van 50 procent niet.

Meervoudige kamer behandeling (hoofdstuk 3.4)

Het aandeel van de zaken dat door drie rechters, dat wil zeggen door een meervoudige kamer (MK), behandeld wordt, is bij veel rechtsgebieden sinds 2007 toegenomen (hoofdstuk 3.4).

De normpercentages worden bij de rechtbanken weliswaar geregeld niet behaald, maar de onderliggende doelstelling is wel bereikt. De norm heeft immers tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid. Gerechten geven daarbij zelf aan dat vrijwel altijd de zaken waarvoor dat nodig is, door drie rechters worden behandeld.

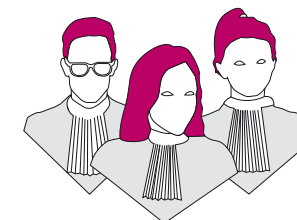
MK-AANDEEL RECHTBANKEN

grote verschillen

MK-AANDEEL GERECHTSHOVEN

beperkte verschillen

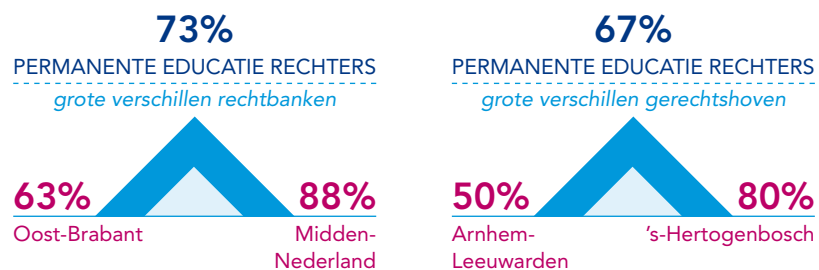
Dat de verschillen tussen rechtbanken in de mate van behandeling door de meervoudige kamer groot zijn, kan erop duiden dat er, naast een verschillend zaakaanbod, op dit gebied ook beleidsverschillen bestaan tussen rechtbanken.

Permanente educatie (hoofdstuk 3.5)

De norm voor permanente educatie (PE) is dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt.

Bijna driekwart van de rechters bij de rechtbanken voldeed aan deze norm en tweederde van de raadsheren bij de gerechtshoven.

De onderlinge verschillen tussen gerechten zijn groot. Daarbij blijken gerechten met een hoge mate van PE voor rechters/ raadsheren ook een hoge mate van PE voor juridisch medewerkers te hebben. Dit zijn sterke aanwijzingen dat bij de laag scorende gerechten nog een sterke verbetering mogelijk is.

Publicatiegraad van uitspraken in rechtszaken (hoofdstuk 3.6)

Het aantal op rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraken, exclusief het vreemdelingenrecht, is in de afgelopen jaren sterk toegenomen van bijna 17 duizend in 2007 tot ruim 22 duizend in 2014.

De laatste jaren publiceerden de rechtbanken Overijssel en Gelderland relatief veel. Relatief weinig publiceerden de rechtbanken Limburg, Noord-Nederland en Rotterdam.

Van de gerechtshoven publiceerde de laatste jaren hof Amsterdam verhoudingsgewijs veel uitspraken en Den Haag relatief weinig.

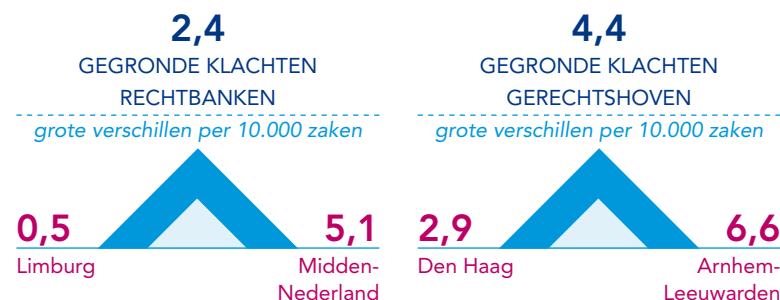

Klachten en wrakingen

Het aantal **klachten** (hoofdstuk 3.7) is de laatste jaren sterk toegenomen, van 1.208 in 2010 tot 2.070 in 2014. Toch zijn er geen aanwijzingen dat gerechten minder goed zijn gaan functioneren. Afgezet tegen de totale zaaksstroom van circa 1,7 miljoen, is het klachtenniveau nog steeds gering.

Ruim een op de vijf klachten bleek in 2014 gegrond. Dat komt neer op gemiddeld 25 gegronde klachten per gerecht of 2,4 gegronde klachten per 10.000 zaken.

De rechtbanken Midden-Nederland en Rotterdam hadden de laatste drie jaar relatief vaak te maken met gegronde klachten. In de rechtbanken Noord-Nederland, Limburg, Overijssel en Amsterdam gebeurde dat relatief weinig.

Het aantal **wrakingsverzoeken** (hoofdstuk 3.8) nam tot en met 2012 van jaar tot jaar toe, maar die trend zette in 2013 en 2014 niet door. In 2014 waren er 620 wrakingsverzoeken.

Slechts in een klein deel van de gevallen blijkt na behandeling van wrakingsverzoek dat er terecht is gewraakt en het wrakingsverzoek is gehonoreerd. In 2014 is 25 keer een wrakingsverzoek gehonoreerd. Dat aantal fluctueert door de jaren heen tussen de 15 en 42 keer per jaar.

Gebruik van mediation (hoofdstuk 3.9)

Het aantal mediations binnen de Rechtspraak nam tot en met 2010 jaarlijks toe, toen er ruim 3.900 mediations startten. Vanaf 2011 nam dat af en in 2014 zijn ruim 2.600 mediations gestart.

Het percentage (geheel of gedeeltelijk) geslaagde mediations is de laatste twee jaar toegenomen van 54 procent in 2012 naar 59 procent in 2014.

De verschillen tussen rechtbanken in de mate van mediationgebruik zijn aanzienlijk. Wel kan dat binnen één en dezelfde rechtbank van jaar tot jaar verschillen.

De laatste drie jaar was het gebruik van mediation in Overijssel, Midden-Nederland, Noord-Holland en Rotterdam het hoogst en in Noord-Nederland en Oost-Brabant het laagst.

Tussen de gerechtshoven verschilde de mate van mediation eveneens sterk. Bij de hoven Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden vinden de laatste jaren relatief weinig mediations plaats. Bij hof 's-Hertogenbosch wordt al jaren relatief vaak gebruik gemaakt van mediation.

Appelpercentages (hoofdstuk 3.10)

De mate van appel van een rechterlijke uitspraak is bij veel van de achttien onderscheiden typen rechtszaken toegenomen. Er zijn geen gegevens beschikbaar die licht werpen op de oorzaak van de toename in de mate van hoger beroep. Zo wordt niet systematisch bijgehouden of en in hoeverre de hoger beroepsrechter een wezenlijk andere uitspraak doet dan de rechter in eerste aanleg.

Verder zitten in de berekende appelpercentages ook de appellens die later zijn ingetrokken. In veel gevallen is dat ongeveer een kwart of meer. Het intrekkingaandeel is niet per gerecht bekend.

De appelpercentages lopen sterk uiteen al naar gelang het type rechtszaak. Vooral van vonnissen in geschillen met de overheid gaat men vaak in hoger beroep: bij ambtenarenzaken, rijksbelastingzaken en (verlengde) asielprocedures in de helft van de gevallen of vaker.

Van vonnissen in overtredingszaken en uitspraken in familierechtelijke geschillen gaat men het minst in hoger beroep, ongeveer 4 procent.

Er bestaan grote verschillen tussen de elf rechtbanken in de hoogte van het appelpercentage bij eenzelfde type rechtszaak. Alleen bij de volgende typen rechtszaken waren die verschillen beperkt: familiezaken, sociale verzekeringszaken, rijksbelastingzaken en vreemdelingenzaken.

2.2 Samenvatting kengetallen productie en financiën

Productie, productiviteit en financiën

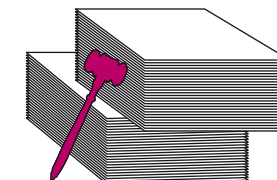
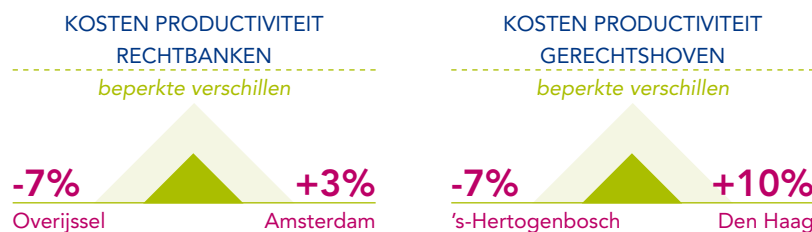
In 2014 was bij de rechtbanken het aantal afgedane zaken in evenwicht met het aantal aangebrachte zaken. Bij geen van de rechtbanken liep de totale **werkvoorraad** (hoofdstuk 4.1) substantieel op. Wel waren er enkele rechtbanken die op specifieke rechtsgebieden met een toename van de werkvoorraad te maken hadden. Bij de gerechtshoven lag totaal gezien het aantal afgedane zaken zelfs substantieel (5 procent) boven het zaakaanbod: de werkvoorraad nam af.

Ook de werkvoorraad bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven nam substantieel af. Die bij de Centrale Raad van Beroep nam toe.

In 2014 hadden vrijwel alle rechtbanken, behalve Amsterdam en Den Haag een negatief financieel resultaat. Van de gerechtshoven en appelcolleges had alleen 's-Hertogenbosch een negatief financieel resultaat.

De grote reorganisatie bij de gerechten (de herziening gerechtelijke kaart) heeft invloed gehad op de kengetallen-uitkomsten op het gebied van productie, productiviteit en financieel resultaat en daarmee kunnen 2013 en 2014 niet als 'doorsneejaren' worden beschouwd. De reorganisatie kostte bij veel gerechten inspanning en geld.

Door de invloed ervan op de productiviteit, moet het kengetal '**kostenproductiviteit**' (hoofdstuk 4.3) veel meer dan anders als indicatief worden beschouwd.

De verschillen in kostenproductiviteit tussen gerechten zijn over het algemeen beperkt en niet meerjarig hetzelfde: niet telkens hetzelfde gerecht heeft jarenlang een hoge of lage productiviteitsindicatie.

De kostenproductiviteit bij de rechtbank Den Haag was in de afgelopen zes jaren het hoogst, vooral door de efficiency bij de behandeling van bestuursrechtelijke zaken en kantonzaken.

Van de gerechtshoven was bij hof Den Haag de kostenproductiviteit in de afgelopen drie jaar het hoogst, vooral door de efficiency bij de afhandeling van civiele zaken en belastingzaken.

Samenhang productiviteit en andere kengetallen

Er was geen duidelijke en meerjarige samenhang te zien tussen de mate van kostenproductiviteit bij een gerecht en de verschillende kwaliteitskengetallen. Dit vormt een indicatie dat er geen uitruil plaatsvindt tussen kwaliteit en productiviteit.

Evenmin blijkt er een samenhang te zijn met de meeste kengetallen die het personeel en de organisatie betreffen, zoals grootte van het gerecht, ziekteverzuim en het aandeel rechters (mate van delegatie).

Wel bleek de productiviteit van een rechtbank in beperkte mate samen te hangen met de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel. Naarmate het aandeel ondersteunend personeel tussen de 50 en 60 jaar groter is, is de kostenproductiviteit geringer.

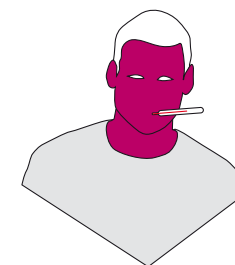
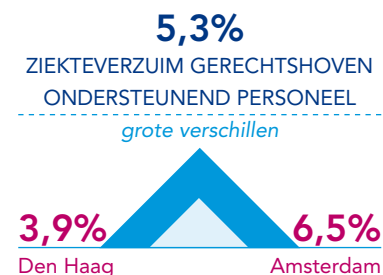
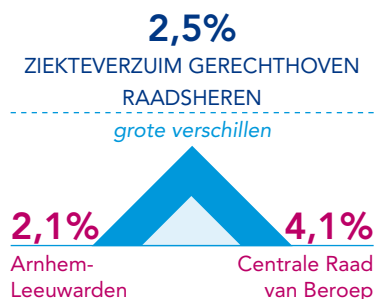
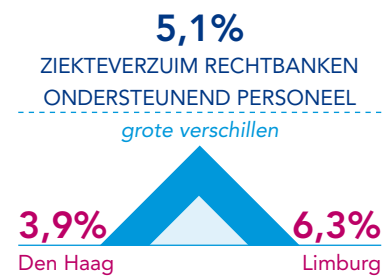
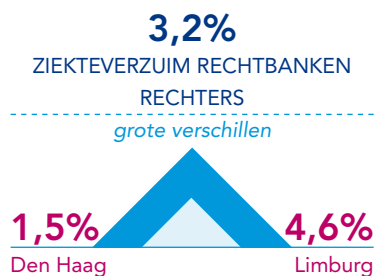
2.3 Samenvatting kengetallen personeel en organisatie

Ziekteverzuim (hoofdstuk 5.1)

Het ziekteverzuim bij de rechters in de rechtbanken is al jaren tegen de 3 procent. In 2014 was het net iets daarboven, 3,2 procent. Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij de rechtbanken is al jaren stabiel, rond de 5 procent. In 2014 bedroeg het 5,1 procent. Dat is voor die beroepsgroep geen uitzonderlijk percentage. De verschillen tussen rechtbanken in ziekteverzuim zijn groot.

Het ziekteverzuim bij de raadsheren⁵ in de gerechtshoven was de laatste twee jaar slechts 2,5 procent. Het ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel van de hoven was 5,3 procent.

Ook bij de hoven zijn de verschillen in ziekteverzuim groot.

⁵ Rechters bij gerechtshoven en bijzondere colleges worden raadsheren genoemd.

Samenstelling rechterlijk personeel (hoofdstuk 5.2)

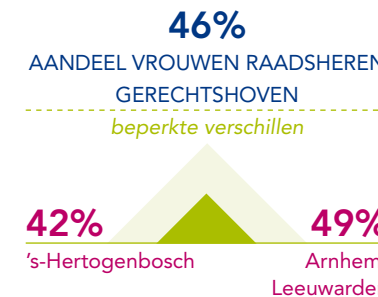
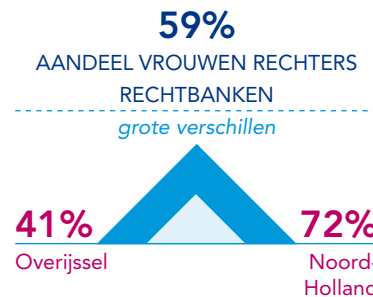
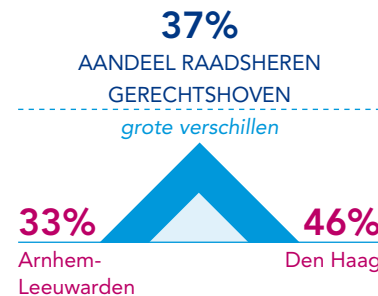
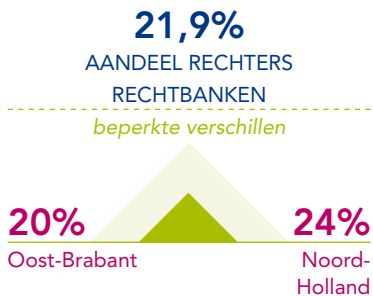
Het **aandeel rechters** op de totale personeelsomvang bij rechtbanken is in de afgelopen twee jaar afgenomen van 23,1 procent naar 21,9 procent. De rest is (juridisch of administratief) ondersteunend personeel. De verschillen tussen rechtbanken zijn klein.

Bij de gerechtshoven is het aandeel raadsheren op het totale personeel opgelopen van 35 procent in 2010 naar bijna 37 procent in 2014. Hof Den Haag heeft structureel relatief veel raadsheren en hof Amsterdam relatief weinig.

Het **aandeel vrouwelijke rechters** bij de rechtbanken neemt jaarlijks toe en was in 2014 ruim 59 procent. De verschillen tussen rechtbanken zijn op dit punt groot.

Ook het aandeel vrouwelijke raadsheren bij de gerechtshoven neemt toe; in 2014 was het bijna 46 procent.

De **gemiddelde leeftijd** van de rechterlijke macht is de laatste jaren opgelopen. Vooral de groep van 50 jaar en ouder nam toe. In 2014 was dat 53 procent bij de rechtbanken en 80 procent bij de gerechtshoven.

3 Kwaliteit

Het begrip ‘kwaliteit van rechtspraak’ omvat vele deelaspecten, waarbij het ene beter te meten is dan het andere. De kengetallen kwaliteit bestrijken enkele belangrijke onderdelen van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de rechtspraak, maar niet alles.

Zo is de snelheid waarmee een uitspraak tot stand komt, een belangrijke kwaliteitsbepalende factor. Hiervan wordt zowel de feitelijke duur gemeten als het oordeel van procespartijen over die duur.

Hoe vaak uitspraken juridisch correct zijn, is met de geregistreerde gegevens echter niet meetbaar. In hoeverre uitspraken worden aanvaard, is evenmin in een indicator ondergebracht, vanwege het ontbreken van informatie daarover. Wel zijn er appelpercentages beschikbaar, maar de mate van appel is van veel meer factoren afhankelijk dan alleen de kwaliteit van een vonnis; meer daarover in hoofdstuk 3.8. Over de kwaliteit van de procedure zelf en de bejegening door de rechter valt via de klantwaarderingsonderzoeken wel een indicatie te geven, vooral vergelijkenderwijs, zoals hoofdstuk 3.1 laat zien. Een vergelijking tussen gerechten in het aantal klachten en wrakingen vindt eveneens plaats, zonder dat daaruit directe conclusies getrokken kunnen worden over het absolute kwaliteitsniveau.

Verder zijn indicatoren ontwikkeld die weliswaar op zichzelf geen directe meting van kwaliteit inhouden, maar die wel een indicatie geven van de mate waarin een kwaliteitsbevorderend instrument wordt ingezet. Zo is het publiceren van belangrijke vonnissen een rechtseenheid bevorderend instrument en de publicatiegraad is om die reden als kwaliteitsindicator opgenomen. Het rechtseenheid- en kwaliteitsbevorderende instrument van meervoudig kamerbehandeling is eveneens in kaart gebracht. De mate van permanente educatie is een maat voor de inzet van deskundigheidsbevordering.

De kwaliteitskengetallen zijn:

- 1 Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken
- 2 Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
- 3 Lengte van procedures
- 4 Bewijsmotivering strafzaken
- 5 Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer
- 6 Permanente educatie
- 7 Publicatie van uitspraken
- 8 Mediation
- 9 Klachten en wrakingen
- 10 Appelpercentages

3.1 Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur

3.1.1 Inleiding

De gerechten laten periodiek klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. Vanaf 2011 vinden de onderzoeken bij alle gerechten op dezelfde wijze en gelijktijdig plaats. De eenduidigheid, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van de uitkomsten zijn daardoor verbeterd. Het laatste onderzoek is in 2014 gehouden.

De geënquêteerden zijn onderscheiden naar enerzijds professionele partijen en anderzijds rechtzoekenden en verdachten. De **professionals** zijn advocaten, officieren van justitie, advocaten-generaal, deurwaarders, professioneel gemachtigden (van bijvoorbeeld gemeenten), rechtshulpverleners, de IND, UWV, de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociale Verzekeringsbank, Reclassering Nederland, Bureaus Jeugdzorg, de Belastingdienst en enkele overige klanten.

Rechtzoekenden zijn mensen die bij een rechtszaak zijn betrokken. Dit kunnen, gedaagden, (niet gedetineerde) verdachten, verzoekers, verweerders en eisers zijn. Zowel burgers als afgevaardigden van een bedrijf (zoals de bedrijfsjurist) kunnen in een zaak de rechtzoekende zijn. Ook belastingadviseurs bij belastingrechtzaken worden onder de rechtzoekenden gerekend, aangezien de betrokkene zelf vaak afwezig is. Het gaat hierbij niet om de belastinginspecteurs van de Belastingdienst; die worden tot de groep professionals gerekend.

Niet geënquêteerd zijn gedetineerden, personen bij een vreemdelingenrechtzaak, kinderen onder de 18 jaar en belanghebbenden als getuigen, slachtoffers, deskundigen en bezoekers.

Kanttekeningen bij de resultaten

Dat de uitkomsten zijn weergegeven in het percentage tevreden⁶ wil niet zeggen dat de rest ontevreden is, aangezien een aanzienlijke groep neutraal scoort.

Daarnaast is gebleken dat de mate van tevredenheid van rechtzoekenden verband houdt met de (verwachte) uitspraak. Bij een voor de rechtzoekende (verwachte) voordelige uitspraak is men beduidend vaker tevreden over het functioneren van de Rechtspraak dan bij een voor hen nadelige uitspraak.

De uitkomsten van klantwaarderingsonderzoeken worden daarom zoveel mogelijk vergelijkenderwijs (in de tijd en tussen gerechten) bezien.

⁶ Tevreden en zeer tevreden

3.1.2 Tevredenheid over het functioneren van de gerechten

Aan rechtzoekenden en professionals is in 2014 de volgende vraag gesteld: “Alles bij elkaar genomen: hoe tevreden bent u over de gang van zaken bij dit gerecht?” Een overgrote meerderheid, 84 procent, van rechtzoekenden is tevreden over het functioneren van de Rechtspraak bij de gerechten: een lichte stijging in vergelijking met de 81 procent in 2011. Een kleine minderheid, 5 procent, van de rechtzoekenden is ontevreden. Overall zijn de resultaten vergelijkbaar met of beter dan die uit 2011.⁷

Ruim tweederde, 70 procent, van de professionals was in 2014 tevreden over het functioneren van de Rechtspraak bij de gerechten. Een op de tien professionals is ontevreden. De waardering door professionals is licht gedaald van 73 procent naar 70 procent.

De mate van tevredenheid verschilt al naar gelang het type rechtsgebied, maar de verschillen zijn gering. Professionals zijn verhoudingsgewijs vaker tevreden over de rechtsgebieden vreemdelingenrecht (75 procent), bestuur & belasting (73 procent) en civiel-kanton (72 procent) en verhoudingsgewijs minder tevreden over civiel-handel (67 procent).

Men kon in het KWO zijn tevredenheid aangeven over verschillende thema's, zoals over het rechterlijk functioneren (deskundigheid, onpartijdigheid en bejegening), de uitspraak, de doorlooptijd, de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure. De KWO-uitkomsten die als kengetallen worden gebruikt betreffen alleen de tevredenheid over **het rechtspreken** (rechterlijk functioneren en uitspraak) en de **procesduur**.

3.1.3 Tevredenheid over het rechtspreken, landelijk beeld

Het kengetal tevredenheid over het rechtspreken bestaat uit de volgende onderdelen:

- de onpartijdigheid van de rechter(s)
- de deskundigheid van de rechter(s)
- de bejegening door de rechter(s)
- de uitspraak

Uit tabel 1 blijkt dat driekwart, 77 procent, van de professionals tevreden is over het rechtspreken. Zij zijn wat het rechtspreken betreft ongeveer even tevreden over rechtbanken als gerechtshoven en het CBb. Over de CRvB zijn professionals nog vaker tevreden, 90 procent.

Van de rechtzoekenden is 84 procent tevreden over het rechtspreken, alle gerechten samengenomen. Over het rechtspreken bij de bijzondere colleges was men het meest te spreken, meer dan 90 procent.

Tevredenheidspercentages over het rechtspreken

	onpartijdigheid	deskundigheid	bejegening door rechter	uitspraak	Totaal recht spreken	2014 t.o.v. 2011
Professionals						
Rechtbanken	78%	79%	79%	67%	76%	=
Gerechtshoven	79%	85%	78%	69%	78%	=
CRvB	92%	98%	88%	81%	90%	+
CBb	75%	79%	81%	63%	74%	-
TOTAAL professionals	79%	81%	79%	67%	77%	=
Rechtzoekenden						
Rechtbanken	83%	88%	88%	78%	84%	+
Gerechtshoven	80%	87%	85%	66%	79%	=
CRvB	92%	98%	93%	-	93%	+
CBb	91%	88%	95%	-	91%	=
TOTAAL rechtzoekenden	82%	88%	88%	77%	84%	+
TOTAAL	81%	85%	83%	72%	80%	=

Vergelijking 2014 - 2011: gelijk als verschil minder dan 3 procentpunten is t.o.v. 2011

In grote lijnen was men ongeveer even tevreden over het rechtspreken als in 2011. De tevredenheid van rechtzoekenden over het rechtspreken bij de rechtbanken nam licht toe van 81 procent in 2011 naar 84 procent in 2014.

Onpartijdigheid en deskundigheid (tabel 1, 1e en 2e kolom)

Onpartijdigheid en deskundigheid behoren tot de kernwaarden van de Rechtspraak. Men was in 2014 vaak, 81 procent, tevreden over de onpartijdigheid en nog vaker, 85 procent, over de deskundigheid. Over de deskundigheid bij de gerechtshoven en de CRvB was men het meest tevreden.

Rechtzoekenden zijn net iets vaker dan professionals tevreden over de onpartijdigheid en deskundigheid.

⁷ Zie [www.rechtspraak.nl/Organisatie/Publicaties-En-Brochures/onder/Kwaliteit van de Rechtspraak](http://www.rechtspraak.nl/Organisatie/Publicaties-En-Brochures/onder/Kwaliteit%20van%20de%20Rechtspraak).

Bejegening door de rechter (tabel 1, 3e kolom)

De tevredenheid over de bejegening door de rechter betreft de items:

- de ruimte die de rechter biedt aan procespartij om zijn verhaal te doen,
- het luisteren door de rechter naar de standpunten,
- het inleven door de rechter in de situatie,
- de begrijpelijkheid van het besprokene.

Men is vaak, 83 procent, tevreden over de bejegening: rechtzoekenden nog vaker, 88 procent, dan professionals, 79 procent.

De rechtzoekenden waren bijzonder tevreden over de bejegening bij rechtbanken, 88 procent, en gerechtshoven, 85 procent. De waardering over de bejegening bij het CBb en de CRvB stak daar nog eens bovenuit met rond de 94 procent.

De CRvB kreeg van zowel de professionals als de rechtzoekenden de hoogste waardering voor de bejegening.

Uitspraak (tabel 1, 4e kolom)

De tevredenheid over de uitspraak is gemeten door te vragen naar

- de begrijpelijkheid van de beslissing,
- de motivering van of uitleg bij de beslissing en
- de rechtseenheid, alleen aan professionals.

Van de professionals was ongeveer tweederde, 67 procent, tevreden over de (begripelijkheid, motivering en rechtseenheid van de) uitspraak. Over de rechtbanken waren ze in dat opzicht ongeveer even vaak tevreden als over de gerechtshoven.

Het aantal rechtzoekenden dat iets kon zeggen over de uitspraak was over het algemeen laag⁸. Vergelijkingen tussen gerechten dienen daarom op dit punt met voorzichtigheid gehanteerd te worden. Bij de bijzondere colleges was het aantal mensen dat iets over de uitspraak konden zeggen zo laag dat daar geen uitkomst is gegeven.

Van de rechtzoekenden was 77 procent tevreden over de (motivering en begrijpelijkheid⁹ van de) uitspraak. Over de hoven waren zij op dit punt veel minder vaak tevreden, 66 procent, dan over de rechtbanken, 78 procent. De tevredenheid over de motivering van de uitspraak had veel invloed op de algemene waardering van rechtzoekenden voor de Rechtspraak.

Rechtzoekenden voor wie de uitspraak (naar verwachting) gunstig is, zijn significant vaker positief over het functioneren van de Rechtspraak dan rechtzoekenden voor wie (naar verwachting) de uitspraak negatief is. Omgekeerd is van de laatste groep een verhoudingsgewijs groot aandeel ontevreden over het functioneren van de Rechtspraak.

Rechtseenheid heeft niet alleen ten doel gelijke gevallen gelijk te behandelen, maar het vergroot ook de voorspelbaarheid van rechterlijke beslissingen. Bevordering van rechtseenheid vindt bijvoorbeeld plaats door samenwerking tussen rechters gericht op richtinggevende uitspraken of op afspraken. Dat laatste vooral als het om kwantificeerbare zaken gaat, zoals de hoogte van alimentatie, immateriële schadevergoeding, of de strafmaat.

Rechtseenheid bevindt zich op het spanningsveld tussen 'gelijke monniken, gelijke kappen' en rekening houden met verschillen in te beoordelen zaken. Het opleggen van richtlijnen voor de strafmaat is geen optie, omdat rechters onafhankelijk moeten kunnen oordelen. Wel zijn oriëntatiepunten vastgesteld. Ze geven weer wat collega's doen in soortgelijke gevallen en zijn geen voorschriften. Welke straf leggen zij gemiddeld op en welke strafverzwarende of -verlichtende omstandigheden laten zij meewegen? Dat geeft houvast bij de beoordeling van de eigen zaken. En hoewel ze bedoeld zijn voor intern gebruik, kijken advocaten en officieren van justitie er ook naar als ze argumenten zoeken voor een lichtere of zwaardere straf.

Geconcludeerd kan worden dat er de afgelopen jaren vooruitgang is geboekt op het gebied van rechtseenheid. De tevredenheid van professionals over de rechtseenheid nam in vergelijking met 2011 toe met 5 procentpunten van 56 procent naar 61 procent. Toch is de tevredenheid van de professionals over de rechtseenheid bij gerechtshoven en rechtbanken in vergelijking met de andere onderdelen van het rechtspreken nog steeds relatief laag: 60 procent bij de rechtbanken en 62 procent bij de gerechtshoven. Duidelijk hoger lag deze waardering voor CBb, 67 procent en CRvB, 79 procent.

3.1.4 Tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbanken

Gemiddeld is 76 procent van de professionals en 84 procent van de rechtzoekenden (tabel 1) tevreden over de kwaliteit van het rechtspreken bij de rechtbanken.

Samengenomen is dat gemiddeld 80 procent.

⁸ Ten tijde van de bevraging hoefde de uitspraak nog niet bekend te zijn.

⁹ Aan rechtzoekenden is geen oordeel gevraagd over de rechtseenheid

De professionals en rechtzoekenden zijn ten opzichte van 2011 over het algemeen net zo of iets meer tevreden. Uit figuur 1 blijkt dat de verschillen tussen de 11 rechtbanken gering zijn. In deze figuur zijn de oordelen van rechtzoekenden en professionals samengenomen en vervolgens gemiddeld.

Er is geen verband tussen de mate van tevredenheid over de kwaliteit van rechtspreken en de grootte van een rechtbank of de efficiency bij een rechtbank.

De tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant is vijf procentpunten hoger dan gemiddeld, als gevolg van de relatief hoge tevredenheid van zowel de rechtzoekenden als de professionals.

De score voor de rechtbank Rotterdam is net bovengemiddeld (drie procentpunten) en vloeit voort uit de relatief hoge tevredenheid van rechtzoekenden.

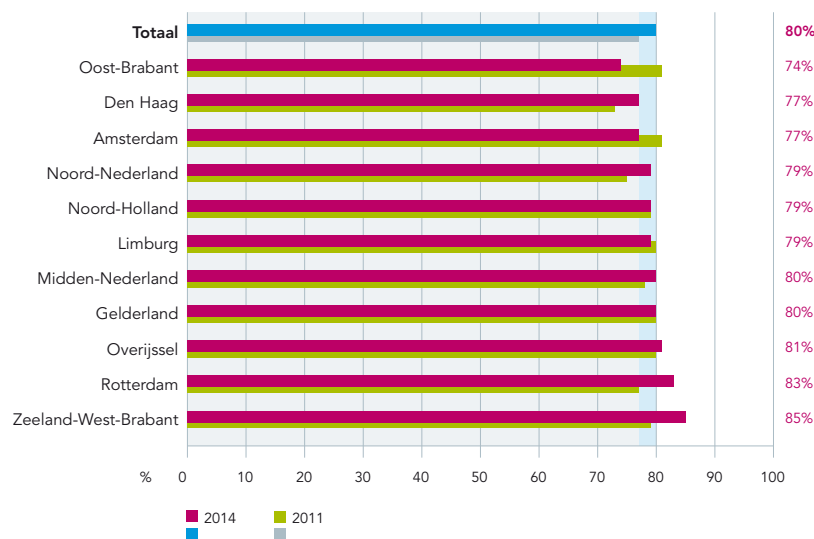
De tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbank Oost-Brabant is 6 procentpunten beneden gemiddeld. Rechtzoekenden waren daar beneden gemiddeld tevreden over onpartijdigheid, bejegening en uitspraak.

De uitkomst voor Amsterdam is net benedengemiddeld (3 procentpunten).

Rechtzoekenden waren er beneden gemiddeld tevreden over onpartijdigheid en bejegening.

De licht (3 procentpunten) benedengemiddelde uitkomst voor Den Haag komt vooral door de benedengemiddelde tevredenheid over de uitspraak.

Figuur 1: tevredenheid over rechtspreken, rechtbanken

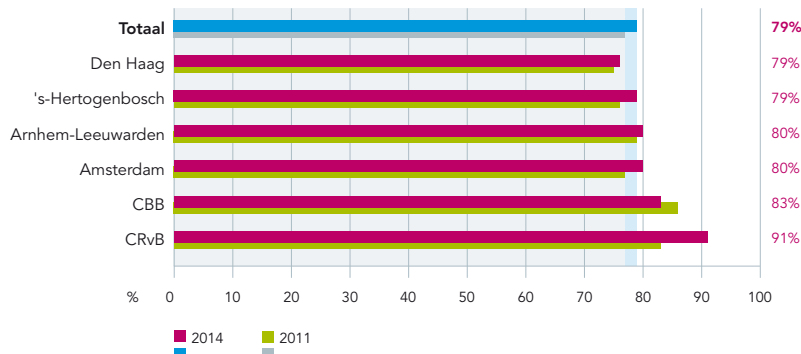
3.1.5 Tevredenheid over het rechtspreken bij gerechtshoven en bijzondere colleges

Gemiddeld is 78 procent van de professionals en 79 procent van de rechtzoekenden tevreden over het rechtspreken bij de gerechtshoven. Samengenomen is dat 79 procent. Dat is niet duidelijk anders dan in 2011 (77 procent).

De verschillen tussen de vier gerechtshoven zijn klein, zoals uit de figuur blijkt. De tevredenheid over het rechtspreken bij de CRvB is bijzonder hoog, zowel bij professionals als rechtzoekenden.

Ook is de tevredenheid over het rechtspreken bij de CBB bovengemiddeld hoog. Dit is het gevolg van de relatief hoge waardering van rechtzoekenden.

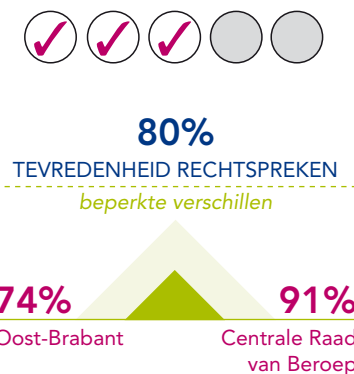
Figuur 2: tevredenheid over rechtspreken, gerechtshoven en appelcolleges

3.1.6 Tevredenheid over de procesduur

Men was niet vaak tevreden over de procesduur. Ook bij de vorige meting in 2011 was die tevredenheid laag. De tevredenheid hierover is sindsdien landelijk gezien niet vooruitgegaan. Over de procesduur bij het CBB waren rechtzoekenden in 2014 zelfs minder tevreden dan in 2011.

De professionals waren nog minder vaak tevreden over de procesduur dan de rechtzoekenden, zoals uit tabel 2 blijkt. In dezelfde tabel is te zien dat de verschillen tussen het type gerecht groot zijn. De tevredenheid over de procesduur neemt af van rechtbanken (51 procent) naar gerechtshoven (38 procent) en bijzondere colleges (22 procent).

Tabel 2: tevredenheid over procesduur 2014, rechtbanken, hoven en appelcolleges

	professionals	rechtzoekenden	totaal	2014 t.o.v. 2011
Rechtbanken	44%	58%	51%	=
Gerechtshoven	32%	44%	38%	=
CRvB	17%	24%	21%	=
CBb	16%	28%	22%	-

Vergelijking 2014 - 2011: gelijk als verschil minder dan 3 procentpunten is t.o.v. 2011

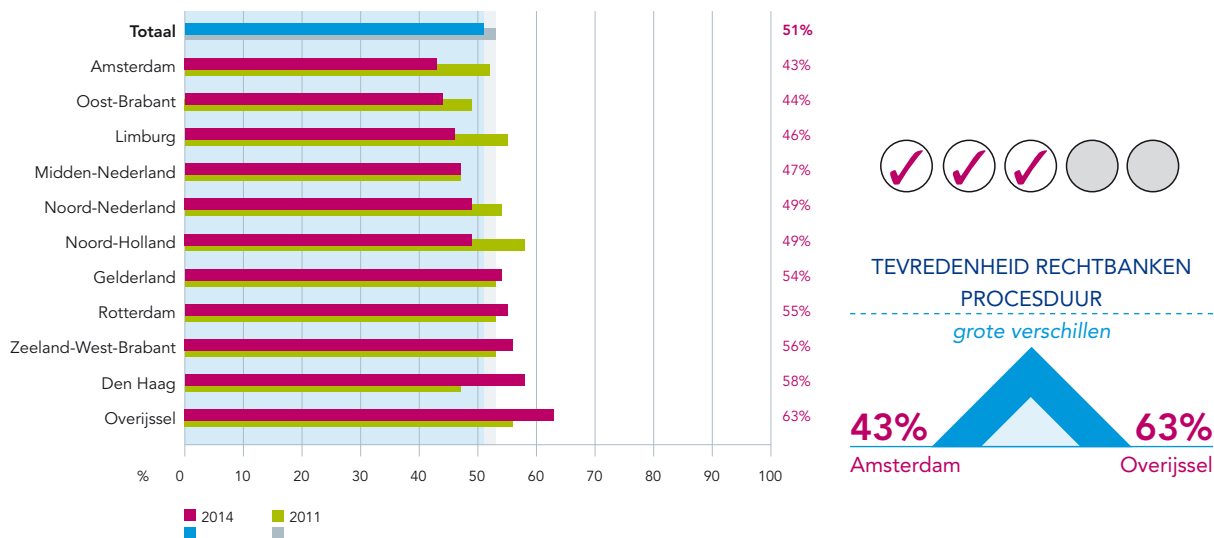
Figuur 3 maakt duidelijk dat er op dit punt grote verschillen zijn tussen rechtbanken onderling. Men was substantieel vaker dan gemiddeld tevreden over de tijdigheid bij de rechtbanken Overijssel (63 procent), Den Haag (58 procent) en Zeeland-West-Brabant (56 procent). Substantieel minder tevreden was men over de procesduur in Amsterdam (43 procent), Oost-Brabant (44 procent), Limburg (46 procent) en Midden-Nederland (47 procent).

Naarmate een rechtbank beter presteert op het gebied van de duur van rechtszaken, zijn professionals vaker tevreden over de duur van procedures. Dit verband was er zowel in 2011 als in 2014.

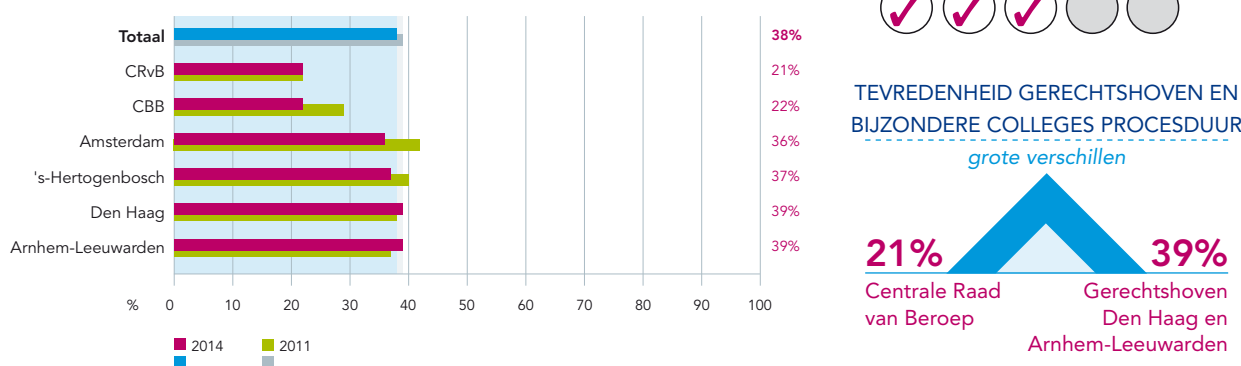
Het oordeel van rechtzoekenden over de procesduur van een rechtbank houdt geen verband met de doorlooptijdprestaties bij die rechtbank. Dat is niet onverwacht, aangezien de rechtzoekenden alleen de duur van de eigen rechtszaak beoordeelden. De tevredenheid over de procesduur, noch de procesduur zelf, hielden verband met de grootte van het gerecht of de efficiency bij de rechtbank waar men procedeerde.

De tevredenheid over de procesduur is voor alle hoven ongeveer even laag, rond de 38 procent, zoals figuur 4 laat zien.

Figuur 3: tevredenheid over de procesduur, rechtbanken

Figuur 4: tevredenheid over de procesduur, hoven en colleges

3.2 Lengte van procedures

3.2.1 Inleiding

Het beheersen en zo kort mogelijk houden van de tijd die een rechtszaak duurt, binnen de Rechtspraak aangeduid als doorlooptijd, is maatschappelijk en economisch relevant. Uit onderzoek blijkt dat een goed functionerende rechtspraak, waaronder tijdige rechtspraak, substantieel bijdraagt aan een gezond economisch klimaat. Vooral voor betrokkenen zelf, de partijen in gerechtelijke procedures, is de doorlooptijd van de zaak belangrijk. Zo blijkt uit het vorige hoofdstuk dat veel professionele partijen en burgers de huidige doorlooptijden bij de Rechtspraak te lang vinden. De snelheid van rechtszaken zal de komende jaren verder moeten verbeteren. Verkorting van de gerechtelijke procedures is daarom nog steeds een belangrijke doelstelling bij de gerechten en die is ook opgenomen in de Agenda van de Rechtspraak 2015-2018.

Er zijn norm geformuleerd voor de duur van rechtszaken. Daartoe zijn rechtszaken opgedeeld in 45 verschillende proceduretypen met ieder een eigen doorlooptijd-normering; 32 voor de rechtbanken en 13 voor de gerechtshoven.

Die normering voor elk zaakstype bestaat uit twee elementen:

- 1) de termijn (bijvoorbeeld één jaar) waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn, en
- 2) het percentage zaken (bijvoorbeeld 90 procent) waarvoor dat moet gelden.

Het uitgangspunt bij de normstelling is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd moet worden afgehandeld en dat rekening gehouden wordt met een groep procedures die extra lang duren door niet te vermijden complicaties. Bij bijvoorbeeld een norm van 90 procent binnen 6 maanden is er ruimte voor 10 procent extra lang durende zaken.

De formulering van de norm op deze wijze heeft het voordeel dat ruimte aanwezig blijft om in incidentele zaken bewust meer tijd te nemen voor de behandeling. Het weergeven en normeren van gemiddelde doorlooptijden geeft minder inzicht in de procesduur dan de gekozen systematiek.

Bij het formuleren van start- en eindpunt van de te normeren doorlooptijd van een gerechtelijke procedure, is gekozen voor het perspectief van de burger en de maatschappij; burgers, maatschappij en politiek willen in de eerste plaats geïnformeerd worden over de totale lengte van procedures.

De normering betreft daarom de totale procesduur¹⁰ bij één rechterlijke instantie. De duur die gemeten wordt start bij binnenkomst van het verzoekschrift of de dagvaarding op het gerecht en loopt door tot het vonnis is geaccordeerd door de rechter of de uitspraak op het verzoekschrift aan partijen is verzonden.

Er is geen onderscheid gemaakt in wat wel en wat niet door de Rechtspraak te beïnvloeden is. De duur van deeltrajecten, zoals mediation of de tijd dat een zaak op verzoek van partijen tijdelijk stilligt, wordt dus niet uit de doorlooptijdmeting gehaald.

Bij het stellen van de huidige normen is gebruikgemaakt van de gerealiseerde doorlooptijden tot en met 2011. Voor de rechtbanken vormde daarbij de derde en vierde best presterende rechtbank het referentiepunt voor de norm. Bij de hoven was dit het best presterende hof. Ook is rekening gehouden met wettelijke termijnen en procesreglementen¹¹.

De uitkomsten dienen wel gelezen te worden in de wetenschap dat de rechter een beperkte invloed heeft op de duur van een procedure. Proceseisen, complexiteit van de zaak en gedrag van partijen zijn belangrijke factoren, die invloed hebben op het aantal processtappen en de duur tussen die processtappen.

Landelijk beeld

De afgelopen jaren is door gerechten extra tijd en capaciteit gestopt in het verkorten van doorlooptijden. Daartoe zijn werkprocessen aangepast en is de aansturing verbeterd. Bezien over een langere periode, 2009-2014, is sprake van verbetering. De snelheid waarmee rechtszaken worden behandeld is in 2014 licht verbeterd. Bij ongeveer een derde van de 45 onderscheiden zaak typen trad een versnelling op. Maar ook ging bij een op de vijf zaak typen de duur achteruit.

De verschillen tussen gerechten in procesduur zijn in veel gevallen erg groot. De verschillenanalyses laten zien dat bij veel gerechten een substantiële verbetering mogelijk is. Ook vanuit het oogpunt van uniforme rechtstoepassing is het nastrevenswaardig dat de doorlooptijden bij verschillende gerechten minder uiteenlopen dan nu het geval is.

¹⁰ De gemeten tijd is bijvoorbeeld inclusief de tijd dat een procedure stilligt omdat partijen dat zelf willen, om te kunnen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op de uitkomst van mediation of op een uitspraak van het Hof van Justitie.

¹¹ Uitleg over de normering en gehanteerde definities is te vinden in bijlage 1.

3.2.2 Rechtbanken en procesduur

Bij de rechtbanken zijn van 32 proceduretypen de doorlooptijden genormeerd. Van drie zaaksgroepen kon nog geen meting worden uitgevoerd. In de figuren in dit hoofdstuk is per rechtbank te zien bij welk gedeelte van de proceduretypen aan de normstelling is voldaan.

Aan deze figuren valt niet af te lezen hoe ver een rechtbank verwijderd bleef van de norm. Hierover geven de tabellen 2a t/m 6a in bijlage 2 informatie.

Achtergronden bij de resultaten van de afzonderlijke rechtbanken zijn te vinden in de rapportages van de rechtbanken in bijlage 4.

Rechtszaken in het familierecht en zaken voor de kantonrechter voldoen het vaakst aan de norm.

Handelszaken, strafzaken voor de kinderrechter, vreemdelingenzaken en bestuursrechtelijke zaken zijn in 2014 korter gaan duren. Nog ver van de norm is de duur van belastingzaken.

Uit figuur 5 blijkt dat in 2014 bij meer typen rechtszaken dan in 2013 aan de normstelling is voldaan. Landelijk gezien, voldeden 16 van de 29 zaakstypen aan de normstellingen. In 2013 was dat bij 13 van de 29 het geval.

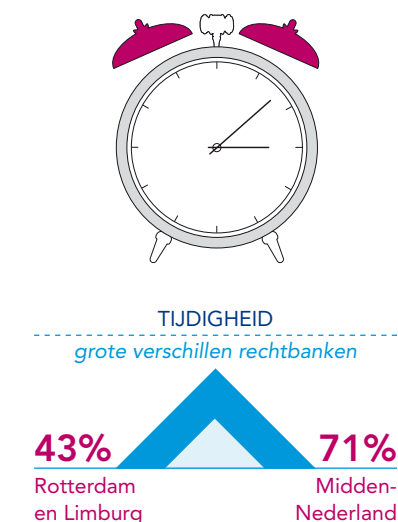
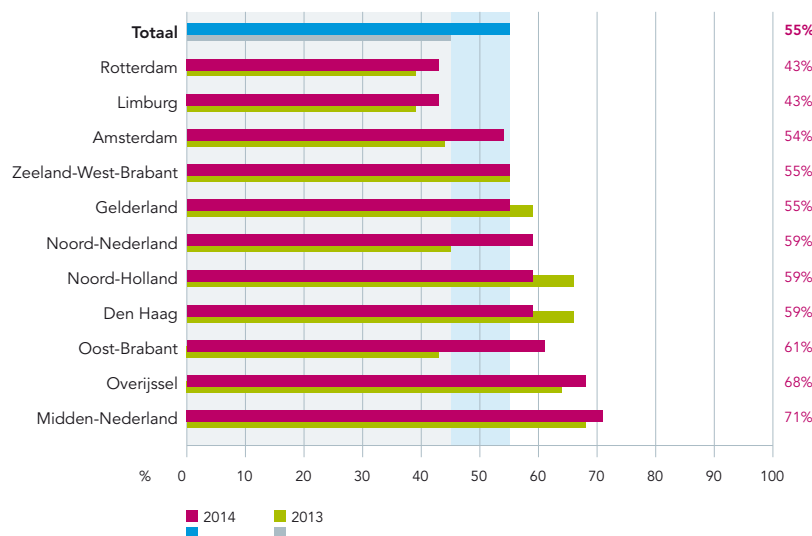
De rechtbanken Midden-Nederland en Overijssel voldeden het vaakst aan de normstellingen voor de duur, bij meer dan tweederde van de proceduretypen.

Matig (bij minder dan de helft van de verschillende zaakstypen) aan de normen voldeden de doorlooptijden in Rotterdam en Limburg.

In Rotterdam verbeterden de doorlooptijden weliswaar op alle rechtsgebieden, maar waren, behalve bij kantonzaken, de scores nog laag.

In Limburg verbeterden de doorlooptijden sterk op het gebied van het bestuursrecht en strafrecht, maar voldeden nog steeds minder dan de helft van de zaakstypen aan de norm.

Figuur 5: rechtbanken, percentage van de 29 proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

De verschillen tussen rechtbanken zijn evenals in voorgaande jaren groot: het percentage zaakstypen dat voldeed aan de normering liep van 43 procent tot 71 procent.

Maar ook binnen de zaakstypen waren de verschillen in duur tussen rechtbanken groot bij zaken op het gebied van het civiel recht (niet familie zaken) en het bestuursrecht (vreemdelingenzaken, belastingzaken en regulier bestuursrecht).

Het vervolg van dit hoofdstuk beschrijft de uitkomsten op de rechtsgebieden:

- strafrecht
- kantonrecht
- civiel handelsrecht
- familierecht en
- bestuursrecht.

Duur misdrijf-strafzaken bij de rechtbanken

De strafzaken zijn onderscheiden in vijf zaakstypen met ieder een eigen norm:

- 1 meervoudige kamer (MK) strafzaak,
- 2 politierechterstrafzaak,
- 3 strafzaak bij de kinderrechter,
- 4 raadkamerzaak over voorlopige hechtenis, en
- 5 raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat.

Uit tabel 5a in bijlage 2 valt op te maken dat de duur van strafrechtelijke procedures bij de rechtbanken in 2014 vaker conform de normtijden waren.

Meer rechtbanken voldeden aan de norm.

In totaal (landelijk) voldeden in 2014 landelijk drie (kinderrechter, politierechter en raadkamerzaken over voorlopige hechtenis) van de vijf proceduresoorten (60 procent) aan de normering. Met name de versnelling bij de kinderrechter is opvallend, omdat dit plaatsvond ondanks het vertragende effect dat de verplichte aanwezigheid van ouders met zich meebrengt.

De verschillen in procesduur tussen rechtbanken zijn beperkt op alle onderscheiden zaakstypen, behalve bij raadkamerzaken die niet over voorlopige hechtenis gaan.

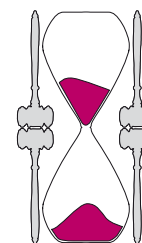
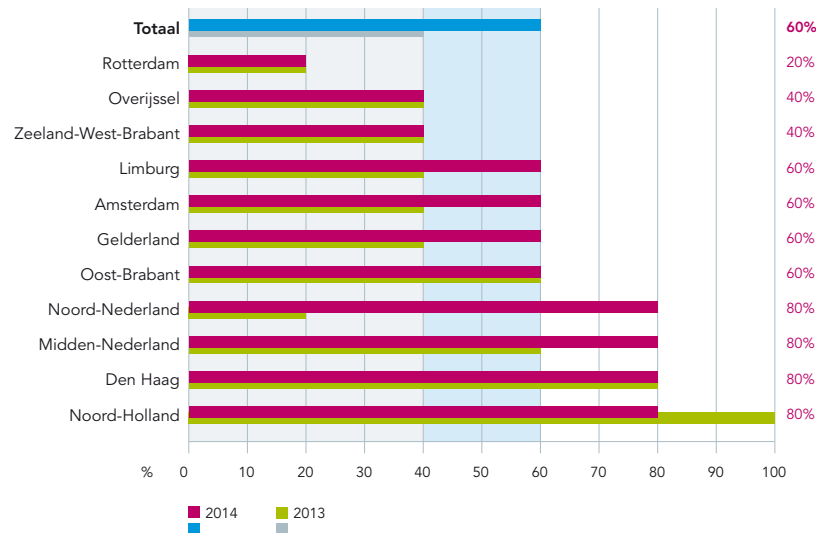
Daar lopen de uitkomsten van 59 procent voldaan aan de norm in Oost-Brabant en Rotterdam tot 91 procent in Gelderland. Zie tabel 5a, bijlage 2.

Toch liep de mate waarin men aan de norm voldeed sterk uiteen. Dat had ermee te maken dat een aantal rechtbanken bij een aantal zaakstypen niet aan de norm voldeed.

Uit de volgende figuur blijkt dat in Noord-Holland, Den Haag, Midden-Nederland en Noord-Nederland vier van de vijf zaakstypen (80 procent) aan de normstellingen voldeed.

In Rotterdam was dat slechts bij één zaakstype (de beslissingen over voorlopige hechtenis) het geval en in Overijssel en Zeeland-West-Brabant bij slechts twee, ondanks de versnelling die bij deze rechtbanken plaatsvond.

Figuur 6: rechtbanken, percentage van de vijf straf-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

60%

TIJDIGHEID RECHTBANKEN
STRAFRECHT

beperkte verschillen,
behalve bij raadkamerzaken

Duur kantonzaken bij de rechtbanken

De kantonrechtzaken zijn onderverdeeld in acht zaakstypen:

- 1 dagvaardingszaken met verweer,
- 2 verstekzaken,
- 3 niet-betwiste arbeidsontbindingen,
- 4 betwiste arbeidsontbindingen,
- 5 overige handelsrekesten,
- 6 kort gedingen,
- 7 overtredingszaken, en
- 8 mulderzaken.

Tabel 6a in bijlage 2 laat zien dat de duur van de meeste typen rechtzaken bij de kantonrechter in 2014 verbeterde of gelijk is gebleven. De doorlooptijden voldoen (vrijwel) aan de normering, behalve bij Mulderzaken en handelsrekesten niet zijnde arbeidsrekesten.

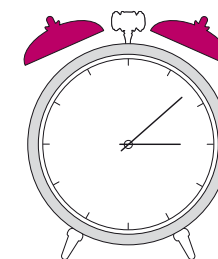
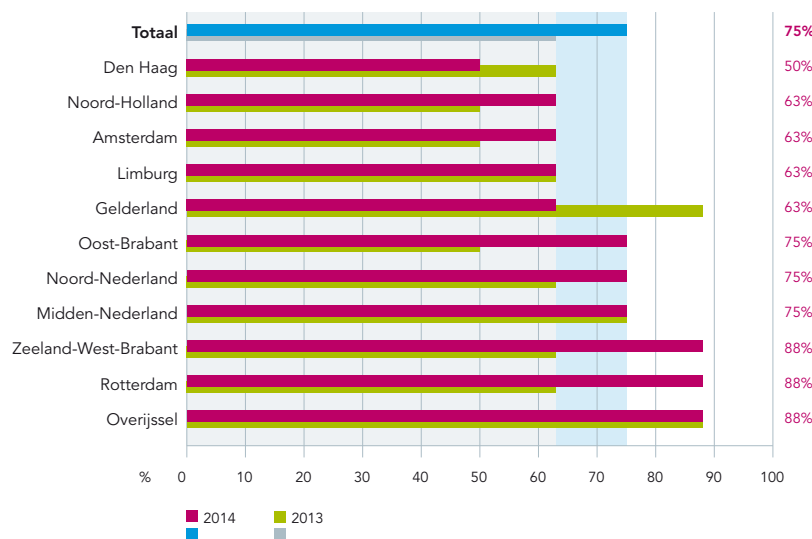
De verschillen tussen rechtbanken in de duur bij **Mulderzaken** zijn groot (tabel 6a, bijlage 2). De uitkomsten lopen uiteen van slechts 25 procent voldaan aan de norm in Limburg tot 86 procent in Noord-Nederland. Slechts bij vier rechtbanken voldeden deze zaken aan de norm van 80 procent: Overijssel, Gelderland, Rotterdam en Noord-Nederland.

De verschillen tussen rechtbanken in procesduur van de andere typen kantonzaken zijn klein.

In Overijssel, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant voldeden op één na alle zaakstypen (88 procent) aan de normering.

Duidelijk achter bleef Den Haag, met vier van de acht (50 procent). In deze rechtbank is de duur van kanton-handelsrekesten, arbeidsrekesten en overtredingszaken achteruit gegaan.

Figuur 7: rechtbanken, percentage van de acht kanton-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

75%
TIJDIGHEID RECHTBANKEN
KANTONZAKEN
beperkte verschillen,
behalve bij Mulderzaken

Duur rechtszaken civiele handelszaken, rechtbanken

De handelszaken zijn in vijf zaakstypen onderscheiden:

- 1 dagvaardingszaken met verweer,
- 2 verstekzaken,
- 3 handelsrekestten,
- 4 faillissementen en
- 5 kort gedingen.

Tabel 2a in bijlage 2 laat zien dat de duur van handelszaken bij de rechtbanken in 2014 over het algemeen in lichte mate is bekort. De duur van dagvaardingszaken met verweer verbeterde sterk en deze rechtszaken voldeden in 2014 vaker aan de normtijd. Alleen de afhandeling van faillissementen heeft enigszins langer geduurd dan in de jaren ervoor.

Deze positieve ontwikkelingen resulteerden er nog niet helemaal in dat voldoende zaken binnen de normtijd werden afgehandeld. Alleen de behandeling van kort gedingen voldoet bij de meeste rechtbanken (vrijwel) aan de norm dat 95 procent van de rechtszaken is afgehandeld binnen drie maanden.

De verschillen tussen rechtbanken in procesduur bij handelszaken zijn over het algemeen groot. Zo duurde in Limburg slechts 63 procent van de verstekzaken handel, korter dan de normtijd van 6 weken en in Gelderland was dat 88 procent, vrijwel op de norm van 90 procent.

Alleen in de duur van kort gedingen waren de verschillen tussen de rechtbanken klein: vrijwel alle rechtbanken voldeden aan de norm.

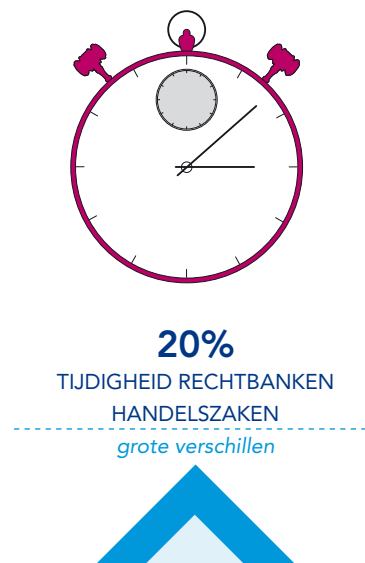
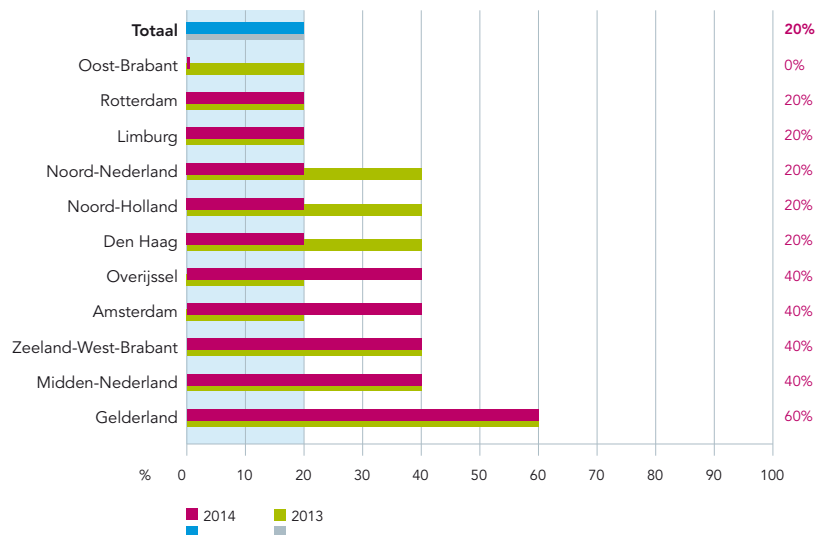
De verschillenanalyses duiden erop dat behalve bij faillissementen de gestelde normen haalbaar zijn.

Uit de volgende figuur blijkt dat landelijk (totaal) slechts bij één van de vijf (20 procent) zaakstypen in 2014 de duur conform de normstelling was en dat was bij de kort gedingen.

Gelderland voldeed, evenals in 2013 het vaakst aan de doorlooptijdnormering, bij drie van de vijf zaakstypen.

In Oost-Brabant, daarentegen, voldeed geen enkele van de vijf zaakstypen aan de normstelling.

Figuur 8: rechtbanken, percentage van de vijf typen civiele handelszaken dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

Duur rechtszaken familierecht bij de rechtbanken

De familierechtelijke rechtszaken zijn onderscheiden in zes zaakstypen:

- 1 scheidingszaken,
- 2 scheidingszaken alleen op gemeenschappelijk verzoek,
- 3 alimentatie en bijstandsverhaal,
- 4 omgang- en gezagszaken,
- 5 kinderrechtzaken (uithuisplaatsing en ondertoezichtstelling), en
- 6 binnen die laatste groep de eerste verzoeken tot OTS die snel moeten worden behandeld.

Uit tabel 3a in bijlage 2 en onderstaande figuur valt op te maken in welke mate en bij welke familierechtelijke procedures aan de normstellingen is voldaan. Daaruit blijkt dat landelijk (totaal) de duur van vier van de zes proceduretypen aan de normen voldoen. Dit is niet het geval bij scheidingen op gemeenschappelijk verzoek en bij de verzoeken tot ondertoezichtstelling.

De **scheidingen op gemeenschappelijk verzoek** voldeden, landelijk gezien, net niet aan de normstelling van 95 procent afgehandeld binnen twee maanden. Landelijk gemiddeld kwam de duur net onder de norm uit. In de afgelopen drie jaar bleef bij twee rechtbanken, Limburg en Zeeland-West-Brabant, de doorlooptijd van die zaken ver van de normstelling verwijderd.

Bij de behandeling van **eerste verzoeken tot ondertoezichtstelling**, werd de norm dat 80 procent binnen drie weken moet zijn afgedaan, niet gehaald. Acht van de elf rechtbanken presteerden onder de norm.

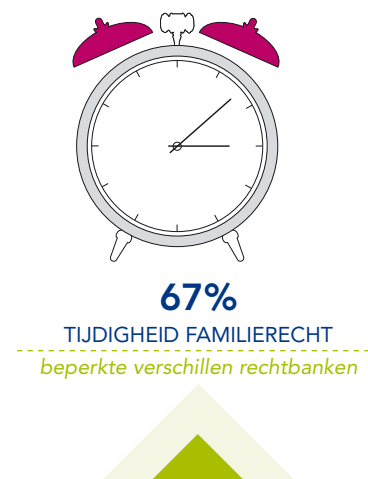
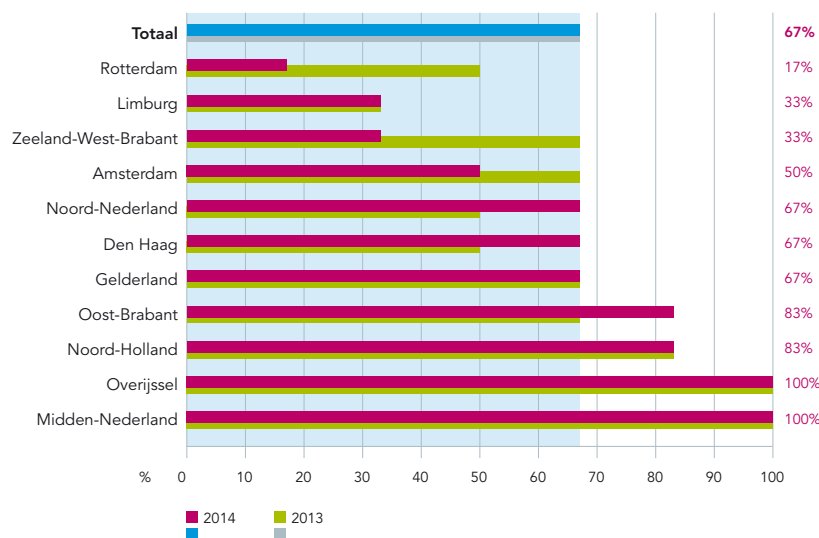
De verschillen tussen rechtbanken in procesduur zijn bij deze zaaksgroep groot. De uitkomsten lopen van slechts 55 procent in Rotterdam tot meer dan 80 procent in Midden-Nederland, Overijssel en Noord-Holland.

Bij de overige zaakstypen zijn de verschillen in doorlooptijden tussen de rechtbanken gering.

Uit figuur 9 blijkt dat in 2014 twee rechtbanken, Midden-Nederland en Overijssel, evenals in 2013, aan alle duurnormen voldeden voor familierechtelijke rechtszaken. Daarna komen Noord-Holland en Oost-Brabant, waar alleen de scheidingen op gemeenschappelijk verzoek niet aan de duurnorm van 95 procent binnen twee maanden voldeden.

Daartegenover voldeden in 2014 slechts de helft van de zaakstypen of minder aan de normering in Rotterdam, Limburg, Zeeland-West-Brabant en Amsterdam. In deze rechtbanken zitten de doorlooptijden in de meeste gevallen overigens niet ver van de norm.

Figuur 9: rechtbanken, percentage van de zes typen familiezaken dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

Duur rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, rechtbanken

De bestuursrechtelijke procedures zijn onderverdeeld in vijf typen:

- 1 'reguliere' bestuursrechtelijke bodemzaken,
- 2 voorlopige voorzieningen reguliere bestuursrechtelijke zaken,
- 3 rijksbelastingzaken,
- 4 lokale belastingzaken zoals WOZ-zaken en parkeerboetes
- 5 vreemdelingenzaken,

Niet alle proceduretypen komen bij elke rechtbank voor.

De behandeling van **vreemdelingenzaken** (bodemzaken) en **'reguliere' bestuursrechtelijke zaken**¹² is in de afgelopen jaren steeds korter gaan duren. Daardoor voldoen deze rechtszaken gemiddeld over alle rechtbanken vrijwel geheel aan de gestelde duurnormering, zoals in tabel 4a van bijlage 2 is te zien. De duur van behandeling door de rechtbanken van **rijksbelasting-rechtszaken** is in 2014 achteruitgegaan tot het niveau van 2011. Ook konden de rechtbanken de duur van behandeling van **lokale belastingzaken** niet bekorten. Het gevolg is dat voor beide zaakgroepen de norm niet is behaald, hoewel de werkvoorraad is verkleind.

Behalve bij de voorlopige voorzieningen en reguliere bestuursrechtelijke zaken, zijn er nog steeds bijzonder grote verschillen in behandeltijd tussen rechtbanken te zien.

Zo is van de lokale belastingzaken in Noord-Nederland slechts 28 procent afgedaan binnen 9 maanden en in Den Haag is dat 96 procent. En van de rijksbelasting-zaken deden Zeeland-West-Brabant en Noord-Holland er 47 procent af binnen één jaar en in Den Haag was dat 70 procent.

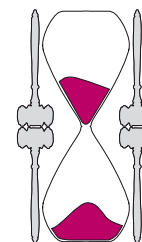
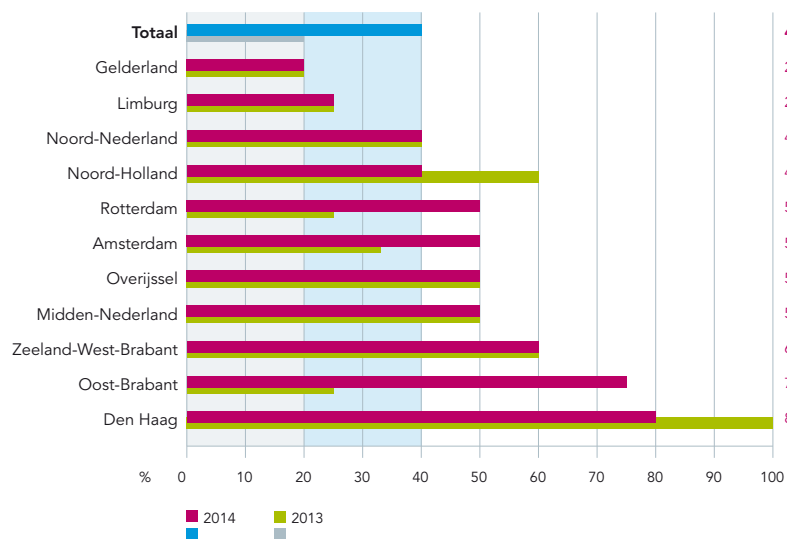
De verschillenanalyses laten zien dat de huidige normen haalbaar zijn.

Uit onderstaande figuur blijkt dat rechtbanken Den Haag en Oost-Brabant in 2014 op één zaakstype na, alle normstellingen haalden.

In Gelderland en Limburg werd het minst vaak aan de duurnorm voldaan: alleen bij de voorlopige voorzieningen.

Achtergronden bij uitkomsten van specifieke rechtbanken, zijn te vinden in de rapportages van de afzonderlijke rechtbanken in bijlage 4.

Figuur 10: rechtbanken, percentage van (vier of vijf) bestuursrechtelijke proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

40%

TIJDIGHEID BESTUURSRECHT
grote verschillen rechtbanken

¹² Met reguliere bestuursrechtelijke zaken duiden we de rechtszaken aan op het gebied van het bestuursrecht, die niet het belastingrecht of vreemdelingenrecht betreffen.

3.2.3 Samenhang duur rechtszaken bij rechtbanken met andere kengetallen

In 3.1.6 werd al geconstateerd dat de tevredenheid van professionals over de procesduur in een rechtbank samenhang met de snelheid waarmee die rechtbank zaken behandelt. Naarmate een rechtbank beter presteert op het gebied van de duur van rechtszaken, zijn professionals vaker tevreden over de duur van procedures.

Er bleek geen samenhang tussen de duur van rechtszaken bij een rechtbank en andere kengetallen, zoals de grootte van de rechtbank. Ook kon geen structurele samenhang gevonden worden tussen doorlooptijden en de kostenproductiviteit bij rechtbanken. Dit laatste betekent enerzijds dat in de afgelopen jaren geen uitruil plaats lijkt te hebben gevonden tussen verkorting van doorlooptijden en productiviteit; anders gezegd, gerechten met gemiddeld relatief korte doorlooptijden maken niet substantieel meer of minder kosten.

3.2.4 Gerechtshoven en procesduur

Bij de gerechtshoven zijn normen vastgesteld voor de volgende dertien proceduretypen:

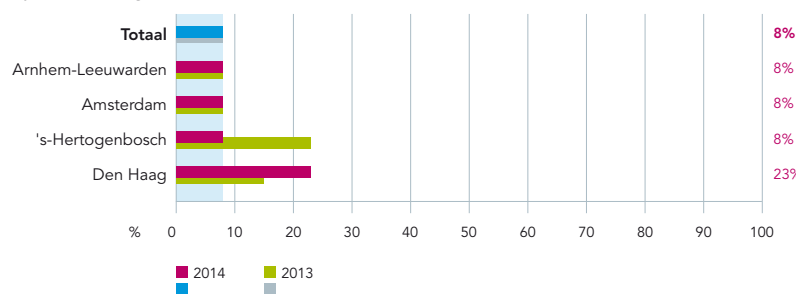
- 1 civiele dagvaardingszaak,
- 2 insolventierekest,
- 3 overige handelsrekenen,
- 4 familierekenen totaal,
- 5 familierekenen alleen jeugdbeschermingszaken,
- 6 belastingzaak,
- 7 appel van een overtredingszaak,
- 8 EK-strafzaak,
- 9 MK-strafzaak,
- 10 raadkamerzaak over voorlopige hechtenis,
- 11 raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat,
- 12 klachten over niet vervolgen, en
- 13 uitwerken van strafzaken i.v.m. cassatie.

Uit de tabellen 2b tot en met 5b in bijlage 3 blijkt dat landelijk gezien de rechtszaken op het gebied van handelsrecht, belastingrecht en strafrecht korter zijn gaan duren. Met name bij de hoven Amsterdam en Den Haag was sprake van een duidelijke versnelling bij veel zaakstypen.

Figuur 11 maakt duidelijk dat ondanks die versnelling, nog steeds vrijwel niet aan de duurnormering wordt voldaan. Dat is slechts bij één van de dertien (8 procent)

zaakstypen het geval, de familierekenen. Bij hof Den Haag waren daarnaast ook de duur van jeugdbeschermingszaken en die van belastingzaken conform de norm. De verschillen tussen gerechtshoven in de duur van rechtszaken waren zeer groot, behalve bij familiezaken.

Figuur 11: gerechtshoven, percentage van 13 proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2013 en 2014

Bij geen van de hoven voldeden **handelszaken** aan de normstellingen.

In Amsterdam en 's-Hertogenbosch, zijn de handelszaken duidelijk korter gaan duren. Bij de andere twee hoven zijn alleen de insolventierekenen duidelijk korter gaan duren, de andere typen handelszaken niet.

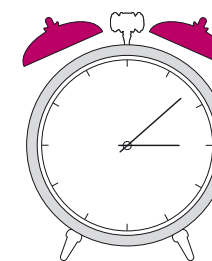
De verschillen tussen de vier gerechtshoven in de duur van afhandeling van handelsrekenen zijn heel groot. In Den Haag werd bijvoorbeeld slechts 32 procent van de insolventierekenen afgehandeld binnen 2 maanden en in Amsterdam was dat 73 procent. De norm is 90 procent.

Bij de hoven Den Haag en 's-Hertogenbosch voldeden in 2014 de **familierekenen** en jeugdbeschermingszaken (bijna) helemaal aan de normstelling. Bij de andere twee hoven niet.

De verschillen tussen de hoven in de behandelduur van familiezaken zijn nog steeds gering, maar wel toegenomen bij de behandeling van jeugdbeschermingszaken.

De doorlooptijden van de verschillende zaakstypen in het **strafrecht** zijn verbeterd, maar nog steeds bijzonder ver van de normstelling verwijderd.

De verschillen tussen de hoven in doorlooptijden strafzaken zijn behalve voor de duur van MK-strafzaken, bijzonder groot. Zo werd in Den Haag slechts 31 procent van de EK-strafzaken afgedaan binnen 6 maanden, waar dat in 's-Hertogenbosch

TIJDIGHEID

grote verschillen gerechtshoven

66 procent was. De norm is 85 procent binnen 6 maanden. Het aantal EK-strafzaken is klein, en soms worden deze zaken uit efficiency-overwegingen opgespaard totdat een daarmee een volledige zitting kan worden gevuld. Dat heeft een duur verlengend effect.

In de behandeling van **belastingzaken** in hoger beroep bij gerechtshof Den Haag vond in 2014 een duidelijke versnelling plaats. Bij de andere drie hoven niet. De bij gerechtshof Den Haag in 2014 afgehandelde zaken voldeden aan de normering van 70 procent afgehandeld binnen 1 jaar en 90 procent afgehandeld binnen anderhalf jaar. Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden bleef in de buurt van deze normering. De andere twee hoven zaten daar ver vanaf.

Bijlage 5 geeft achtergronden bij de uitkomsten van de afzonderlijke gerechtshoven.

3.2.5 Procesduur CBb en CRvB

Bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt (zie de tabellen 4c en 4d in bijlage 5).

Beide colleges kennen geen doorlooptijdnormering, maar de CRvB had als doelstelling in de periode 2011-2014 de gemiddelde doorlooptijd bij bodemzaken te verkorten tot ten hoogste één jaar.

In 2012 bedroeg de doorlooptijd bij de CRvB gemiddeld 66 weken en deze ligt sinds 2013 op 68 weken. De doorlooptijd is in algemene zin verlengd doordat de CRvB het geschil vaker dan vroeger definitief beslecht (finale geschilbeslechting). Dat betekent dat in een deel van de zaken niet meteen na de zitting een (eind)uitspraak volgt, maar een (in)formele 'bestuurlijke lus' nodig is, om de zaak definitief te kunnen afdoen. Omdat dan de zaak 'onder de rechter' blijft, neemt de gemeten doorlooptijd per zaak toe. Maatschappelijk is er toch sprake van winst omdat de totale duur van het geschil met het bestuursorgaan op deze manier afneemt.

De gemiddelde duur van zaken bij het CBb nam in de afgelopen jaren toe, van 59 weken in 2011 tot 68 weken in 2014. De gemiddelde duur in 2014 was ongeveer gelijk aan die in 2013. De in 2011 en 2012 doorgevoerde verbeteringen hebben niet tot kortere doorlooptijden geleid.

3.3 Motivering uitspraken strafzaken: Promispercentage

Een vonnis of arrest opgesteld volgens de Promismethode, wordt ook een Promisuitspraak genoemd. Dat is een uitspraak van de strafrechter, waarin de (bewijs)beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. Bevat de beslissing een sanctie dan motiveert de rechter deze op dezelfde manier.

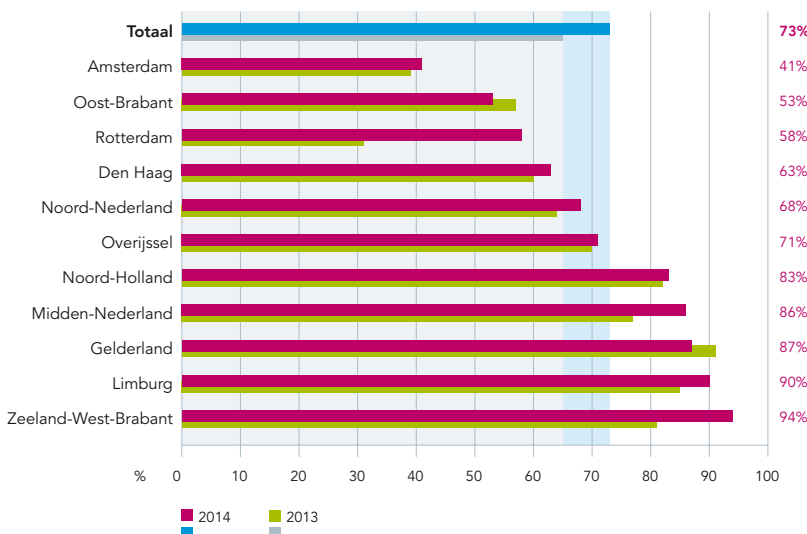
Promis zorgt voor betere kwaliteit van het strafrechtelijk vonnis. De wijze waarop het vonnis is opgebouwd geeft meer inzicht in de redenering achter de rechterlijke uitspraak. De norm is dat minimaal 50 procent van de uitspraken van de meervoudige kamer (MK) in strafzaken, inclusief megazaken, volgens de Promismethode wordt opgesteld.

Figuur 12 (en tabel 7a2 in bijlage 2) laat zien dat landelijk 73 procent van de vonnissen in 2014 werd opgesteld volgens de Promismethode. In 2013 was dat nog 65 procent.

De verschillen tussen rechtbanken in Promispercentage zijn groot. In Zeeland-West-Brabant is dat 95 procent en in Limburg 90 procent, terwijl dat in Amsterdam 41 procent is.

Behalve rechtbank Amsterdam, voldeden alle rechtbanken ruimschoots aan de norm van 50 procent. Het lage percentage in Amsterdam is het gevolg van de volgende in die rechtbank gemaakte afwegingen: de afweging of voor de individuele zaak een Promis-uitwerking toegevoegde waarde heeft en daarnaast ook een werklasterafweging.

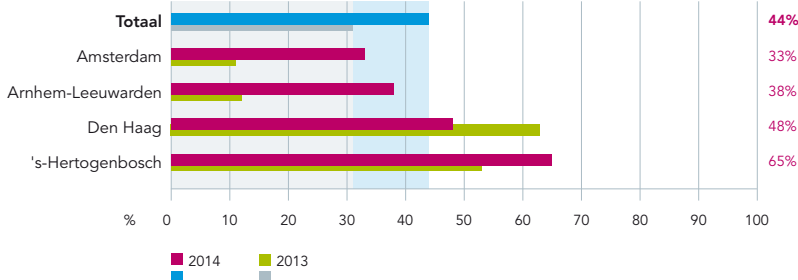
Figuur 12: rechtbanken, promispercentage strafzaken, 2013 en 2014

Uit figuur 13 blijkt dat gemiddeld het Promispercentage bij de hoven toenam van 31 procent in 2013 tot 44 procent in 2014.

Ook bij de gerechtshoven zijn de verschillen in Promispercentage groot. Van de hoven haalden, evenals in 2013, Den Haag (48 procent) en 's-Hertogenbosch (65 procent) de norm. In Amsterdam (33 procent) en Arnhem-Leeuwarden (38 procent) lukte dat niet, ondanks de sterke toename van 'Promisarresten' in 2014 bij deze hoven. Bij beide hoven had dat te maken met een gebrekkige registratie van goed gemotiveerde arresten.

Figuur 13: gerechtshoven, promispercentage strafzaken, 2013 en 2014

3.4 MK-aandeel

Rechtsheren en raadsheren moeten de ruimte hebben om een zaak met drie rechters (in plaats van één) te behandelen en tot een beslissing te komen.¹³

Dit bevordert de (juridische) kwaliteit van uitspraken. Om die reden zijn per rechtsgebied streefpercentages afgesproken voor meervoudige afdoening.

Voorkomen moet worden dat zaken die geschikt zijn voor meervoudig afdoen, uit efficiencyoverwegingen enkelvoudig worden afgedaan.

Aandeel MK bij de rechtbanken

Sinds de invoering van dit kengetal in 2007 en de streefpercentages ervoor, zijn er scherpere en explicietere selectiecriteria ontwikkeld en dat heeft tot meer sturing geleid. Te zien is dat het MK-aandeel bij veel rechtsgebieden bij de rechtbanken is toegenomen: civiel handel, familie, bestuursrecht en strafrecht.

Dat de streefpercentages niet altijd worden behaald, is op zichzelf niet erg.

De percentages zijn geen doel op zich. Het gaat erom dat zaken waarvoor dat eigenlijk nodig is, ook daadwerkelijk door drie rechters behandeld worden.

De rechtbanken geven aan dat dit inderdaad vrijwel altijd het geval is.

tabel 3: rechtbanken mk aandeel naar rechtsgebied

	2007	2012	2013	2014	streef %
Handelszaken	5%	7%	10%	8%	10%
Familiezaken	0,6%	1,3%	1,3%	2,0%	3%
Strafzaken	10%	15%	14%	15%	15%
Bestuursrecht 'regulier'	7%	11%	9%	11%	10%
Bestuursrecht vreemdelingenzaken	4,5%	2,4%	2,0%	3,0%	5%
Bestuursrecht rijksbelastingzaken	28%	36%	29%	28%	25%

De analyses laten wel zien dat op alle rechtsgebieden de verschillen tussen rechtbanken in het MK-aandeel van de behandeling van rechtszaken zeer groot zijn. Dit kan duiden op verschillen in zaken tussen rechtbanken en op verschillen tussen rechtbanken in de beoordeling of een zaak MK-waardig is. In welke mate dat laatste het geval is kan niet op basis van cijfermateriaal worden vastgesteld. In tabel 7a in bijlage 2 zijn de uitkomsten per rechtsgebied en per rechtbank te zien. Hieronder wordt per rechtsgebied de stand van zaken beschreven. De streefpercentages bij de rechtbanken voor **handelszaken** (10 procent) en **familierechtelijke zaken** (3 procent) worden vaak niet gerealiseerd.

Het MK-aandeel handelszaken is zeer sterk toegenomen van 5 procent in de periode 2007 t/m 2011 tot 10 procent in 2013. Dit leek vooral het gevolg van de competentiewijziging waardoor de minder complexe zaken naar de kantonrechter 'verhuisden', maar in 2014 daalde het aandeel weer naar 8 procent.

Voor handelszaken en familierechtelijke zaken wordt sturing op het behalen van de norm soms bemoeilijkt door de beperkte financiële ruimte. Bij de financiering van zaken binnen deze rechtsgebieden vindt geen aparte compensatie plaats voor de relatief dure afdoening door drie rechters, en men is dan soms niet in staat de MK-behandeling te intensiveren.

De lage MK-percentages bij handelszaken waren in 2014 over het algemeen het gevolg van het zaaksaanbod, dat wil zeggen dat in het algemeen MK-waardige zaken ook door de MK zijn afgedaan. Alleen in Zeeland-West-Brabant had de afname van het MK-aandeel bij civiele zaken te maken met een beperkte personele capaciteit.

De verschillen tussen rechtbanken in MK-aandeel zijn op beide rechtsgebieden zeer groot. Zo werd in Amsterdam en Oost-Brabant in de afgelopen drie jaar 0,3 procent of minder van de familiezaken door de MK behandeld en in Noord-Holland lag dat gemiddeld boven de 3 procent.

Het MK-aandeel **strafzaken** is in 2014 bij veel rechtbanken toegenomen.

In Amsterdam is dat in de afgelopen jaren het sterkst toegenomen tot het hoogste van Nederland, 26 procent. In Noord-Nederland en Zeeland-West-Brabant lag dat aandeel het laagst, 11 procent. Gemiddeld was het 15 procent, conform de streefwaarde.

Er zijn bij geen van de rechtbanken signalen dat MK-waardige strafzaken door de enkelvoudige kamer (EK) zijn afgedaan. Door de individuele rechtbanken zijn afspraken gemaakt met het Openbaar Ministerie in welke gevallen zaken voor de meervoudige kamer worden geappointeerd.

Het MK-streefpercentage bij **reguliere bestuurszaken** is 10 procent. Bij drie rechtbanken, Amsterdam, Den Haag en Midden-Nederland, ligt dat aandeel in de afgelopen twee jaar lager. In Midden-Nederland was dat het gevolg van een krappe rechtersbezetting. Bij de andere twee rechtbanken was geen sprake van financiële of organisatorische oorzaken.

13 Zie R. Baas e.a. in Research Memorandum nr. 5, 2010: 'Rechtspraak: samen of alleen'.

Het MK-aandeel voor **vreemdelingenzaken** lag in de afgelopen jaren bij vrijwel alle rechtbanken beneden het streefpercentage van 5 procent. Daarbij fluctueren die aandelen per rechtbank van jaar tot jaar enorm. Geen van de rechtbanken meldt echter dat dit komt omdat MK-waardige zaken door slechts één rechter worden behandeld.

Het MK-aandeel voor **rijksbelastingzaken** ligt de afgelopen twee jaar alleen in de rechtbank Den Haag onder het streefpercentage van 25.

Deze rechtbank meldt in de eigen analyse dat dit uitsluitend het gevolg is van het aanbod van zaken er waren onvoldoende MK-waardige zaken.

Op geen van de rechtsterreinen was een structureel verband te zien tussen de mate van MK en de mate van efficiency (kostenproductiviteit).

Aandeel MK bij de gerechtshoven

In onderstaande tabel is te zien dat sinds 2007 het MK-aandeel bij de gerechtshoven landelijk is toegenomen.

tabel 4: gerechtshoven mk aandeel naar rechtsgebied

	2007	2012	2013	2014	streef %
Strafzaken	76%	95%	92%	91%	85%
Belastingzaken	75%	94%	92%	90%	90%

Uit tabel 7b in bijlage 3 blijkt dat alle hoven, behalve Amsterdam (73 procent) in de afgelopen jaren, het MK-streefpercentage (90 procent) bereikt hebben bij de behandeling van belastingzaken. Alle MK-waardige zaken zijn ook bij hof Amsterdam meervoudig behandeld. Er is niet ingeboet op kwaliteit. Bij de behandeling van strafzaken werd het gewenste MK-percentage (85 procent), door alle hoven gehaald.

De verschillen in MK-aandelen tussen de gerechtshoven zijn de laatste jaren klein. In 2007 en 2008 waren de verschillen nog groot.

3.5 Mate van permanente educatie (PE)

Een kwaliteitsnorm voor de mate van permanente educatie (PE) moet aandacht en tijd borgen voor het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. Rechter, raadsheer en juridisch medewerker volgen cursussen bij het opleidingscentrum SSR, incompany-opleidingen, vakinhoudelijke seminars, cursusweken, werkklunches, stages, werkbezoeken etc.

De norm houdt in dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt. Het kengetal geeft aan welk percentage van de medewerkers aan die minimumnorm voldoet.

Het PE-percentage is in de periode 2011 tot en met 2013 afgenomen mede als gevolg van de organisatieveranderingen en de toegenomen productiedruk. In 2014 is het over het algemeen weer wat toegenomen, maar nog onvoldoende. Onder de juridisch medewerkers bij de gerechtshoven was in 2014 zelfs sprake van een verdere daling van 60 procent naar 48 procent.

Het percentage medewerkers dat de norm niet haalt betekent overigens niet dat zij in het geheel niets aan permanente educatie hebben gedaan: immers ook 89 uur PE in drie jaar wordt gezien als het niet halen van de norm.

Redenen voor het niet halen van de norm zijn onder andere langdurige ziekte, zwangerschapsverloven, het onvoldoende aansluiten van het cursusaanbod op de behoefte van meer ervaren medewerkers en het regelmatig annuleren van cursussen door de cursusorganisatie.

Daarnaast is het niet altijd duidelijk aan welke activiteiten PE punten kunnen worden toegekend en worden uren niet altijd doorgegeven. Ten slotte worden cursussen soms door de medewerkers geannuleerd vanwege zittingsdruk.

Tabel 5: mate van permanente educatie, 2012 t/m 2014 in hfdstk 3.5

	rechters en raadsheren				juridisch medewerkers			
	rechtbanken	gerechtshoven	crvb	cbb	rechtbanken	gerechtshoven	crvb	cbb
2011	76%	69%	100%	76%	68%	70%	100%	91%
2012	73%	60%	98%	78%	62%	55%	97%	84%
2013	71%	66%	80%	64%	57%	60%	81%	38%
2014	73%	67%	78%	74%	61%	48%	99%	84%
2011-2014	-4%	-4%	-23%	-4%	-10%	-31%	-1%	-8%

PE rechtbanken

Uit tabel 5 blijkt dat het PE-percentage bij rechtbanken in 2014 licht toenam, bij rechters van 71 procent naar 73 procent en bij juridisch medewerkers van 57 naar 61 procent.

In de periode 2011 t/m 2014 is de permanente educatie bij rechters vrijwel gelijk gebleven (zeer lichte afname, 4 procent) en bij de juridisch medewerkers van de rechtbanken afgenomen met 10 procent.

De verschillen tussen rechtbanken zijn in 2014 kleiner geworden, maar nog steeds groot (tabel 14a, bijlage 2). Bij rechters loopt dat van 63 procent in Oost-Brabant tot 88 in Midden-Nederland. Het gemiddelde was 73 procent.

Bij juridisch medewerkers loopt het van 50 procent of lager in Den Haag, Oost-Brabant en Rotterdam tot 73 procent of meer in Midden-Nederland en Amsterdam, met een gemiddelde van 61 procent.

Over het algemeen hadden rechtbanken met een hoge PE-score voor rechters ook een relatief hoge PE-score voor juridisch medewerkers.

In de afgelopen drie jaren was de mate van permanente educatie duidelijk bovengemiddeld in Amsterdam, Midden-Nederland, Noord-Nederland en Overijssel. Benedengemiddeld was die in Rotterdam, Den Haag en Oost-Brabant.

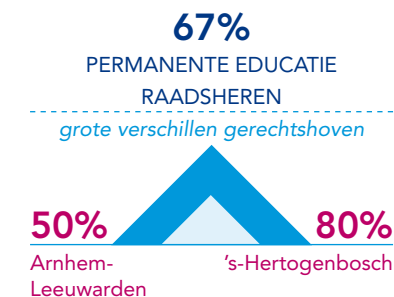
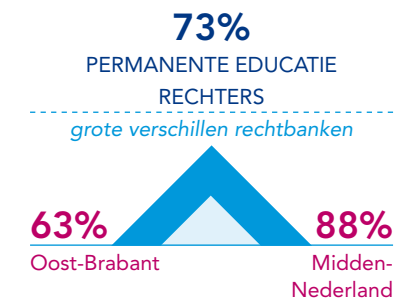
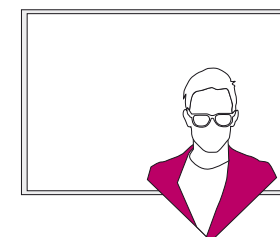
PE gerechtshoven en bijzondere colleges

Uit tabel 5 blijkt dat het PE-percentage van raadsheren bij gerechtshoven in 2014 vrijwel gelijk bleef op circa 67 procent, maar bij de juridisch medewerkers van de hoven sterk afnam van 60 naar 48 procent.

In de periode 2011 t/m 2014 is de permanente educatie bij raadsheren vrijwel gelijk gebleven (zeer lichte afname, 4 procent) en bij juridisch medewerkers van de hoven zeer sterk afgenomen met 31 procent.

In tabel 14b, bijlage 3, zijn de uitkomsten per gerechtshof te zien. Voor de bijzondere colleges staan ze in de tabellen 9c en 9d, bijlage 5. De verschillen tussen de afzonderlijke hoven en de bijzondere colleges zijn groot. Evenals bij de rechtbanken blijkt het PE-percentage raadsheren samen te hangen met dat van juridisch medewerkers: als een gerechtshof op de ene hoog scoorde, was gemiddeld genomen de andere score ook hoog.

Het hoogste PE-percentage voor raadsheren was in 2014 te zien bij gerechtshof 's-Hertogenbosch, 80 procent. Het laagst was dat bij gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 50 procent.

3.6 Publicatiegraad van uitspraken

Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de Rechtspraak. Het is van belang voor de kenbaarheid van het recht en voor de bevordering van rechtseenheid en van transparantie in het tot stand komen van uitspraken.

Iedere uitspraak wordt gepubliceerd¹⁴ van:

- a de Hoge Raad der Nederlanden;
- b de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- c de Centrale Raad van Beroep;
- d het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
- e de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam;
- f de Afdeling Intellectuele Eigendom bij de Rechtbank Den Haag en
- g de Pachtkamer van het Gerechtshof Arnhem,

voorzover de zaak niet kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard en/of met een standaardformulering is afgedaan.

Voor de overige gerechten zijn de publicatiecriteria in grote lijnen: het belang van de uitspraak voor jurisprudentie en rechtsvorming en de interesse en belangen van burgers en het openbare leven. Zo worden altijd uitspraken gepubliceerd van zaken die aandacht hebben gehad van de publieke media. Uitspraken in strafzaken met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van vier jaar of meer of TBS worden ook altijd gepubliceerd. Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU en uitspraken in zaken waarin die vragen speelden worden ook gepubliceerd.

Een overzicht van de publicatiegraad per rechtbank geeft tabel 9a in bijlage 2 en per gerechtshof tabel 9b in bijlage 3. De vreemdelingenzaken zijn buiten beschouwing gelaten, omdat publicatie daarvan vrijwel altijd door of namens de rechtbank Den Haag plaatsvinden en daarmee de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken zou verstoren.

Het aantal gepubliceerde uitspraken¹⁵ op rechtspraak.nl is toegenomen van bijna 17 duizend in 2007 naar ruim 22 duizend in 2014. De grootste toename vond plaats in de periode 2007 t/m 2011.

De publicatiegraad, dat wil zeggen het aantal gepubliceerde uitspraken afgezet tegen het aantal relevante uitspraken¹⁶, laat een vergelijkbare ontwikkeling zien.

Er vond in de loop der jaren een toename plaats van 19 op de duizend in 2007 naar tussen de 26 en 27 op de duizend uitspraken in 2011 en volgende jaren. In 2014 was dat 26,4 op de duizend zaken.

Publicatiegraad rechtbanken

Bij de rechtbanken nam de publicatiegraad van uitspraken toe van circa 8 op de duizend zaken in 2007 naar 14 op de duizend in 2014. Sinds 2011 is geen sprake meer van een toename.

De verschillen tussen rechtbanken zijn, ook meerjarig, groot. In de periode 2012-2014 publiceerden de volgende rechtbanken bovengemiddeld:

- Overijssel 19 op de duizend zaken
- Gelderland 20

In die periode publiceerden de volgende rechtbanken relatief weinig:

- Limburg 11 op de duizend zaken,
- Noord-Nederland 12
- Rotterdam 12

In 2014 publiceerde de meest publicerende rechtbank, de rechtbank Overijssel, dus twee keer zo veel als de minst publicerende, de rechtbanken Leeuwarden, Noord-Nederland, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant.

Publicatiegraad gerechtshoven

Bij de gerechtshoven nam de publicatiegraad in de periode 2007 t/m 2011 sterk toe van 57 op de duizend naar 114. In 2014 is dat 116 op de duizend, vergelijkbaar met 2011.

De verschillen tussen hoven op dit punt waren in 2012 en 2013 beperkt, maar zijn na de zeer sterke toename van gepubliceerde uitspraken in 2014 sterk toegenomen. Over de laatste drie jaar gezien, valt op dat hof Amsterdam relatief veel publiceerde en Den Haag relatief weinig.

- Amsterdam 123 op de duizend zaken
- 's-Hertogenbosch 108
- Arnhem-Leeuwarden 104
- Den Haag 91

PUBLICATIEGRAAD RECHTBANKEN

2012-2014

grote verschillen per 1.000 zaken

PUBLICATIEGRAAD GERECHTSHOVEN

2012-2014

grote verschillen per 1.000 zaken

¹⁴ Zie 'Besluit selectiecriteria uitspraken-databank Rechtspraak.nl'.

¹⁵ Deze rapportage gaat over de gerechten waarvoor de Raad voor de rechtspraak de zorg heeft: de Hoge Raad en de Raad van State vallen daar buiten.

¹⁶ Afdoeningen waarvan publicatie vrijwel nooit interessant is (verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) zijn buiten beschouwing gelaten.

3.7 Klachten

Nederland kent een voor alle gerechten uniforme klachtenregeling. Als iemand vindt dat het gerecht of iemand die daar werkt hem of haar niet correct heeft behandeld, kan die persoon een klacht indienen bij het bestuur van dat gerecht. Bij rechters gaat het bijvoorbeeld over de wijze waarop een zaak of een klager op zitting is behandeld. Bij medewerkers zien de klachten bijvoorbeeld op het gebruik van onjuiste naam- of adresgegevens, het niet dan wel niet tijdig reageren op verzoeken om informatie en de hoogte van het geheven griffierecht. Ook worden klachten ingediend die betrekking hebben op de tijdsduur van de procedure.

Over de inhoud van een uitspraak of een beslissing van een rechter tijdens de behandeling van de zaak kan niet worden geklaagd. Daar kan alleen een hogere rechter over oordelen in een hoger beroepsprocedure en in cassatie bij de Hoge Raad. De klachtenprocedure zou anders een verkapt rechtsmiddel worden en daar is die niet voor bedoeld.

In de tabellen 14a in bijlage 2 en 14b in bijlage 3 zijn per gerecht de volgende getallen over klachten te vinden: het aantal klachten in verhouding tot het aantal rechtszaken, het percentage gegronde klachten en het belangrijkste klachten-kengetal: het aantal gegronde klachten in verhouding tot het aantal rechtszaken.

Landelijk beeld

Het aantal klachten blijft toenemen. In 2014 zijn in totaal 2.070 klachten ingediend bij de gerechten, een toename met 71 procent in vergelijking met 1.208 in 2010.

Het aantal klachten in 2007 was 962.

Tabel 6: ingediende klachten, 2010 tm 2014

	2010	2011	2012	2013	2014	groei 2014 t.o.v. 2010
aantal ingediende klachten						
rechtbanken	1.076	1.246	1.213	1.539	1.825	70%
gerechtshoven	129	161	183	229	226	75%
CRvB en CBb	3	5	2	26	19	-
totaal	1.208	1.412	1.398	1.794	2.070	71%

Er zijn geen aanwijzingen, bijvoorbeeld in de uitkomsten van de klantwaarderingsonderzoeken, dat de gerechten daadwerkelijk slechter zijn functioneren.

De klachtentoe name hangt mogelijk samen met het mondiger worden van de burger. Ook is de mogelijkheid een klacht in te dienen steeds laagdrempeliger geworden. Zo heeft het digitale klaagschrift in 2011 een meer centrale plaats gekregen op rechtspraak.nl, waardoor het eenvoudiger is geworden om een klacht in te dienen. Daarnaast wordt bij gerechten een uiting van ongenoegen sneller als klacht aangemerkt.

De afgelopen jaren gaf het volgende beeld naar type klacht:

- het aandeel klachten over rechterlijke beslissingen (niet ontvankelijk) bleef stabiel op ongeveer één op de drie (32 procent in 2014)
- het aandeel klachten over de tijdsduur nam toe van circa één op de acht naar één op de zes (17 procent in 2014)
- het aandeel klachten over bejegening nam af van 19 procent tot 10 procent en
- klachten over administratieve fouten en overige zaken namen de laatste jaren juist toe van 35 tot 42 procent.

De toename van het aantal klachten betekent niet dat het verhoudingsgewijs steeds vaker om ‘onterechte’ klachten gaat. Integendeel het percentage gegronde klachten nam toe van 18 tot 21 procent. Hierbij is overigens wel een verschil te zien tussen rechtbanken en hoven: bij rechtbanken nam het percentage gegronde toe en bij de gerechtshoven nam dat af.

Het aantal gegronde klachten verdubbelde in de periode 2010 t/m 2014 van 208 naar 428. Die toename werd veroorzaakt zowel door de toename van het aantal klachten als door de toename van het percentage gegronde klachten. De groei vond vooral plaats bij de rechtbanken.

Om de omvang van gegronde klachten in perspectief te zetten het volgende: in 2014 werden door de gerechten circa 1,75 miljoen zaken afgehandeld. Dus het ging in 2014 om 2,4 gegronde klacht per 10.000 zaken en dat betekent gemiddeld 25 gegronde klachten per gerecht.

Tabel 7: gegronde klachten, 2010 t/m 2014

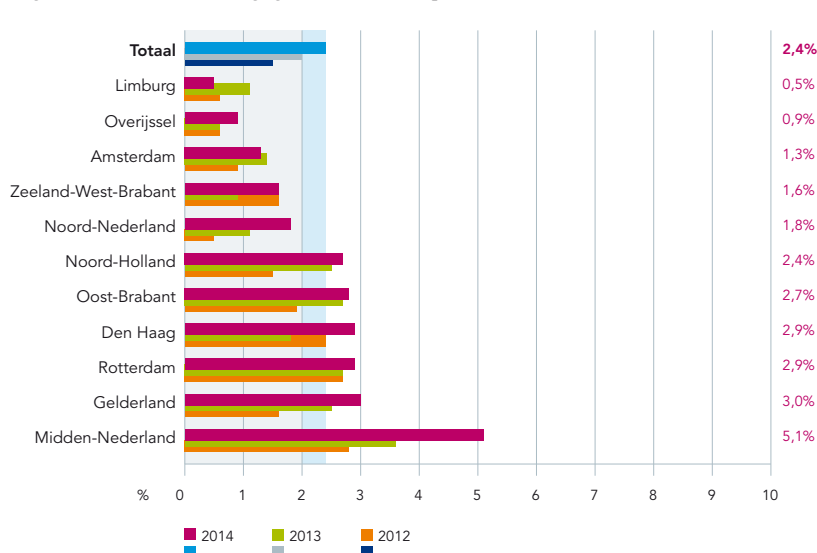
	2010	2011	2012	2013	2014	groei 2014 t.o.v. 2010
% gegronde klachten	18%	19%	19%	21%	21%	20%
aantal gegronde klachten						
rechtbanken	186	246	238	328	403	117%
gerechtshoven	22	18	28	46	24	9%
CRvB en CBb	0	0	0	1	1	-
totaal	208	264	266	375	428	106%
aantal gegronde klachten per 10.000 zaken						
rechtbanken	1,1	1,4	1,5	2,0	2,4	133%
gerechtshoven	3,8	3,0	4,8	7,8	4,4	16%
totaal	1,1	1,5	1,6	2,2	2,4	116%

Verschillen tussen rechtbanken in klachtenomvang

Het aantal klachten bij de rechtbanken is de laatste jaren aan het toenemen. In 2014 zijn bijna elf klachten per 10.000 zaken ingediend; vrijwel een verdubbeling in vergelijking met 2010. Ongeveer 23 procent van de klachten bleek in 2014 gegrond. Het ging om 403 gegronde klachten, dat wil zeggen gemiddeld 37 gegronde klachten per rechtbank.

Dat hield in dat in 2014 gemiddeld er bij de rechtbanken 2,4 gegronde klachten waren op de 10.000 zaken. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van de 1,0 per 10.000 zaken in 2010.

Figuur 14: rechtbanken, gegronde klachten per 10.000 zaken

Figuur 14 laat zien dat de verschillen tussen rechtbanken groot kunnen zijn. Het varieerde in 2014 van 5,1 tot 0,5 klacht per 10.000 zaken.

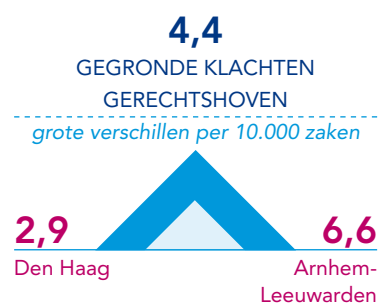
In de laatste drie jaar lag het aantal gegronde klachten in Midden-Nederland en Rotterdam duidelijk boven het landelijk gemiddelde. In de afgelopen drie jaar kregen Noord-Nederland, Limburg, Overijssel en Amsterdam juist met relatief weinig gegronde klachten te maken. Het volume gegronde klachten bij de andere rechtbanken week over meerdere jaren bezien, niet opvallend sterk af van het landelijk gemiddelde.

Noch het aantal ingediende klachten, noch het aantal gegronde klachten per 10.000 zaken blijkt structureel (dat wil zeggen over meerdere jaren bezien) samen te hangen met de grootte van de rechtbank of de mate van productiviteit.

Verschillen tussen gerechtshoven in klachtenomvang

Het klachtenniveau bij de gerechtshoven lag in 2014 gemiddeld op 41 per 10.000 rechtszaken. Dat is vrijwel een verdubbeling in vergelijking met 2010. Ongeveer 11 procent van de klachten bij de hoven bleek in 2014 gegrond. Dat percentage fluctueert over de jaren sterk, tussen de 8 procent en 20 procent. Het aantal gegronde klachten kwam in 2014 uit op 4,4 per 10.000 zaken, ongeveer gelijk aan 2010. Dit is gemiddeld 6 klachten per hof.

De hoven 's-Hertogenbosch en Den Haag hadden meerjarig (de afgelopen drie jaar) verhoudingsgewijs met de minste gegronde klachten te maken.

3.8 Wrakingen

Wrakingsverzoeken

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Wie betrokken is in een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan vragen deze rechter te laten vervangen door een andere rechter. We noemen dat een verzoek tot wraking.¹⁷

Vanaf 2007 werd de rechter steeds meer gewraakt, maar vanaf 2012 stopte die trend. In 2014 werden in totaal 620 wrakingsverzoeken ingediend, ongeveer gelijk aan 2013. Het aantal wrakingsverzoeken nam in 2014 bij de gerechtshoven af en bij de rechtbanken toe.

Er werd 506 keer bij de rechtbanken een wrakingsverzoek gedaan, 89 keer bij de gerechtshoven en 25 keer bij de CRvB en het CBb. Dat het aantal wrakingsverzoeken bij de rechtbanken het hoogst is bevreemdt niet, aangezien daar de meeste rechtszaken worden behandeld.

Tabel 8: wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal	418	529	587	659	626	620
rechtbanken	283	388	450	518	479	506
gerechtshoven	85	107	107	121	122	89
CRvB	50	34	30	20	23	24
CBb	0	0	0	0	2	1

De 620 wrakingsverzoeken in 2014 moeten in het licht gezien worden van de afhandeling jaarlijks van circa 1,7 miljoen zaken. Daarvan waren ongeveer negenhonderdduizend rechtszaken op tegenspraak, de groep zaken waarin wrakingsverzoeken voorkomen. Dit betekent dat bij ongeveer 7 op de tienduizend rechtszaken op tegenspraak een wrakingsverzoek werd gedaan. Waarbij aangetekend zij dat soms meer wrakingsverzoeken per zaak kunnen voorkomen.

Gehonoreerde wrakingen

Als de wrakingskamer vindt dat een rechter terecht wordt gewraakt, kan dat twee dingen betekenen: de rechter is in de betreffende zaak partijdig, of er is een schijn van partijdigheid. Ook de schijn van partijdigheid moet worden voorkomen.

¹⁷ Achtergronden van het wrakingsinstrument en het gebruik ervan staan beschreven op Rechtspraak.nl onder de titel themadossiers onder het tabblad 'Recht in Nederland'.

Daarom wordt ook bij schijn van partijdigheid een rechter van de zaak gehaald. Dat zegt overigens niets over zijn functioneren in andere zaken. Hij kan dus gewoon andere zaken gaan behandelen.

In 2014 zijn 25 wrakingsverzoeken gehonoreerd, zoals in onderstaande tabel is te zien. In de periode 2009 t/m 2014 is gemiddeld ongeveer 5 procent van de wrakingsverzoeken gehonoreerd. Het aantal gehonoreerde wrakingen fluctueert door de jaren heen tussen de 15 en 42.

Tabel 9: gehonoreerde wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal	15	21	36	42	21	25
rechtbanken	15	16	33	38	12	20
gerechtshoven	0	5	3	4	8	5
CRvB en CBb	0	0	0	0	1	0

De cijfers per rechtbank zijn te vinden in bijlage 2, tabel 14a, en voor de gerechtshoven in bijlage 3, tabel 14b.

Het aantal ingediende wrakingen en gehonoreerde wrakingen verschilt per gerecht van jaar tot jaar en de aantallen per gerecht zijn bijzonder klein: het gaat bijvoorbeeld om gemiddeld één tot twee gehonoreerde wrakingen per rechtbank. Om die redenen is het niet zinvol hier vergelijkingsanalyses uit te voeren.

3.9 Mediation binnen de Rechtspraak

Rechters kunnen via een verwijzingsbureau in het gerecht tijdens een gerechtelijke procedure de keus voor mediation aan partijen voorleggen. Bij mediation proberen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator, gezamenlijk het conflict op te lossen. Deze mediator helpt partijen de belangen en standpunten helder te krijgen en zal zelf geen standpunt innemen. Partijen kunnen ook niet-juridische aspecten bij de oplossing betrekken.

Als partijen kiezen voor mediation wordt de rechtszaak stilgelegd (geschorst). Wordt men het tijdens de mediation niet of slechts gedeeltelijk met elkaar eens, dan kan de gerechtelijke procedure worden voortgezet. Als men met behulp van de mediator erin slaagt een oplossing te vinden dan wordt de rechtszaak beëindigd. In de kengetallenanalyse worden mediations die met gehele of gedeeltelijke overeenstemming zijn afgesloten beschouwd als geheel of gedeeltelijk geslaagde mediations.

De gepresenteerde kengetallen betreffen afgeronde mediations in handelszaken, familiezaken, kantonzaken, strafzaken en rechtszaken in het bestuursrecht, behalve vreemdelingenzaken.

Het aantal afgeronde mediations per gerecht is in de presentatie van de tabellen 14a en 14b gerelateerd aan het aantal afgedane relevante rechtszaken: verstekzaken zijn daarbij bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten.

Alvorens de uitkomsten bij afzonderlijke rechtbanken en gerechtshoven te bespreken, volgt hier eerst het landelijke beeld van gestarte en afgeronde mediations.

Landelijk beeld

Het belangrijkste argument voor de rechter om de zaak naar een mediator te verwijzen is dat partijen in de toekomst met elkaar verder moeten. Ook de gedachte dat een rechterlijke uitspraak geen echte oplossing biedt voor het conflict, wordt regelmatig als reden genoemd. Het is daarom niet verwonderlijk dat het leeuwendeel van de mediations bij de rechtbanken plaatsvinden in het familierecht; in 2014 ging het om bijna 2.100, dat is 79 procent van de gestarte mediations.¹⁸

In de periode 2007 t/m 2010 nam het aantal gestarte mediations van jaar tot jaar toe tot ruim 3.900. In 2011 nam dat sterk af en daarna schommelde het tussen de 2.400 en 2.800 per jaar.

De daling na 2010 had de volgende oorzaken. Steeds vaker vindt mediation al vóór

¹⁸ In de afgelopen jaren is gebleken dat gemiddeld negen van de tien verwijzingen ook daadwerkelijk starten. Dat aandeel is redelijk stabiel.

de rechtszaak plaats en niet tijdens de rechtszaak. Via andere instanties (bijvoorbeeld maatschappelijk werk of jeugdzorg) dan het mediationbureau bij de Rechtspraak, wordt vaker geprobeerd om tot een oplossing van het conflict te komen. Een andere oorzaak is dat rechters meer bedreven zijn geworden in conflictdiagnose, waardoor partijen sneller tot een schikking komen, zonder mediation. Tenslotte heeft het vervallen per 1 januari 2011 van de stimuleringsbijdrage (eerste 2,5 uur gratis voor betalende partijen) een rol gespeeld. Het aantal gestarte mediations op het rechtsgebied **bestuursrecht** (inclusief belastingrecht) nam in de periode 2010 t/m 2014 sterk af van 882 naar 83. Dit komt door de nieuwe zaaksbehandeling met regiezittingen, waardoor geen schriftelijk mediationaanbod meer wordt gedaan. Voorheen werd al bij binnenkomst van een beroepschrift bekeken of er een schriftelijk mediationaanbod zou worden gedaan, daar waar nu de zaken direct op een (regie)zitting worden geplaatst en mediation een van de oplossingsrichtingen kan zijn. Een deel van de winst van dit instrument zowel voor partijen als voor de gerechten zou dan weg zijn, want er zijn met de zitting al meer tijd en kosten gependend.

Tabel 10: mediations, 2010 t/m 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
verwijzingen naar mediation	4.183	4.311	3.067	2.716	3.152	3.010
gestarte mediations	3.850	3.937	2.740	2.429	2.827	2.642
percentage overeenstemming (geheel of gedeeltelijk)	58%	57%	56%	54%	56%	59%

Circa 59 procent van de mediations leidde in 2014 tot overeenstemming: 49 procent volledige overeenstemming en 10 procent gedeeltelijke overeenstemming. Het percentage overeenstemmingen, is na enkele jaren van daling, weer toegenomen van 54 procent in 2012 tot 59 procent in 2014, o.a. door het relatief hoge slagingspercentage bij ‘strafmediations’.

Mediation of bemiddeling kan ook in het **strafrecht** positieve effecten hebben, te weten een daling van het recidivepercentage, reductie van kosten en meer tevredenheid bij slachtoffers. Herstellende gesprekken kunnen daarnaast de sociale cohesie bevorderen.

Mediation in strafzaken is eind 2013 als experiment gestart bij zes rechtbanken¹⁹. In 2014 zijn ruim 170 strafmediations afgerond. Het slagingspercentage is er, met zeven op de tien, bovengemiddeld.

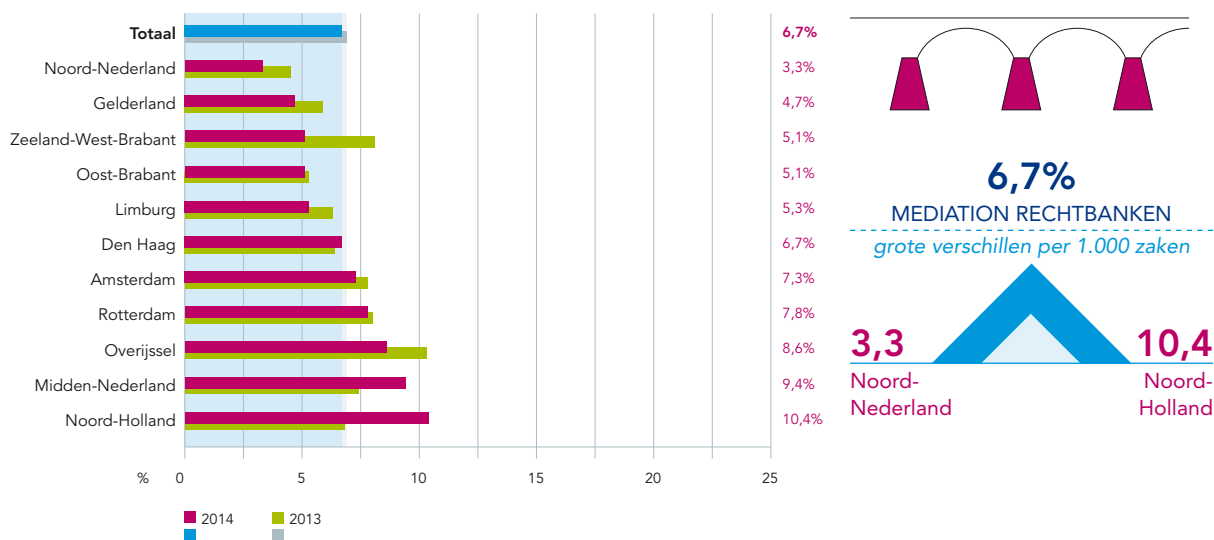
Verschillen tussen rechtbanken in mediation

Het mediationgebruik (afgeronde mediations) bij de rechtbanken is afgenomen van ruim 8 op de duizend in 2010 naar circa 6,7 op de duizend in 2012, en in 2014 lag het nog steeds op dat niveau.

De verschillen tussen rechtbanken in het mediationgebruik zijn aanzienlijk, maar binnen één rechtbank kan het van jaar tot jaar sterk verschillen. In 2014 nam het mediationgebruik in Midden-Nederland sterk toe en kwam daardoor ver boven het gemiddelde uit (ook als we de strafmediations niet meetellen).

In de laatste drie jaar was het mediationgebruik in Overijssel, Midden-Nederland, Noord-Holland en Rotterdam relatief het hoogst. Het laagst in Noord-Nederland en Oost-Brabant.

Figuur 15: rechtbanken, mediationgebruik per 1.000 zaken

¹⁹ Zie ‘Bypass in het strafproces’, Rechtspraak, juni 2015, Raad v/d rechtspraak.

Het aandeel (deels) geslaagde mediations bij de rechtbanken was in 2014 gemiddeld 60 procent. Dat is een behoorlijke toename in vergelijking met de twee jaar daarvoor toen het tussen de 55 en 54 procent was.

De mate waarin mediations slagen, kan binnen een en dezelfde rechtbank van jaar tot jaar nogal verschillen. Na de nieuwe gebiedsindeling van rechtbanken zijn de verschillen tussen rechtbanken in de mate waarin mediations slaagden afgenomen; in 2013 en 2014 waren de verschillen beperkt.

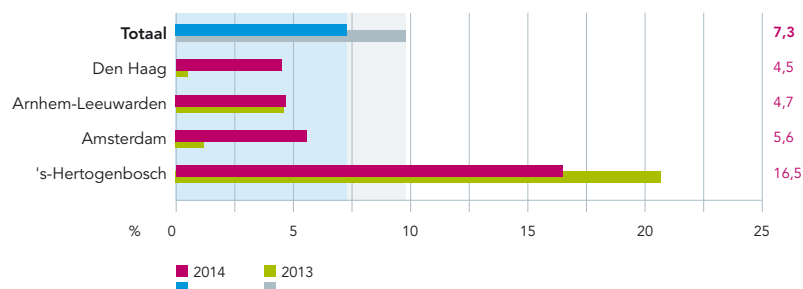
Analyses over de jaren heen maken duidelijk dat de mate van gebruik van mediation niet samenhangt met de grootte van de rechtbank. Evenmin blijkt er samenhang tussen de mate van gebruik van mediation en de mate waarin mediations slagen. Dit betekent dat rechtbanken waarbij vaker gebruik werd gemaakt van mediation, niet te maken hadden met een geringere slagingskans.

Verschillen tussen gerechtshoven in mediation

Bij de hoven nam het mediationgebruik (afgeronde mediations) in 2014 af naar 7 op de duizend, waar het gemiddelde in de vier jaar ervoor 9 op de duizend was. In 2014 ging het om 132 afgeronde mediations.

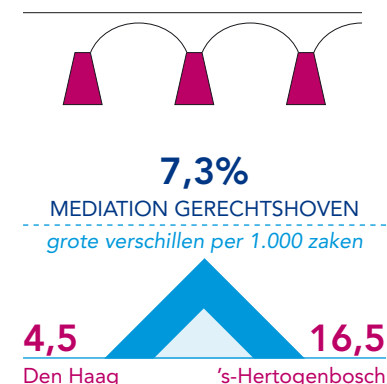
Tussen de afzonderlijke gerechtshoven zijn de verschillen groot. Relatief veel mediations kende hof 's-Hertogenbosch; dat is al zo sinds 2011. Relatief weinig mediations, in de afgelopen jaren, zijn er bij Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden. Bij hof Den Haag wisselt het; in 2014 laag, in 2013 hoog en in 2012 rond het gemiddelde.

Figuur 16: gerechtshoven, mediationgebruik per 1.000 zaken

Bij de gerechtshoven slaagden in 2014 slechts 46 procent van de mediations deels of geheel. Een duidelijke afname in vergelijking met de twee jaar ervoor. De verschillen tussen hoven in het slagingspercentage waren in 2014 beperkt.

De laatste drie jaar was het gebruik van mediation in Overijssel, Midden-Nederland, Noord-Holland en Rotterdam het hoogst en Tussen de gerechtshoven verschilde de mate van mediation eveneens sterk. In hof Amsterdam en hof Arnhem-Leeuwarden vinden de laatste jaren relatief weinig mediations plaats. In hof 's-Hertogenbosch wordt al jaren relatief vaak gebruik gemaakt van mediation.

3.10 Appelpercentages

3.10.1 Algemeen

Partijen in een rechtszaak kunnen tegen de uitspraak in hoger beroep gaan om de zaak opnieuw te laten beoordelen. Het kan gaan om een herbeoordeling en aanvulling van feiten, van rechtsvragen en van motiveringen. Het hoger beroep heeft, in het verlengde van deze controlefunctie en herkansingsfunctie, ook een belangrijke functie in de rechtsontwikkeling en het bewaken en bevorderen van de rechtseenheid.

Het appelpercentage zegt iets over de acceptatie van uitspraken door partijen en de ontwikkeling hierin, maar het geeft geen rechtstreekse indicatie van de kwaliteit van het rechtspreken in eerste aanleg of het functioneren van de Rechtspraak.

Zo blijft bij de gepresenteerde appelpercentages buiten beschouwing, wat er vervolgens met het hoger beroep gebeurt. Daarover kan het volgende gezegd worden. Een deel van de hoger beroepen wordt later ingetrokken. Sommige partijen gaan bijvoorbeeld in hoger beroep, omdat men daarmee de tijd krijgt het vonnis goed te bestuderen om daarna pas definitief te beslissen of men het hoger beroep doorzet of niet. Het aandeel intrekkingen verschilt per zaakstype. Omdat het aantal intrekkingen (nog) niet per rechtbank in beeld is te brengen zijn de gepresenteerde appelpercentages niet geschoond van de latere intrekkingen.

Vernietiging in hoger beroep van een vonnis betekent niet automatisch dat door de rechter in eerste aanleg een onjuist oordeel is gegeven. Het oordeel van de hoger beroepsrechter kan bijvoorbeeld inhouden dat deze tot een andere beantwoording van een rechtsvraag is gekomen, waarover voordien nog geen duidelijkheid in de jurisprudentie bestond. Dit laatste is inherent aan de rechtsontwikkeling en rechtseenheid functie van het hoger beroep (en cassatie).

Ook kan aanvulling van feiten (in vergelijking met behandeling in 1e aanleg) een rol hebben gespeeld bij afwijking van de rechterlijke beslissing in appel ten opzichte van het vonnis in 1e aanleg.

Het overgrote deel van de uitspraken in hoger beroep houdt stand en wordt door het hogere rechtscollege bevestigd. Daartoe kunnen ook worden gerekend die uitspraken die weliswaar op formele gronden worden vernietigd, maar waarbij het oordeel van de rechter in eerste aanleg materieel wel overeind is gebleven. Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om een voldoende aantal appelzaken per zaaksgroep over te houden om rechtbanken met elkaar te kunnen vergelijken en om zoveel mogelijk toevallige fluctuaties te vermijden.

Met de presentatie van driejaarsgemiddelden over 2009-2011, 2010-2012, 2011-2013 en 2012-2014 zijn vergelijkingen over de tijd mogelijk. In tabel 15a van bijlage 2 zijn de appelpercentages per rechtbank en per proceduretype te zien.

Samenvatting uitkomsten

- 1 De appelpercentages lopen in veel gevallen op; bij tien van de achttien onderscheiden typen rechtszaken.

Als appelpercentages oplopen dan is het afdoen van rechtszaken arbeidsintensiever geworden: kennelijk is vaker volgens één of beide partijen meer dan één rechtsinstantie nodig. Of en in hoeverre dat beïnvloedbaar is door rechters en raadsheren valt niet uit de bestaande gegevens op te maken. Op dit moment kan niet worden bijgehouden hoe vaak rechters in eerste aanleg volgens de hoger beroepsrechter onjuist oordeelden.

Aan mogelijke oorzaken voor de toename (en verschillen tussen rechtbanken), kan dan ook in deze analyse geen aandacht worden besteed. De Rechtspraak is bezig met eigen onderzoek naar motieven van rechtzoekenden voor het al dan niet instellen van hoger beroep en ervaringen met hoger beroep. De Rechtspraak werkt ook mee aan een WODC-onderzoek naar de behandeling in hoger beroep (welke kwesties spelen daarin; hoe behandeld; welke uitkomst).

- 2 Er zijn achttien type geschillen onderscheiden. De appelpercentages lopen sterk uiteen al naar gelang het type geschil. Vooral van vonnissen in geschillen met de overheid gaat men vaak in hoger beroep: bij ambtenarenzaken, rijksbelastingzaken en (verlengde) asielprocedures in de helft van de gevallen of vaker.

Van vonnissen in overtredingszaken en uitspraken in familierechtelijke geschillen gaat men het minst in hoger beroep, ongeveer 4 procent.

- 3 Er bestaan grote verschillen tussen de elf rechtbanken in de hoogte van het appelpercentage bij eenzelfde zaakstype. Alleen bij de volgende type rechtszaken waren die verschillen beperkt: familie zaken, sociale verzekeringszaken, rijksbelastingzaken en vreemdelingenzaken.

3.10.2 Civiele procedures, mate van appel

De appellens in civiele rechtszaken kunnen kantonzaken betreffen en niet-kantonzaken.

In onderstaande figuur is te zien wat het appelpercentage is voor verschillende typen civiele zaken, of het is toegenomen en of de verschillen tussen rechtbanken in appelpercentage (zeer) groot of juist beperkt zijn.

Appelpercentages civiele zaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2012 tm 2014	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
handel kantonrechter	8%	=	zeer groot	32%
handel civiele rechter	37%	+ + +	groot	16%
kort gedingen	18%	+	groot	27%
familiezaken	4,3%	=	beperkt	9%

¹⁾ de periode 2012-2014 is vergeleken met 2010-2012

Handelszaken kantonrechter

In de berekeningen van de appelpercentages van de kantonrechter zijn de verstekzaken (kans op hoger beroep is vrijwel nihil) buiten beschouwing gelaten. Het appelpercentage voor deze kantonzaken is rond 2012 sterk afgenomen en sindsdien gestabiliseerd op 8 procent.

Als men in hoger beroep gaat tegen het vonnis van de kantonrechter in handelszaken, wordt ook nog relatief vaak, ongeveer in een derde van de gevallen, het appel later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Het appelpercentage was in Rotterdam het laagst, 6 procent, en in Amsterdam het hoogst, 12 procent. Ook in Limburg wordt veel in appel gegaan, 10 procent. De andere gerechten wijken veel minder af van het landelijke gemiddelde.

Handelszaken civiele rechter

Van 37 procent van de vonnissen in handelszaken (bodenzaken) die door de civiele rechter, niet kantonrechter, in eerste aanleg zijn behandeld, werd in 2012-2014 in hoger beroep gegaan. Aannemelijk is dat dit appelpercentage hoger is dan bij kantonzaken door het grotere financiële belang van de zaak; men is minder geneigd om het erbij te laten zitten, er staat meer op het spel.

Na instelling van hoger beroep in civiele handelszaken wordt vervolgens in één op de zes gevallen (16 procent) het hoger beroep ingetrokken; dat is vrijwel niet gewijzigd in de afgelopen jaren.

Het appelpercentage is de afgelopen jaren sterk toegenomen bij alle rechtbanken; in de periode 2010-2012 was het slechts 22 procent. Als gevolg van de competentiewijziging is het gemiddelde belang van de zaak sterk toegenomen en daarmee de bereidheid verder te procederen.

De verschillen tussen de rechtbanken zijn groot. De laagste appelpercentage waren te zien in Noord-Nederland (31 procent) en in Zeeland-West-Brabant (32 procent). De hoogste in Limburg (45 procent) en in Overijssel (47 procent). Bij de andere rechtbanken wijkt het appelpercentage niet substantieel af van het gemiddelde.

Kort gedingen

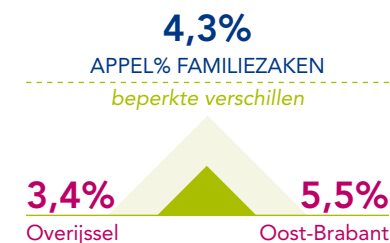
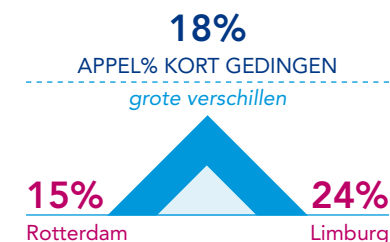
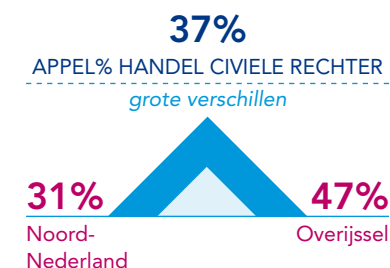
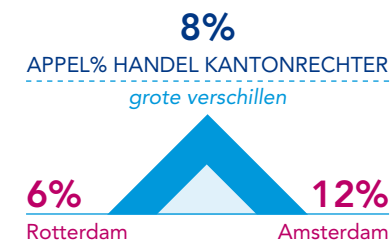
Van kort gedingen werd in 2012-2014 gemiddeld in 18 procent van de zaken in hoger beroep gegaan. In de afgelopen jaren nam dat in lichte mate toe. Ruim een kwart (27 procent) van de hoger beroepen werd later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken hierin zijn groot. Het was het laagste bij Rotterdam (15 procent) en het hoogste bij Noord-Nederland (22 procent) en Limburg (24 procent).

Familiezaken

Van familiezaken wordt zeer weinig, slechts 4 procent, in hoger beroep gegaan. Het appelpercentage is stabiel in de tijd. Slechts ongeveer één op de elf hoger beroepen wordt later ingetrokken. Dat is het laagst van alle zaaks groepen.

De verschillen tussen rechtbanken hierin waren in de periode 2009-2011 en 2010-2012 klein en zijn in de loop der jaren wat toegenomen. Het was het laagste in Overijssel (3,4 procent) en het hoogste in Den Haag (5,0 procent) en Oost-Brabant (5,5 procent).

3.10.3 Strafrechtelijke procedures, mate van appel

De verandering in gebiedsindeling in 2012 verstoort de continuïteit van de bestaande cijfers over strafzaken. In de gebruikte bron was niet van alle zaken de (juiste) rechtbank geregistreerd; zaken via het CVOM of Landelijk Parket, konden niet worden toegewezen aan een HGK-gerecht. Daarom dienen de uitkomsten in ontwikkeling van het appelpercentage strafzaken met enige voorzichtigheid te worden gezien.

In onderstaande figuur is te zien wat het appelpercentage is voor verschillende typen strafzaken, de ontwikkeling daarin en of de verschillen tussen rechtbanken beperkt zijn of juist (zeer) groot.

Appelpercentages strafzaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2012 tm 2014	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
kantonrechter overtredingszaken	3,8%	+ +	zeer groot	7%
politierechter	13%	=	groot	13%
strafzaken kinderrechter (EK)	8%	+	zeer groot	23%
strafzaken meervoudige kamer	39%	+	groot	23%

¹⁾ de periode 2012-2014 is vergeleken met 2010-2012

Kantonrechter, overtredingszaken

Van overtredingszaken, die door de kantonrechter worden behandeld, ging men zelden, 3,8 procent, in hoger beroep. Dat percentage is voor het eerst in jaren wel toegenomen. Midden-Nederland vertoonde als enige een daling (maar was nog steeds 4,5 procent). Er waren een paar gerechten met een constant percentage, maar overwegend was sprake van toename. Het aantal intrekkingen is zeer beperkt, ongeveer één op de veertien (7 procent).

De verschillen zijn zeer groot. Rotterdam (2,9 procent) heeft bij vonnissen in overtredingszaken het laagste appelpercentage. Noord-Holland kent relatief de meeste (5,3 procent) appellen en dat is ruim 80 procent hoger.

Politierechter, strafzaken

Van vonnissen van de politierechter in misdrijfzaken ging men in 13 procent in hoger beroep, duidelijk vaker dan van overtredingszaken bij de kantonrechter. Dit percentage is redelijk stabiel.

Het aantal hoger beroepen dat later wordt ingetrokken neemt steeds verder af en ligt nu op 13 procent. In de periode 2010-2012 was dat nog 19 procent.

Dit houdt in dat het aantal politierechterzaken dat voor de hoger beroepsrechter komt, behoorlijk aan het toenemen is. Dit loopt parallel met de ontwikkeling dat politierechterzaken steeds zwaardere zaken betreft.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Noord-Nederland en Limburg kenden het laagste appelpercentage (10 procent) van politierechtersvonnissen. In Midden-Nederland ging men daartegen het meest (16 procent) in hoger beroep.

Kinderrechter (EK), strafzaken

Tegen de door de kinderrechter gevonniste EK-zaken ging 8 procent in hoger beroep. Dat is in de afgelopen jaren zeer langzaam iets toegenomen.

Van deze hoger beroepen wordt gemiddeld genomen ongeveer een kwart (23 procent) later ingetrokken. Het aandeel intrekkingen neemt overigens wel gestaag af de afgelopen jaren.

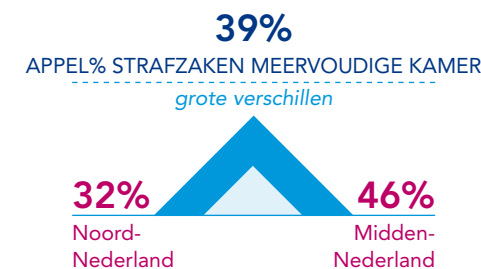
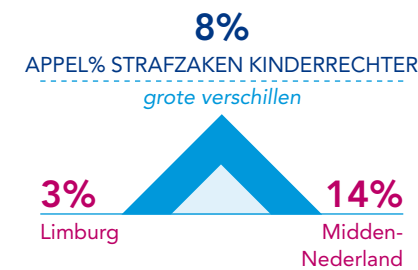
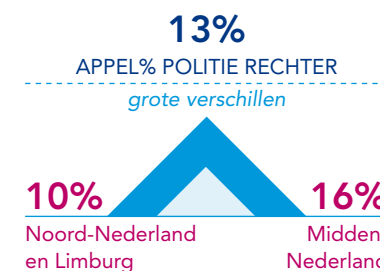
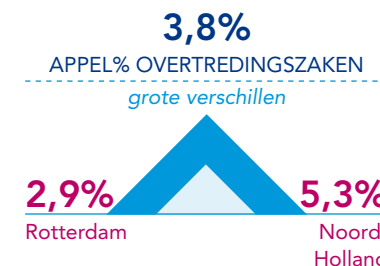
De verschillen tussen rechtbanken in de mate van hoger beroep in dit soort zaken waren bijzonder groot. Van 3 procent in Limburg, 4 procent in Noord-Nederland en 5 procent in Gelderland tot 12 procent in Amsterdam en 14 procent in Midden-Nederland.

Meervoudige kamer, strafzaken

Het vaakst, 39 procent, gaat men in hoger beroep in strafzaken die door drie rechters worden behandeld (meervoudige of MK-zaak). Het gaat dan ook om zaken met een relatief groot belang (de hoogte van de straf bij veroordeling). Het appelpercentage is altijd al hoog geweest, en is in de afgelopen jaren nog licht aan het toenemen.

Veel van deze appellen werden later ingetrokken, maar dit is aan het teruglopen tot minder dan een kwart (23 procent). Het was bijna een derde.

De verschillen tussen rechtbanken waren redelijk groot. Ze lopen uiteen van 32 procent in Noord-Nederland naar de uitschieter van 46 procent bij Midden-Nederland.

3.10.4 Bestuursrechtelijke procedures, mate van appel

Onder regulier of algemeen bestuursrecht verstaan we alle rechtszaken die niet het belastingrecht of het vreemdelingenrecht betreffen.

Van algemene bestuursrechtelijke zaken wordt het hoger beroep door de Centrale Raad van Beroep (CRvB) behandeld of door de Raad van State (RvS). De CRvB behandelt de appels van sociale verzekeringszaken, ambtenarenzaken, bijstandzaken en studiefinancieringszaken. De RvS behandelt de overige hoger beroepen, zoals bouwzaken.

Opgemerkt zij, dat de groep 'overige' een diverse heterogene groep betreft, met een grote variëteit aan zaken, waarvan een deel een hogere appelratio heeft en een deel een lagere appelratio.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de hoogste appelratio's 50 procent of hoger, te zien zijn bij Rijksbelastingzaken, asielzaken en ambtenarenzaken. Die appelratio's zijn zelfs hoger dan die bij strafzaken en civiele zaken.

Een verklaring is dat in bestuursrechtelijke zaken er vrijwel altijd een bezwaarfase aan het proces is voorafgegaan. Dus er blijven vooral zaken over waar bestuur en burger niet nader tot elkaar konden komen.

De verwachting is, dat de nieuwe zaaksbehandeling, die meer dan vroeger is gericht op een oplossing van het onderliggende conflict, gaat leiden tot minder hoger beroepen.

Appelpercentages bestuursrechtelijke rechtzaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2012 tm 2014	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
sociale verzekeringszaken	38%	=	beperkt	23%
bijstands- en studiefinancieringszaken	40%	+	groot	15%
ambtenarenzaken	49%	=	zeer groot	23%
overig regulier bestuursrecht	27%	++	groot	18%
rijksbelastingzaken	56%	+++	beperkt	28%
lokale belastingzaken- WOZ	15%	+++	zeer groot	22%
lokale belastingzaken- overig	20%	---	zeer groot	13%
algemene asielpcedures	58%	++	beperkt	
verlengde asielpcedures	55%	=	beperkt	
reguliere vreemdelingenzaken	29%	=	beperkt	

1) de periode 2012-2014 is vergeleken met 2010-2012

Regulier bestuursrecht, mate van appel

Het is niet zo dat wanneer een rechtbank een hoog appelpercentage kent voor bijvoorbeeld ambtenarenzaken, diezelfde rechtbank ook een hoog appelpercentage kent voor andere typen reguliere bestuursrechtelijke zaken. Alleen in de rechtbank Limburg is het appelpercentage over de hele linie bovengemiddeld en in Noord-Holland benedengemiddeld.

Sociale verzekeringszaken

Van vonnissen in sociale verzekeringszaken gaat men in 38 procent in hoger beroep. Dat is vergelijkbaar met de perioden ervoor. Ruim één op de vijf appels (23 procent) wordt later ingetrokken. Dat is sterk aan het oplopen; enkele jaren geleden was het nog 19 procent. De verschillen zijn beperkt maar nemen de laatste jaren wel toe; de afzonderlijke rechtbanken zitten in een bereik van 32-44 procent.

Bijstands- en studiefinancieringszaken

Het appelpercentage bij bijstands- en studiefinancieringszaken, 40 procent, is vergelijkbaar met dat bij sociale verzekeringszaken. Het is in de afgelopen jaren wel wat toegenomen. Ongeveer één op de zeven (15 procent) van deze appels wordt later ingetrokken. Ook hier neemt dat sterk toe; enkele jaren geleden was het 11 procent.

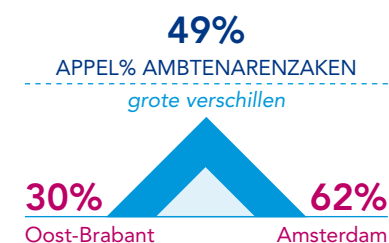
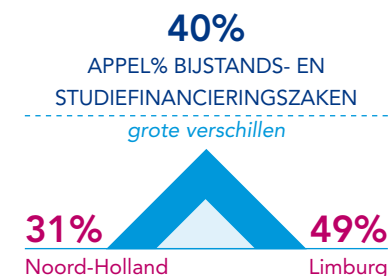
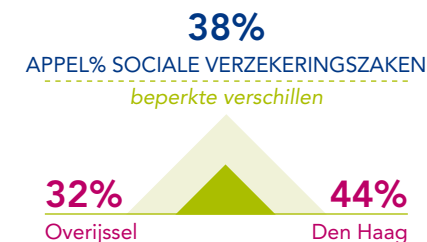
De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Bij Overijssel en Limburg waren de appelratio's hoog, 48 en 49 procent. Relatief laag was het percentage in Noord-Holland, 31 procent.

Over het algemeen geldt dat men van vonnissen van studiefinancieringszaken minder vaak in hoger beroep gaat dan bijstandzaken. Gerechten die (relatief veel) studiefinancieringszaken doen kunnen hierdoor lagere appelpercentages voor de totale zaaksgroep hebben.

Ambtenarenzaken

Van de ambtenarenzaken gaat men in bijna de helft van de gevallen, 49 procent, in hoger beroep. Het is in de afgelopen jaren redelijk stabiel. In dit type zaken werd ruim één op de vijf appels (23 procent) later ingetrokken. Dat is wat aan het toenemen.

De verschillen tussen rechtbanken zijn zeer groot. Bijzonder hoog is het appelpercentage in Amsterdam (62 procent). Bijzonder laag is het bij de rechtbank Oost-Brabant (30 procent).

Overige reguliere bestuursrechtelijke rechtszaken

Het landelijke appelpercentage van de groep ‘overige’ reguliere bestuursrechtelijke zaken over 2012-2014 is 27 procent en is aan het toenemen; enkele jaren terug was het nog 25 procent.

De bandbreedte loopt van 22 procent bij Midden-Nederland tot en met 32 procent bij Limburg.

Bijna een op de vijf (18 procent) wordt later ingetrokken.

Belastingrecht, mate van appel

Rijksbelastingzaken

Rijksbelastingzaken worden bij slechts 5 rechtbanken behandeld en van die vonnissen wordt vaak in hoger beroep gegaan, ongeveer 56 procent. Behalve in Noord-Nederland is het overal sterk toegenomen; in de periode 2010-2012 was het appelpercentage nog 47 procent.

Ruim een op de vier keer (28 procent) wordt het hoger beroep in dit soort zaken later ingetrokken. Dat is in het afgelopen jaar sterk opgelopen.

De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken zijn beperkt. Dit kan het gevolg zijn van de concentratie van rijksbelastingzaken bij slechts vijf rechtbanken.

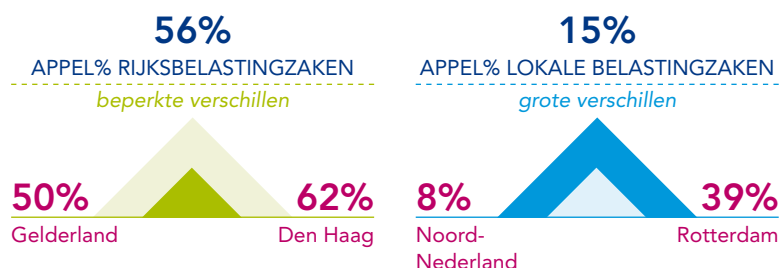
Lokale belastingzaken

Voor de lokale belastingen ligt het appelpercentage duidelijk lager dan bij rijksbelastingzaken; 15 procent voor WOZ/OZB-gerelateerde belastingen en 20 procent voor de overige lokale belastingzaken (dit betreft bijvoorbeeld parkeerboetes).

Er wordt steeds vaker tegen WOZ-vonnissen in hoger beroep gegaan. De hoger beroepen in WOZ-zaken worden echter ook steeds vaker later ingetrokken; nu 22 procent procent en enkele jaren geleden 17 procent.

Voor overige lokale belastingzaken neemt het appelpercentage bij de meeste gerechten af, alleen Noord-Holland vertoont een sterke toename.

Van de ingestelde appellen overige lokale belastingzaken werd 13 procent ingetrokken. Dit is erg afgenomen; enkele jaren geleden was het 18 procent.

De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken bij WOZ-processen zijn aanzienlijk; 8 procent als laagste in Noord-Nederland en liefst 39 procent als hoogste in Rotterdam²⁰. Na Rotterdam heeft Overijssel met 18 procent het hoogste appelpercentage in WOZ-zaken.

Ook de verschillen in appelratio tussen rechtbanken in overige lokale belastingzaken zijn fors; 12 procent in Noord-Nederland en Oost-Brabant als laagste en 33 procent in Gelderland als hoogste.

Over alle rechtbanken bekeken kan geen verband gevonden worden tussen de mate van appel in WOZ-zaken en in overige lokale belastingprocedures. Alleen Noord-Nederland, Noord-Holland en Oost-Brabant kenden voor beide (WOZ en niet-WOZ) relatief lage appelpercentages.

Vreemdelingenrecht, mate van appel

In deze kengetallenrapportage zijn ook appelpercentages opgenomen voor vreemdelingenzaken. Hierin zijn alleen Rechtspraakcijfers gebruikt en is geen gebruik gemaakt van de appelinstreamgegevens van de Raad van State. De RvS hanteert een iets andere regelgeving indeling. Dit maakt koppeling van de gegevens lastiger.

Algemene en verlengde asielprocedure

De appelpercentages liggen voor dit type vreemdelingenzaken hoog; 58 procent in een algemene asielprocedure (voorheen AC) en 55 procent in een verlengde asielprocedure. Dit is niet verwonderlijk gezien de grote belangen die in deze zaken spelen.

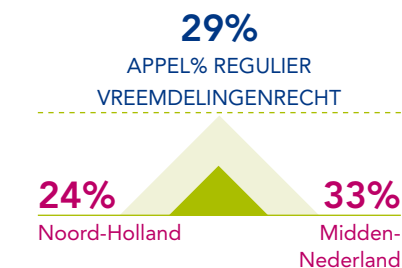
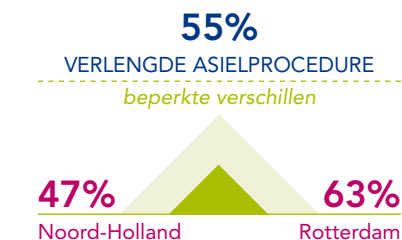
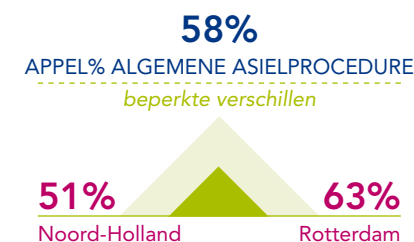
Het appelpercentage in de algemene asielprocedure is toegenomen in de afgelopen jaren van 54 procent naar 58 procent.

Er zijn verschillen in appelpercentage tussen de rechtbanken, maar die zijn relatief beperkt.

Reguliere vreemdelingenzaken

Bij reguliere zaken (aanvragen verblijfsvergunningen voor wonen en werk) ligt het appelpercentage lager, rond de 29 procent. Dit is stabiel.

Ook hier zijn de verschillen in appelpercentage tussen de verschillende rechtbanken relatief beperkt.

²⁰ Deze rechtbank had te maken met een piek in de WOZ-zaken aangebracht door bureaus die zich specialiseren in WOZ-zaken. Deze bureaus verdienen aan de proceskostenvergoeding die ze krijgen als de rechter de WOZ-waarde aanpast, ook al is die aanpassing marginaal.

4 Productie en financiën

4.1 Productievolume t.o.v. instroom en planning

Inleiding

Het kengetal ‘productievolume in verhouding tot instroomvolume’ is een indicator voor de ontwikkeling van de werkvoorraad. Minder productie dan instroom betekent dat de werkvoorraad toeneemt en dat zal in de toekomst invloed hebben op de gerealiseerde doorlooptijden.

Een beoordeling van dit verhoudingsgetal zal soms in een meerjarige context moeten plaatsvinden. Zo is bij een sterke instroomtoename, een productie die licht bij de instroom achterblijft geen reden tot zorg. De afhandeling van zaken kost nu eenmaal tijd en de uitstroom ijlt dus na bij de instroom.

Het aantal afgehandelde zaken is ook afgezet tegen de productieplanning (afspraken)²¹. De productieplanning vormt de basis voor de financiële bijdrage aan een gerecht. Daarom is dit kengetal in de eerste plaats relevant voor de bestuurlijke overleggen tussen het gerechtsbestuur en de Raad. In hoeverre wijkt de werkelijkheid af van de planning en wat zijn daarvan de oorzaken? Een kleiner aantal afgehandelde zaken dan afgesproken was, kan bijvoorbeeld wijzen op onverwachte capaciteitsproblemen of (bij procedures met een korte duur), op een lager dan verwachte instroom of op een groter aandeel arbeidsintensievere zaken.

Landelijk beeld, productie

De hoeveelheid afgedane zaken door de Rechtspraak nam in 2014 met twee procent toe. De totale werkvoorraad (gerelateerd aan het instroomvolume) bij de Rechtspraak is vrijwel gelijk gebleven.

Bij de rechtbanken bleef de totale werkvoorraad ongeveer gelijk. De werkvoorraad handelszaken en belastingzaken nam af en de werkvoorraad ‘reguliere’ bestuursrechtzaken nam toe.

Het aantal afgehandelde belastingzaken en kantonzaken lag er ver boven de planning (afgesproken productie). In het strafrecht en civielrecht werden juist minder zaken afgehandeld dan gepland.

Bij de gerechtshoven nam de werkvoorraad sterk af, vooral die van handelszaken, familiezaken en belastingzaken. Het aantal afgehandelde belastingzaken lag er ver boven de planning (afgesproken productie).

Rechtbanken, productie

Tabel 8a in bijlage 2 laat per rechtbank het aantal afgedane zaken (de productie) zien in vergelijking tot de nieuw ingestroomde zaken en de geplande productie.

Productie vergeleken met instroom bij de rechtbanken

In 2014 zijn bij de rechtbanken ongeveer evenveel zaken afgehandeld als er nieuw instroomden. Geen van de rechtbanken had dan ook met een substantiële voorraad-toename te maken, alle rechtsgebieden samengenomen. Per rechtsgebied verschilt het beeld.

Het aantal afgehandelde **kantonzaken** was over het algemeen in evenwicht met het aantal aangebrachte zaken, behalve in Noord-Nederland waar circa 5 procent minder werden afgedaan dan er nieuw instroomden. De in verband met de fusie noodzakelijke organisatorische aanpassingen hebben daar tot productieverlies geleid.

De werkvoorraad **civielrechtelijke** zaken, waaronder **familierechtelijke zaken**, bleef bij alle rechtbanken ongeveer gelijk of nam zelfs af.

Ook was de behandeling van **strafzaken** bij vrijwel alle rechtbanken in evenwicht met het aantal aangebrachte zaken, behalve in Overijssel, waar 5 procent minder strafzaken werden afgedaan dan er nieuw instroomden. Wel was het aantal afgedane zaken conform de planning en afspraken (met onder andere het Openbaar Ministerie).

Landelijk gezien konden de rechtbanken de zaakstroom op het gebied van het **vreemdelingenrecht** verwerken: de werkvoorraad bleef ongeveer gelijk. De ontwikkelingen verschilden echter sterk per rechtbank. Bij de volgende vier rechtbanken nam de werkvoorraad toe: Amsterdam, Den Haag, Midden-Nederland en Rotterdam. Een van de redenen was personele onderbezetting (vanwege bijvoorbeeld ziekte).

In het ‘reguliere’ **bestuursrecht** nam bij de meeste rechtbanken de werkvoorraad toe. Daardoor nam landelijk de werkvoorraad toe: er werden 6 procent minder zaken afgedaan dan instroomden.

²¹ De productieplanning wordt neergelegd in een bestuursafpraak tussen de Raad en het desbetreffende gerecht.

Ondanks dat in 2014 het aantal afgehandelde zaken op dit rechtsgebied toenam, liep de werkvoorraad toch op. Dit had te maken met de sterke toename van het aantal voor de rechter gebrachte ambtenarenzaken, een gevolg van de reorganisatie bij de politie. Daarbij kan een rol spelen dat rechters soms met de behandeling van een groep zaken wachten op een richtinggevende uitspraak van een ander gerecht. De rechtbanken met een substantiële toename van de werkvoorraad op dit rechtsgebied waren: Den Haag, Midden-Nederland, Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Noord-Nederland en Rotterdam.

Het aantal bij de rechtbanken afgehandelde **belastingzaken** was groter dan het aantal aangebrachte zaken.

Bij drie rechtbanken lag het aantal afgehandelde zaken juist onder het instroomaantal. In Midden-Nederland nam het aantal aangebrachte belastingzaken zodanig toe, dat de werkvoorraad opliep, ondanks een forse meerproductie. In Noord-Nederland was er tijdelijk onvoldoende personeel voor de behandeling van belastingzaken. Ook in Oost-Brabant kon men gezien het aanbod onvoldoende belastingzaken afhandelen. Daardoor lag het aantal afgehandelde zaken beneden het geplande aantal.

Productie vergeleken met planning (afspraken) bij de rechtbanken

De gerealiseerde productie bij de rechtbanken was in 2014 totaal gezien, ruim (101 procent) conform de geplande en afgesproken productie. Er waren wel verschillen te zien tussen gerechten en tussen rechtsgebieden.

Bij de rechtbank Overijssel werden substantieel minder zaken afgehandeld dan gepland, omdat in het civiele recht veel minder E-courtzaken binnen kwamen dan verwacht.

Bij twee rechtbanken zijn juist veel meer rechtszaken afgehandeld dan gepland. In Midden-Nederland bij kantonzaken en belastingzaken en in Rotterdam bij kantonzaken, belastingzaken en zaken op het gebied van het reguliere bestuursrecht.

Bij de vreemdelingenkamer, bij strafzaken en in het civiele recht viel het totaal aantal afgehandelde zaken landelijk duidelijk tegen, in het licht van de geplande capaciteit. Hieronder volgt een bespreking daarvan.

Vrijwel alle rechtbanken handelden in 2014 minder **civilrechtelijke zaken** af dan gepland en afgesproken. De belangrijkste oorzaak was dat de instroom civiele zaken in 2014 tegen de verwachting in, sterk afnam. Vooral met de zeer sterke

afname van faillissementen en verzoeken daartoe, was vooraf geen rekening gehouden.

Bij vier van de elf rechtbanken, liep het aantal afgehandelde zaken op het gebied van **strafrecht** substantieel achter bij de afspraken: Amsterdam, Limburg, Noord-Holland en Oost-Brabant. De belangrijkste reden was dat dat er minder zaken zijn aangebracht dan (met het Openbaar Ministerie) afgesproken.

In 2014 zijn bij vrijwel alle rechtbanken veel minder **vreemdelingenzaken** afgehandeld dan gepland en is de werkvoorraad toch niet opgelopen. Dat heeft de volgende verklaring: hoewel de totale asielinstream in Nederland, bestaande uit eerste aanvragen, tweede en volgende asielaanvragen en nareis aanvragen, in 2014 ten opzichte van 2013 is toegenomen, is het aantal voor de rechter gebrachte vreemdelingenzaken met 11 procent sterk afgenomen tot circa 29.400. Vooral de instroom bij de rechter van reguliere zaken en bewaringszaken nam af.

Een groot gedeelte van de asielinstream in 2014 bij de IND bestond uit asielaanvragen van vreemdelingen met de Eritrese en de Syrische nationaliteit. Vooral bij Syriërs worden relatief veel aanvragen ingewilligd door de IND, waardoor geen beroepen bij de vreemdelingenrechter volgen.

Verder nam in 2014 het aantal bewaringszaken verder af. Dit hangt samen met de ingezette lijn dat bewaring slechts wordt toegepast als ultimum remedium. Er wordt nu maximaal gebruikt gemaakt van alternatieven voor bewaring. Overigens was, ondanks de relatief lage instroom, de geplande en gefinancierde capaciteit uiteindelijk toch nodig om deze lagere instroom te behandelen, omdat de zaken gemiddeld arbeidsintensiever waren dan in het verleden het geval was en arbeidsintensiever dan waarmee in de financiering rekening wordt gehouden. Dit kwam door de gewijzigde zaakssamenstelling (meer zwaardere zaakstypen) en door de gewijzigde wet- en regelgeving (gelijksoortige zaken kosten nu meer tijd dan in het verleden).

Gerechtshoven en appelcolleges, productie

Het aantal door de gerechtshoven afgehandelde zaken, afgezet tegen het aantal nieuw aangebrachte zaken en afgezet tegen de productieplanning, is te vinden in tabel 8b van bijlage 3.

Het totaal aantal afgedane zaken bij de gerechtshoven lag in 2014 duidelijk boven (5 procent) het aantal nieuw aangebrachte zaken, vooral bij belastingzaken en civielrechtelijke zaken (waaronder familiezaken).

De werkvoorraad **civiele zaken** nam in 2014 evenals de vier voorgaande jaren sterk af. Ondanks die voorraadafname hebben de hoven minder zaken afgedaan dan gepland (en afgesproken). De werkvoorraad handelszaken zal overigens nog verder moeten afnemen om de doorlooptijdnormering te kunnen halen. Soms speelde onderbezetting een rol om tot een hogere productie te komen.

In 2014 zijn er door de hoven, behalve bij hof Arnhem-Leeuwarden, beduidend meer **belastingzaken** afgehandeld dan er nieuw instroomden. Dat had voornamelijk te maken met de afdoening van een grote stroom BPM-zaken²². Er zijn door alle hoven veel meer belastingzaken afgedaan dan vooraf verwacht was en afgesproken.

De uitstroom **strafzaken** was ongeveer in evenwicht (102 procent) met de instroom. In Amsterdam en 's-Hertogenbosch was voor het tweede jaar op rij sprake van een duidelijke voorraadverkleining. De hoeveelheid afgedane strafzaken was in 's-Hertogenbosch veel lager dan het hof vooraf verwachtte en waarop de afspraken waren gebaseerd. Ook in Den Haag zijn minder zaken afgehandeld dan gepland. Daaraan lagen logistieke problemen in de keten en ontoereikende procesafspraken ten grondslag.

De **Centrale Raad van Beroep** (CRvB) was in 2014 niet in staat een voorraadverkleining te verwezenlijken: het aantal aangebrachte zaken lag 4 procent boven het aantal afgehandelde zaken. Wel is de productieplanning voor het grootste deel gerealiseerd.

Zie de analyse van dit college in bijlage 5.

Bij het **College van Beroep voor het bedrijfsleven** (CBb) is evenals in 2011, 2012 en 2013 de werkvoorraad substantieel verkleind. Toch zijn minder zaken afgehandeld dan gepland. Achtergronden hierbij zijn te vinden in de analyse van dit college in bijlage 5.

4.2 Relatieve zaakswaarte

De indicator 'relatieve zaakswaarte' betreft de ontwikkeling van de samenstelling van een zaaksgroep. Elke zaaksgroep bestaat uit een aantal zaakstypen²³. Naarmate binnen een zaaksgroep een groter aandeel van zwaardere (in de zin van meer behandelingskosten) zaakstypen is afgedaan, neemt de zaakswaarte-indicatie toe.

De gemiddelde zaakswaarte bij een gerecht is telkens vergeleken met het landelijk gemiddelde: zie tabel 9a voor rechtbanken (bijlage 2) en 9b voor gerechtshoven (bijlage 3). Deze kengetallen geven geen informatie over de ontwikkeling van de zaakswaarte binnen de Rechtspraak, maar geven wel informatie over de ontwikkeling van de samenstelling van zaken in een afzonderlijke rechtbank in relatie tot de landelijke ontwikkeling daarin.

Het enige dat over de uitkomsten opgemerkt kan worden is dat er verschillen in zaakswaarte bestaan tussen rechtbanken, maar dat die over het algemeen beperkt zijn. Zo was in het civiele recht in 2014 in de rechtbank Overijssel de zaakswaarte circa 90 procent van het landelijk gemiddelde en in Amsterdam was dat circa 108 procent.

De verschillen tussen de hoven zijn eveneens beperkt. Van civielrechtelijke zaken bijvoorbeeld, was in 2014 in hof Amsterdam de zaakswaarte circa 97 procent van het gemiddelde en in Den Haag 104 procent.

²² Belasting personenauto's en motorrijwielen. Deze zaken veroorzaakten een instroompiek in 2013, die voor het grootste deel in 2014 is afgedaan.

²³ Zie voor een uitleg hoofdstuk 2.2.1 in bijlage 1 'Definities kengetallen'.

4.3 Financieel resultaat en productiviteit

4.3.1 Productiviteitsontwikkeling bij de rechtspraak als geheel

In het jaarverslag van de Rechtspraak²⁴ wordt de productiviteitsontwikkeling bij de Rechtspraak in de afgelopen jaren besproken.

Het afhandelen van een vergelijkbare hoeveelheid zaken is bij de rechtspraak steeds duurder geworden. De extra kosten waren echter geheel het gevolg van loon- en prijsstijgingen (inflatie). Wanneer voor inflatie wordt gecorrigeerd is de productiviteit op de lange termijn vrijwel gelijk gebleven, zoals uit het volgende blijkt.

De kostenproductiviteitsindicator²⁵ was, gedefleerd voor inflatie, in 2014 vrijwel gelijk aan die in 2008 (1 procent afname). In vergelijking met 2002 is deze met 2 procent toegenomen. De arbeidsproductiviteit is sinds 2008 met circa 4 procent toegenomen en was in 2014 vrijwel gelijk (1 procent toename) aan die in 2002.

De ontwikkeling van de Rechtspraakbrede productiviteitsindicator is niet te gebruiken als indicator voor de kostenontwikkeling afgezet tegen de feitelijke werklastontwikkeling. De weging van het productievolume dat daarbij wordt gebruikt, vindt plaats op basis van een grove weging van een beperkt aantal zaakstypen. Als een onderscheiden zaakstype vanwege bijvoorbeeld wet- en (kwaliteits-) regelgeving meer tijd per zaak is gaan kosten, wordt dat in de berekeningsmethode voor de productiviteitsindicatie niet meegenomen.

Nieuwe wet- en regelgeving die invloed heeft op de gemiddelde behandeltijd van een zaakstype, houdt in de praktijk bijna altijd in dat rechters meer tijd kwijt zijn aan de behandeling van een vergelijkbare zaak dan voor invoering van die nieuwe regels. Zo is toezicht op bewindvoeringszaken steeds meer tijd gaan kosten en dat is niet in het productievolume meegewogen.

4.3.2 De begrippen kostenproductiviteit en financieel resultaat

In tabel 10a van bijlage 2 zijn de rechtbanken met elkaar vergeleken op een (kosten)productiviteitsindicator en de gerechtshoven in tabel 10b van bijlage 3.

Deze indicator geeft aan wat de productiviteit²⁶ is in vergelijking met de bekostigingsnormen. Dus een percentage onder de 100 procent geeft aan dat de productiviteit laag is ten opzichte van de bekostigingsnormen en dat er in verhouding meer kosten zijn gemaakt dan op basis van vastgestelde prijzen verwacht werd. Een uitkomst boven de 100 procent geeft juist een relatief hoge productiviteit aan vergeleken met de bekostigingsnormen.

Het kengetal 'financieel resultaat' per rechtbank is te vinden in tabel 12a van bijlage 2 en voor de gerechtshoven in tabel 12b van bijlage 3. Om een zinvolle vergelijking tussen gerechten te kunnen maken is dit kengetal weergegeven als het financieel resultaat gepercenteerd op de omzet van het desbetreffende jaar.

Het financieel resultaat is voor de laatste jaren een belangrijker resultaatindicator op het gebied van bedrijfsvoering dan de productiviteitsindicator. Dit heeft te maken met de grote reorganisaties bij veel gerechten en de inspanningen en het geld die daar mee gemoeid waren en de invloed ervan op de productiviteitsindicator.

4.3.3 Rechtbanken, financieel resultaat en productiviteit

In figuur 17 zijn het financieel resultaat (oranje balken) en de relatieve kosten-productiviteit (roze balken) in één figuur opgenomen. Daaruit blijkt dat bij vrijwel alle rechtbanken het financieel resultaat negatief was.

In 2014 hadden de volgende rechtbanken een zodanig negatief financieel resultaat dat dit resulteerde in een negatief Eigen Vermogen (EV):

- Limburg
- Noord-Nederland
- Zeeland-West-Brabant
- Noord-Holland

Bij de laatste twee was dat negatieve EV minder dan 1 procent van de omzet, in Noord-Nederland 2,9 procent en in Limburg 3,6 procent (zie tabel 15a, bijlage 3).

²⁴ Zie het Jaarverslag 2014 van de Rechtspraak op jaarverslagrechtspraak.nl.

²⁵ De kostenproductiviteit is de verhouding tussen een gewogen optelling van het aantal afgehandelde zaken (productie) en kosten.

²⁶ Bij het vaststellen van de waarde van de productie vindt een weging plaats, omdat het ene zaakstype arbeidsintensiever is dan het andere.

Figuur 17: rechtbanken, financieel resultaat en productiviteit, 2014

Bij de rechtbanken Limburg, Midden-Nederland, Gelderland, Noord-Holland, Rotterdam, Oost-Brabant en Zeeland-West-Brabant lag de kostenproductiviteitsindicator op of rond het landelijk gemiddelde.

Bij de rechtbanken Overijssel en Noord-Nederland was de kostenproductiviteit in 2014 benedengemiddeld. Onderstaande tabel maakt zichtbaar bij welke rechtsgebieden genoemde rechtbanken verhoudingsgewijs veel kosten maakten.

Minst efficiënte rechtbanken in 2014: meer dan 2 procent benedengemiddeld

naar verhouding veel kosten in 2014 voor rechtsgebied

	civiel	bestuur	straf	kanton
Overijssel	x	x	x	
Noord-Nederland		x		x

De relatief hoge kosten bij rechtbank Overijssel waren voor een belangrijk deel het gevolg van aanloopkosten die te maken hadden met de nieuwe huisvesting (waar- onder gedeeltelijke leegstand), maar ook met herinrichting van de facilitaire dienst.

De hoge kosten op het rechtsgebied civielrecht hadden bovendien te maken met een lager dan verwacht aantal E-courtzaken waardoor minder zaken zijn afgedaan dan waarop de capaciteit was ingericht (productie-afspraken).

De rechtbank kende overigens slechts een gering negatief financieel resultaat omdat de rechtbank voor deze noodzakelijke kosten extra bijdragen ontvangt.

Relatief hoge kosten maakte rechtbank Noord-Nederland bij de behandeling van bestuursrechtelijke zaken en kantonzaken. Dit had te maken met organisatorische en capaciteitsproblemen.

Bij bestuursrecht zorgde concentratie van de afdeling voor logistieke en administratieve problemen met productieverlies (minder inkomsten) als gevolg. Daarnaast konden er onvoldoende belastingzaken worden afgedaan, vanwege personele onderbezetting.

De noodzakelijke organisatorische aanpassingen bij de behandeling van kantonzaken leidden eveneens tot productieverlies.

Door het tegenvallende productievolume was er minder dekking voor de algemene kosten.

In Den Haag en Amsterdam was de efficiency duidelijk bovengemiddeld. Onderstaande tabel maakt zichtbaar bij welke rechtsgebieden deze rechtbanken verhoudingsgewijs weinig kosten maakten.

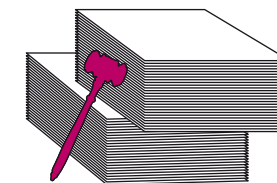
Meest efficiënte rechtbanken in 2014: meer dan 2 procent bovengemiddeld

naar verhouding weinig kosten in 2014 voor rechtsgebied

	civiel	bestuur	straf	kanton
Den Haag		x		x
Amsterdam	x		x	

De productiviteitsuitkomsten in 2014 bij rechtbanken hingen samen met die in 2013: rechtbanken die in 2013 relatief hoge kosten maakten, deden dat vaak ook in 2014.

Hoewel er van jaar tot jaar productiviteitsverschillen tussen rechtbanken kunnen ontstaan, zorgen de strikte financiële kaders binnen de Rechtspraak er voor dat die verschillen klein zijn en niet meerjarig dezelfde rechtbanken een hoge of juist geringe productiviteitsuitkomst geven. Middelburg was in de periode t/m 2011, de enige rechtbank waarvan de productiviteitsindicator drie jaar lang (in 2009, 2010 en 2011) duidelijk beneden het gemiddelde lag.

Kijkend naar de laatste twee jaar, 2013 en 2014, waren de kosten in rechtbank Overijssel (Almelo en Zwolle) relatief hoog, terwijl rechtbank Almelo vóór 2011 juist relatief weinig kosten maakte.

Ook in Noord-Nederland waren zowel in 2013 als in 2014 de kosten relatief hoog; daar werden relatief veel kosten gemaakt voor de behandeling van bestuursrechtelijke zaken en kantonzaken.

De kostenproductiviteit bij de rechtbank Den Haag was in de afgelopen jaren structureel bovengemiddeld, doordat deze rechtbank structureel minder kosten maakt op de rechtsgebieden bestuursrecht en kantonzaken.

Bij de behandeling van **civielrechtelijke zaken** zijn de verschillen in efficiency in 2014 sterk toegenomen (zie tabel 10a, bijlage 3).

Duidelijk bovengemiddeld was deze in:

- Amsterdam,
- Oost-Brabant, en
- vooral in Noord-Nederland.

Duidelijk benedengemiddeld (en sterk afgenomen in 2014) was deze in:

- Overijssel, en
- vooral in Limburg.

Ook bij de behandeling van **kantonzaken** zijn de verschillen in efficiency erg groot. Duidelijk bovengemiddeld was deze in:

- Den Haag
- Limburg
- Midden-Nederland
- Overijssel
- Gelderland en
- Rotterdam

Duidelijk benedengemiddeld (en sterk afgenomen in 2014) was deze in:

- Noord-Holland
- Noord-Nederland
- Zeeland-West-Brabant

De verschillen tussen de rechtbanken in de kosten van behandeling van **strafzaken** zijn in 2014 afgenomen. In Rotterdam, Noord-Nederland, Noord-Holland, Gelderland en Overijssel vond een sterke verbetering plaats van de kosten in verhouding tot de beschikbare middelen (prijzen) bij de behandeling van strafzaken.

Rechtbanken Midden-Nederland, Amsterdam en Gelderland handelden in 2014 de strafzaken voor relatief de minste kosten af.

In Limburg, Overijssel, Oost-Brabant en Zeeland-West-Brabant lagen de kosten voor een vergelijkbare productie strafzaken meer dan 10 procent hoger dan de drie hiervoor genoemde rechtbanken.

Arbeidsproductiviteit

Uit tabel 11a in bijlage 2 blijkt dat de verschillen tussen rechtbanken op de arbeidsproductiviteitsindicator klein zijn. Alleen die van Limburg kwam duidelijk lager uit dan de rest en die van Overijssel duidelijk hoger.

Voor een vergelijking tussen gerechten is deze indicator echter minder geschikt, vanwege mogelijke vertekeningen. Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht. De uitkomst op de arbeidsproductiviteitsindicator hangt nauwelijks samen met de kostenproductiviteit.

4.3.4 Productiviteit rechtbanken en andere indicatoren

In onderstaande is samengevat of er meerjarig (in de laatste 4 jaar) sterke structurele lineaire verbanden²⁷ te zien waren tussen de kostenproductiviteit van rechtbanken en andere kengetallen.

Samenhang met kwaliteits-indicatoren?

Onderzocht is of er samenhang bestaat tussen de mate van efficiency bij rechtbanken en de uitkomsten op de volgende kwaliteitsindicatoren: de waardering voor het rechtspreken en de waardering voor de procesduur, de feitelijke procesduur, MK-percentages, PE-percentages, de mate van publicatie van rechterlijke uitspraken, de mate van mediationgebruik en de klachtenomvang.

Er bleek geen duidelijk en meerjarig verband tussen kostenproductiviteit en de kwaliteitskengetallen. Dit betekent bijvoorbeeld dat deze cijfers geen indicatie geven dat in de afgelopen jaren van een uitruil sprake was tussen doorlooptijden en kostenproductiviteit: rechtbanken met relatief lage kosten hebben dus niet per se relatief lange doorlooptijden.

²⁷ We rapporteren alleen sterke tot zeer sterke verbanden, dat wil zeggen met een meerjarige correlatie van 0.7 of meer, en matige of beperkte verbanden, d.w.z. meerjarige correlaties van 0.5 tot 0.7. Lagere correlaties vermelden we niet, enerzijds omdat het om een beperkt aantal gerechten gaat en anderzijds omdat er dan teveel rechtbanken een uitzondering vormen op een eventueel gerapporteerd verband.

Samenhang met personele en organisatorische indicatoren?

Er is geen structureel (meerjarig) verband tussen de kosten voor een vergelijkbare productie en de hoogte van het ziekteverzuim.

Dat is ook niet het geval voor het aandeel rechters in een gerecht; gerechten met veel ondersteuning/overhead zijn niet automatisch productiever dan gerechten met relatief weinig ondersteuning.

Evenmin is er een structureel verband tussen de mate van kostenproductiviteit en de grootte van een rechtbank.

Leeftijdsopbouw

Er is evenmin een structurele samenhang tussen de leeftijdsopbouw van rechters en kostenproductiviteit.

Wel is er een beperkt verband te zien tussen de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel binnen een gerecht en de mate van kostenproductiviteit. Naarmate bij een rechtbank het aandeel ondersteunend personeel boven de 50 jaar groter is, is de kostenproductiviteit wat vaker geringer. Zie ook hoofdstuk 5.2.

4.3.5 Gerechtshoven, financieel resultaat en productiviteit

In figuur 18 zijn het financieel resultaat (oranje balken) en de relatieve kosten-productiviteit (roze balken) van de gerechtshoven in één figuur opgenomen.

Alleen bij hof 's-Hertogenbosch was het financieel resultaat negatief. De kostenproductiviteit is er relatief laag op alle drie de rechtsgebieden, civiel recht, bestuursrecht en strafrecht. Het verlies zit vooral op het gebied van civielrecht.

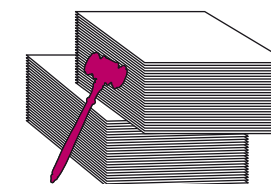
Een lager ziekteverzuim dan het hoge ziekteverzuim in 2014, zou iets geholpen hebben, maar onvoldoende om het verlies te compenseren.

Het financieel resultaat in Amsterdam was positief en toch was de productiviteitsindicator er relatief laag; de kosten voor een vergelijkbare productie zijn er relatief hoog. Dit heeft te maken met de hoge afschrijvingskosten in Amsterdam, die het nieuwe gebouw met zich meebrengen. Daarvoor ontvangt het Hof een bijdrage.

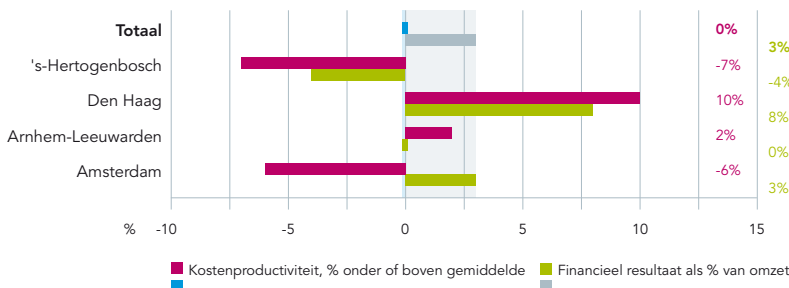
De kostenproductiviteit bij hof Den Haag is de laatste drie jaar duidelijk bovengemiddeld. Den Haag realiseert deze hoge kostenproductiviteit vooral door de relatief grote efficiency bij de behandeling van civiele zaken en belastingzaken. Verder valt op dat in Den Haag de afgelopen jaren, in verhouding tot de personeelsomvang, relatief veel raadsheren werkzaam zijn: het aandeel raadsheren was er 46 procent in 2014, tegenover een gemiddelde in Nederland van 37 procent.

Bij hof Arnhem-Leeuwarden ligt de productiviteit rond het gemiddelde. Daar vallen de relatief lage kosten op voor de behandeling van strafzaken.

Organisatie-kengetallen, zoals ziekteverzuim, en ook kwaliteitsindicatoren, lieten geen meerjarig sterk verband zien met de productiviteitsindicator bij de gerechtshoven.

Figuur 18: gerechtshoven, financieel resultaat en productiviteit, 2014

5 Personeel en organisatie

5.1 Ziekteverzuim

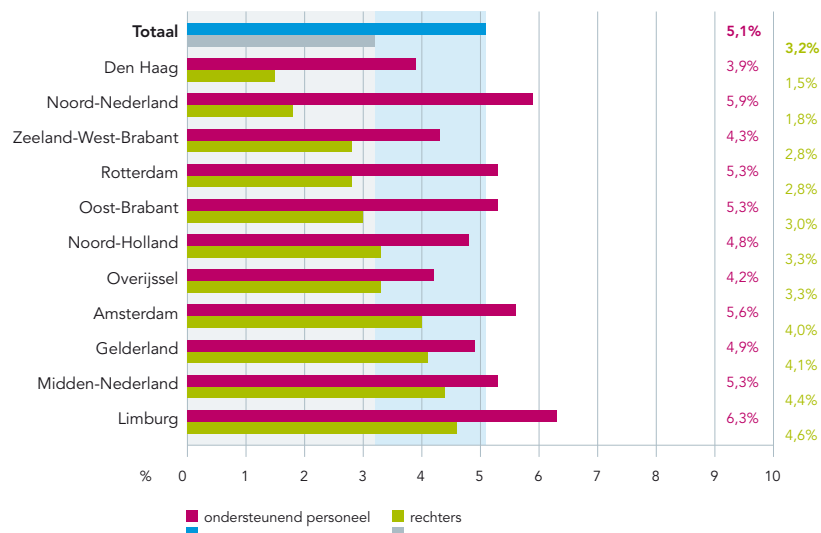
Ziekteverzuim rechtbanken

In bijlage 2, tabel 13a staan de ziekteverzuimcijfers per rechtbank.

Het ziekteverzuim²⁸ onder de rechters van de rechtbanken was in de periode 2010 t/m 2013 stabiel en bedroeg circa 2,8 procent. In 2014 liep dat op tot 3,2 procent. Een ziekteverzuim van circa drie procent kan voor deze beroeps-groep als gemiddeld worden aangemerkt.

De verschillen tussen rechtbanken zijn bijzonder groot. Relatief hoog, 4,0 procent of meer, lag het ziekteverzuim bij rechters in Amsterdam, Limburg, Midden-Nederland en Gelderland. In Den Haag was het slechts 1,5 procent en in Noord-Nederland 1,8 procent.

Figuur 19: rechtbanken, ziekteverzuim, 2014

Het ziekteverzuim onder het (juridisch of administratief) ondersteunend personeel bij de rechtbanken is al jaren stabiel rond de 5 procent. In 2014 lag het op 5,1 procent. Het ligt daarmee vrijwel op het niveau van 5 procent, waarboven het verzuim als hoog wordt beschouwd.

Ook op de uitkomst voor ziekteverzuim onder het ondersteunend personeel zijn de verschillen tussen rechtbanken groot. Bij de volgende zes rechtbanken lag dit net als in 2013 boven de 5,0 procent: Amsterdam, Limburg, Midden-Nederland, Noord-Nederland, Oost-Brabant en Rotterdam. In Den Haag was dit het laagst, 3,9 procent.

Het verschil in ziekteverzuim tussen rechtbanken hangt niet structureel (meerjarig) samen met de leeftijdsopbouw, noch met het aandeel vrouwen en mannen. Er blijkt meerjarig gezien ook geen rechtstreeks verband te zijn tussen een relatief hoog verzuimpercentage en een relatief lage uitkomst op de productiviteitsindicator; er zijn gerechten met een relatief hoog verzuim en een hoge productiviteit en gerechten met een hoog ziekteverzuim en een lage productiviteit.

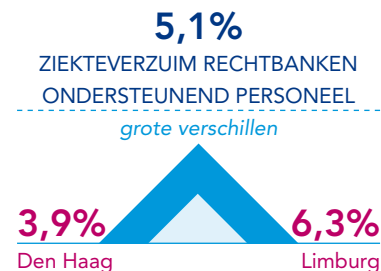
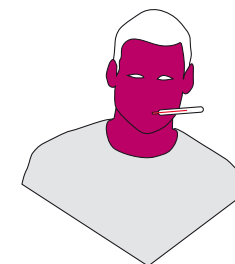
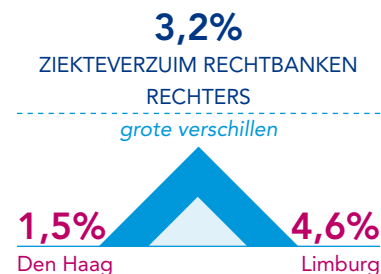
Ziekteverzuim gerechtshoven

In bijlage 3, tabel 13b staan de ziekteverzuimcijfers per gerechtshof.

Bij de gerechtshoven daalde in 2012 het ziekteverzuim bij raadsheren van 4,1 procent naar 3,5 procent en in 2013 nam dit verder af naar 2,5 procent wat ook in 2014 de uitkomst was. Dit valt als laag te beschouwen.

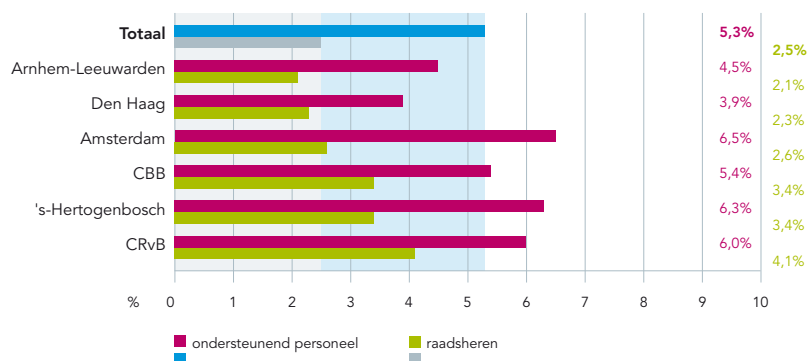
Bij hof 's-Hertogenbosch was dit met 3,4 procent relatief hoog, maar op zichzelf is dat nog niet verontrustend hoog. In Amsterdam lag het op het landelijk gemiddelde en in de beide andere hoven iets daaronder.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven was 5,3 procent in 2014 tegenover 5,2 procent in 2013. Dat is als gemiddelde een normaal niveau. Echter bij 2 hoven, Amsterdam en 's-Hertogenbosch lag dat boven de 6 procent.

28 Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

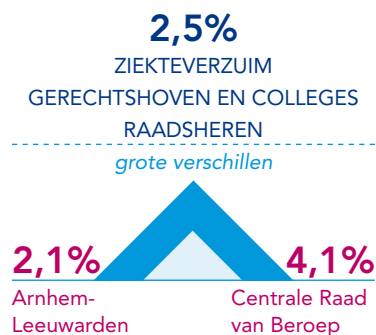
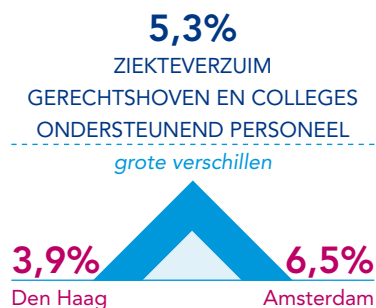
Figuur 20: hoven en appelcolleges, ziekteverzuim, 2014

Ziekteverzuim CRvB en CBB

Het ziekteverzuim bij raadsheren bij de CRvB nam toe van 3,0 procent naar 4,1 procent en dat is relatief hoog voor deze beroepsgroep. Ook is het verzuim van het ondersteunend personeel toegenomen, en wel naar 6,0 procent, wat hoog is.

Bij het CBB nam het ziekteverzuim van raadsheren eveneens toe, van 1,6 procent in 2013 naar 3,4 procent. Maar daar was eerder het lage niveau van 2013 opvallend. Het ziekteverzuim van het ondersteunende personeel is afgenomen naar 5,4 procent, enigszins bovengemiddeld.

5.2 Personele samenstelling

In de tabellen 13a en 13b van de bijlagen zijn de gegevens over de personele samenstelling van respectievelijk rechtbanken en gerechtshoven opgenomen.

Aandeel rechters

Bij de **rechtbanken** lag het aandeel rechters van de totale personeelsomvang vele jaren tot en met 2012 tussen de 22,5 en 23 procent. Daarna trad een lichte daling op: in 2013 was het 22,3 procent en in 2014 21,9 procent.

De verschillen tussen rechtbanken zijn gemiddeld niet groot. In Oost-Brabant is dat het laagst, 20 procent, en opvallend omdat dit aandeel in 2013 nog 24 procent was. In Noord-Holland is het aandeel rechters op de totale personeelsomvang relatief hoog, 24 procent, evenals in 2013. Bij de rest ligt het tussen de 21 en 23 procent.

Er is geen structureel (meerjarig) verband tussen het aandeel rechters en de productiviteit bij een rechtbank. Met andere woorden, rechtbanken met verhoudingsgewijs een hoge mate van delegatie hebben daardoor niet automatisch relatief lage kosten.

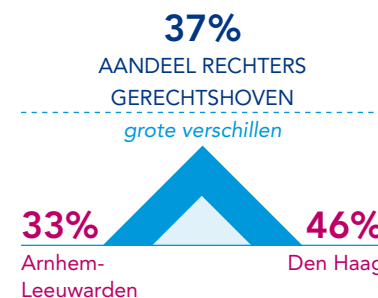
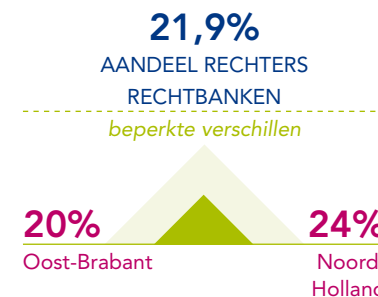
Bij de **gerechtshoven** is het aandeel raadsheren de laatste jaren opgelopen van nog geen 35 procent in 2010 tot bijna 37 procent in 2014, een toename met 6 procent.

De verschillen tussen de vijf hoven zijn op dit punt groter dan die tussen de rechtbanken. Bij hof Arnhem-Leeuwarden is het aandeel het laagst, 33 procent en bij hof Den Haag het hoogst, 46 procent. Bij hof Den Haag is dit aandeel structureel hoger dan bij de andere hoven.

Aandeel vrouwen

Rechters

Sinds 2008 zijn bij de rechtspraak meer vrouwen dan mannen als Rechterlijk Ambtenaar (rechters/ raadsheren)²⁹ werkzaam. Eind 2014 was dat 56 procent. Van de hoogste functies, waaronder presidenten en rechterlijke leden van het bestuur, was 47 procent vrouw in 2014.

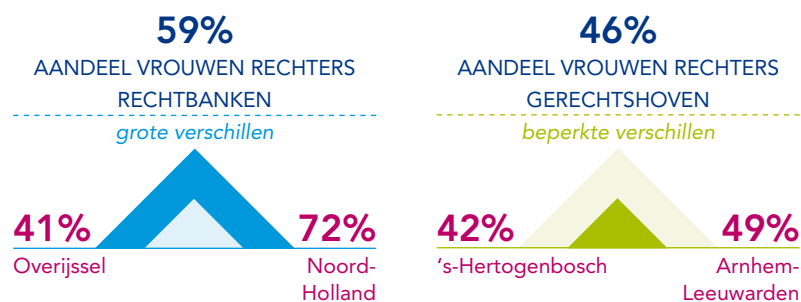

²⁹ In de analyses zijn rechters en raadsheren betrokken inclusief presidenten en vice-presidenten.

Bij de **rechtbanken** werken al veel langer meer vrouwelijke dan mannelijke rechters. Het percentage vrouwelijke rechters neemt jaarlijks nog steeds toe; in 2010 was het 55 procent en in 2014 was het ruim 59 procent.

De verschillen hierin tussen **rechtbanken** zijn groot. In Noord-Holland is het aandeel vrouwelijke rechters al enkele jaren veel hoger dan gemiddeld, en in 2014 was het 72 procent. In Overijssel is het laag, 41 procent.

Bij de **gerechtshoven** was in 2013 46 procent van de raadsheren vrouw. Dit is aan het toenemen sinds 2011, toen dat nog 40 procent was. De gerechtshoven verschillen minder van elkaar op dit punt dan de rechtbanken. Zo verliet dit aandeel in 2014 van 42 procent in hof Arnhem-Leeuwarden tot 49 procent in 's-Hertogenbosch en Den Haag.

Bij de **CRvB** was in 2014 evenals in 2013, 55 procent van de raadsheren (en gerechtsauditeurs), vrouw. Bij het **CBb** was dat aandeel 50 procent. Beide percentages zijn lager dan bij de rechtbanken maar hoger dan bij de gerechtshoven.

Ondersteunend personeel

Van het niet-rechterlijk personeel werkzaam bij de rechtbanken, is 70 procent vrouw. Sinds 2010 is sprake van slechts een zeer geringe toename, na de duidelijke toename ervan in de jaren daarvoor.

Bij de gerechtshoven is het aandeel vrouwen binnen het (juridisch) ondersteunend personeel 71 procent. Sinds 2008 ligt dat ongeveer op hetzelfde niveau.

Leeftijdsofbouw rechters

Van de rechters bij de **rechtbanken** was in 2012 meer dan de helft 50 jaar of ouder. Dat aandeel is van jaar tot jaar toegenomen van 45 procent in 2009 tot 53 procent in 2014. Voor het eerst in jaren nam ook het aandeel 60-plussers toe van 15 procent naar 16 procent.

De verschillen tussen rechtbanken in leeftijdsopbouw van rechters zijn groot. Verhoudingsgewijs is bij de rechtbanken Limburg en Overijssel de leeftijdsgroep van rechters van 50 jaar en ouder het grootst, ruim boven de 60 procent. Er is over de jaren heen gezien geen relatie tussen de leeftijdsopbouw van rechters en de mate van (kosten)productiviteit.

Bij de **gerechtshoven** is het aandeel raadsheren van 50 jaren en ouder de in jaren t/m 2013 opgelopen naar 81 procent. In 2014 was dat vrijwel hetzelfde, 80 procent. Vrijwel alle raadsheren zijn er 40 jaar en ouder, op ruim een half procent na. De verschillen tussen gerechtshoven in leeftijdsopbouw van raadsheren zijn groot, vooral in het aantal raadsheren tussen de 40 jaar en 50 jaar. Dat aandeel is in Arnhem-Leeuwarden het grootst, 25 procent, en in 's-Hertogenbosch het kleinst, 9 procent.

Leeftijdsofbouw niet-rechters

Bij het (juridisch) ondersteunend personeel, werkzaam bij de **rechtbanken**, is het aandeel medewerkers van 50 jaar en ouder sterk toegenomen van 23 procent in 2009 naar 32 procent in 2013 en 2014. Bij de rechtbank Limburg is dat zelfs boven 42 procent.

Er is een beperkt verband te zien tussen de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel binnen een rechtbank en de mate van kostenproductiviteit. Naarmate het aandeel ondersteunend personeel tussen de 50 en 60 jaar groter is, is de kostenproductiviteit geringer. Omgekeerd, de productiviteit is hoger naarmate er meer ondersteunend personeel onder de 40 jaar is.

Wat de achterliggende factoren zijn, is niet duidelijk. Zo wordt de hoogte van het ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel niet verklaard door de ouderdom van het personeel. Er is overigens ook geen structureel verband tussen de hoogte van het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij een rechtbank en de kostenproductiviteit.

Bij de **gerechtshoven** is in 2014 30 procent van de niet-rechters 50 jaar of ouder en ook dat aandeel is de laatste jaren toegenomen. In 2009 was dat nog maar 22 procent.

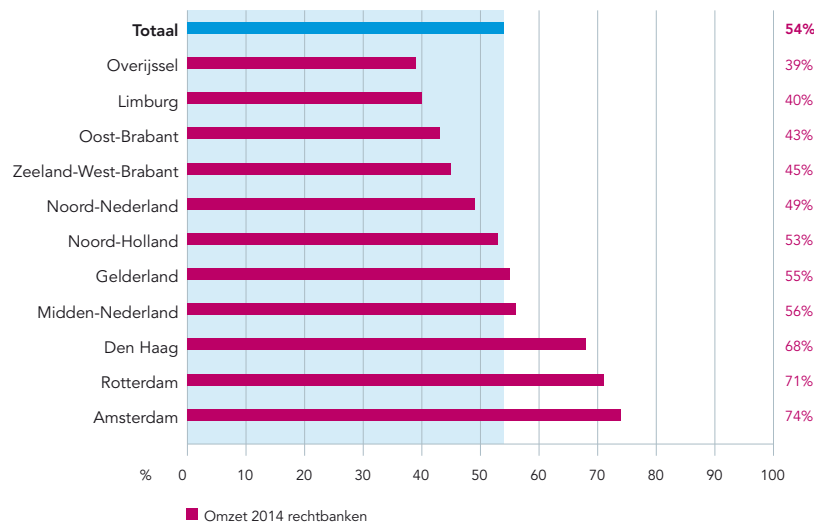
5.3 Grootte gerechten

In tabel 16a is de grootte van de gerechten uitgedrukt in enkele kengetallen die een indruk geven van de grootte van de organisatie: het aantal ingestroomde zaken, het aantal afgedane zaken, de personeelsomvang en de financiële omvang, uitgedrukt in omzet (baten).

Deze cijfers of hieraan gerelateerde cijfers zijn vooral van belang omdat ze ten grondslag liggen aan andere kengetallen, om waar nodig te kunnen corrigeren voor de grootte van het gerecht, zodat de uitkomsten van gerechten beter met elkaar te vergelijken zijn.

De personele omvang en de omzet geven soms een betere indicatie van de omvang van een gerecht dan het aantal zaken, omdat de zwaarte per zaak van gerecht tot gerecht verschilt, terwijl dat in het omzetgegeven wordt meegewogen. In onderstaande figuur is daarom als indicator voor de grootte van een rechtbank, de omzet (exclusief huur gebouwen) per rechtbank weergegeven. De kleinste rechtbanken zijn Overijssel en Limburg en de grootste zijn Den Haag, Rotterdam en Amsterdam.

Figuur 22: rechtbanken: omzet (miljoen Euro), 2014

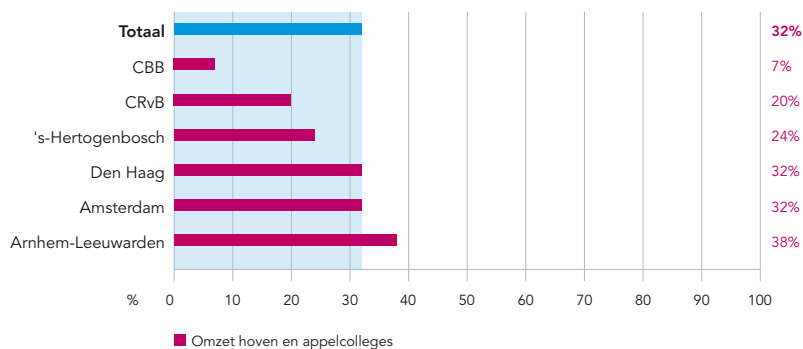

In analyses is gezocht naar mogelijke verbanden tussen kengetallen-uitkomsten en de grootte van een gerecht. Er bleek geen verband tussen de grootte van het gerecht en andere kengetallen.

Uit de volgende figuur valt de omvang van gerechtshoven en appelcolleges af te lezen.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is duidelijk het grootste hof en gerechtshof 's-Hertogenbosch het kleinste. De bijzondere colleges CRvB en CBb zijn nog kleiner van omvang.

Figuur 23: hoven en bijzondere colleges: omzet (miljoen Euro), 2014

Bijlage 1

Definities kengetallen en gehanteerde analyses

1	Welke analyses?	54
2	Kengetallendefinities	55
2.1.	Kwaliteit	55
2.1.1	Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur	55
2.1.2	Lengte van procedures	55
2.1.3	Goede bewijsmotivering strafzaken (promis), vanaf 2013	58
2.1.4	Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel	58
2.1.5	Permanente educatie	58
2.1.6	Publicatie van uitspraken	59
2.1.7	Klachten	59
2.1.8	Wrakingen	60
2.1.9	Mediation	60
2.1.10	Appelpercentages	60
2.2	Productie en financiën	61
2.2.1	Ontwikkeling van de productie	61
2.2.2	Productiviteit en financieel resultaat	62
2.3	Personeel, organisatie en ontwikkeling	63

1. Welke analyses?

De Kengetallenrapportage bestaat uit:

1. een deel met daarin een landelijke beschrijving waarin de gerechten in onderlinge samenhang worden vergeleken.
2. een tweede deel waar gerechten zelf de afzonderlijke uitkomsten van het betreffende gerecht duiden in relatie tot normen en landelijke gemiddelden.

Het eerste deel met de titel 'Analyse kengetallen gerechten 2014' bevat per kengetal beschrijvingen waarin:

- in het kort een landelijk beeld gegeven wordt van de ontwikkeling in de tijd van de afzonderlijke kengetallen en een vergelijking met een eventuele normering;
- gerechten met elkaar vergeleken worden op de uitkomsten van de afzonderlijke kengetallen: hierin worden de uitkomsten afgezet tegen landelijke gemiddelden en/of landelijke normen en is geanalyseerd hoe groot de verschillen tussen de gerechten zijn;
- de uitkomsten van gerechten op afzonderlijke kengetallen in het perspectief van een en twee jaar ervoor worden geplaatst;
- beschreven wordt waar samenhangen zichtbaar zijn tussen de verschillende indicatoren.

Verschillenanalyses

Voor alle kengetallen is doorgerekend wat de **standaarddeviatie** is. Dit is een getal dat de mate van spreiding rondom het gemiddelde van een indicator aangeeft.

Om de uitkomsten voor alle kengetallen enigszins vergelijkbaar te maken zijn die uitkomsten gedeeld door het gemiddelde van het betreffende kengetal. Daarmee ontstaat een verhoudingsgetal. Wanneer dat hoger is dan 0,10 wordt dat als indicatie van grote verschillen tussen rechtbanken gezien en ook zo in de tekst aangegeven.

Voor alle kengetallen is in de rapportage aangegeven wanneer uitkomsten voor een rechtbank als **grote afwijking van het gemiddelde** of **grote afwijking van de norm** worden gezien.

In de uitkomsten van de klantwaarderingsonderzoeken is de belangrijkste indicator daarvoor geweest of de verschillen als statistisch significant vielen aan te merken.

Het betrof immers een steekproef.

Bij de gerealiseerde doorlooptijden worden in de eerste plaats afwijkingen onder de norm van meer dan drie procentpunten gesignaleerd. De analyses concentreren zich op dat onderscheid, waarbij meer dan drie procentpunten onder de norm het label 'niet aan de norm voldaan' krijgt en daarboven het label '(vrijwel) voldaan aan de norm', te zien in de tabellen aan de blauwe cijfers.

Daarnaast is in de tabellen te zien of de gerealiseerde doorlooptijd weliswaar onder de norm is, maar hooguit 10 procentpunten afwijkt (zwarte cijfers) of juist meer dan 10 procentpunten afwijkt (rode cijfers).

Van de overige indicatoren is onder de tabellen telkens aangegeven wanneer iets als grote afwijking van het gemiddelde of norm is gezien.

Samenhang tussen indicatoren

De analyses over samenhangen in uitkomsten op de verschillende kengetallen zijn gebaseerd op bivariate analyses, correlaties. De correlatie is een maat voor (lineaire) samenhang tussen indicatoren.

Correlatie kan, maar hoeft niet op een causaal verband te duiden. Het kan zijn dat de twee indicatoren elkaar beide beïnvloeden of dat er nog een derde (intermediaire) variabele is die de twee indicatoren tegelijkertijd beïnvloedt. Ook kan de correlatie een toevallige samenhang aangeven: een zogenoemde nonsenscorrelatie die niet op theoretische gronden te verklaren is.

Vanwege mogelijke toevalsuitkomsten en ook vanwege het kleine aantal gerechten dat in de analyse zit, worden alleen relatief sterke verbanden gerapporteerd:

- correlaties tussen de 0,5 en 0,7 noemen we een beperkt verband
- correlaties tussen de 0,7 en 0,85 noemen we een sterk verband
- correlaties boven de 0,85 noemen we zeer sterk.

Om de uitkomsten enige betekenis te laten hebben, worden alleen samenhangen gerapporteerd die over een periode van drie jaar te zien zijn.

2. Kengetallendefinities

De kengetallen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- personeel en organisatie

2.1. Kwaliteit

De kengetallen kwaliteit zijn indicatoren die een beeld schetsen van een aantal aspecten van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de Rechtspraak. De volgende kengetallen worden gepubliceerd:

- 1 Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken.
- 2 Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
- 3 Lengte van procedures: x- procent binnen y-tijd
- 4 Bewijsmotivering strafzaken: promis-percentage
- 5 Meervoudige kamerbehandeling: MK percentage
- 6 Permanente educatie; percentage voldaan aan norm
- 7 Publicatie van uitspraken
- 8 Mediation-gebruik
- 9 Klachtenaandeel
- 10 Wrakingen
- 11 Appelpercentages

In de volgende paragrafen zijn de definities en betekenissen van deze kengetallen te vinden.

2.1.1 Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur

De gerechten laten, periodiek, klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. De geënuquêteerden zijn onderscheiden naar enerzijds professionele partijen en anderzijds rechtzoekenden en verdachten. De professionals zijn advocaten, officieren van justitie, advocaten-generaal, deurwaarders, professioneel gemachtigden (van bijvoorbeeld gemeenten), rechtshulpverleners, de IND, UWV, de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociale Verzekeringsbank, Reclassering Nederland, Bureaus Jeugdzorg, de Belastingdienst en enkele overige klanten. Rechtzoekenden zijn mensen die bij een rechtszaak zijn betrokken. Dit kunnen, gedaagden, (niet gedetineerde) verdachten, verzoekers, verweerders en eisers zijn. Zowel burgers als afgevaardigden van een bedrijf (zoals de bedrijfsjurist) kunnen in een zaak de rechtzoekende zijn. Ook belastingadviseurs bij belastingrechtzaken worden onder de rechtzoekenden gerekend, aangezien de betrokkene zelf vaak afwezig is. Het gaat hierbij niet om de belastinginspecteurs van de Belastingdienst; die worden tot de groep professionals gerekend.

Niet geënuquêteerd zijn gedetineerden, personen bij een vreemdelingenrechtszaak, kinderen onder de 18 jaar en belanghebbenden als getuigen, slachtoffers, deskundigen en bezoekers.

De geënuquêteerden hebben aangeven hoe tevreden zij waren over de kwaliteit van de dienstverlening in brede zin op een vijfpuntsschaal:

- 1 zeer tevreden
- 2 tevreden
- 3 neutraal
- 4 ontevreden
- 5 zeer ontevreden

In de overzichten zijn de scores 1 en 2 samengevoegd tot een percentage (zeer) tevreden respondenten.

Men kon zijn tevredenheid aangeven over verschillende thema's, zoals over het rechterlijk functioneren, de uitspraak, de doorlooptijd, de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure. Samengenomen bepalen deze onderwerpen de tevredenheid over de Rechtspraak.

Als kengetallen voor de tevredenheid over het rechtspreken zijn twee thema's uit het KWO gebruikt:

- rechterlijk functioneren (onpartijdigheid en deskundigheid en bejegening),
- uitspraak (begrijpelijkheid ervan, motivering en rechtseenheid, maar niet of men het er mee eens was).

Daarnaast is de tevredenheid over de procesduur als kengetal gebruikt.

Niet meegenomen in de kengetallenanalyse zijn de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure.

In de tabellen 1a voor de rechtbanken en 1b voor de gerechtshoven en bijzondere colleges zijn verschillen met het landelijk gemiddelde alleen gemarkeerd als de verschillen statistisch significant zijn.

2.1.2 Lengte van procedures

Definities doorlooptijden en normering

De normering betreft de totale procesduur bij één rechterlijke instantie.

De gemeten tijd is bijvoorbeeld inclusief de tijd dat een procedure stilligt omdat partijen dat zelf willen, om te kunnen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het Hof van Justitie.

Niet gemeten wordt de tijd tussen het vonnis in eerste aanleg en de eerste zitting in hoger beroep.

De duur die gemeten wordt start bij binnenkomst op het gerecht van het verzoekschrift of de dagvaarding en loopt door tot het vonnis is geaccordeerd door de rechter of de uitspraak op het verzoekschrift aan partijen is verzonden.

Het startmoment voor een civiele dagvaardingsprocedure is de eerste rolzitting, voor een verzoekschriftprocedure de ontvangst van het verzoekschrift, voor een strafzaak in eerste aanleg de eerste zitting en voor een strafzaak in hoger beroep de ontvangst van het dossier. Het uitstroombestand is de datum van verzending van uitspraak/ beslissing.

Het gaat om 'echte' procedures. Niet meegenomen worden zaken die voordat ook maar een zitting heeft plaatsgevonden, zijn ingetrokken.

Er zijn normstellingen geformuleerd voor de duur van rechtszaken. Daartoe zijn rechtszaken opgedeeld in 45 verschillende proceduretypen met ieder een eigen doorlooptijdnormering; 32 voor de rechtbanken en 13 voor de gerechtshoven.

Die normering voor elk zaakstype bestaat uit twee elementen:

- 1) de termijn (bijvoorbeeld één jaar) waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn, en
- 2) het percentage zaken (bijvoorbeeld 90 procent) waarvoor dat moet gelden.

Het uitgangspunt bij de normstelling is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd moet worden afgehandeld en dat rekening gehouden wordt met een groep procedures die extra lang duren door niet te vermijden complicaties.

Bij bijvoorbeeld een norm van 90 procent binnen 6 maanden is er ruimte voor 10 procent extra lang durende zaken.

De formulering van de norm op deze wijze heeft het voordeel dat ruimte aanwezig blijft om in incidentele zaken bewust meer tijd te nemen voor de afdoening.

Het weergeven en normeren van gemiddelde doorlooptijden geeft minder inzicht in de procesduur dan de gekozen systematiek.

Bij het stellen van de huidige normen is gebruikgemaakt van de gerealiseerde doorlooptijden tot en met 2011. Voor de rechtbanken vormde daarbij de derde en vierde best presterende rechtbank het referentiepunt voor de norm. Bij de hoven was dit het best presterende hof.

Bij het vaststellen van de normen is ook door de betrokken sectoren gekeken naar de termijnen opgenomen in wetgeving¹ en procesreglementen, de verwachte haalbaarheid van de te stellen norm en/of de beoogde bekorting² en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering.

Doorlooptijdnormen gerechtshoven

norm 2013-2015			
Handelszaken			
1	Handelszaken dagvaardingen - norm 1	90%	≤ 2 jaar
	Handelszaken dagvaardingen - norm 2	70%	≤ 1 jaar
2	Insolventierekest	90%	≤ 2 mnd.
3	Handelsrekest, niet insolventie	90%	≤ 6 mnd.
Familiezaken			
4	Familierekest	90%	≤ 1 jaar
	- waarvan Jeugdbeschermingszaken	90%	≤ 4 mnd.
Belastingzaken			
5	Belastingzaken - norm 1	90%	≤ 18 mnd.
	Belastingzaken - norm 2	70%	≤ 1 jaar
Strafzaken			
6	Meervoudige Kamerzaken	85%	≤ 9 mnd.
7	EK-strafzaken, niet kantonappellen	85%	≤ 6 mnd.
8	EK-strafzaken, kantonappellen	85%	≤ 6 mnd.
9	Raadkamer m.b.t. Voorlopige Hechtenis	90%	≤ 2 weken
10	Raadkamer niet m.b.t. Voorlopige Hechtenis 2)	80%	≤ 4 mnd.
11	Klachten niet vervolgen (12 Sv)	85%	≤ 6 mnd.
12	Uitwerken MK strafzaak i.v.m. hoger beroep	100%	≤ 6 mnd.

1 Zo bevat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) termijnen voor herstel van verzuimen, stukkenwisselingen en uitnodiging voor zitting.

2 De haalbaarheid van de norm wordt mede bepaald door factoren die niet door de rechter/ het gerecht beïnvloed kunnen worden, zoals de snelheid van werken van ketenpartners, nader onderzoek en deskundigenberichten, het wachten op een richtinggevende uitspraak in appel, antwoorden op prejudiciële vragen en gedrag van partijen.

Doorlooptijdnormen rechtbanken

norm 2013-2015		
Civil- handelszaken		
1	Handelszaken met verweer, norm 1	90% ≤ 2 jaar
	Handelszaken met verweer, norm 2	70% ≤ 1 jaar
2	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90% ≤ 6 weken
3	Beëindigde faillissementen	90% ≤ 3 jaar
4	Handelsrekestten (vooral insolventie)	90% ≤ 3 mnd.
5	Kort gedingen/ vovo's (inclusief familierecht)	95% ≤ 3 mnd.
Civil- familiezaken		
6	Scheidingszaken totaal exclusief vovo's	95% ≤ 1 jaar
	- waarvan op gemeenschappelijk verzoek	95% ≤ 2 mnd.
7	Alimentatiezaken, bijstandsverhaal	90% ≤ 1 jaar
8	Zaken over omgang en gezag	85% ≤ 1 jaar
9	Jeugdbeschermingszaken (o.t.s. en u.h.p.)	90% ≤ 3 mnd.
	- waarvan eerste verzoeken tot ondertoezichtstelling	80% ≤ 3 weken
Bestuursrechtelijke zaken		
10	Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 1	90% ≤ 1 jaar
	Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 2	70% ≤ 9 mnd.
11	Voorlopige voorzieningen bestuur regulier	90% ≤ 3 mnd.
12	Vreemdelingenzaken, bodemzaken	90% ≤ 9 mnd.
13	Belastingzaken lokaal, bodemzaken	90% ≤ 9 mnd.
14	Rijksbelastingzaken, bodemzaken - norm 1	90% ≤ 18 mnd.
	Rijksbelastingzaken, bodemzaken - norm 2	70% ≤ 1 jaar
Kantonzaken		
15	Handelszaken met verweer - norm 1	90% ≤ 1 jaar
	Handelszaken met verweer - norm 2	75% ≤ 6 mnd.
16	Arbeidsontbindingen op tegenspraak	95% ≤ 3 mnd.
17	Handelsrekestten, niet-arbeidszaken	95% ≤ 6 mnd.
18	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90% ≤ 6 weken
19	Geregelde arbeidsontbindingen	90% ≤ 15 dagen
20	Kort gedingen / vovo's	95% ≤ 3 mnd.
21	Overtredingszaken	85% ≤ 1 mnd.
22	Mulderzaken	80% ≤ 3 mnd.

Doorlooptijdnormen rechtbanken

norm 2013-2015		
Strafzaken		
23	Strafzaken MK (meervoudige behandeld)	90% ≤ 6 mnd.
24	Politierechterzaken (incl. economische)	90% ≤ 5 weken
25	Strafzaken bij de kinderrechter (enkelvoudig)	85% ≤ 5 weken
26	Raadkamer m.b.t. voorlopige hechtenis	100% ≤ 2 weken
27	Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	85% ≤ 4 mnd.
28	Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, jeugd	100% ≤ 4 weken
29	Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, niet jeugd	100% ≤ 16 weken
	- waarvan gedetineerdzaken	100% ≤ 3 mnd.

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en de Centrale Raad van Beroep (CRvB), zijn geen genormeerde doorlooptijden vastgesteld, maar vindt wel monitoring van de gemiddelde doorlooptijden plaats.

Definitie overzichtindicatoren doorlooptijden

De realisatiegegevens per rechtbank voor elk van de proceduuretypen zijn te vinden in de tabellen 2a tot en met 6a in bijlage 2 voor de rechtbanken en 2b tot en met 5b in bijlage 3 voor de proceduuretypen bij de gerechtshoven.

In de analyses (zie hoofdstuk) wordt gewerkt met samengestelde indicatoren per sector. Daarbij is gekeken bij hoeveel van de onderscheiden zaakstypen de norm geheel of vrijwel geheel is gehaald. Als de norm tot op drie procentpunten is benaderd, wordt de norm als behaald meegeteld. Niet is meegewogen of men reeds dicht bij de normering zit of er juist nog ver vandaan.

Evenmin is een weging gemaakt tussen enerzijds procedures waar het voor partijen, burgers, land of economie belangrijker is dat deze aan de normering voldoet en anderzijds procedures waar dat minder van belang is. Er zijn immers geen primaire en secundaire normeringen.

Er is daarnaast ook een overzichtindicator samengesteld waarbij voor elk gerecht te zien is bij welk percentage van de proceduresoorten die in het betreffende gerecht worden behandeld, aan de normering is voldaan. Bij de rechtbanken zijn 32 proceduuretypen onderscheiden. Daarvan zijn **29 proceduuretypen** meetbaar. Als een rechtbank die 29 ook allemaal behandelt en deze rechtbank bij slechts 14 ervan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt de betreffende rechtbank een score van $14/29 = 48$ procent.

Voor de gerechtshoven is een overzichtsindicator geconstrueerd, waarop de uitkomst voor de **13 proceduretypen** die bij de gerechtshoven worden onderscheiden. Als een gerechtshof bij slechts 6 daarvan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt het betreffende gerechtshof een score van $6/13 = 46$ procent.

2.1.3 Goede bewijsmotivering strafzaken (promis), vanaf 2013

Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt.

Dit geldt ongeacht de inhoud van de beslissing. Bevat de beslissing een sanctie dan motiveert de rechter deze op dezelfde manier.

In de motivering worden beargumenteerde standpunten van OM en verdediging verwoord en beoordeeld. Als de beslissing een bewezenverklaring inhoudt dan geeft de Promisuitspraak onmiddellijk helder inzicht in de gebruikte bewijsmiddelen.

Promis zorgt voor betere kwaliteit van het strafrechtelijk vonnis. De wijze waarop het vonnis is opgebouwd geeft meer inzicht in de redenering achter de rechterlijke uitspraak.

Dit kengetal is vanaf 2013 opgenomen in de kengetallenoverzichten.

Een uitspraak is een Promisuitspraak als deze voldoet aan de criteria:

- a) motivering op maat;
- b) er is inzicht in de gedachtegang van de rechter;
- c) helderheid, transparantie, begrijpelijkheid en controleerbaarheid;
- d) alle redengevende feiten en omstandigheden in de bewijsredenering zijn direct in het vonnis of arrest opgenomen;
- e) het is controleerbaar of de opgenomen redengevende feiten en omstandigheden zijn ontleend aan wettige bewijsmiddelen;
- f) er is kwaliteitsverbeterende aandacht gegeven aan de straf- en maatregelmotivering;
- g) er is een uitgewerkt vonnis of arrest.

De norm is dat minimaal 50 procent van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promismethode wordt afgedaan. Dit alles inclusief megazaken. De norm is van toepassing in de (sectoren straf van de) rechtbanken en gerechtshoven.

De gerechtshoven registreren als promis die arresten, die voldoen aan de criteria die volgden uit een evaluatie van promis in hoger beroep. Het verschil met voorheen is dat indien cassatie wordt ingesteld, er nog een aanvulling op de bewijsmiddelen kan komen.

2.1.4 Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel

Voor acht zaakstypen worden de MK-aandelen gepubliceerd. Deze zijn te vinden in tabel 7a voor de rechtbanken en tabel 7b voor de gerechtshoven.

Het aandeel MK-zaken geeft weer in welke mate procedures door de meervoudige kamer, dat wil zeggen door drie rechters, zijn behandeld. Het is van belang dit aandeel in de gaten te houden om te voorkomen dat efficiëntieoverwegingen (= meer zaken laten afhandelen door de enkelvoudige rechter) ten koste gaan van de kwaliteit van de afdoening.

Anders gezegd, dit kengetal en de normering ervan borgen dat rechters de ruimte ervaren om op inhoudelijke gronden de keuze te maken of een zaak door drie rechters behandeld moet worden of dat één rechter volstaat.

Normen voor MK-aandeel

Type zaak	streefwaarde MK-aandeel
Rechtbanken	
Strafzaak	15%
Bodemzaak handelszaak	10%
Bodemzaak familiezaak	3%
Bodemzaak regulier bestuursrecht	10%
Bodemzaak vreemdelingenrecht	5%
Bodemzaak belastingrecht	25%
Gerechtshoven	
Strafzaak	85%
Bodemzaak belastingrecht	90%

2.1.5 Permanente educatie

In de tabellen 14a en 14b is de mate van permanente educatie (PE) opgenomen.

Onder permanente educatie wordt verstaan: de tijd die wordt besteed aan opleidingen met het doel kennis en vaardigheden in de huidige functie op peil te houden en te vergroten.

Een PE-norm moet aandacht en tijd borgen voor het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. Rechters, raadsheren en juridisch medewerkers volgen cursussen bij het opleidingscentrum SSR, incompany-opleidingen, vakinhoudelijke seminars, cursusweken, werk lunches, stages, werkbezoeken etc.

Permanente educatie kan ingevuld worden door:

- Het volgen van cursussen en trainingen die kennis en vaardigheden actualiseren, verbreden en verdiepen, met nadrukkelijke aandacht voor Europees recht en kennis van empirische wetenschappen;
- Vakinhoudelijke cursussen kunnen ook bestaan uit actualiteitencursussen, studiedagen, symposia, maatschappelijke stages en werkbezoeken. Ze moeten van voldoende juridische inhoudelijk niveau zijn;
- Opleidingsactiviteiten die in kader van een wisseling van sector/rechtsgebied worden ondernomen, vallen eveneens onder permanente educatie.

Maximaal 50 procent van de PE-uren kan worden ingevuld door:

- Het geven van onderwijs op het eigen vakgebied, waarbij gebruik wordt gemaakt van studiemateriaal;
- Het schrijven van juridische artikelen binnen het eigen vakgebied.

Wat valt niet onder PE:

- Opleidingen die vallen onder de initiële opleiding, i.c. Raio- en Rio- opleiding en de basis educatie voor de juridische medewerker;
- Intervisie, andere reflectie-instrumenten en coaching;
- Jurisprudentieoverleg, werkoverleg, bilateraal overleg, bijhouden van literatuur en jurisprudentie;
- Managementopleidingen.

De norm houdt in dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt. Het kengetal geeft aan welk percentage aan die minimumnorm voldoet.

De norm is 100 procent.

2.1.6 Publicatie van uitspraken

Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de Rechtspraak. De jurisprudentie is van belang voor de kenbaarheid van het recht en voor de bevordering van rechtseenheid en transparantie in het tot stand komen van uitspraken.

Van de volgende instanties wordt elke uitspraak gepubliceerd³ (voorzover de zaak niet kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard en/of met een standaard-formulering is afgedaan):

- a. de Hoge Raad der Nederlanden;
- b. de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- c. de Centrale Raad van Beroep;

- d. het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
- e. de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam;
- f. de Afdeling Intellectuele Eigendom bij de Rechtbank Den Haag;
- g. de Pachtkamer van het Gerechtshof Arnhem.

Voor de overige gerechten zijn de criteria om te publiceren in grote lijnen: het belang van de uitspraak voor jurisprudentie/ rechtsvorming en de interesse en de belangen van burgers en het openbare leven. Zo worden altijd de uitspraken gepubliceerd van zaken die aandacht hebben gehad van de publieke media. Uitspraken in strafzaken met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van vier jaar of meer of TBS worden ook altijd gepubliceerd. Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU en uitspraken in zaken waarin die vragen speelden worden ook gepubliceerd.

Per gerecht is berekend wat de publicatiegraad van uitspraken op rechtspraak.nl is. Het aantal publicaties per 1.000 afdoeningen is in de tabellen 14a en 14b opgenomen. Bij het bepalen van dit kengetal zijn afdoeningen waarvan de publicatie vrijwel nooit interessant is (onder andere verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) buiten beschouwing gelaten.

2.1.7 Klachten

Nederland kent een voor alle gerechten uniforme klachtenregeling. Als iemand vindt dat het gerecht of iemand die daar werkt hem of haar niet correct heeft behandeld, kan die persoon een klacht indienen bij het bestuur van dat gerecht. Het aandeel klachten en gegronde klachten geeft een beeld van de tevredenheid van procespartijen. Het hoeft op zichzelf niet iets te zeggen over de kwaliteit van de rechtspraak. Een hoog aantal (ingekomen) klachten gekoppeld aan een hoog percentage gegronde klachten zegt wel iets over de organisatie van de rechtspraak; de Rechtspraak dient te voldoen aan de gerechtvaardigde wensen van de 'klanten'.

Naarmate een gerecht groter van omvang is, is de kans op klachten groter, eenvoudigweg omdat een grotere rechtbank meer zaken behandelt. Om de gerechten beter te kunnen vergelijken is daarom het aantal klachten in relatie gebracht tot de omvang van de zaaksstroom. Het aantal klachten per 10.000 rechtszaken en het percentage gegronde klachten en het aantal gegronde klachten per 10.000 rechtszaken is opgenomen in tabel 14a en 14b.

³ Zie 'Besluit selectiecriteria uitspraken-databank Rechtspraak.nl', te vinden op rechtspraak.nl.

2.1.8 Wrakingen

Iedere burger heeft recht op een onpartijdige rechter. Wie betrokken is in een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan vragen deze rechter te laten vervangen door een andere rechter. We noemen dat een verzoek tot wraking.⁴

Als de wrakingskamer vindt dat een rechter terecht wordt gewraakt, kan dat twee dingen betekenen: de rechter is in de betreffende zaak partijdig, of er is een schijn van partijdigheid. Ook de schijn van partijdigheid moet worden voorkomen.

Daarom wordt ook bij schijn van partijdigheid een rechter van de zaak gehaald.

Dat zegt overigens niets over zijn functioneren in andere zaken. Hij kan dus gewoon andere zaken gaan behandelen.

Het aantal wrakingsverzoeken en het aantal gehonoreerde wrakingen zijn als kengetallen opgenomen in tabel 14a voor de rechtbanken en tabel 14b voor de gerechtshoven.

2.1.9 Mediation

Rechters kunnen via een verwijzingsbureau in het gerecht tijdens een gerechtelijke procedure de keus voor mediation aan partijen voorleggen. Bij mediation proberen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator, gezamenlijk het conflict op te lossen. Deze mediator helpt partijen de belangen en standpunten helder te krijgen en zal zelf geen standpunt innemen. Partijen kunnen ook niet-juridische aspecten bij de oplossing betrekken.

Daarmee bestaat in alle gerechten de keuzemogelijkheid tussen beslissen, schikken en doorverwijzen naar mediation. De differentiatie in geschilafdoening dient professioneel te worden ingezet en uitgevoerd. Dit vergt een goede positionering van doorverwijzen naar mediation, naast schikken en beslissen.

De mate van gebruik van mediation binnen de Rechtspraak is te vinden in de tabellen 14a en 14b.

Geteld is het aantal afgeronde mediations. In de kengetallenoverzichten wordt weergegeven wat het aandeel daarvan is van het totaal aantal afgehandelde relevante⁵ rechtszaken. Dit is uitgedrukt in een verwijzingsaandeel: het aantal afgeronde mediations per 1.000 afgehandelde rechtszaken.

Het gaat om mediations in handelszaken, familierechtelijke zaken, strafzaken en zaken op het gebied van belastingrecht en bestuursrecht en kantonzaken.

Ook is een indicator geconstrueerd die aangeeft het percentage van de afgeronde mediations dat tot gehele of gedeeltelijke overeenstemming leidde.

2.1.10 Appelpercentages

Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om een voldoende aantal appelzaken per zaaksgroep over te houden om rechtbanken met elkaar te kunnen vergelijken en daarmee zoveel mogelijk toevallige uitkomsten of fluctuaties te vermijden.

Een andere reden om meerjaarsgemiddelden te nemen is dat daarmee het tijdsverschil tussen een afgedane zaak en de instroom in hoger beroep minder verstorend werkt.

De meest rudimentaire vorm van een appelpercentage zou zijn door simpelweg de totale instroom bij de hoven te delen door de totale uitstroom bij de gerechten in eerste aanleg. Dat zou echter een ondeugdelijke indicator opleveren, omdat veel van de productie in eerste aanleg niet appellabel is. Daarom is bekeken wat uit de noemer gehaald moest worden om een realistisch appelpercentage te verkrijgen en ook één waarbij de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken in het oog is gehouden. Hieronder wordt besproken wat in de uitstroom eerste aanleg is meegenomen.

Een totaal of algemeen appelpercentage voor de gehele sector heeft niet zoveel zeggingskracht, omdat immers sommige typen zaken duidelijk meer of minder dan gemiddeld appel vertonen. Daarom zijn geen appelpercentages voor de sector civiel of de sector straf, of voor de rechtbank als geheel weergegeven, maar alleen voor specifieke zaakscategorieën.

Civiele zaken 1e aanleg

De appelpercentages civiele zaken zijn onderscheiden naar:

- civiel handel kantonzaken
- civiele handelszaken niet kanton
- civiel familiezaken
- kort gedingen

De uitstroom betreft de uitstroom van kanton en civiel, eerste aanleg.

In de uitstroom zijn weggelaten:

- de uitstroom van insolventies;
- BOPZ-zaken;
- beheerszaken;
- akten en verklaringen;
- arbeidsontbindingen;
- zaken met een geldelijk belang van minder dan 1.750 euro,
- intrekkingen;
- verstekvonnissen kantonzaken.

4 Achtergronden van het wrakingsinstrument en het gebruik ervan staan beschreven op Rechtspraak.nl onder de titel themadossiers onder het tabblad 'Recht in Nederland'.

5 Niet alle afgedane zaken zijn hierbij meegenomen, maar alleen die waarin in theorie mediation zou kunnen plaatsvinden.

Strafzaken 1e aanleg

De appelpercentages strafzaken zijn onderscheiden naar:

- kantonovertradingen;
- meervoudig behandelde strafzaken (MK, incl. ontneming);
- politierechterzaken, incl. EK-zaken ontneming;
- kinderrechterzaken EK.

Straf beperkt zich hier dus tot ‘echte’ strafzaken (inclusief militaire zaken en ontnemingszaken).

De uitstroom is geschoond voor:

- uitstroom raadkamerzaken;
- klachten;
- art 12 Sv-zaken en
- uitwerken beroepen/cassatie.

Bestuursrechtelijke zaken 1e aanleg

De appelpercentages bestuursrechtelijke zaken zijn onderscheiden naar:

- ambtenarenzaken;
- sociale verzekeringszaken;
- bijstand- en studiefinancieringszaken;
- bouwzaken, ex-arobzaken;
- rijksbelastingzaken;
- lokale belastingzaken, WOZ/OZB;
- lokale belastingzaken niet WOZ/OZB.

De uitstroom beperkt zich de inhoudelijk behandelde bodemzaken

De uitstroom bestuursrechtelijke zaken, niet zijnde belastingzaken, is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

De uitstroom belastingzaken is geschoond van:

- vereenvoudigde afdoeningen en
- de categorie ‘overige afdoeningen’.

De uitstroom vreemdelingenzaken is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

2.2 Productie en financiën

Voor productie worden de volgende kengetallen gebruikt:

- Productie t.o.v. de instroom
- Productie t.o.v. de afspraak
- Relatieve zaakszwaarte

Productiviteit en financiën zijn uitgedrukt in de kengetallen:

- Productiviteitsindicatie
- Arbeidsproductiviteitsindicatie
- Financieel resultaat
- Eigen vermogen

2.2.1 Ontwikkeling van de productie

Productie t.o.v. de instroom (tabel 8a en 8b)

Het eerste productiekengetal is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Het kengetal is weergegeven per zaaksgroep (zie kader ‘Zaaksgroepen en zaakstypen’). Dit kengetal houdt een vroegtijdige signalering in van de ontwikkeling van de werkvoorraad met mogelijke gevolgen voor de doorlooptijdontwikkeling.

Zaaksgroepen en zaakstypen

De productie van de Rechtspraak wordt ingedeeld naar de soort rechtspraak.

Bij de rechtbanken zijn er zes zaaksgroepen (ook wel productgroepen genoemd): civiele zaken, bestuurszaken, belastingzaken, vreemdelingenzaken, strafzaken en kantonzaken. Bij de gerechtshoven zijn er drie zaaksgroepen: civiele zaken, strafzaken en belastingzaken. Ten slotte zijn er de zaaksgroepen voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Elke zaaksgroep bestaat uit verschillende zaakstypen, onderscheiden naar onderwerp en afdoeningmodaliteit.

Bij de zaaksgroep strafzaken wordt bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen zaakstypen die worden afgedaan door een enkelvoudige kamer, zaken die worden afgedaan door een meervoudige kamer en zaken die zonder een zitting worden afgedaan. Daarnaast worden raad-kamerzaken (al dan niet over voorlopige hechtenis) en het uitwerken van vonnissen in verband met hoger beroep c.q. cassatie als aparte zaakstypen onderscheiden.

Per zaaksgroep en per zaakstype worden met de gerechten productieafspraken gemaakt.

Gerealiseerde productie t.o.v. geplande productie (tabel 8a en 8b)

Het tweede productiekengetal is de gerealiseerde productie (aantal afgehandelde zaken) als percentage van de geplande productie die in een bestuursafpraak met een gerecht is vastgelegd.

Minder afgehandelde zaken dan afgesproken kan bijvoorbeeld wijzen op capaciteitsproblemen of een lager dan verwachte instroom of een wijziging in de gemiddelde zaakzwaarte. Dit kengetal moet daarom in samenhang worden bekeken met productie als percentage van de instroom en eventuele ontwikkelingen in de zaakzwaarte.

Relatieve zaakzwaarte (tabel 9a en 9b)

De aard van de ingestroomde zaken bepaalt in hoge mate de samenstelling van een zaaksgroep. De relatieve zaakzwaarte geeft aan wat de gemiddelde zaakzwaarte per zaak is in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Als deze boven de 100 procent is dan geeft dat aan dat bij het desbetreffende gerecht een groter aandeel van zwaardere zaakstypen (binnen de zaaksgroep) afgedaan dan gemiddeld in Nederland.

De relatieve zaakzwaarte wordt berekend met behulp van een wegingsystematiek: zie kader 'Werklast en vastgestelde behandelzeiten'

Werklast, weegfactoren en middelenverdeelstelsel

Omdat tussen zaakstypen (zie kader 'Zaaksgroepen en zaakstypen') grote verschillen in werklast kunnen bestaan, hanteert de Rechtspraak een wegingsmethode waar in zekere mate met die verschillen rekening wordt gehouden bij het berekenen van de werklast.

Voor elk zaakstype wordt gerekend met een eens in de drie jaar vastgestelde gemiddelde werklast per zaak, uitgedrukt in een prijs per zaak.

Dit hoeft niet helemaal gelijk te zijn aan de feitelijke werklast. De feitelijke gemiddelde werklast per zaak in 2014 kan immers inmiddels gewijzigd zijn ten opzichte van de meting en vaststelling.

Deze vastgestelde gemiddelde werklast per zaakstype vormt de basis voor de financiering van de Rechtspraak en een evenwichtige verdeling van de middelen tussen gerechten. *Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om op deze wijze de behandelzeit van een individuele zaak voor een individuele rechter te normeren.*

2.2.2 Productiviteit en financieel resultaat**Productiviteitsindicator**

De productiviteitsindicator voor de afzonderlijke gerechten wordt berekend door de financieringswaarde van de geleverde productie te delen door de werkelijk gemaakte totale kosten van die productie.

Bij een uitkomst van 100 procent heeft de gerealiseerde productie evenveel gekost als de daarvoor vastgestelde norm. Als het percentage onder de 100 procent ligt, is de productiviteit relatief laag geweest en is met andere woorden de productie relatief duur geweest.

De resultaten op deze indicator zijn verwerkt in tabel 10a voor de rechtbanken en tabel 10b voor de gerechtshoven.

Deze productiviteitsindicator betreft uitsluitend de werklast voor de zogenoemde Lamicie-productie. Overige werkzaamheden, zoals bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken⁶ tellen daarin niet mee. Dit betreft slechts een klein deel van het werk: circa 5 procent bij de rechtbanken en 9 procent bij de gerechtshoven.

De huur van gebouwen is in deze productiviteitsindicator niet als kosten verwerkt, zodat de productiviteitsvergelijking tussen de gerechten niet beïnvloed wordt door verschillen in regionale kostenniveaus van huisvesting.

Arbeidsproductiviteitsindicator

De indicator voor arbeidsproductiviteit geeft aan wat de arbeidsproductiviteit was ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De resultaten op de arbeidsproductiviteitsindicator zijn te vinden in tabel 11a voor de rechtbanken en tabel 11b voor de gerechtshoven.

De arbeidsproductiviteitsindicator is voor een vergelijking tussen gerechten minder geschikt en wordt daarom niet in de benchmarkanalyses betrokken. Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt, wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht.

Van dergelijke vertekeningen heeft de hierboven beschreven kostenproductiviteitsindicator geen last.

⁶ Megastrafzaken zijn die strafzaken, waarvan de behandeling binnen één gerecht 30 zittingsuren of meer vergt. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering.

Het is de uitkomst van de baten minus de kosten.

Het kengetal financieel resultaat is weergegeven als het financieel resultaat gepercenteerd op de omzet van het desbetreffende jaar. De omzet is gedefinieerd als de opbrengsten geschoond van huurpenningen en gerechtskosten voor een zuiverder vergelijkbaarheid. De daarin opgenomen stand van het eigen vermogen is voor verwerking van alle ‘compensatieregelingen’.⁷

De uitkomsten van deze indicator zijn te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het financieel resultaat van een gerecht hoeft niet altijd hetzelfde beeld op te leveren als de (kosten)-productiviteitsindicator doordat de gerechten niet volledig op de werklust voor de zogenoemde Lamicieproductie (zie boven) worden afgerekend. Gerechten hebben ook kosten en baten bij andere werkzaamheden, bijvoorbeeld: bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het gerecht, als percentage van de gemiddelde jaarlijkse omzet over de afgelopen drie jaar, geeft bijvoorbeeld inzicht in het vermogen van een gerecht om in de toekomst tijdelijke verliezen, als gevolg van risico’s in de bedrijfsvoering, op te vangen.

De uitkomsten op deze indicator zijn te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het eigen vermogen van de gerechten is gemaximeerd op 3 procent; daarboven zal het eigen vermogen afgeroomd worden door de Raad.

De minimumomvang van het eigen vermogen is 0 procent. Indien het eigen vermogen negatief wordt, of dreigt te worden, zullen de maatregelen die het gerecht gaat treffen om dit op te lossen worden besproken in het bestuurlijke overleg met de Raad voor de rechtspraak. De Raad vult het negatieve eigen vermogen zonodig aan tot nul.

2.3 Personeel, organisatie en ontwikkeling

Het ziekteverzuimpercentage wordt in de tabellen 13a en 13b weergegeven.

Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het ziekteverzuimpercentage is weergegeven voor zowel de rechters als het (juridisch) ondersteunend personeel. In de kengetallenanalyse wordt een ziekteverzuim onder rechters en raadsheren van boven de 3 procent als hoog beschouwd en voor het ondersteunend personeel (inclusief het juridisch ondersteunend personeel) een uitkomst boven de 5 procent.

De volgende kengetallen over de [personele samenstelling in de tabellen 13a en 13b](#) geven verdere inkleuring aan de organisatie. Het zijn gegevens over de gemiddelde bezetting in het rapportagejaar.

Ten eerste wordt [het percentage \(FTE\) rechters](#) op de totale (FTE) personeel gepubliceerd.

Ook wordt [de verhouding man – vrouw](#), weergegeven als het percentage vrouwen (FTE) werkzaam in een gerecht, gepubliceerd.

Ten slotte wordt ook [de leeftijdsopbouw](#) van medewerkers gegeven, afzonderlijk voor rechters/raadsheren en voor (juridisch) ondersteunend personeel. Er is een onderverdeling gemaakt in vier leeftijdsgroepen:

- tot en met 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder

⁷ Een gerecht kan bijvoorbeeld door de Raad voor de rechtspraak worden gecompenseerd als het OM beduidend minder zaken aanbracht dan was vastgelegd in het convenant tussen het lokale OM en de rechtbank.

Bijlage 2

Tabellen rechtbanken

Tabel 1a:	rechtbanken 2014, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten	65
Tabel 1a1:	rechtbanken 2014, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten	66
Tabel 2a:	rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	67
Tabel 3a:	rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	68
Tabel 4a:	rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht	69
Tabel 5a:	rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	71
Tabel 6a:	rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken	72
Tabel 7a1:	rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)	74
Tabel 7a2:	rechtbanken, promispercentage	75
Tabel 8a:	rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	76
Tabel 9a:	rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	80
Tabel 10a:	rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)	82
Tabel 11a:	rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	83
Tabel 12a:	rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen	83
Tabel 13a:	rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	84
Tabel 14a:	rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	86
Tabel 15a:	gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012, 2011-2013 en 2012-2014	89
Tabel 16a:	omvang van rechtbanken, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2014	93

Tabel 1a: rechtbanken 2014, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Rechtzoekenden	Amst	Den Haag	Limburg	Midden Ned	Overijssel	Gelderland	Noord-H	Noord Ned	Oost Br	Rotterdam	Zeel W-Br	Gem.
Deskundigheid van de rechter	85%	86%	90%	80%	90%	86%	85%	83%	89%	94%	93%	88%
Onpartijdigheid van de rechter	78%	85%	87%	83%	80%	83%	79%	79%	70%	89%	92%	83%
Bejegening door de rechter	84%	89%	89%	86%	89%	89%	88%	87%	78%	91%	93%	88%
- Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	84%	89%	90%	85%	90%	91%	91%	89%	84%	94%	95%	90%
- Luisteren van de rechter naar standpunten	88%	89%	93%	89%	92%	93%	91%	90%	86%	94%	96%	91%
- Inleven van de rechter in de situatie	74%	84%	81%	80%	82%	81%	80%	78%	62%	84%	88%	80%
- Begrijpelijkheid besprokene	91%	92%	90%	89%	91%	92%	91%	90%	79%	93%	92%	90%
Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid) ¹⁾	74%	66%	79%	82%	80%	78%	82%	78%	58%	77%	86%	78%
Gemiddelde score rechtzoekenden	80%	81%	86%	83%	85%	84%	84%	82%	74%	88%	91%	84%
Professionals	Amst	Den Haag	Limburg	Midden Ned	Overijssel	Gelderland	Noord-H	Noord Ned	Oost Br	Rotterdam	Zeel W-Br	Gem.
Deskundigheid van de rechter	79%	78%	74%	80%	80%	79%	80%	79%	77%	82%	83%	79%
Onpartijdigheid van de rechter	76%	75%	74%	78%	80%	80%	78%	79%	78%	80%	83%	78%
Bejegening door de rechter	78%	75%	78%	80%	79%	81%	79%	82%	78%	79%	82%	79%
- Ruimte die rechter partijen biedt om verhaal te doen	82%	80%	82%	83%	82%	82%	84%	85%	82%	81%	85%	82%
- Luisteren van de rechter naar de standpunten	82%	77%	80%	82%	81%	84%	82%	86%	80%	82%	85%	82%
- Inleven van de rechter in de situatie	69%	68%	73%	74%	75%	76%	72%	74%	71%	74%	75%	72%
Uitspraak ¹⁾	66%	62%	65%	69%	73%	67%	63%	67%	66%	69%	70%	67%
- Motivering van de beslissing	69%	65%	67%	70%	72%	66%	64%	69%	68%	67%	72%	68%
- Begrijpelijkheid van de beslissing	70%	67%	70%	74%	76%	71%	68%	70%	71%	74%	72%	71%
- Rechtseenheid	58%	55%	56%	63%	70%	60%	59%	65%	57%	62%	62%	60%
Gemiddelde score professionals	75%	73%	73%	77%	78%	77%	75%	77%	75%	78%	79%	76%
Totaal	Amst	Den Haag	Limburg	Midden Ned	Overijssel	Gelderland	Noord-H	Noord Ned	Oost Br	Rotterdam	Zeel W-Br	Gem.
Rechtzoekenden en professionals ²⁾	77%	77%	79%	80%	81%	80%	79%	79%	74%	83%	85%	80%
Vergelijking met 2011	-	+	=	=	=	=	=	+	-	+	+	+

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van alle uitkomsten op de vijfpuntsschaal.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Bij de vergelijking met 2011 worden alleen verschillen van 3 procentpunten of meer als verbetering of verslechtering aangemerkt.

Tabel 1a1: rechtbanken 2014, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

	Amst	Den Haag	Limburg	Midden Ned	Overijssel	Gelderland	Noord-H	Noord Ned	Oost Br	Rotterdam	Zeel W-Br	Gem.
RECHTZOEKENDEN, tevreden over duur	45%	64%	56%	50%	63%	62%	56%	49%	42%	71%	68%	58%
PROFESSIONALS, tevreden over duur	40%	51%	36%	44%	62%	46%	41%	48%	45%	38%	44%	44%
Totaal rechtzoekenden en professionals¹⁾	43%	58%	46%	47%	63%	54%	49%	49%	44%	55%	56%	51%
Vergelijking met 2011	-	+	-	=	+	=	-	-	-	=	+	=

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Bij de vergelijking met 2011 worden alleen verschillen van 3 procentpunten of meer als verbetering of verslechtering aangemerkt.

Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant		
Handelszaken met verweer													
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar													
2011	62%	67%	56%	60%	63%		69%	61%	61%	52%	67%	62%	70%
2012	51%	67%	40%	48%		60%	61%	53%	50%	46%	57%	54%	70%
2013	54%	73%	44%	50%	55%	69%	58%	54%	46%	46%	57%	55%	70%
2014	56%	77%	46%	57%	57%	72%	59%	56%	59%	57%	55%	60%	70%
Handelszaken met verweer													
Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar													
2011	88%	91%	84%	88%		87%	91%	88%	85%	78%	90%	87%	90%
2012	82%	91%	78%	85%		88%	86%	84%	80%	75%	86%	84%	90%
2013	83%	91%	73%	82%	84%	88%	85%	82%	68%	72%	85%	81%	90%
2014	84%	93%	78%	85%	85%	91%	88%	83%	86%	83%	84%	86%	90%
Handelszaken zonder verweer (verstek)													
Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken													
2011	90%	80%	91%	90%		73%	87%	91%	92%	77%	87%	85%	90%
2012	89%	65%	81%	72%		74%	84%	89%	36%	73%	80%	78%	90%
2013	82%	78%	77%	68%	74%	83%	83%	81%	74%	74%	78%	77%	90%
2014	87%	80%	63%	65%	82%	88%	81%	77%	78%	85%	82%	79%	90%
Verzoekschriftprocedures handel (vooral insolventie)													
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden													
2011	81%	76%	90%	77%		89%	82%	92%	83%	67%	90%	83%	90%
2012	81%	83%	67%	86%		91%	83%	91%	85%	61%	93%	83%	90%
2013	77%	85%	56%	91%	90%	92%	80%	87%	83%	63%	90%	81%	90%
2014	75%	76%	76%	88%	90%	89%	79%	86%	73%	82%	91%	83%	90%
Beëindigde faillissementen													
Percentage zaken afgedaan binnen 3 jaar													
2011	79%	65%	72%	83%	83%		87%	85%	83%	75%	79%	80%	90%
2012	85%	71%	75%	79%	84%		88%	82%	80%	76%	83%	81%	90%
2013	83%	67%	82%	84%	86%	85%	91%	82%	74%	76%	85%	82%	90%
2014	77%	67%	70%	85%	83%	83%	85%	81%	72%	77%	81%	79%	90%
Kort gedingen / Vovo's													
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden													
2011	95%	85%	95%	93%		92%	91%	91%	91%	92%	93%	92%	95%
2012	93%	92%	93%	95%		93%	94%	94%	92%	93%	92%	93%	95%
2013	93%	93%	94%	96%	91%	92%	94%	95%	90%	93%	95%	93%	95%
2014	93%	87%	93%	95%	93%	91%	94%	94%	89%	92%	93%	92%	95%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm	
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant			
Scheidingszaken totaal														
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar														
2011	95%	87%	93%	94%	96%		95%	92%	95%	89%	92%	93%	95%	
2012	95%	90%	93%	93%		97%	95%	93%	93%	92%	94%	94%	95%	
2013	94%	91%	92%	94%	95%	96%	95%	93%	94%	93%	93%	94%	95%	
2014	95%	92%	91%	92%	96%	94%	93%	92%	95%	91%	94%	93%	95%	
Scheidingszaken, alleen op gemeenschappelijk verzoek														
Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden														
2011	98%	91%	91%	96%		94%	91%	92%	93%	94%	80%	93%	95%	
2012	98%	90%	81%	86%		94%	89%	94%	92%	94%	83%	91%	95%	
2013	99%	92%	72%	94%	96%	90%	87%	91%	89%	90%	79%	90%	95%	
2014	97%	93%	85%	96%	97%	84%	91%	83%	91%	90%	71%	90%	95%	
Alimentatiezaken en bijstandsverhaal														
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar														
2011	90%	91%	85%	95%		97%	94%	95%	97%	92%	92%	93%	90%	
2012	80%	95%	86%	94%		97%	93%	95%	93%	95%	95%	93%	90%	
2013	79%	94%	86%	93%	96%	97%	92%	94%	96%	95%	93%	93%	90%	
2014	81%	93%	89%	95%	95%	97%	87%	94%	96%	92%	86%	92%	90%	
Omgang- en gezagzaken														
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar														
2011	81%	85%	81%	85%		88%	81%	81%	87%	80%	83%	83%	85%	
2012	82%	85%	81%	84%		86%	81%	83%	82%	84%	81%	83%	85%	
2013	80%	87%	79%	83%	83%	85%	82%	82%	82%	84%	83%	83%	85%	
2014	82%	84%	80%	82%	85%	82%	83%	89%	85%	79%	79%	83%	85%	
Jeugdbeschermingszaken kinderrechter totaal														
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden														
2011	91%	88%	95%	93%		95%	89%	94%	94%	86%	93%	92%	90%	
2012	90%	90%	95%	91%		95%	90%	93%	91%	82%	92%	91%	90%	
2013	88%	85%	96%	92%	89%	97%	88%	91%	90%	84%	91%	90%	90%	
2014	85%	86%	94%	91%	90%	96%	88%	91%	88%	86%	90%	90%	90%	
Jeugdbeschermingszaken, alleen 1e verzoeken OTS														
Percentage zaken afgedaan binnen 3 weken														
2011	89%	83%	69%	83%		74%	90%	87%	85%	74%	78%	81%	80%	
2012	87%	86%	67%	88%		82%	90%	80%	81%	60%	74%	80%	80%	
2013	82%	75%	68%	80%	87%	72%	83%	74%	52%	63%	61%	72%	80%	
2014	66%	76%	61%	81%	83%	73%	84%	67%	79%	55%	69%	71%	80%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm	
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant			
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden</i>														
2011	63%	66%	60%	53%	60%		53%	54%	47%	58%	70%	59%	70%	
2012	74%	82%	63%	68%	63%		59%	65%	62%	63%	68%	68%	70%	
2013	63%	85%	42%	75%	79%	68%	50%	76%	65%	60%	73%	68%	70%	
2014	67%	86%	54%	68%	83%	65%	63%	68%	76%	64%	76%	70%	70%	
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>														
2011	78%	82%	74%	65%	76%		71%	74%	61%	79%	87%	75%	90%	
2012	83%	90%	77%	78%	80%		75%	80%	76%	79%	83%	81%	90%	
2013	83%	92%	71%	88%	89%	83%	72%	87%	79%	82%	89%	84%	90%	
2014	83%	93%	75%	84%	91%	82%	81%	81%	88%	86%	90%	85%	90%	
<i>Reguliere bestuurszaken zijn rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.</i>														
Voorlopige voorzieningen reguliere bestuurszaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden</i>														
2011	98%	92%	86%	94%	95%		94%	93%	92%	97%	95%	93%	90%	
2012	98%	97%	74%	93%	92%		95%	93%	92%	98%	98%	92%	90%	
2013	97%	97%	95%	93%	97%	89%	95%	94%	94%	94%	98%	95%	90%	
2014	97%	97%	95%	92%	98%	90%	93%	93%	95%	93%	99%	95%	90%	
Vreemdelingenzaken, bodemzaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden</i>														
2011	72%	73%	86%	63%	73%		86%	66%	66%	65%	82%	73%	90%	
2012	90%	69%	74%	69%	80%		91%	82%	78%	77%	92%	80%	90%	
2013	77%	88%	53%	83%	86%	84%	90%	86%	76%	82%	96%	81%	90%	
2014	87%	94%	76%	90%	84%	82%	91%	88%	89%	91%	92%	88%	90%	
Belastingzaken, uitgezonderd rijksbelastingzaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden</i>														
2011	n.v.t.	90%	27%	62%	71%		56%	39%	17%	43%	66%	56%	90%	
2012	n.v.t.	91%	22%	66%	55%		58%	47%	23%	65%	63%	57%	90%	
2013	n.v.t.	97%	23%	72%	70%	73%	57%	34%	58%	51%	73%	63%	90%	
2014	52%	96%	58%	66%	76%	81%	52%	28%	62%	47%	72%	62%	90%	

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant		
Rijksbelastingzaken													
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>													
2011		70%			51%		61%	46%			63%	61%	70%
2012		76%			66%		62%	50%			55%	63%	70%
2013		77%			59%		73%	60%			61%	67%	70%
2014		70%			65%		66%	47%			46%	60%	70%
Rijksbelastingzaken													
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden</i>													
2011		82%			70%		85%	65%			80%	79%	90%
2012		84%			79%		81%	70%			81%	80%	90%
2013		98%			78%		92%	75%			76%	86%	90%
2014		76%			81%		86%	65%			68%	76%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm	
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant			
Strafzaken MK (= door drie rechters behandeld)														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>														
2011	76%	85%	81%	89%	75%		89%	88%	83%	75%	79%	82%	90%	
2012	80%	79%	72%	90%	75%		89%	90%	79%	76%	77%	81%	90%	
2013	76%	79%	65%	86%	79%	78%	87%	83%	66%	76%	76%	78%	90%	
2014	80%	83%	73%	88%	84%	82%	85%	87%	73%	74%	80%	81%	90%	
Politierechterzaken (inclusief economische)														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken</i>														
2011	87%	91%	89%	87%		85%	90%	81%	88%	85%	86%	85%	90%	
2012	87%	91%	89%	87%		85%	90%	81%	88%	85%	86%	87%	90%	
2013	86%	89%	88%	92%	79%	85%	90%	83%	89%	81%	89%	87%	90%	
2014	82%	89%	86%	91%	81%	84%	93%	84%	87%	84%	93%	87%	90%	
Strafzaken bij de kinderrechter (EK)														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken</i>														
2011	67%	83%	73%	81%	79%		84%	86%	83%	68%	76%	77%	85%	
2012	82%	85%	79%	80%	78%		88%	86%	84%	83%	80%	82%	85%	
2013	76%	87%	74%	77%	64%	78%	86%	79%	87%	72%	70%	77%	85%	
2014	82%	90%	82%	85%	68%	82%	87%	84%	89%	74%	88%	83%	85%	
Raadkamerzaken m.b.t voorlopige hechtenis														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken</i>														
2011	100%	100%	100%	100%		100%	100%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	
2012	100%	100%	100%	100%		100%	100%	99%	99%	100%	100%	100%	100%	
2013	100%	100%	100%	100%		100%	99%	100%	90%	98%	100%	99%	100%	
2014	100%	100%	100%	100%		100%	100%	98%	99%	100%	96%	99%	100%	
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden</i>														
2011	82%	92%	91%	89%	89%		85%	91%	73%	69%	74%	84%	85%	
2012	87%	93%	89%	84%	89%		80%	93%	79%	61%	70%	83%	85%	
2013	92%	89%	70%	84%	84%	96%	85%	93%	72%	53%	53%	80%	85%	
2014	88%	82%	82%	70%	90%	91%	84%	86%	59%	59%	70%	78%	85%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm	
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant			
Handelszaken met verweer														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>														
2011	69%	88%	77%	72%	82%		85%	81%	80%	83%	82%	80%	75%	
2012	71%	87%	79%	74%	81%		84%	81%	80%	83%	82%	80%	75%	
2013	66%	84%	73%	72%	79%	81%	69%	75%	77%	81%	81%	76%	75%	
2014	71%	83%	66%	76%	78%	82%	75%	77%	77%	80%	81%	77%	75%	
Handelszaken met verweer														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>														
2011	87%	97%	95%	94%	96%		97%	97%	94%	95%	96%	95%	90%	
2012	90%	97%	95%	95%	96%		96%	96%	95%	96%	96%	95%	90%	
2013	90%	95%	94%	95%	95%	95%	89%	95%	94%	95%	95%	94%	90%	
2014	94%	96%	92%	96%	95%	96%	94%	95%	93%	94%	96%	95%	90%	
Rekesten arbeidsontbindingen op tegenspraak														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden</i>														
2011	94%	96%	82%	93%	95%		97%	87%	94%	96%	96%	94%	95%	
2012	98%	94%	94%	97%	96%		96%	98%	97%	98%	96%	97%	95%	
2013	95%	96%	95%	97%	98%	95%	94%	94%	97%	96%	95%	96%	95%	
2014	95%	93%	94%	96%	97%	88%	98%	98%	97%	94%	96%	95%	95%	
Handelsrekest, niet arbeidszaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>														
2011	66%	90%	88%	88%	90%		86%	89%	87%	86%	96%	87%	95%	
2012	75%	91%	88%	86%	90%		84%	94%	90%	82%	95%	88%	95%	
2013	88%	90%	88%	87%	91%	86%	74%	86%	89%	86%	91%	87%	95%	
2014	82%	84%	80%	84%	82%	90%	78%	80%	85%	84%	93%	86%	95%	
Handelszaken zonder verweer														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken</i>														
2011	95%	99%	99%	99%	98%		98%	100%	99%	96%	99%	98%	90%	
2012	96%	99%	90%	99%	99%		97%	99%	98%	96%	98%	97%	90%	
2013	96%	99%	97%	98%	100%	97%	96%	98%	98%	95%	98%	97%	90%	
2014	99%	99%	99%	98%	100%	98%	96%	96%	97%	96%	99%	98%	90%	
'Geregelde' arbeidsontbindingen														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen</i>														
2011	79%	86%	91%	81%	91%		88%	90%	88%	88%	91%	87%	90%	
2012	79%	88%	85%	87%	90%		92%	89%	81%	92%	87%	87%	90%	
2013	56%	80%	84%	81%	91%	88%	82%	80%	73%	75%	77%	79%	90%	
2014	89%	73%	90%	89%	92%	87%	82%	86%	94%	88%	87%	87%	90%	

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland		Gem.	Norm	
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant			
Kort gedingen / Vovo's														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden</i>														
2011	98%	94%	96%	95%	96%		97%	97%	94%	95%	95%	96%	95%	
2012	98%	93%	96%	97%		95%	98%	97%	97%	95%	97%	97%	95%	
2013	99%	95%	97%	98%	96%	96%	96%	97%	98%	96%	96%	97%	95%	
2014	98%	94%	97%	97%	98%	93%	97%	96%	98%	97%	95%	97%	95%	
Overtredingszaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand</i>														
2011	97%	89%	92%	95%	92%		89%	94%	73%	69%	83%	87%	85%	
2012	98%	83%	87%	96%	93%		92%	86%	77%	78%	82%	90%	85%	
2013	91%	85%	91%	85%	89%	89%	92%	83%	79%	80%	92%	86%	85%	
2014	93%	79%	87%	92%	88%	91%	92%	89%	88%	86%	94%	89%	85%	
Mulderzaken														
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden</i>														
2011	87%	78%	73%	93%	76%		87%	96%	79%	62%	62%	78%	80%	
2012	90%	88%	81%	90%	72%		88%	95%	76%	88%	63%	84%	80%	
2013	61%	48%	35%	77%	84%	78%	72%	74%	27%	84%	56%	66%	80%	
2014	40%	63%	25%	67%	81%	82%	63%	86%	36%	83%	48%	62%	80%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a1: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem. waarde	Streef waarde	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland			Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab							
Rechtbanken 11 deling				Overijssel	Gelderland																	
Handelszaken exclusief kantonzaken																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011	8%	4%	2%	3%	6%	5%	10%	5%	16%	5%	8%	6%	6%	8%	2%	3%	4%	3%	3%	5,5%	10%	
2012	11%	7%	2%		7%			8%		14%		8%		1%	4%		9%			7,1%	10%	
2013	14%	10%	8%		12%		14%	6%		17%		17%		4%	8%		6%			10,0%	10%	
2014	12%	10%	8%		7%		13%	5%		10%		14%		3%	8%		3%			8,4%	10%	
Familiezaken exclusief kantonzaken																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011	0,1%	1,8%	0,4%	0,8%	1,9%	2,7%	0,0%	2,4%	1,1%	5,0%	2,5%	0,6%	4,8%	2,0%	0,4%	2,1%	0,4%	2,6%	0,6%	1,4%	5%	
2012	0,3%	1,4%	2,1%		1,7%			1,3%		2,7%		2,0%		0,3%	0,4%		1,1%			1,3%	3%	
2013	0,3%	1,5%	2,2%		1,1%		0,9%	1,0%		2,9%		2,1%		0,3%	0,5%		1,0%			1,3%	3%	
2014	0,3%	3%	1,8%		3%		4%	0,4%		4%		2%		0,2%	1,4%		2%			2,0%	3%	
Bestuursrecht algemeen																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011	7%	10%	10%	11%	8%	10%	6%	25%	17%	14%	13%	13%	6%	9%	9%	8%	13%	11%	9%	10,5%	10%	
2012	10%	10%	9%		9%			12%		14%		8%		11%	11%		16%			10,9%	10%	
2013	8%	7%	12%		9%		13%	10%		11%		7%		12%	8%		11%			9,3%	10%	
2014	5%	9%	12%		7%		12%	15%		18%		11%		12%	12%		12%			10,6%	10%	
<i>Bestuursrecht algemeen betreft het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.</i>																						
Vreemdelingenkamer																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011	4,9%	4,9%	4,9%	0,0%	6,6%	4,0%	1,0%	2,1%	1,3%	n.v.t.	3,3%	3,3%	0,3%	n.v.t.	4,9%	4,0%	3,4%	n.v.t.	0,0%	3,0%	10%	
2012	2,6%	2,2%	1,5%		4,3%			1,8%		3,0%		2,1%		1,2%	1,0%		0,0%			2,4%	5%	
2013	5,1%	1,6%	0,3%		5,0%		2,0%	2,8%		3,3%		0,6%		2,3%	1,9%		0,5%			2,0%	5%	
2014	2,4%	2,6%	0,4%		4,0%		3,4%	3,7%		11,6%		1,0%		2,2%	2,1%		0,3%			3,0%	5%	
Strafzaken exclusief kantonzaken																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011	15%	11%	14%	13%	14%	14%	14%	13%	13%	14%	15%	14%	15%	14%	16%	12%	18%	11%	13%	13,8%	15%	
2012	18%	12%	16%		15%			15%		14%		16%		15%	13%		10%			14,5%	15%	
2013	21%	13%	15%		14%		15%	13%		14%		14%		13%	12%		12%			14,3%	15%	
2014	26%	14%	14%		16%		17%	12%		15%		11%		15%	16%		11%			15,2%	15%	

Tabel 7a1: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel.	Streef	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab			gem.	waarde		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland															
Rijksbelastingzaken																					<i>Percentage meervoudige kamer</i>	
2011		19%						35%		45%				22%				29%		29%	15%	
2012		34%						34%		44%			44%					28%		36%	25%	
2013		21%						35%		33%			26%					31%		29%	25%	
2014		18%						34%		41%			40%					25%		28%	25%	

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a2: rechtbanken, promispercentage

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel.	Streef	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab			gem.	waarde		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland															
Percentage vonnissen volgens promismethode																						
2011	64%	41%	78%	100%	88%	70%	49%	85%	98%	61%	86%	99%	88%	63%	60%	66%	9%	99%	93%	68%	50%	
2012	50%	60%	81%		78%			79%		82%			75%		61%	28%		99%		67%	50%	
2013	39%	60%	85%		77%	70%		91%		82%			64%		57%	31%		81%		65%	50%	
2014	41%	63%	90%		86%	71%		87%		83%			68%		53%	58%		94%		73%	50%	

Promispercentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. Promispercentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling							Overijssel	Gelderland													
Civiel recht																					
<i>Productie-aantal versus instroom</i>																					
2011	102%	102%	103%	98%	100%	96%	96%	101%	101%	98%	100%	100%	101%	96%	103%	104%	100%	100%	104%	100%	
2012	98%	101%	96%		103%			98%		97%			95%	101%	99%			97%		98%	
2013	99%	98%	100%		95%	97%		94%		99%			96%	99%	102%			97%		98%	
2014	103%	101%	102%		104%	101%		104%		102%			98%	99%	102%			103%		102%	
Bestuursrecht																					
<i>Productie-aantal versus instroom</i>																					
2011	116%	109%	95%	99%	116%	112%	112%	94%	103%	108%	115%	105%	100%	108%	114%	112%	94%	107%	101%	107%	
2012	90%	100%	94%		104%			105%		96%			107%	97%	99%			99%		99%	
2013	97%	104%	97%		87%	106%		96%		103%			93%	100%	92%			87%		96%	
2014	97%	91%	104%		86%	94%		90%		94%			92%	106%	91%			103%		94%	
Vreemdelingenkamer																					
<i>Productie-aantal versus instroom</i>																					
2011	109%	96%	93%	96%	101%	108%	110%	113%	112%	n.v.t.	102%	98%	109%	n.v.t.	103%	96%	96%	n.v.t.	131%	103%	
2012	90%	113%	93%		108%			96%		91%			101%	102%		111%		99%		99%	
2013	123%	105%	106%		98%	104%		122%		107%			98%	105%	104%			136%		108%	
2014	90%	80%	115%		93%	132%		96%		105%			118%	114%	93%			102%		101%	
Belastingrecht																					
<i>Productie-aantal versus instroom</i>																					
2011	n.v.t.	109%	99%	108%	110%	81%	91%	87%	110%	103%	113%	n.v.t.	n.v.t.	92%	121%	95%	104%	98%	85%	103%	
2012	n.v.t.	77%	104%		107%			92%		106%			100%	127%	117%			77%		93%	
2013	42%	119%	119%		71%	107%		90%		109%			91%	113%	81%			99%		97%	
2014	114%	115%	136%		94%	101%		101%		102%			92%	94%	103%			105%		104%	
Strafrecht																					
<i>Productie-aantal versus instroom</i>																					
2011	99%	100%	97%	97%	94%	95%	98%	100%	97%	97%	98%	98%	98%	99%	99%	96%	98%	92%	93%	97%	
2012	99%	96%	96%		95%			97%		96%			97%	96%	97%			92%		96%	
2013	99%	99%	96%		92%	99%		94%		96%			93%	95%	99%			93%		96%	
2014	101%	98%	96%		96%	95%		98%		101%			103%	102%	99%			99%		99%	

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg	Midd. Ned	Oost Nederland		Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab							
Rechtbanken 11 deling			Overijssel		Gelderland															
Kantonzaken	<i>Productie-aantal versus instroom</i>																			
2011	101%	100%	97%	96%	104%	99%	99%	97%	98%	98%	98%	96%	104%	100%	97%	100%	104%	99%	101%	100%
2012	99%	98%	100%		98%		99%			94%			97%		96%		98%		96%	98%
2013	101%	93%	97%		93%		93%		94%		98%		98%		97%		98%		95%	96%
2014	96%	99%	102%		98%		99%		99%		103%		95%		103%		99%		100%	99%
Totaal	<i>Productie-aantal versus instroom</i>																			
2011	101%	101%	98%	97%	102%	98%	99%	98%	99%	99%	100%	97%	103%	99%	99%	100%	102%	98%	100%	100%
2012	98%	98%	99%		99%		99%			95%			97%		97%		98%		95%	98%
2013	100%	96%	98%		93%		95%		94%		99%		97%		98%		99%		95%	97%
2014	98%	99%	102%		99%		99%		99%		102%		97%		103%		99%		101%	100%

Daar waar de productie 5% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost	Nederland		Noord	Holland		Noord	Nederland	O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland													
Civiel recht																					
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																					
2011	100%	104%	103%	112%	99%	111%	103%	104%	98%	99%	107%	110%	97%	107%	99%	106%	108%	101%	109%	103%	
2012	103%	95%	94%		97%			98%			96%		101%		94%	101%		97%		98%	
2013	97%	93%	98%		98%		110%		93%		101%		101%		94%	100%		97%		98%	
2014	95%	95%	86%		91%		74%		92%		92%		98%		94%	96%		95%		92%	
Bestuursrecht																					
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																					
2011	116%	103%	102%	95%	89%	97%	105%	89%	85%	91%	101%	103%	97%	92%	101%	92%	112%	112%	97%	101%	
2012	101%	110%	100%		96%			99%			86%		95%		106%		117%		85%	100%	
2013	94%	102%	96%		92%		120%		95%		94%		99%		153%		109%		99%	103%	
2014	103%	91%	106%		98%		95%		106%		92%		88%		96%		112%		90%	98%	
Vreemdelingenkamer																					
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																					
2011	101%	85%	67%	76%	101%	87%	71%	80%	79%	n.v.t.	73%	82%	96%	n.v.t.	83%	81%	86%	n.v.t.	98%	85%	
2012	76%	88%	70%		89%			74%			77%		84%		87%		91%		88%	80%	
2013	90%	69%	61%		70%		79%		54%		73%		64%		73%		66%		104%	71%	
2014	63%	61%	58%		61%		90%		59%		90%		75%		98%		52%		65%	68%	
Belastingrecht																					
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																					
2011	n.v.t.	127%	123%	116%	130%	129%	110%	94%	132%	102%	128%	n.v.t.	n.v.t.	123%	151%	119%	165%	122%	97%	123%	
2012	n.v.t.	113%	107%		132%				125%		93%		120%		93%		124%		106%	110%	
2013	46%	98%	109%		90%		140%		105%		112%		95%		123%		92%		115%	102%	
2014	110%	125%	100%		139%		133%		125%		90%		91%		83%		105%		119%	112%	
Strafrecht																					
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																					
2011	100%	102%	99%	111%	107%	93%	98%	93%	100%	97%	86%	102%	110%	98%	93%	90%	98%	98%	105%	98%	
2012	98%	101%	102%		99%			95%			110%		96%		102%		104%		96%	100%	
2013	95%	107%	96%		91%		92%		101%		95%		101%		95%		95%		92%	96%	
2014	95%	100%	87%		99%		99%		99%		91%		96%		83%		96%		100%	95%	

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland			Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab					
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland													
Kantonzaken																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2011	112%	97%	94%	94%	102%	91%	86%	85%	97%	92%	92%	80%	82%	91%	93%	89%	93%	102%	100%	95%
2012	96%	100%	94%		93%			89%		90%			86%		92%	84%		93%		91%
2013	96%	105%	108%		92%		106%		94%		97%		102%		102%	100%		100%		100%
2014	112%	104%	104%		114%		103%		102%		103%		93%		109%	114%		103%		105%
Totaal																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2011	107%	99%	96%	98%	101%	95%	90%	89%	97%	94%	95%	86%	87%	95%	95%	92%	96%	102%	102%	97%
2012	97%	100%	94%		95%			91%		93%			90%		93%	90%		95%		93%
2013	95%	102%	103%		93%		104%		93%		97%		100%		100%	99%		99%		98%
2014	103%	101%	99%		106%		94%		100%		98%		93%		102%	106%		100%		101%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Mid. Ned	Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab				
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland													
Civiel recht																				
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																				
2011	100%	100%	101%	96%	95%	95%	94%	99%	101%	93%	107%	102%	98%	95%	102%	104%	102%	109%	107%	
2012	99%	102%	98%		98%			99%		99%		99%	99%	99%		102%		106%		
2013	107%	99%	100%		97%		86%	97%		103%		98%	101%		104%		107%			
2014	108%	102%	101%		96%		90%	97%		106%		98%	99%		97%		106%			
Bestuursrecht																				
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																				
2011	99%	99%	98%	100%	99%	105%	93%	113%	105%	103%	102%	95%	96%	103%	100%	95%	94%	102%	98%	
2012	100%	100%	96%		100%			101%		103%		98%	102%		96%		106%			
2013	100%	100%	104%		101%		104%	104%		104%		100%	91%		96%		105%			
2014	94%	98%	104%		94%		105%	103%		107%		102%	106%		96%		105%			
Vreemdelingenkamer																				
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																				
2011	100%	93%	95%	110%	86%	92%	79%	111%	88%	n.v.t.	122%	106%	110%	n.v.t.	102%	97%	100%	n.v.t.	153%	
2012	98%	98%	94%		91%			92%		116%		110%	106%		95%		132%			
2013	95%	93%	106%		88%		84%	124%		114%		107%	103%		86%		124%			
2014	93%	97%	106%		98%		91%	113%		107%		107%	105%		88%		114%			
Belastingrecht																				
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																				
2011	n.v.t.	99%	107%	81%	101%	105%	74%	117%	110%	91%	105%	n.v.t.	n.v.t.	110%	105%	89%	55%	99%	96%	
2012	n.v.t.	97%	98%		101%			111%		108%		98%	92%		66%		98%			
2013	49%	113%	86%		73%		90%	113%		101%		83%	106%		61%		116%			
2014	48%	88%	85%		101%		73%	111%		124%		104%	112%		84%		114%			
Strafrecht																				
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																				
2011	98%	93%	110%	89%	101%	106%	104%	106%	98%	104%	107%	105%	112%	106%	109%	99%	92%	91%	98%	
2012	109%	89%	102%		103%			105%		102%		113%	98%		92%		87%			
2013	118%	92%	105%		101%		108%	99%		99%		105%	93%		90%		91%			
2014	123%	93%	99%		100%		111%	93%		102%		94%	98%		101%		82%			

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakwaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland			Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab				
Rechtbanken 11 deling					Overijssel		Gelderland												
Kantonzaken	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																		
2011	114%	92%	107%	98%	94%	97%	97%	105%	96%	108%	110%	91%	72%	90%	116%	94%	96%	106%	98%
2012	113%	100%	94%		100%		98%			108%			83%		112%		97%		102%
2013	115%	97%	91%		102%		94%		101%	120%			82%		103%		96%		106%
2014	112%	100%	90%		103%		99%		98%	106%			87%		104%		100%		104%
Totaal	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijk gemiddelde</i>																		
2011	110%	99%	96%	94%	103%	97%	96%	101%	95%	104%	120%	94%	82%	92%	114%	106%	84%	105%	106%
2012	110%	104%	88%		101%		98%			110%			90%		105%		93%		102%
2013	124%	104%	88%		99%		96%		97%	112%			87%		103%		90%		105%
2014	127%	104%	84%		96%		99%		92%	107%			93%		100%		96%		104%

Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab		Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling							Overijssel	Gelderland													
Civiel recht																					
<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>																					
2010	103%	98%	94%	102%	102%	104%	112%	101%	122%	102%	95%	105%	104%	107%	105%	91%	100%	89%	97%	101%	
2011	111%	105%	100%	95%	100%	107%	106%	105%	123%	107%	107%	113%	112%	103%	108%	106%	114%	105%	100%	107%	
2012	100%	105%	92%		105%			94%		96%			102%		99%	104%		97%		100%	
2013	111%	92%	95%		99%	101%		95%		101%			107%	95%		102%		96%		100%	
2014	92%	81%	78%		83%	76%		81%		83%			103%	88%		82%		81%		84%	
Bestuursrecht, inclusief vreemdelingenrecht & belastingrecht																					
<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>																					
2010	92%	103%	91%	93%	96%	98%	79%	94%	88%	85%	98%	81%	78%	95%	101%	101%	95%	106%	89%	95%	
2011	107%	115%	102%	102%	106%	109%	87%	110%	90%	99%	100%	83%	90%	104%	104%	101%	111%	118%	87%	104%	
2012	92%	118%	99%		106%			94%		94%			97%		102%	111%		99%		101%	
2013	98%	117%	100%		96%	99%		105%		95%			87%	111%		101%		109%		102%	
2014	108%	124%	115%		108%	100%		110%		118%			100%	112%		112%		129%		113%	
Strafrecht																					
<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>																					
2010	79%	79%	93%	85%	93%	94%	81%	106%	69%	83%	78%	89%	97%	91%	94%	77%	77%	91%	73%	85%	
2011	87%	94%	83%	106%	96%	87%	90%	98%	73%	76%	101%	88%	90%	85%	100%	89%	78%	91%	83%	89%	
2012	96%	79%	89%		93%			78%		93%			87%		90%	78%		76%		85%	
2013	99%	83%	76%		94%	70%		84%		79%			85%		80%	73%		87%		84%	
2014	95%	89%	81%		100%	80%		97%		86%			94%		82%	93%		83%		90%	
Kantonzaken																					
<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>																					
2010	99%	117%	94%	110%	93%	96%	134%	100%	102%	107%	78%	104%	124%	116%	94%	106%	109%	99%	87%	102%	
2011	104%	103%	100%	109%	107%	89%	126%	106%	94%	106%	79%	91%	96%	105%	98%	98%	108%	95%	91%	100%	
2012	113%	118%	126%		111%		126%			99%			117%		102%	104%		99%		112%	
2013	80%	118%	112%		97%	100%		99%		106%			93%	100%		105%		100%		100%	
2014	97%	105%	108%		106%	111%		105%		91%			73%	94%		106%		92%		98%	
Totaal																					
<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>																					
2010	93%	97%	93%	98%	97%	99%	100%	100%	97%	94%	88%	96%	100%	102%	99%	93%	95%	94%	87%	96%	
2011	102%	104%	96%	102%	101%	99%	101%	105%	97%	98%	98%	96%	99%	99%	103%	99%	102%	102%	91%	101%	
2012	100%	103%	100%		103%			96%		96%			100%		98%	98%		93%		99%	
2013	97%	100%	95%		97%	92%		96%		95%			94%		96%	95%		97%		96%	
2014	98%	97%	93%		97%	88%		96%		93%			92%	94%		96%		94%		95%	

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd		
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab		Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland														
Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde																					
2011	97%	100%	96%	103%	101%	104%	103%	100%	104%	95%	101%	110%	102%	106%	102%	98%	94%	103%	104%		
2012	98%	99%	98%		103%			105%		98%			110%		98%	95%		95%			
2013	102%	102%	98%		101%		103%		100%	99%			101%		100%	94%		103%			
2014	104%	100%	94%		101%		109%		101%	96%			96%		100%	98%		101%			

Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab		Rotterdam		Zeeland	W-Brab	
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland													
Financieel resultaat als percentage van omzet																				
2011	0,8%	4,0%	-3,1%	1,7%	1,7%	0,8%	2,5%	5,8%	2,5%	0,4%	2,2%	-2,7%	-0,9%	-0,3%	2,8%	1,2%	2,4%	1,5%	-8,6%	1,6%
2012	0,7%	3,1%	1,6%		0,0%			-0,3%		-0,3%			1,6%		1,0%	0,4%		-3,7%		0,7%
2013	0,3%	1,8%	-1,9%		1,4%		0,1%	0,8%		-0,0%			-1,9%		0,8%	-2,0%		0,0%		0,01%
2014	0,0%	0,0%	-4,5%		-1,5%		-0,5%	-0,7%		-2,0%			-4,7%		-2,1%	-0,7%		-1,8%		-1,5%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet																				
2011	0,8%	7,0%	-3,2%	2,5%	3,6%	3,1%	5,4%	8,7%	2,6%	0,4%	2,3%	-2,1%	1,2%	2,5%	5,7%	1,2%	3,3%	1,5%	-9,0%	2,9%
2012	1,6%	6,1%	2,6%		3,0%			2,5%		1,3%			2,9%		4,0%	3,0%		-2,6%		2,5%
2013	1,8%	4,9%	0,9%		4,4%		2,1%	3,9%		1,6%			1,8%		3,8%	0,9%		1,2%		2,5%
2014	1,8%	3,0%	-3,6%		1,4%		1,4%	2,3%		-0,4%			-2,9%		0,9%	0,2%		-0,7%		1,9%

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab					
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland														
Ziekteverzuimpercentage rechterlijke ambtenaren (rechters)																					
2011	2,3%	2,2%	3,6%	3,9%	1,7%	2,7%	1,6%	3,1%	3,6%	1,6%	3,6%	3,4%	3,6%	2,5%	3,5%	2,4%	3,8%	3,7%	2,0%	2,9%	
2012	2,6%	2,6%	3,4%		2,1%			3%		3,3%			2,3%		3,2%	2,1%		4,8%		2,8%	
2013	2,6%	2,1%	4,5%		3,6%		1,1%	4,5%		2,3%			2,4%		3,1%	2,0%			2,9%	2,8%	
2014	4,0%	1,5%	4,6%		4,4%		3,3%	4,1%		3,3%			1,8%		3,0%	2,8%			2,8%	3,2%	
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven																					
Ziekteverzuimpercentage administratief en juridisch ondersteunend personeel																					
2011	5,4%	5,3%	6,7%	5,1%	3,9%	3,2%	6,5%	6,2%	6,0%	7,0%	5,0%	5,5%	3,9%	6,4%	5,0%	5,9%	4,5%	4,7%	4,3%	5,2%	
2012	5,8%	5,8%	6,5%		4,5%			5,2%		5,2%			5,4%		6,0%	4,7%			4,0%	5,3%	
2013	5,4%	4,8%	7,6%		5,3%		3,2%	4,9%		4,4%			5,6%		5,6%	5,8%			4,2%	5,2%	
2014	5,6%	3,9%	6,3%		5,3%		4,2%	4,9%		4,8%			5,9%		5,3%	5,3%			4,3%	5,1%	
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven																					
Percentage rechters op totaal personeel																					
2011	23%	22%	25%	23%	24%	22%	23%	25%	22%	23%	25%	22%	22%	21%	24%	21%	21%	25%	24%	23,0%	
2012	24%	22%	23%		23%			23%		25%			22%		25%	22%			24%	23,1%	
2013	22%	22%	23%		23%		21%	22%		24%			20%		24%	21%			23%	22,3%	
2014	21%	22%	22%		23%		22%	23%		24%			21%		20%	21%			22%	21,9%	
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 2,3 procentpunt) afwijking van het gemiddelde																					

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Overijssel	Gelderland			Noord Holland	Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam	Zeeland	W-Brab					
Percentage vrouwen van rechterlijke ambtenaren (rechters)																					
2011	59%	59%	45%	52%	65%	51%	37%	58%	48%	65%	65%	54%	55%	43%	56%	55%	60%	53%	47%	56%	
2012	60%	63%	46%	57%	65%	47%	36%	60%	46%	67%	69%	55%	57%	44%	55%	59%	62%	52%	50%	58%	
2013	63%	63%	52%		64%		42%	57%		70%			51%		55%	61%			54%	59%	
2014	64%	62%	51%		66%		41%	56%		72%			52%		54%	62%			56%	59%	
Percentage vrouwen van administratief en juridisch ondersteunend personeel																					
2011	75%	67%	67%	47%	73%	68%	60%	60%	70%	75%	63%	66%	56%	67%	70%	75%	74%	71%	66%	68%	
2012	67%	67%	67%	65%	72%	70%	59%	61%	71%	75%	69%	65%	56%	68%	69%	74%	75%	73%	65%	68%	
2013	70%	67%	67%		74%		63%	66%		71%			63%		69%	74%			72%	69%	
2014	70%	67%	67%		76%		63%	66%		72%			64%		69%	75%			74%	70%	
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde																					

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg	Midd. Ned	Overijssel	Gelderland	Noord Holland	Noord Nederland	O-Brab	Rotterdam	Zeeland W-Brab	Gem.
Rechterlijk ambtenaren (rechters)												
2013												
<i>Leeftijdsopbouw</i>												
tot en met 39 jaar	15%	14%	12%	13%	13%	12%	13%	12%	12%	16%	12%	13%
40 tot en met 49 jaar	33%	34%	26%	41%	26%	45%	39%	34%	31%	39%	38%	36%
50 tot en met 59 jaar	37%	36%	40%	39%	40%	32%	30%	39%	43%	32%	30%	36%
60 jaar en ouder	15%	16%	22%	7%	20%	12%	18%	15%	14%	13%	20%	15%
2014												
<i>Leeftijdsopbouw</i>												
tot en met 39 jaar	14%	18%	11%	16%	13%	9%	10%	11%	13%	16%	13%	13%
40 tot en met 49 jaar	33%	30%	26%	38%	23%	41%	38%	34%	28%	37%	35%	34%
50 tot en met 59 jaar	38%	37%	44%	41%	39%	35%	35%	38%	44%	31%	31%	37%
60 jaar en ouder	15%	15%	19%	6%	25%	16%	17%	17%	15%	16%	21%	16%
Administratief en juridisch ondersteunend personeel												
2013												
<i>Leeftijdsopbouw</i>												
tot en met 39 jaar	41%	46%	30%	51%	38%	36%	39%	30%	35%	41%	43%	40%
40 tot en met 49 jaar	30%	27%	27%	28%	28%	31%	27%	35%	27%	30%	26%	29%
50 tot en met 59 jaar	24%	19%	35%	16%	28%	26%	27%	25%	28%	24%	24%	25%
60 jaar en ouder	6%	8%	8%	5%	6%	7%	6%	10%	10%	5%	6%	7%
2014												
<i>Leeftijdsopbouw</i>												
tot en met 39 jaar	39%	48%	31%	51%	33%	37%	37%	28%	35%	42%	44%	39%
40 tot en met 49 jaar	29%	24%	27%	28%	31%	30%	28%	35%	28%	30%	24%	28%
50 tot en met 59 jaar	26%	21%	33%	17%	28%	27%	28%	27%	27%	23%	24%	25%
60 jaar en ouder	6%	8%	9%	4%	8%	7%	7%	10%	10%	5%	7%	7%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg	Midden Ned	Oost Nederland		Noord Holland	Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland	West Brab							
Rechtbanken 11 deling			Overijssel		Gelderland															
<i>Permanente educatie (PE) rechterlijke ambtenaren (rechters)</i>																				
2011	74%	67%	64%	70%	76%	79%	89%	83%	77%	82%	76%	78%	69%	74%	72%	61%	88%	90%	75%	76%
2012	78%	66%	61%		83%		87%			68%			80%		67%	54%			75%	73%
2013	79%	59%	69%		80%		83%	76%		73%			86%		63%	52%			69%	71%
2014	80%	69%	69%		88%	74%	71%			75%			75%		63%	67%			73%	73%
<i>Permanente educatie juridisch ondersteunend personeel</i>																				
2011	72%	70%	45%	49%	57%	56%	98%	83%	52%	73%	40%	72%	56%	78%	69%	58%	87%	90%	32%	68%
2012	72%	56%	55%		67%		78%			49%			61%		54%	55%			61%	62%
2013	71%	46%	53%		67%	71%	56%			59%			88%		47%	30%			55%	57%
2014	77%	50%	62%		73%	65%	65%			64%			63%		47%	46%			60%	61%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven. Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg	Midden Ned	Overijssel	Gelderland	Noord Holland	Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland	West Brab							
<i>Mediations afgerond: promille van het aantal relevante zaken</i>																				
2011	6‰	8‰	8‰	6‰	8‰	9‰	5‰	8‰	8‰	7‰	6‰	5‰	8‰	9‰	6‰	11‰	8‰	10‰	9‰	7,6
2012	6‰	6‰	8‰	2‰	9‰	9‰	8‰	6‰	6‰	8‰	5‰	6‰	3‰	5‰	5‰	12‰	7‰	9‰	9‰	6,7
2013	8‰	6‰	6‰		7‰	10‰	6‰			7‰			5‰		5‰	8‰		8‰		6,9
2014	7‰	7‰	5‰		9‰	9‰	5‰			10‰			3‰		5‰	8‰		5‰		6,7
gemiddeld laatste twee jaar	7,5	6,6	5,8		8,4	9,5	5,3			8,6			3,9		5,2	7,9		6,6		6,8

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

<i>Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming</i>																				
2011	52%	52%	55%	45%	54%	59%	63%	64%	62%	46%	62%	55%	52%	66%	60%	62%	57%	54%	53%	57%
2012	58%	54%	59%	68%	54%	52%	63%	55%	57%	54%	59%	47%	58%	67%	47%	53%	50%	47%	41%	54%
2013	56%	51%	55%		61%	60%	61%			55%			65%		52%	51%		48%		55%
2014	68%	57%	51%		62%	65%	57%			61%			56%		51%	62%		55%		60%
gemiddeld laatste twee jaar	62%	54%	53%		62%	62%	59%			58%			60%		52%	57%		52%		58%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midden Ned	Overijssel	Gelderland		Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brab		Rotterdam		Zeeland	West Brab		
<i>Gepubliceerde uitspraken: promille van het aantal uitspraken</i>																				
2011	13%	11%	13%	10%	22%	14%	19%	25%	18%	13%	23%	16%	14%	14%	10%	13%	10%	15%	18%	15%
2012	14%	15%	12%	11%	30%	13%	21%	26%	21%	15%	23%	15%	9%	13%	16%	18%	12%	15%	15%	17%
2013	17%	13%	10%		15%		23%	18%		15%			12%		14%	10%		13%		14%
2014	16%	12%	11%		15%		21%	17%		15%			11%		17%	11%		11%		14%
Afwijkingen van minimaal 4 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.																				
<i>Aantal klachten per 10.000 rechtszaken</i>																				
2011	5,3	8,8	7,0	4,7	13,0	5,2	5,8	9,7	4,3	4,8	8,8	10,7	2,5	6,3	6,9	9,0	7,2	6,5	3,4	7,2
2012	5,9	8,4	3,5	4,3	12,7	5,3	5,2	9,9	8,8	4,7	9,2	7,7	6,6	3,2	9,2	11,9	9,0	6,4	3,7	7,5
2013	7,4	9,2	5,4		15,0		6,8	13,3		10,0			4,0		13,4	9,6		7,6		9,3
2014	16,0	10,7	3,7		18,2		8,5	9,6		7,5			8,0		14,6	11,1		9,1		10,8
<i>Percentage gegrond van ingediende klachten</i>																				
2011	24%	32%	12%	20%	19%	7%	3%	20%	4%	19%	20%	9%	6%	8%	10%	23%	33%	23%	9%	20%
2012	16%	28%	17%	25%	22%	7%	15%	16%	8%	33%	16%	13%	8%	11%	20%	16%	30%	25%	11%	20%
2013	19%	20%		23%	25%		9%	18%		25%			29%		21%	29%			12%	22%
2014	8%	27%	13%		28%		10%	31%		37%			23%		19%	26%		18%		23%
<i>Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtszaken</i>																				
2011	1,3	2,8	0,8	0,9	2,4	0,3	0,2	1,9	0,2	0,9	1,7	0,9	0,1	0,5	0,7	2,1	2,4	1,5	0,3	1,4
2012	0,9	2,4	0,6	1,1	2,8	0,4	0,8	1,6	0,7	1,6	1,5	1,0	0,5	0,4	1,9	1,9	2,7	1,6	0,4	1,5
2013	1,4	1,8	1,1		3,6		0,6	2,4		2,5			1,1		2,7	2,7		0,9		2,0
2014	1,3	2,9	0,5		5,1		0,9	3,0		2,7			1,8		2,8	2,9		1,6		2,4

Afwijkingen van minimaal 35 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Rechtbanken totaal
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg	Midden Ned	Oost Nederland		Noord Holland	Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland	West Brab							
Rechtbanken 11 deling	Overijssel		Gelderland																	
<i>Aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>																				
2011	50	57	15	10	29	22	13	33	21	18	43	11	12	6	35	10	40	22	3	450
2012	69	77	35	43	59	48	59	48	44	39	90	14	479							
2013	64	58	43	48	21	56	39	53	26	58	13	479								
2014	41	76	32	55	26	50	42	39	54	60	31	506								
gemiddeld laatste twee jaar	53	67	38	52	24	53	41	46	40	59	22	493								
<i>Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>																				
2011	0	3	0	3	1	4	1	2	1	0	3	0	1	0	5	1	4	3	1	33
2012	2	3	4	2	5	7	2	11	0	38										
2013	2	3	1	0	0	2	2	0	0	2	0	12								
2014	4	2	1	1	2	1	1	2	3	3	0	20								
gemiddeld laatste twee jaar	3	3	1	1	1	2	2	1	2	3	0	16								

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012, 2011-2013 en 2012-2014

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemiddelde	t.o.v. vorige periode	excl. intrekkingen	% intrekkingen
Civiele procedures																
<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>																
Kanton: handelszaken excl. verstek	2009-2011	18%	8%	11%	10%	7%	8%	7%	8%	8%	6%	9%	9,0%		6%	31%
	2010-2012	12%	7%	11%	9%	7%	8%	7%	8%	8%	5%	8%	8,0%	89%	5%	35%
	2011-2013	13%	7%	11%	8%	7%	8%	7%	7%	9%	5%	8%	7,8%	98%	5%	34%
	2012-2014	12%	7%	10%	7%	7%	8%	7%	7%	9%	6%	7%	7,9%	100%	5,3%	32%
Civiel: handelszaken	2009-2011	16%	18%	20%	19%	21%	17%	19%	16%	24%	17%	20%	18%		15%	17%
	2010-2012	21%	23%	26%	20%	26%	21%	23%	18%	29%	22%	23%	22%	122%	19%	17%
	2011-2013	31%	31%	37%	29%	36%	28%	28%	24%	37%	28%	28%	30%	135%	25%	16%
	2012-2014	40%	38%	45%	36%	47%	34%	35%	31%	44%	35%	32%	37%	123%	31%	16%
Civiel: kort gedingen	2009-2011	13%	18%	20%	16%	17%	18%	17%	23%	17%	16%	20%	17%		12%	28%
	2010-2012	15%	17%	21%	15%	17%	16%	18%	23%	17%	15%	21%	17%	102%	13%	27%
	2011-2013	17%	17%	22%	17%	17%	16%	18%	23%	17%	15%	21%	18%	103%	13%	27%
	2012-2014	18%	16%	24%	18%	18%	16%	18%	22%	17%	15%	18%	18%	100%	13%	27%
Civiel: familiezaken	2009-2011	3,7%	5,0%	4,5%	4,3%	4,0%	4,1%	4,3%	4,1%	4,5%	4,4%	4,7%	4,3%		4,0%	7%
	2010-2012	3,5%	5,2%	4,4%	4,3%	4,1%	3,8%	4,4%	4,1%	5,2%	4,5%	4,6%	4,4%	101%	4,0%	9%
	2011-2013	3,5%	5,3%	4,5%	4,5%	3,8%	3,9%	4,4%	4,2%	5,4%	4,5%	4,4%	4,4%	100%	4,0%	8%
	2012-2014	3,7%	5,0%	4,4%	4,7%	3,4%	3,7%	4,3%	4,3%	5,5%	4,5%	4,0%	4,3%	99%	3,9%	9%

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemiddelde	t.o.v. vorige periode	excl. intrekkingen	% intrekkingen
Strafrechtelijke procedures		<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>														
Overtredingszaken	2009-2011	2,8%	3,5%	3,7%	4,8%	3,2%	3,9%	3,7%	3,8%	3,3%	2,8%	3,4%	3,5%		3,2%	7%
	2010-2012	2,8%	3,6%	3,7%	5,0%	3,2%	3,8%	3,8%	3,3%	2,9%	2,8%	3,4%	3,5%	100%	3,2%	7%
	2011-2013	3,2%	3,7%	3,5%	4,9%	3,3%	3,8%	4,0%	3,0%	2,7%	2,8%	3,4%	3,5%	101%	3,2%	7%
	2012-2014	3,3%	4,0%	3,5%	4,5%	4,0%	3,9%	5,3%	3,2%	3,4%	2,9%	4,4%	3,8%	107%	3,5%	7%
Politierechterzaken incl. ontnemingen (EK)	2009-2011	14%	13%	12%	16%	12%	11%	14%	11%	12%	12%	12%	12,5%		10%	20%
	2010-2012	14%	13%	12%	17%	12%	12%	14%	10%	13%	13%	12%	13,0%	104%	11%	19%
	2011-2013	15%	14%	11%	18%	13%	12%	14%	11%	14%	13%	12%	13,5%	104%	11%	16%
	2012-2014	15%	13%	10%	16%	13%	13%	13%	10%	13%	12%	12%	13%	94%	11%	13%
Kinderrechterzaken (EK)	2009-2011	11%	7%	5%	10%	7%	6%	7%	5%	7%	5%	8%	7,1%		5,3%	25%
	2010-2012	11%	8%	5%	11%	7%	5%	7%	5%	7%	6%	9%	7,5%	106%	5,5%	26%
	2011-2013	12%	7%	3%	13%	7%	5%	9%	5%	8%	6%	8%	7,8%	103%	5,8%	25%
	2012-2014	12%	8%	3%	14%	5%		9%	4%	8%	7%	7%	7,9%	102%	6,1%	23%
Meervoudige Kamer-zaken incl. ontnemingen	2009-2011	40%	33%	34%	43%	42%	34%	43%	33%	34%	36%	34%	37%		25%	31%
	2010-2012	39%	35%	34%	44%	42%	35%	41%	31%	34%	36%	36%	37%	100%	26%	30%
	2011-2013	38%	36%	33%	45%	40%	36%	40%	31%	36%	37%	37%	38%	101%	28%	27%
	2012-2014	39%	40%	33%	46%	37%		41%	32%	38%	38%	37%	39%	103%	30%	23%

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemiddelde	t.o.v. vorige periode	excl. intrekkingen	% intrekkingen
Bestuursrecht regulier													<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>			
Sociale verzekeringszaken	2009-2011	42%	39%	38%	37%	36%	37%	38%	38%	36%	41%	34%	38%		31%	19%
	2010-2012	42%	39%	38%	35%	35%	36%	35%	39%	35%	38%	35%	37%	98%	30%	21%
	2011-2013	43%	42%	38%	33%	37%	35%	34%	39%	38%	36%	34%	38%	102%	30%	22%
	2012-2014	40%	44%	39%	33%	32%	36%	34%	39%	38%	38%	35%	38%	99%	29%	23%
Bijstand- en studiefinancieringszaken	2009-2011	39%	42%	43%	37%	39%	32%	27%	45%	40%	32%	38%	37%		33%	11%
	2010-2012	38%	43%	49%	42%	41%	32%	29%	46%	38%	33%	37%	38%	104%	34%	12%
	2011-2013	37%	43%	49%	48%	47%	38%	29%	49%	40%	37%	35%	40%	105%	35%	13%
	2012-2014	35%	42%	49%	46%	48%	38%	31%	46%	44%	38%	34%	40%	99%	34%	15%
Ambtenarenzaken	2009-2011	51%	53%	59%	58%	53%	50%	39%	44%	53%	48%	46%	50%		40%	19%
	2010-2012	49%	47%	57%	54%	49%	49%	40%	41%	50%	52%	49%	48%	96%	38%	22%
	2011-2013	53%	45%	59%	47%	54%	52%	42%	45%	33%	54%	47%	47%	98%	37%	21%
	2012-2014	62%	52%	53%	45%	57%	44%	40%	51%	30%	47%	48%	49%	103%	38%	23%
Overige reguliere bestuursrechtelijke zaken	2009-2011	23%	26%	27%	22%	27%	26%	25%	28%	25%	26%	30%	26%		21%	19%
	2010-2012	23%	26%	29%	22%	29%	26%	24%	27%	25%	25%	28%	25%	98%	20%	20%
	2011-2013	24%	27%	34%	22%	30%	27%	26%	29%	29%	27%	27%	27%	106%	22%	19%
	2012-2014	24%	28%	32%	22%	31%	29%	27%	28%	29%	27%	29%	27%	101%	22%	18%
Belastingrecht													<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>			
Rijksbelastingzaken	2009-2011	-	43%	-	-	-	45%	40%	46%	-	-	47%	44%		34%	23%
	2010-2012	-	46%	-	-	-	43%	49%	51%	-	-	46%	47%	106%	36%	22%
	2011-2013	-	58%	-	-	-	50%	51%	59%	-	-	53%	54%	116%	42%	22%
	2012-2014	-	62%	-	-	-	50%	57%	51%	-	-	54%	56%	104%	40%	28%
Lokale belastingen: WOZ/OZB	2009-2011	-	10%	12%	18%	15%	13%	6%	12%	9%	14%	19%	13%		11%	16%
	2010-2012	-	7%	12%	20%	17%	13%	5%	10%	10%	15%	19%	13%	101%	11%	17%
	2011-2013	-	10%	10%	20%	17%	15%	7%	10%	13%	11%	18%	14%	106%	11%	18%
	2012-2014	-	12%	11%	11%	18%	16%	12%	8%	13%	39%	11%	15%	113%	12%	22%
Lokale belastingen: rest	2009-2011	-	27%	14%	28%	22%	31%	6%	15%	10%	22%	18%	21%		17%	18%
	2010-2012	-	28%	26%	29%	31%	33%	8%	14%	9%	21%	21%	23%	110%	19%	18%
	2011-2013	-	24%	28%	26%	28%	41%	9%	14%	13%	18%	23%	23%	100%	19%	17%
	2012-2014	-	17%	28%	18%	29%	33%	14%	12%	12%	14%	19%	20%	87%	17%	13%

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemid.	t.o.v. vorige periode	excl. intrek.	% intrek.
Vreemdelingenrecht		<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>														
Algemene Asielprocedure (AC)	2009-2011	48%	-	-	54%	49%	56%	52%	56%	46%	-	-	52%		-	-
	2010-2012	53%	67%	57%	55%	51%	57%	54%	56%	48%	70%	62%	54%	104%	-	-
	2011-2013	53%	62%	57%	57%	52%	59%	53%	56%	49%	68%	67%	55%	103%	-	-
	2012-2014	57%	59%	56%	60%	59%	58%	51%	57%	53%	63%	62%	58%	104%	-	-
Verlengde Asielprocedure	2009-2011	47%	55%	54%	47%	55%	58%	46%	49%	52%	61%	57%	52%		-	-
	2010-2012	52%	54%	56%	52%	58%	61%	47%	53%	52%	66%	61%	55%	105%	-	-
	2011-2013	56%	53%	56%	51%	58%	59%	49%	53%	56%	66%	61%	56%	102%	-	-
	2012-2014	52%	47%	55%	53%	58%	57%	47%	55%	58%	63%	60%	55%	98%	-	-
Regulier	2009-2011	26%	29%	22%	31%	27%	28%	32%	26%	26%	33%	30%	28%		-	-
	2010-2012	28%	28%	27%	31%	29%	26%	32%	27%	29%	34%	32%	29%	105%	-	-
	2011-2013	30%	28%	28%	31%	28%	27%	31%	25%	32%	31%	33%	29%	100%	-	-
	2012-2014	30%	28%	30%	33%	28%	25%	28%	24%	30%	32%	32%	29%	98%	-	-

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduuretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Tabel 16a: omvang van rechtbanken, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2014

Rechtbanken 11-indeling		Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Overijssel	Gelderland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland West Brab	rechtbanken gemid.
instroom	aantal zaken (maal duizend)	157	182	138	179	104	177	138	161	120	211	128	154
	% van landelijk gemiddelde	102%	118%	90%	116%	67%	115%	89%	104%	78%	137%	83%	100%
uitstroom	aantal zaken (maal duizend)	154	180	141	176	103	176	141	155	123	208	129	153
	% van landelijk gemiddelde	100%	117%	92%	115%	67%	115%	92%	101%	80%	136%	84%	100%
personeel	omvang (FTE)	806	847	514	688	421	667	644	636	535	873	551	653
	% van landelijk gemiddelde	124%	130%	79%	105%	64%	102%	99%	97%	82%	134%	84%	100%
omzet (baten)	omvang (in miljoen Euro)	74	68	40	56	39	55	53	49	43	71	45	54
	% van landelijk gemiddelde	137%	127%	74%	104%	73%	102%	98%	91%	79%	131%	84%	100%

Bijlage 3

Tabellen gerechtshoven

Tabel 1b:	gerechtshoven en appelcolleges 2014, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten	95
Tabel 1b1:	gerechtshoven en appelcolleges 2014, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten	96
Tabel 2b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	97
Tabel 3b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	97
Tabel 4b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting	98
Tabel 5b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	99
Tabel 7b1:	gerechtshoven, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)	101
Tabel 7b2:	gerechtshoven, promispercentage	101
Tabel 8b:	gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	102
Tabel 9b:	gerechtshoven, gemiddelde zaakwaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	104
Tabel 10b:	gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten)	105
Tabel 11b:	gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte)	106
Tabel 12b:	gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen	106
Tabel 13b:	gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	107
Tabel 14b:	gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	110
Tabel 16b:	omvang van gerechtshoven en bijzondere colleges, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2014	113

Tabel 1b: gerechtshoven en appelcolleges 2014, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Rechtzoekenden	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Gem. hoven	CRvB	CBb	Totaal gem.
Deskundigheid van de rechter	85%	84%	91%	89%	87%	98%	88%	89%
Onpartijdigheid van de rechter	83%	80%	80%	74%	80%	92%	91%	83%
Bejegening door de rechter	91%	87%	85%	78%	85%	93%	95%	88%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	93%	90%	87%	87%	89%	95%	92%	91%
– Luisteren door rechter naar standpunten	92%	92%	85%	93%	90%	95%	97%	92%
– Inleven van de rechter in de situatie	84%	76%	76%	64%	75%	93%	89%	80%
– Begrijpelijkheid van het besprokene	93%	89%	90%	68%	85%	88%	100%	88%
Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid) ¹⁾	75%	73%	57%	69%	66%			66%
Gemiddelde score rechtzoekenden	83%	81%	78%	78%	79%	93%	91%	84%
Professionals								
Deskundigheid van de rechter	84%	85%	84%	85%	85%	98%	79%	86%
Onpartijdigheid van de rechter	82%	80%	76%	77%	79%	92%	75%	80%
Bejegening door de rechter	76%	79%	76%	79%	78%	88%	81%	80%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	80%	83%	81%	83%	82%	93%	88%	85%
– Luisteren door rechter naar standpunten	79%	82%	80%	84%	82%	93%	82%	83%
– Inleven van de rechter in de situatie	69%	72%	67%	70%	70%	78%	72%	71%
Uitspraak ¹⁾	67%	70%	61%	77%	69%	81%	63%	70%
– Motivering van de beslissing	67%	74%	64%	76%	71%	77%	63%	70%
– Begrijpelijkheid van de beslissing	73%	73%	70%	81%	74%	82%	61%	73%
– Rechtseenheid	63%	61%	57%	67%	62%	79%	67%	66%
Gemiddelde score professionals	77%	79%	74%	80%	78%	90%	74%	79%
TOTAAL								
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	80%	80%	76%	79%	79%	91%	83%	81%
Vergelijking met 2011	+	=	=	+	=	+	-	=

Uitkomsten die duidelijk boven het totaal gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt. Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van alle uitkomsten op de vijfpuntsschaal.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Bij de vergelijking met 2011 worden alleen verschillen van 3 procentpunten of meer als verbetering of verslechtering aangemerkt.

Tabel 1b1: gerechtshoven en appelcollegges 2014, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Gem. hoven	CRvB	CBb	Totaal gem.
RECHTZOEKENDEN, tevreden over duur	41%	44%	48%	44%	44%	24%	28%	38%
PROFESSIONALS, tevreden over duur	31%	34%	30%	30%	32%	17%	16%	26%
Totaal rechtzoekenden en professionals¹⁾	36%	39%	39%	37%	38%	21%	22%	32%
Vergelijking met 2011	-	=	=	-	=	=	-	-

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt. Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Bij de vergelijking met 2011 worden alleen verschillen van 3 procentpunten of meer als verbetering of verslechtering aangemerkt.

Tabel 2b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Gerechtshoven	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogen- bosch	Gem.	Norm
Handelszaken dagvaardingszaken						
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar						
2011	52%	39%	45%	39%	43%	70%
2012	52%	40%	52%	42%	46%	70%
2013	49%	42%	47%	46%	46%	70%
2014	57%	41%	47%	46%	48%	70%
Handelszaken dagvaardingszaken						
Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar						
2011	83%	76%	77%	81%	79%	80%
2012	86%	78%	79%	80%	80%	80%
2013	81%	80%	78%	81%	80%	80%
2014	84%	78%	78%	79%	80%	90%
Insolventierekosten						
Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden						
2011	55%	76%	47%	13%	49%	90%
2012	40%	90%	13%	49%	51%	90%
2013	58%	38%	9%	42%	31%	90%
2014	73%	57%	32%	73%	52%	90%
Handelsrekenen, niet insolventie						
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden						
2011	38%	54%	53%	71%	53%	90%
2012	47%	53%	50%	68%	56%	90%
2013	49%	45%	57%	67%	52%	90%
2014	50%	22%	43%	73%	44%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Gerechtshoven	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogen- bosch	Gem.	Norm
Familierekosten, totaal						
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar						
2011	93%	85%	88%	93%	89%	90%
2012	93%	88%	89%	94%	91%	90%
2013	91%	92%	89%	92%	91%	90%
2014	89%	91%	92%	95%	92%	90%
Familierekosten, alleen jeugdbeschermingszaken						
Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden						
2011	83%	75%	91%	94%	84%	90%
2012	86%	88%	89%	96%	89%	90%
2013	83%	82%	87%	88%	85%	90%
2014	75%	80%	92%	84%	83%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting

Gerechtshoven	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogen- bosch	Gem.	Norm
Belastingzaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>					
2011	19%	70%	42%	51%	46%	70%
2012	12%	56%	43%	69%	44%	70%
2013	19%	62%	40%	52%	44%	70%
2014	24%	60%	74%	38%	53%	70%
Belastingzaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden</i>					
2011	40%	87%	87%	82%	74%	90%
2012	52%	90%	71%	80%	73%	90%
2013	62%	83%	78%	78%	76%	90%
2014	47%	84%	90%	66%	75%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Gerechtshoven	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogen- bosch	Gem.	Norm
Strafzaken MK (=meervoudig behandeld)						
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden</i>						
2011	45%	57%	66%	58%	56%	85%
2012	52%	58%	72%	57%	59%	85%
2013	59%	62%	67%	66%	63%	85%
2014	67%	57%	79%	66%	67%	85%
Strafzaak EK, niet kantonappellen						
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>						
2011	6%	45%	25%	48%	30%	85%
2012	11%	7%	34%	50%	22%	85%
2013	25%	23%	14%	67%	24%	85%
2014	58%	31%	31%	66%	41%	85%
Strafzaak EK, kantonappellen						
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>						
2011	65%	66%	82%	72%	70%	85%
2012	45%	42%	65%	41%	49%	85%
2013	33%	27%	66%	55%	42%	85%
2014	43%	27%	57%	54%	43%	85%
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis						
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken</i>						
2011	16%	93%	49%	48%	50%	90%
2012	14%	87%	49%	51%	50%	90%
2013	20%	82%	57%	66%	56%	90%
2014	33%	74%	74%	66%	63%	90%
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis						
<i>Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden</i>						
2011	30%	40%	17%	51%	34%	80%
2012	40%	43%	30%	27%	36%	80%
2013	22%	43%	47%	77%	46%	80%
2014	45%	47%	46%	73%	50%	80%

Gerechtshoven	Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogen- bosch	Gem.	Norm
Klachten niet vervolgen (12 Sv.)	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	25%	70%	49%	52%	53%	85%
2012	6%	60%	45%	50%	46%	85%
2013	12%	55%	33%	21%	34%	85%
2014	15%	27%	51%	49%	35%	85%
Uitwerken (MK_strafzaak i.v.m. cassatie)	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	63%	79%	67%	53%	68%	100%
2012	62%	76%	66%	40%	64%	100%
2013	68%	90%	73%	36%	70%	100%
2014	78%	85%	61%	39%	70%	100%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b1: gerechtshoven, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.	Streef- waarde
		Arnhem-Leeuwarden					
Belastingzaken							
<i>Percentage meervoudige kamer</i>							
2011	90%	96%	94%	91%	92%	92%	90%
2012	93%		98%	93%	93%	94%	90%
2013	84%		97%	93%	92%	92%	90%
2014	73%		93%	94%	94%	90%	90%
Strafzaken							
<i>Percentage meervoudige kamer</i>							
2011	94%	90%	97%	84%	96%	92%	85%
2012	96%		95%	90%	99%	95%	85%
2013	92%		95%	84%	95%	92%	85%
2014	93%		91%	88%	92%	91%	85%

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b2: gerechtshoven, promispercentage

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.	Norm
		Arnhem-Leeuwarden					
Belastingzaken							
<i>Percentage arresten volgens promismethode</i>							
2011	3%	0%	1%	16%	11%	7%	50%
2012	19%	20%		23%	49%	27%	50%
2013	11%		12%	63%	53%	31%	50%
2014	33%		38%	48%	65%	44%	50%

Promispercentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

Promispercentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
Civiel recht						
<i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2011	102%	106%	111%	106%	112%	107%
2012	108%		108%	96%	102%	104%
2013	107%		100%	108%	105%	105%
2014	116%		107%	116%	101%	110%
Belastingrecht						
<i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2011	125%	83%	83%	84%	138%	104%
2012	89%		93%	92%	86%	90%
2013	113%		84%	62%	72%	78%
2014	103%		89%	132%	103%	109%
Strafrecht						
<i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2011	100%	94%	117%	99%	99%	100%
2012	102%		96%	100%	101%	99%
2013	107%		96%	101%	107%	102%
2014	112%		98%	98%	104%	102%
Totaal						
<i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2011	102%	97%	113%	100%	105%	102%
2012	103%		99%	98%	100%	100%
2013	107%		96%	97%	103%	100%
2014	112%		100%	106%	103%	105%

Daar waar de productie 3% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 3% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
Civiel recht						
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>						
2011	100%	103%	96%	96%	104%	100%
2012	102%		96%	98%	84%	95%
2013	93%		91%	103%	96%	95%
2014	94%		97%	95%	82%	92%
Belastingrecht						
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>						
2011	133%	107%	120%	108%	101%	112%
2012	84%		118%	99%	72%	92%
2013	105%		111%	116%	108%	110%
2014	114%		107%	156%	138%	131%
Strafrecht						
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>						
2011	102%	91%	101%	97%	95%	97%
2012	91%		94%	96%	97%	94%
2013	93%		95%	92%	91%	93%
2014	96%		101%	94%	87%	95%
Totaal						
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>						
2011	104%	95%	100%	97%	98%	99%
2012	93%		96%	97%	91%	94%
2013	94%		95%	96%	93%	94%
2014	104%		95%	97%	98%	99%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9b: gerechtshoven, gemiddelde zaakwaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert
	Arnhem-Leeuwarden				
Civiel recht	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2011	100%	99%	99%	101%	101%
2012	92%	102%		101%	104%
2013	99%	101%		99%	100%
2014	97%	99%		104%	100%
Belastingrecht	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2011	86%	108%	102%	96%	111%
2012	101%	97%		98%	105%
2013	91%	102%		100%	107%
2014	89%	102%		96%	100%
Strafrecht	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2011	98%	101%	116%	86%	106%
2012	103%	101%		96%	101%
2013	102%	103%		96%	97%
2014	98%	102%		97%	100%
Totaal	<i>Relatieve zaakwaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2011	95%	102%	102%	93%	108%
2012	96%	103%		96%	104%
2013	95%	102%		100%	103%
2014	96%	101%		99%	100%

Tabel 10b: gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
Civiel recht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm						
2010	87%	89%	90%	92%	86%	89%
2011	100%	100%	96%	99%	94%	98%
2012	91%		96%	105%	91%	96%
2013	100%		94%	109%	94%	98%
2014	70%		78%	90%	73%	78%
Belastingrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm						
2010	81%	81%	68%	89%	77%	80%
2011	104%	97%	110%	107%	108%	105%
2012	109%		105%	111%	77%	100%
2013	85%		109%	135%	111%	109%
2014	106%		74%	174%	101%	111%
Strafrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm						
2010	81%	98%	79%	93%	89%	88%
2011	89%	98%	88%	81%	101%	91%
2012	83%		91%	92%	86%	88%
2013	86%		96%	84%	76%	86%
2014	113%		132%	113%	111%	118%
Totaal (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm						
2010	84%	92%	84%	92%	86%	88%
2011	96%	99%	93%	92%	99%	96%
2012	89%		95%	100%	87%	93%
2013	91%		96%	100%	88%	94%
2014	94%		101%	110%	92%	99%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11b: gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	
		Arnhem-Leeuwarden				
<i>Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde</i>						
2010	101%	103%	97%	106%	92%	
2011	102%	101%	100%	97%	100%	
2012	104%	102%		107%	89%	
2013	100%	98%		114%	91%	
2014	95%	96%		120%	91%	

Tabel 12b: gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
<i>Financieel resultaat als percentage van omzet</i>						
2010	-6,6%	-0,3%	-6,4%	-0,6%	-5,1%	-3,6%
2011	-6,4%	0,0%	-2,5%	-5,3%	-1,6%	-3,4%
2012	-7,2%	-1,5%		2,2%	-7,2%	-3,3%
2013	-4,5%	-0,9%		0,4%	-9,5%	-3,3%
2014	2,6%	2,8%		8,2%	-4,4%	2,7%
<i>Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet</i>						
2010	-5,3%	3,0%		1,9%	-3,9%	-1,6%
2011	-6,2%	3,0%	-2,8%	-3,4%	-1,8%	-2,4%
2012	-7,2%	0,3%		2,2%	-7,2%	-2,7%
2013	-4,5%	-0,5%		2,6%	-9,1%	-2,6%
2014	2,8%	2,9%		11,8%	-4,5%	3,5%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
Ziekteverzuimpercentage rechterlijke ambtenaren (raadsheren)						
2011	3,6%	6,7%	6,3%	2,6%	2,6%	4,1%
2012	3,5%		3,3%	3,6%	3,7%	3,5%
2013	2,7%		3,2%	2,1%	1,9%	2,5%
2014	2,6%		2,1%	2,3%	3,4%	2,5%
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven						
Ziekteverzuimpercentage administratief en juridisch ondersteunend personeel						
2011	7,3%	6,3%	3,8%	4,7%	4,9%	5,6%
2012	8,5%		4,8%	5,4%	4,0%	5,7%
2013	7,5%		4,6%	4,0%	4,2%	5,2%
2014	6,5%		4,5%	3,9%	6,3%	5,3%
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven						
Percentage raadsheren op totaal personeel						
Realisatie 2011	32%	35%	35%	39%	34%	35,0%
Realisatie 2012	32%		36%	38%	36%	35,5%
Realisatie 2013	34%		35%	41%	37%	36,3%
2014	34%		33%	46%	37%	36,7%
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 3,5 procentpunt) afwijking van het gemiddelde						
Percentage vrouwen van rechterlijke ambtenaren (raadsheren)						
2011	38%	38%	39%	40%	46%	40%
2012	42%	39%	39%	42%	47%	42%
2013	44%		40%	44%	49%	44%
2014	44%		42%	49%	49%	46%
Percentage vrouwen van administratief en juridisch ondersteunend personeel						
2011	66%	73%	77%	68%	70%	70%
2012	67%	71%	77%	70%	70%	70%
2013	67%		74%	70%	71%	71%
2014	68%		74%	72%	71%	71%
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde						

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
	Arnhem-Leeuwarden					
<i>Leeftijdsopbouw Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)</i>						
2012						
tot en met 39 jaar	1%	1%	0%	0%	1%	1%
40 tot en met 49 jaar	23%	33%	31%	12%	15%	21%
50 tot en met 59 jaar	41%	44%	47%	59%	48%	48%
60 jaar en ouder	35%	22%	22%	29%	36%	30%
2013						
tot en met 39 jaar	1%	0%	0%	0%	1%	0%
40 tot en met 49 jaar	20%	28%	16%	8%	19%	19%
50 tot en met 59 jaar	48%	47%	50%	56%	50%	50%
60 jaar en ouder	32%	26%	35%	34%	31%	31%
2014						
tot en met 39 jaar	2%	0%	0%	1%	1%	1%
40 tot en met 49 jaar	18%	25%	20%	9%	19%	19%
50 tot en met 59 jaar	54%	49%	46%	57%	51%	51%
60 jaar en ouder	26%	26%	33%	33%	29%	29%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
	Arnhem-Leeuwarden					
<i>Leeftijdsopbouw Administratief en juridisch ondersteunend personeel</i>						
2012						
tot en met 39 jaar	43%	49%	49%	49%	55%	49%
40 tot en met 49 jaar	23%	25%	27%	27%	17%	23%
50 tot en met 59 jaar	26%	22%	18%	17%	24%	22%
60 jaar en ouder	7%	5%	5%	7%	4%	6%
2013						
tot en met 39 jaar	41%	44%	48%	53%		46%
40 tot en met 49 jaar	27%	29%	27%	16%	27%	25%
50 tot en met 59 jaar	25%	21%	17%	27%		23%
60 jaar en ouder	7%	7%	8%	4%		6%
2014						
tot en met 39 jaar	43%	44%	48%	48%		45%
40 tot en met 49 jaar	26%	26%	29%	18%		25%
50 tot en met 59 jaar	24%	21%	15%	27%		22%
60 jaar en ouder	7%	9%	8%	6%		8%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnhem-Leeuwarden		Den Haag	sHert	Gem.
		Arnh	Leeuw			
Permanente educatie rechterlijke ambtenaren (rechters)						
2011	66%	71%	50%	65%	88%	69%
2012	56%		54%	65%	69%	60%
2013	66%		52%	83%	70%	66%
2014	72%		50%	71%	80%	67%
Permanente educatie juridisch ondersteunend personeel						
2011	64%	52%	72%	76%	86%	70%
2012	50%		42%	72%	61%	55%
2013	63%		41%	83%	62%	60%
2014	30%		38%	69%	63%	48%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven.

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Gerechtshoven	Amst	Arnhem-Leeuwarden		Den Haag	sHert	Gem.
		Arnh	Leeuw			
Mediations afgerond: promille van het aantal relevante zaken						
2011	1‰	8‰	4‰	14‰	15‰	9‰
2012	2‰	6‰	4‰	10‰	16‰	8‰
2013	1‰		5‰	13‰	21‰	10‰
2014	6‰		5‰	4‰	16‰	7‰
gemiddeld laatste twee jaar	3‰		5‰	9‰	19‰	9‰

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming						
2011	25%	26%	67%	44%	48%	44%
2012	43%	67%	50%	65%	42%	53%
2013	25%		52%	66%	55%	58%
2014	50%		52%	50%	41%	46%
gemiddeld laatste twee jaar	38%		52%	58%	48%	52%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
<i>Gepubliceerde uitspraken: promille van het aantal uitspraken</i>						
2011	102%	61%	256%	106%	93%	114%
2012	105%	87%	103%	98%	91%	97%
2013	114%		108%	100%	89%	103%
2014	151%		108%	74%	144%	116%

Afwijkingen van minimaal 10 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
<i>Aantal klachten per 10.000 rechtzaken</i>						
2011	21	32	28	18	36	27
2012	33	27	34	22	43	31
2013	42		36	27	54	39
2014	42		47	34	43	41
<i>Percentage gegrond van ingediende klachten</i>						
2011	0%	22%	18%	8%	9%	11%
2012	20%	13%	12%	19%	12%	15%
2013	42%		15%	19%	8%	20%
2014	12%		14%	9%	9%	11%
<i>Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtzaken</i>						
2011	0,0	6,9	5,2	1,4	3,1	3,0
2012	6,6	3,6	4,1	4,3	5,0	4,8
2013	17,5		5,4	4,9	4,0	7,8
2014	4,4		6,6	2,9	3,7	4,4

Afwijkingen van minimaal 25 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	Den Haag	sHert	Gem.
		Arnhem-Leeuwarden				
<i>Aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>						
2011	15	43	7	25	17	107
2012	24	29		26	18	121
2013	24	45		24	29	122
2014	23	33		11	22	89
gemiddeld laatste drie jaar	24	36		20	23	111
<i>Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>						
2011	1	0	0	2	0	3
2012	0	1		2	1	4
2013	4	3		1	0	8
2014	1	4		0	0	5
gemiddeld laatste drie jaar	2	3		1	0	6

Tabel 16b: omvang van gerechtshoven en bijzondere colleges, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2014

		Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	s-Hertogen- bosch	gemiddelde hoven	CRvB	CBb	Landelijk gemiddelde
instroom	aantal zaken	12.140	18.586	14.758	11.180	14.166	7.281	866	10.802
	% van gemiddelde	112%	172%	137%	104%	131%	67%	8%	100%
uitstroom	aantal zaken	12.312	16.490	14.154	10.102	13.265	6.973	1.028	10.177
	% van gemiddelde	121%	162%	139%	99%	130%	69%	10%	100%
personeel	omvang (FTE)	307	387	239	223	289	183	60	233
	% van gemiddelde	132%	166%	103%	96%	124%	78%	26%	100%
baten (omzet)	omvang (in miljoen Euro)	32	38	32	24	32	20	7	26
	% van gemiddelde	127%	151%	124%	94%	124%	78%	26%	100%

Bijlage 4

Rapportage rechtbanken

Rechtbank Amsterdam	115
Rechtbank Den Haag	117
Rechtbank Gelderland	120
Rechtbank Limburg	123
Rechtbank Midden-Nederland	126
Rechtbank Noord-Holland	128
Rechtbank Noord-Nederland	130
Rechtbank Oost-Brabant	132
Rechtbank Overijssel	135
Rechtbank Rotterdam	138
Rechtbank Zeeland-West-Brabant	141

Kengetallen 2014

Rechtbank Amsterdam

De rechtbank Amsterdam kon in 2014 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De zaakswaarte was bovengemiddeld. De duur van de procedures ligt binnen de norm. Bij de rechtbank waren in 2014 de opbrengsten en kosten met elkaar in evenwicht. Rechtzoekenden en professionals zijn over het algemeen tevreden.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

Uit het in 2014 gehouden klantwaardingsonderzoek blijkt dat procespartijen over het algemeen tevreden zijn met de dienstverlening van de rechtbank. Bij de tevredenheid van de rechtzoekenden scoort de rechtbank Amsterdam onder het landelijk gemiddelde. Een punt dat de voortdurende aandacht heeft maar waarover alle procespartijen minder tevreden zijn is de duur van de procedure. De rechtbank onderzoekt de oorzaken en verkent mogelijkheden om deze tevredenheid te verhogen.

Doorlooptijden van procedures

Bij 90 procent van de zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden rond de norm voor 2014. De handelszaken met verweer binnen 1 jaar bij de sector civiel scoren laag ten opzichte van de norm. Dit is een landelijk fenomeen. Bij kanton blijven de Mulderzaken achter bij de norm; dit is veroorzaakt door de vorig jaar plotseling sterk verhoogde instroom. Bij belastingzaken hangt de slechte score deels samen met de procesregeling betaling griffierecht en verzuimherstel. Deze levert een vertraging van maximaal twee maanden op.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In 2014 is de bewijsmotivering in 42 procent (2013: 39 procent) van de meervoudig afgedane strafzaken volgens de Promis-methode gedaan. De reden voor het achterblijven bij de norm moet worden gezocht in een tweetal afwegingen: de afweging of voor de individuele zaak een Promis-uitwerking toegevoegde waarde heeft en daarnaast de afweging ten aanzien van de werklast.

Permanente educatie

Het percentage rechterlijke ambtenaren dat voldeed aan de PE-normering is in 2014 80 procent.

Het percentage juridisch ondersteunend personeel dat voldeed aan de PE-normering is 77 procent.

Door voortdurende aandacht verwacht de rechtbank dat deze percentages de komende jaren geleidelijk verder zullen stijgen.

Wrakingen

In 2014 zijn vier van de eenenveertig ingediende wrakingsverzoeken gehonoreerd wegens kennelijke schijn van vooringenomenheid.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In totaal blijft de in 2013 gerealiseerde productie achter bij de instroom (98 procent), met name bij vreemdelingenzaken. De oorzaak is de door ziekte beperkte rechters-capaciteit die kon worden ingezet. Een cluster van zaken werd hierdoor in 2014 niet afgedaan.

De uitstroom in aantallen lag 3 procent boven de bestuursafpraak, vooral omdat de uitstroom straf- en Mulderzaken bij kanton hoger was.

Gemiddelde zaakswaarte

De gemiddelde zaakswaarte bij de rechtbank Amsterdam is relatief hoog. Een beeld dat door de jaren heen niet is veranderd. De verklaring is dat met name de relatieve aandelen van de productgroepen civiel recht en strafrecht zeer ruim boven het landelijk gemiddelde liggen en dat daarnaast Amsterdam een relatief klein aandeel kantonzaken kent.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De relatieve kostenproductiviteit stijgt licht en komt uit op 98 procent. Het financiële eindresultaat van de rechtbank Amsterdam was in 2014 nagenoeg nihil. De rechtbank heeft een positief resultaat behaald op de kosten en een negatief resultaat op de productie. Het kostenresultaat is gerealiseerd door lagere exploitatiekosten

en lagere rente- en afschrijvingskosten. Daar tegenover staat een minderproductie en de toevoeging van een bedrag aan de voorzieningen voor reorganisatiekosten en kosten van post-actieven. Het eigen vermogen blijft hierdoor vrijwel ongewijzigd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Ondanks de blijvende aandacht voor het ziekteverzuim steeg het verzuimpercentage voor de rechters van 2,6 procent naar 4 procent en voor het ondersteunend personeel van 5,4 procent naar 5,6 procent. Vooral enkele niet aan werk gerelateerde zeer langdurige ziektegevallen liggen hieraan ten grondslag.

Het percentage 21 procent rechters op het totaal personeel daalde wederom ten opzichte van vorig jaar.

In de rechtbank Amsterdam werken meer vrouwelijke dan mannelijke rechters: 64 procent is vrouw. Ook bij de ondersteuning is dit het beeld, 70 procent is vrouw. De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand is in lijn met de gemiddelde landelijke opbouw en geeft geen reden tot zorg.

Kengetallen 2014

Rechtbank Den Haag

De rechtbank Den Haag heeft 2014 afgesloten met een klein positief financieel resultaat.

De opbrengsten voor 2014 vielen lager uit dan begroot als gevolg van een minderproductie bij de primaire teams, maar deze minderproductie is opgevangen door een positief kostenresultaat bij de primaire en bedrijfsvoeringsteams en bij de centrale budgetten.

Een aantal in het oog springende ontwikkelingen die ook in het jaarverslag worden aangehaald zijn: de positieve uitkomst van de visitatie, het ziekteverzuim dat historisch laag is geweest, de realisatie van snellere doorlooptijden, de hogere uitkomsten op het terrein van PE en reflectie, de voorspoedige implementatie van KEI, de meer dan gemiddelde waardering voor het leiderschap en de conclusie uit de HGK-evaluatie dat de platte organisatiestructuur met twintig teams inmiddels goed in de steigers staat.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

Uit het KWO 2014 blijkt dat de algemene waardering voor de rechtbank Den Haag onder professionals en rechtzoekenden positief is. De algemene waardering van rechtzoekenden is nog wat hoger dan die van de professionals. Deze scores wijken niet significant af van de referentiegroep (alle rechtbanken samen). In vergelijking met de vorige meting in 2011 is de algemene waardering voor de rechtbank Den Haag niet significant veranderd.

Doorlooptijden van procedures

Ook in 2014 zijn de meeste doorlooptijdnormen gehaald.

De eerder uitgevoerde verbeteringen bij 'handelszaken met verweer' (civiel) hebben er in 2014 toe geleid dat de normen ruimschoots zijn gehaald.

Ook bij 'handelszaken zonder verweer' is sprake van verbetering ten opzichte van eerdere jaren, zij het dat de norm niet wordt gehaald.

De norm m.b.t. de 'beëindigde faillissementen' is niet gehaald vanwege de in 2014 in gang gezette opschoning van de voorraad.

De afspraak/norm van de 'handelsrekeningen' is niet gehaald, met name vanwege

het feit dat de rechtbank Den Haag met betrekking tot de Europese Betalingsbevelen de exclusieve bevoegdheid in Nederland heeft. De procedures vergen een langere doorlooptijd (slechts 15 procent van deze procedures haalt de norm).

Van de zes kwaliteitsnormen doorlooptijden in 'familiezaken' (civiel) zijn er twee gehaald. Het maximale negatieve verschil ten opzichte van de norm is vier procentpunten bij de jeugdbeschermingszaken.

Bij bestuursrecht zijn in 2014 op één na alle normen gehaald. Dit is een verbetering ten opzichte van 2013, toen vreemdelingenzaken nog achterbleven. De bestuursafpraak bij 'bestuur regulier' bleek iets te hoog te zijn ingeschat; de realisatie ligt echter 16 procent boven de norm.

De reden dat de norm van 18 maanden bij rijksbelastingzaken niet is gehaald vindt zijn oorzaak in een groot aantal BPM-procedures die waren aangehouden in afwachting van een uitspraak van het Hof van Justitie. Exclusief deze procedures zou de realisatie uitkomen op 98 procent.

Van de vijf (meetbare) kwaliteitsnormen doorlooptijden in strafzaken zijn er drie gehaald. Bij één niet gehaalde norm is het verschil ten opzichte van de norm één procentpunt. Negatieve uitzondering op het geheel is de norm voor 'strafzaken MK' (90 procent binnen zes maanden); hierbij valt een verschil van zeven procentpunten te constateren. Dit is overigens wel een verbetering van vier procentpunten ten opzichte van 2013. Bij raadmaterzaken die buiten de norm vallen gaat het in de meeste gevallen om niet-gedetineerden.

Ook bij 'kanton' zijn de normen gehaald, met uitzondering van een viertal categorieën. Bij de 'handelsrekeningen - niet arbeidzaken' ligt de realisatie op 84 procent. De oorzaak van het niet halen van de norm van 95 procent ligt met name in aanhoudingen en de inzet van deskundigenonderzoek. Voor de 'geregelde arbeidsontbindingen' geldt dat de bewerkelijkheid van deze zaken is toegenomen. Voor Mulderberoepen geldt dat de instroom van zaken vanuit het OM de afspraken uit het convenant verre heeft overtroffen. Hierdoor was er onvoldoende capaciteit om de instroom bij te houden, met als gevolg dat de norm niet kon worden gehaald. De norm bij 'overtredingen' is niet gehaald als gevolg van personele problemen bij de juridische ondersteuning.

Goede bewijsvoering strafzaken (promis)

De norm voor 'Promis' is met 63 procent ruim gehaald. Naast sturing op het aantal om de norm te halen wordt, bij de keuze tot al dan niet volgens Promis uitwerken van een vonnis, ook gekeken of de verwachting bestaat dat er hoger beroep zal worden ingesteld. Het uitwerken van het appel levert bij Promis-vonnissen namelijk veel minder werklast op dan bij "gewone" vonnissen.

Aandeel MK-zaken

Ook in 2014 heeft de rechtbank het aanbod van MK-waardige zaken meervoudig kunnen afhandelen.

Permanente educatie

Het percentage PE bij rechterlijke ambtenaren in 2014 is significant gestegen ten opzichte van 2013, namelijk met 10 procentpunt. Ook het percentage voor juridische medewerkers is gestegen (+4 procentpunt).

Publicatie van uitspraken

In 2014 is 12% van het aantal uitspraken in de relevante zaakscategorieën gepubliceerd. Daarmee bleef de rechtbank 2% onder het landelijk gemiddelde.

Mediation

Het percentage afgesloten mediations met (gedeeltelijke) overeenstemming bleef weliswaar iets onder de norm, maar kende een opmerkelijke stijging ten opzichte van de afgelopen jaren (+6 procent). Dit komt (deels) door de verwijzingen 'mediation naast strafrecht' (pilot). De Rechtbank Den Haag heeft van de pilotrechtbanken de meeste verwijzingen in het strafrecht.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 rechtszaken kwam in 2013 en 2014 overeen met het landelijk gemiddelde.

Het percentage gehonoreerde klachten daarentegen lag in 2014 duidelijk hoger (+5 procent) dan het landelijk gemiddelde. Een van de redenen hiervoor is de achterstand in beheers- en mulderzaken bij kanton.

Het aantal wrakingsverzoeken kende na een daling in 2013 vorig jaar toch weer een opmerkelijke stijging. De reden hiervan is niet duidelijk en sluit ook niet aan bij het landelijke beeld; de stijging is slechts in een enkel ander gerecht waar te nemen.

Het aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken daalde van drie in de afgelopen jaren naar twee in 2014.

In het ene geval werd het verzoek gehonoreerd vanwege het feit dat suggestie zou kunnen worden gewekt dat de rechter twijfelde aan de integriteit van verzoeker en dat dit een ongunstige beoordeling zou kunnen spelen in de beoordeling van het geschil.

In het andere geval was de wrakingskamer van oordeel dat de rechter, door zonder voorbehoud een uitlating te doen over de ideologie die verzoeker aanhangt, op voorhand een oordeel leek te hebben gegeven over een wezenlijk onderdeel en/of de achtergrond van de uiteindelijk in de strafzaak te nemen beslissingen.

Appelpercentages

Veruit de meeste appelpercentages van de rechtbank liggen rond het landelijk gemiddelde.

Productie t.o.v. instroom en t.o.v. bestuursafpraak

Productie t.o.v. instroom

De rechtbank heeft in 2014 vrijwel over de hele linie de instroom kunnen verwerken. Uitzondering daarop vormt 'bestuur', waarbij zowel 'bestuur regulier' als 'vreemdelingen' achterbleven. Bij eerstgenoemde categorie betrof het de instroom van een cluster ambtenarenzaken (reorganisatie politie) dat niet kon worden afgedaan in verband met het wachten op een richtinggevende uitspraak van een ander gerecht. Bij vreemdelingenzaken was sprake van onderbezetting van zowel rechterlijk als niet-rechterlijk personeel.

Productie t.o.v. bestuursafpraak

Ook in 2014 lag de productie in aantallen zaken hoger dan de gemaakte bestuursafpraak. Tussen de verschillende productgroepen zitten soms grote verschillen. Bekend is dat Vreemdelingenzaken achterblijven als gevolg van de verminderde instroom. In 2014 was dat ook het geval bij 'bestuursrecht regulier'. Over de oorzaak van de verminderde uitstroom bij Ambtenarenzaken is hiervoor al iets opgenomen.

Ook de productie van civiele zaken bleef achter bij de bestuursafpraak door achterblijven van de instroom bij de verwachtingen vooraf, conform het landelijke beeld; uiteindelijk kwam de rechtbank uit boven het landelijk gemiddelde.

Gemiddelde zaakwaarte

De gemiddelde zaakwaarte van de rechtbank lag in 2014 boven het landelijk gemiddelde. Binnen enkele productgroepen was de zaakwaarte lager. Opvallend zijn in dit verband de Belastingzaken, waar het percentage met 15 procent daalde ten opzichte van 2013. Deze daling kende twee oorzaken. In de eerste plaats is deze het gevolg van een substantiële stijging van het aantal intrekkingen (als gevolg van overbelasting bij verschillende bestuursorganen waardoor zaken alsnog werden toegewezen). Tweede oorzaak is de vereenvoudigde afdoening van een cluster rijksbelastingzaken.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit over het geheel gemeten lag in 2014 iets boven het landelijk gemiddelde. De arbeidsproductiviteit van de rechtbank kwam in 2014 precies op 100 procent uit en voldeed daarmee aan de verwachting.

Het financieel resultaat over 2014 pakte, zoals onder 'Algemeen' is gesteld, nipt positief uit. In het eigen vermogen kwam geen verandering; het bleef staan op het maximaal toegestane percentage van 3 procent.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij zowel rechterlijk ambtenaren als ondersteunend personeel was in 2014 historisch laag. In beide gevallen is het ziekteverzuim ook het laagste van alle rechtbanken. Een training verzuimmanagement voor leidinggevenden en (dienstengevolge) een betere verzuimbegeleiding lijken hier hun vruchten af te werpen.

De man-vrouwverdeling binnen de rechtbank is in het afgelopen jaar ten opzichte van 2013 niet veel veranderd. Ongeveer twee derde van de medewerkers bestaat uit vrouwen.

Ook in de leeftijdsopbouw is in het afgelopen jaar ten opzichte van 2013 niet veel veranderd. Nog altijd heeft iets meer dan de helft van de rechters de leeftijd van 50+. Bij het ondersteunend personeel ligt dit percentage nog steeds een stuk lager. Dit laatste beeld zal naar verwachting alleen nog maar versterkt worden, nu als gevolg van Kei de verhouding tijdelijk personeel zal stijgen. In de praktijk wordt vaker jonger personeel in tijdelijke dienst aangenomen.

Kengetallen 2014

Rechtbank Rechtbank Gelderland

Het jaar 2014 stond in het teken van meerdere waarderingsonderzoeken: visitatie, medewerkers-waarderingsonderzoek en het klantwaarderingsonderzoek. Op alle fronten presteert de rechtbank goed. Het financiële resultaat was beter dan verwacht en beter dan de meeste rechtbanken. Het jaar sloten we af met een klein negatief resultaat, waardoor is ingeteerd op het eigen vermogen. We hebben gemerkt dat de invoering van KEI veel vraagt van de medewerkers in het primaire proces en van personeelsfunctionarissen. Dit blijft ook zo in de komende jaren.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

In 2014 is er weer een klantwaarderingsonderzoek geweest. De percentages die de tevredenheid van de procespartijen aangeven over het rechtspreken, liggen op of rond het landelijk gemiddelde. Bij het luisteren van de rechter naar de standpunten en het inleven van de rechter in de situatie, beide in de beleving van de professional, scoort de rechtbank bovengemiddeld (84 procent en 76 procent).

De onderwerpen die landelijk volgens de resultaten van het KWO de meeste aandacht vragen, zijn doorlooptijden en digitale voorzieningen. Deze zijn het meest voor verbetering vatbaar, volgens de rechtzoekenden en de professionele partijen. De rechtbank Gelderland scoort redelijk als het gaat om doorlooptijden. Deze liggen, met uitzondering van enkele zaaksoorten, over het algemeen rond of boven de norm. Doorlooptijden zijn benoemd als speerpunt van de rechtbank en staan daarom hoog op de bestuurlijke agenda in Gelderland.

Een concrete klacht die in het KWO is geuit met betrekking tot de digitale voorzieningen van de rechtbank Gelderland, is de slechte bereikbaarheid per e-mail. Inmiddels zijn maatregelen genomen om het gebruik van e-mail te bevorderen. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn transparantie van de e-mail-correspondentie voor alle betrokken partijen en archivering van de e-mails. KEI gaat uiteindelijk gaan zorgen voor de nodige digitale voorzieningen.

Het bestuur heeft bovendien besloten dat alle afdelingen van de rechtbank met enige regelmaat spiegelbijeenkomsten gaan organiseren, zowel voor rechtzoekenden als voor professionele partijen. Op deze manier wil de rechtbank op een structurele manier feedback krijgen over het functioneren van de rechtbank.

De afdelingen hebben de resultaten van het KWO geanalyseerd en gaan aan de slag met de verbeterpunten.

Doorlooptijden van procedures

Doordat bij Civiel in 2014 veel oude faillissementsdossiers zijn afgesloten, waren de doorlooptijden van de beëindigde faillissementszaken slechter dan de norm. De normen voor de doorlooptijd werden niet gehaald bij de kortgedingen, de scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek en de verzoeken tot nieuwe ondertoezichtstellingen. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze zaken pas in behandeling worden genomen, nadat het griffierecht was voldaan.

Bij Kanton in de categorie arbeidsontbindingen op tegenspraak gaat het relatief om kleine zaaksaantallen, waardoor de gemiddelde doorlooptijd sterk fluctueert en het moeilijk is hierop te sturen. Hier werd de doorlooptijdnorm niet gehaald. Het aantal handelsrekesten niet arbeidszaken is klein en betreft voor een deel complexe materie (appartementenrechten). Dit laatste werkt door in de doorlooptijd.

Bij Bestuurszaken was er enerzijds sprake van bezettingsproblematiek (veel vacatures, veel onervaren medewerkers), anderzijds van het afdoen van oude zaken met langere doorlooptijden als gevolg. Met name bij belastingrecht blijft de beschikbaarheid van fiscaal geschoolde medewerkers een probleem. Deze problemen zorgden ervoor dat de doorlooptijdnormen niet werden gehaald bij Bodemzaken bestuur regulier (binnen 9 maanden), Bodemzaken bestuur regulier (binnen 1 jaar), Bodemzaken belasting lokaal, Bodemzaken belasting rijk (binnen 1 jaar), Bodemzaken belasting rijk (binnen 18 maanden) en Bodemzaken vreemdelingen.

Bij de afdeling Straf werden de doorlooptijdnormen niet gerealiseerd voor Straffzaken MK (=meervoudig behandeld) en Politierechterzaken (inclusief economische). De afdeling heeft goed inzicht in de oorzaken hiervan. Uit analyse blijkt dat doorlooptijden niet worden gehaald doordat zaken worden aangehouden. De redenen hiervoor zijn zeer divers en liggen vaak buiten de invloedssfeer van de rechtbank. Waar mogelijk en beïnvloedbaar stuurt de afdeling op het halen van de norm.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is dat minimaal 50 procent van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode wordt afgedaan. De bestuursafpraak lag dit jaar op 80 procent. In 2014 werd in Gelderland 87 procent van de MK strafzaken afgedaan volgens de Promis-methode.

Aandeel MK-zaken

In 2014 heeft de rechtbank het aanbod van MK-waardige zaken meervoudig kunnen afhandelen. De instroom van meervoudige jeugdstrafzaken bleef achter bij de verwachting.

Permanente educatie

71 procent van de rechters en 65 procent van de juridisch ondersteuners heeft de norm voor permanente educatie gehaald in 2014. Hiermee scoren de rechters ligt net onder het landelijk gemiddelde van 73 procent. De juridisch ondersteuners scoren boven het landelijk gemiddelde van 61 procent. Achter het niet halen van de PE-norm gaat een problematiek schuil die te maken heeft met een afbrokkelend draagvlak voor het kwantitatieve karakter van de norm. Met de PE-proeftuin wordt beoogd een kwalitatieve impuls te geven aan de opleidingen binnen de rechtbank.

Publicatie van uitspraken

In Gelderland werd 17 promille van de uitspraken gepubliceerd. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 14 promille en net onder het promillage van vorige jaar, namelijk 18 promille.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation ligt met 5 promille net onder het landelijk gemiddelde van 7 promille. Het percentage mediationpogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming ligt met 57 procent net onder het landelijk gemiddelde van 60 procent.

Klachten en wrakingen

In 2014 kwamen per 10.000 rechtzaken zo'n 9,6 klachten binnen. Hiervan werden 3 klachten gegrond verklaard. Het aantal klachten per 10.000 rechtzaken ligt net onder het landelijk gemiddelde (10,8) en het aantal gegronde klachten per 10.000 rechtzaken ligt net boven het landelijk gemiddelde (2,3). Vorig jaar kreeg de rechtbank meer klachten binnen per 10.000 zaken (13,3), maar er werden er iets minder gegrond verklaard (2,4).

De rechtbank Gelderland ontving 50 wrakingsverzoeken, iets minder dan de 56 van 2013. Van deze 50 wrakingsverzoeken, is één verzoek gehonoreerd. De verzoeker is een belanghebbende in een familierechterlijke procedure. In de uitspraak staat dat de wrakingskamer van oordeel is dat de rechter de indruk heeft gewekt dat zij jegens de verzoeker vooringenomen was. Het verzoek tot wraking van de rechter is hiermee toegewezen. De zaak is overgenomen door een andere rechter.

Appelpercentages

Voor MK-strafzaken en Kinderrechterzaken (EK) zijn de appelpercentages in 2012-2014 gepresenteerd als 1 cijfer voor Overijssel en Gelderland samen, omdat het onmogelijk is gebleken om de gegevens betrouwbaar te splitsen. Bij Kinderrechterzaken (EK) wordt met 5 procent onder het gemiddelde gescoord. Het appelpercentage van Lokale belastingen: rest ligt met 33 procent ruim boven het gemiddelde van 20 procent. De overige appelpercentages liggen rond het gemiddelde.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij bijna alle rechtsgebieden is te zien dat de aantallen in- en uitstroom stroom dicht bij elkaar liggen. Bestuursrecht vormt hierop een uitzondering. Daar was de productie 90 procent van de instroom. Een belangrijke oorzaak was de onverwacht grote instroom van zaken die te maken hadden met de reorganisatie van de politie, waardoor de werkvoorraad ambtenarenzaken behoorlijk toenam. Ook bij het realiseren van de bestuursafspraken deden we het goed. Bestuursrecht en Kantonzaken hebben een productie gehaald die net boven de afspraak uitkomt. Bij Belastingrecht was de productie fors groter dan de afgesproken aantallen (125 procent). Strafrecht realiseerde 99 procent van de afspraak. Dit komt mede door het achterblijven van de MK-jeugdstrafzaken. Civielrecht en de Vreemdelingenrecht presteren beduidend minder goed met respectievelijk 92 procent en 59 procent. Bij beide was de instroom lager dan verwacht.

Gemiddelde zaakswaarte

Bestuursrecht ligt qua zaakswaarte net boven het landelijk gemiddelde. De rechtsgebieden Vreemdelingenkamer en Belastingrecht (inclusief rijksbelastingen) liggen met respectievelijk 113 procent en 111 procent ruim boven het landelijk gemiddelde. Civielrecht, Strafrecht en Kantonzaken liggen net onder het landelijk gemiddelde.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Het productiviteitscijfers wordt berekend door de financieringswaarde van de geleverde productie te delen door de werkelijk gemaakte kosten. Rechtbank Gelderland had net als vorig jaar een productiviteitscijfer van 96 procent, dat net boven het landelijk gemiddelde ligt van 95 procent.

Het eigen vermogen is gedaald tot 2,3 procent van de gemiddelde omzet van de laatste 3 jaar. Dit jaar hadden we een kostenoverschrijding van 0,7 procent. Hierdoor is ingeteerd op het eigen vermogen. Dit was al met al toch een meevaller, aangezien de verwachting was dat de kostenoverschrijding meer dan 1 procent zou gaan bedragen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim onder rechters is met 4,1 procent aan de hoge kant. Het landelijk gemiddelde ligt op 3,2 procent. Toch is er een daling te zien ten opzichte van 2013, toen was het verzuimpercentage 4,5 procent. In 2014 zijn managementteams beter geïnformeerd over zieke medewerkers en werden deze medewerkers actiever benaderd. Daarnaast was er ook meer aandacht voor preventie. Terugkerende medewerkers werden intensief begeleid in hun re-integratie. In 2015 zetten we deze acties voort om het ziekteverzuim nog verder omlaag te brengen.

Het ziekteverzuim onder ondersteunend personeel, ligt met 4,9 procent net onder het landelijk gemiddelde van 5,1 procent.

Het aandeel rechters ligt met 23 procent net boven het landelijk gemiddelde van 22 procent. De samenstelling van rechterlijk ambtenaren en de gerechtsambtenaren ligt qua verdeling man-vrouw in de buurt van het landelijk gemiddelde. Bij de leeftijds-opbouw valt op dat de rechtbank relatief gezien minder medewerkers hebben in leeftijdscategorie tot 39 jaar (9 procent ten opzichte van gemiddeld 13 procent) en iets meer medewerkers in de leeftijdscategorie 40 tot en met 49 jaar (41 procent ten opzichte van gemiddeld 34 procent).

Kengetallen 2014

Rechtbank Limburg

Rechtbank Limburg heeft het tweede fusiejaar achter de rug. Er is veel werk verricht en we hebben al met al flinke stappen naar de toekomst gezet. Terwijl we nog druk bezig waren met de afwikkeling van de fusie zijn we er ook in geslaagd om de kwaliteit van de rechtspraak op peil te houden. Al was dat niet altijd makkelijk, het piepte en het kraakte soms. Financieel ging het niet goed met de rechtbank, ondanks het harde en loyale werken. In 2014 heeft de rechtbank minder zaken afgedaan dan vastgelegd was in de bestuursafspraken. Vooral door het teruglopende aantal zaken, veranderende en nog niet goed afgestemde werkprocessen, een vrij groot beslag op diverse mensen uit onze rechtbank bij het realiseren van lokale maar ook landelijke projecten (bijvoorbeeld KEI en IRIS) alsmede de nog matige ketensamenwerking in het strafrecht zijn hiervan de oorzaak. Het jaar is daardoor afgesloten met een negatief financieel resultaat. Voor 2015 zijn en worden maatregelen getroffen en afspraken gemaakt die moeten leiden tot een opwaardse (financiële) lijn.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

De rechtzoekenden waren bovengemiddeld tevreden over het rechtspreken. De professionals waren minder dan gemiddeld tevreden ten aanzien van dit aspect. Met name de tevredenheid over de motivering van de uitspraak en de rechtseenheid scoorden laag. Dit laatste wordt periodiek besproken in de klantenpanels, bijeenkomsten tussen advocatuur en rechtbankafdelingen, en zal dus ook weer op de volgende bijeenkomst worden besproken. Het percentage m.b.t. de tevredenheid over de procesduur is lager dan gemiddeld, zowel bij de professionals als bij de rechtzoekenden. De doorlooptijden hebben voor 2015 en volgende jaren een hoge prioriteit, zodat dit percentage in de toekomst hopelijk hoger zal zijn.

Doorlooptijden van procedures

De rechtbank Limburg heeft zich ingespannen om in 2014 de normen te behalen dan wel verder te verbeteren. Dit heeft geresulteerd in kortere doorlooptijden in diverse categorieën, vooral in bestuurs-, kanton- en strafzaken. Bij de handels-

en familiezaken is dat niet in alle categorieën gelukt, doordat hier sprake is van het wegwerken van oude voorraden. Ten opzichte van 2013 is in totaal in 52 procent van de categorieën een verbetering opgetreden. Ook voor 2015 is het verkorten van de doorlooptijden een speerpunt van rechtbank Limburg, hetgeen ook een positieve werking heeft op het tevredenheidspercentage van professionals en rechtzoekenden ten aanzien van de doorlooptijden

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In 2015 is in 90 procent de MK-zaken met de Promis-methode afgedaan. Dit licht ruimschoots boven de norm van 50 procent en 5 procent boven de realisatie in 2013.

Aandeel MK-zaken

In de categorieën Bestuur algemeen en Strafzaken heeft de rechtbank Limburg de kwaliteitsnorm gerealiseerd. In de overige categorieën is dat niet gelukt, omdat er onvoldoende MK-waardige zaken voorhanden waren.

Permanente educatie

De PE-norm is voor 2014 door rechters/ondersteuners niet gerealiseerd. De realisatiecijfers zijn respectievelijk 69 procent en 50 procent in 2014. Dat is onvoldoende. De percentages van het jaar 2014 zijn voor de rechters en ondersteuners wel positiever dan in 2013. Uit de registratie blijkt dat er ruim voldoende tijd aan opleidingen wordt besteed, maar dat deze niet evenredig over de betrokken medewerkers is verdeeld. De nadrukkelijke planning en monitoring zal in 2015 een verdere verbetering van het resultaat creëren.

Publicatie van uitspraken

Het aantal publicaties is voor rechtbank Limburg in 2014 uitgekomen op 11%. Dit is 1% hoger dan in 2013, maar ligt 3% onder het landelijk gemiddeld. De rechtbank Limburg heeft ook in 2014 de in het verleden vastgelegde criteria gehanteerd en er is geen aanleiding deze aan te passen.

Mediation

De rechtbank Limburg heeft minder zaken doorverwezen (-2%) voor mediation dan gemiddeld bij de rechtbanken, mede doordat er weinig mediators werkzaam zijn in het arrondissement en justitiabelen de reisafstand als een probleem zien. Daarbij moet worden opgemerkt dat het percentage mediationpogingen dat positief is afgesloten (51 procent), ook onder het landelijk gemiddelde ligt.

Klachten en wrakingen

Het aantal ingediende klachten is voor de rechtbank Limburg in 2014 uitgekomen op 3,7 per 10.000 rechtzaken. Dat is beduidend lager dan het landelijk gemiddelde van 10,8 en ook lager dan het realisatiecijfer van 2013 (5,4).

In 2014 zijn in totaal 32 wrakingsverzoeken ingediend, waarvan 1 zaak gegrond is verklaard. Het ging hierbij om de wraking van de rechter op grond van partijdigheid. Gelet op de motivering van de wrakingskamer is er geen reden tot een verdere inhoudelijke actie.

Appelpercentages

Uit de appelgegevens van rechtbank Limburg blijkt dat in civiele zaken het appelpercentage gelijk is aan het landelijk gemiddelde. In strafzaken ligt dat percentage beduidend onder dat gemiddelde (-6 procent). Mogelijk ligt hier het hoge percentage zaken dat op de Promis-wijze wordt afgedaan aan ten grondslag. In bestuursrechtzaken (zowel regulier als belastingen) ligt het percentage hoger dan het landelijk gemiddelde. Hier is niet direct een aanwijsbare reden voor aanwezig, evenmin voor het lagere percentage in vreemdelingenzaken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De uitstroom van rechtbank Limburg ligt 2 procent boven de instroom in 2014. In alle productgroepen zijn meer zaken afgedaan dan er zijn ingestroomd, met uitzondering van strafzaken. Daar lag de uitstroom 4 procent onder de instroom. Ten opzichte van bestuursafpraak is er 1 procent minder zaken uitgestroomd dan afgesproken. Daar waar sprake is van een lagere uitstroom dan in de bestuursafspraken is opgenomen, wordt dit veroorzaakt door een lagere instroom. Er zijn namelijk geen voorraden ontstaan in 2014. De in het verleden ontstane achterstand in bestuursrecht regulier is in 2014 weggerukt door uitbreiding van capaciteit. In vreemdelingenzaken is de instroom

beduidend achtergebleven bij de bestuursafpraak (-42 procent), maar op die bestuursafpraak heeft de rechtbank geen invloed. Die wordt op landelijk niveau bepaald.

Gemiddelde zaakswaarte

Als gekeken wordt op het niveau van rechtbank Limburg lag voor de productgroepen civiel recht, belastingrecht en kantonzaken de gemiddelde zaakswaarte onder de afspraak. In deze productgroepen werden verhoudingsgewijs meer lichtere zaken afgedaan dan verwacht als gevolg van een lager aanbod van zaken met een hogere zaakswaarte, als ook een lagere uitstroom van zaken. Zo zijn er bijvoorbeeld in belastingzaken minder MK-uitspraken uitgestroomd dan verwacht. Bij civielrecht en kantonzaken zijn er minder zaken uitgestroomd en is de verwachte assortimentmix van zaken niet gerealiseerd. Bestuursrecht en strafrecht daarentegen lieten in 2014 een hogere zaakswaarte zien. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat de totale zaakswaarte voor 2014 uitkomt op 84 procent van het landelijk gemiddelde en 7 procent onder de afspraak.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

In totaliteit komt de rechtbank Limburg uit op een productiviteit van 93 procent. Dat wil zeggen dat de financieringswaarde van de geleverde productie lager is dan de werkelijk gemaakte kosten. Rechtbank Limburg realiseert in totaliteit een arbeidsproductiviteit van 94 procent in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Hier speelt de lagere verwerkingscapaciteit als gevolg van de naweeën van de invoering van de HGK en het op orde brengen van de primaire werkprocessen een belangrijke rol. Door een lagere gewogen productie in combinatie met het niet evenredig terugbrengen van de kosten eindigde de rechtbank in 2014 met een negatief resultaat. Dit kon niet worden opgevangen door in het verleden gevormde eigen vermogen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters was in 2014 nagenoeg gelijk aan het percentage in 2013: respectievelijk 4,6 procent en 4,5 procent. In de ondersteuning is het percentage ten opzichte van 2013 gedaald met 1,3 procent naar 6,3 procent. De gerealiseerde percentages liggen nog steeds hoger dan het landelijke gemiddelde in 2014. Strakkere verzuimbegeleiding heeft bij de gerechtsambtenaren zijn vruchten afgeworpen. In 2014 zijn daarnaast, meer dan normaal, personen

langdurig ziek geweest. Het percentage kortdurend ziekteverzuim is relatief laag.

Het langdurig verzuim was in alle gevallen niet werkgerelateerd.

In 2013 bestond 22 procent van het personeelsbestand van de rechtbank uit rechterlijke ambtenaren. Dat percentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw blijkt dat de rechtbank een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft (rechtters 63 procent, ondersteuning 42 procent). De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. In het kader van strategisch personeelsbeleid worden periodiek prognoses gemaakt, die mede als uitgangspunt dienen voor het personeelsbeleid in de komende jaren.

Kengetallen 2014

Rechtbank Midden-Nederland

Voor de rechtbank Midden-Nederland stond 2014 in het teken van het verder bestendigen van de nieuwe organisatie, het bijdragen aan de doelstellingen uit de **Agenda van de Rechtspraak 2011-2014** en het voorbereiden van de organisatie op de komende jaren, waarin het programma KEI (Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak) van grote invloed zal zijn. De rechtbank is in 2014 van start gegaan met de flexibilisering van de administraties en bedrijfsvoering, de implementatie van het functiegebouw Rijk en strategische personeelsplanning. De resultaten van het medewerkerswaarderingsonderzoek gaven de rechtbank aanleiding om het verminderen van de ervaren werkdruk als belangrijk thema in het Jaarplan 2015 op te nemen. Daarnaast wil de rechtbank zaken sneller afdoen.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

Zowel rechtzoekenden als professionals zijn tevreden over de deskundigheid van rechter, zo blijkt uit het in 2014 uitgevoerde klantwaarderingsonderzoek. Over de (te lange) duur van procedures waren de respondenten minder tevreden. De rechtbank is zich hiervan bewust en heeft voor verschillende zaaksoorten projecten opgezet om de doorlooptijden te versnellen. Het uiteindelijke doel is om, conform de nieuwe agenda voor de rechtspraak, doorlooptijden in 2018 40 procent versneld te hebben ten opzichte van 2014.

Doorlooptijden van procedures

Civiel

De norm dat 70 procent van de zaken in de zaakscategorie *civiel handel met verweer* binnen een jaar moet zijn afgerond is met 57 procent niet gehaald. Dit percentage sluit wel aan bij het landelijk beeld en vertoont al enige jaren een stijgende tendens. De afdeling Civiel startte een achterstandenproject dat ten doel heeft de voorraden te verminderen. Ook werd een nieuw zaakstoedeling-, roosterings- en planningsysteem opgezet, dat in 2015 ingevoerd wordt. In dit nieuwe werkproces worden vonnissen direct na de zitting geschreven. Dit zal naar verwachting een bijdrage leveren aan kortere doorlooptijden.

De afdeling Familie is een achterstandenproject gestart voor *verdelingszaken*. In zaken waarin ter zitting al duidelijk is dat een onderzoek door de Raad voor

de kindbescherming zal worden verzocht en in voorlopige voorzieningenzaken, is het streven om de beschikking na een week te geven.

De realisatie van de doorlooptijd *beëindigde faillissementen* lag op 85 procent en is daarmee het hoogste van de rechtbanken (gemiddeld 79 procent, met een norm van 90 procent).

Bestuur

66 procent van de *bodemzaken belasting lokaal* wordt afgedaan binnen 9 maanden. Dit ligt onder de norm van 90 procent, maar boven het gemiddelde van de rechtbanken (van 62 procent). De oorzaak voor de langer doorlooptijd ligt in deze categorie zaken bij een groot zaakscluster waarin regiezittingen werden gehouden.

Straf

Er is één afgesproken doorlooptijd niet gehaald, de *raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis* die binnen 4 maanden moeten worden afgedaan. De realisatie van deze doorlooptijd was zowel in 2012 als 2013 84 procent en in 2014 70 procent, terwijl de norm op 85 procent en het gemiddelde van de rechtbanken op 78 procent ligt. OM, rechtbank en politie zijn een gezamenlijk project gestart om de doorlooptijden te verkorten.

Kanton

Veel doorlooptijden in kantonzaken liggen dicht bij de norm. Dit geldt niet voor *handelsrekeningen niet-arbeidszaken* (realisatie 84 procent, norm 95 procent). Dit proces is kandidaat voor een Lean Six Sigma traject in 2015. Daarnaast is een duidelijke verslechtering te zien van het percentage *mulderzaken* dat binnen 3 maanden afgedaan wordt. Het afhandelingspercentage was in 2012 nog 90 procent en daalde in 2014 naar 67 procent en kwam daarmee onder de norm van 80 procent. De doorlooptijden zijn zo lang omdat het CVOM (Centrale Verwerking OM) vorig jaar veel meer zaken onaangekondigd heeft ingestuurd naar de rechtbank dan verwacht werden. Daardoor liepen de voorraden op. Met het CVOM zijn afspraken gemaakt over het insturen van zaken en in 2015 worden meer zittingen gepland.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het gerealiseerde percentage promisonnissen is 86 procent (vorig jaar 77 procent). Dit is ruim boven de norm (50 procent) en boven het gemiddelde van alle rechtbanken (69 procent).

Aandeel MK-zaken

Het procentuele aantal MK-zaken is rechtbankbreed rond de norm met uitzondering van de afdeling bestuur. Het aantal MK's in de afdeling bestuursrecht is door de jaren heen gedaald naar 7 procent met een norm van 10 procent. Dit is het gevolg van onder andere een krappe rechtersbezetting.

Permanente educatie

Regelmatige scholing is een onderdeel van het gewone werkproces van medewerkers binnen de rechtbank. Desondanks is het bijna onmogelijk de PE-norm van 100 procent te halen. Het percentage rechterlijke ambtenaren dat voldeed aan de PE-normering is door de jaren heen gestegen van 83 procent in 2012, 80 procent in 2013 naar 88 procent in 2014. Dit is de hoogste score in vergelijking met andere rechtbanken. Bij juridisch ondersteunend personeel is de het percentage gestegen van 67 procent in 2012 en 2013 naar 73 procent in 2014.

Klachten en wrakingen

Klachten

Het aantal klachten per 10.000 rechtszaken is relatief hoog met 18,2. Procentueel is het aantal gegronde klachten rond 28 procent. Dat is iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 22 procent. Veel klachten hadden betrekking op de duur van de procedures.

Wrakingen

Het aantal wrakingverzoeken was 55, daarvan is er één toegewezen. De toegewezen wraking betrof een strafzaak waarin de wraking van de meervoudige kamer gegrond is verklaard omdat het ter gelegenheid van het laatste woord van verdachte gedane verzoek van de verdediging om een mogelijk ontlastend bewijsstuk over te mogen leggen is afgewezen als tardief. Hoewel het een procesbeslissing betrof die over het algemeen niet kan leiden tot een gegrondverklaring van het verzoek was er in het onderhavige geval sprake van een procesbeslissing die volgens de wrakingskamer zo onbegrijpelijk was dat deze een zwaarwegende aanwijzing opleverde voor het oordeel dat de bij verzoeker bestaande vrees voor vooringenomenheid naar objectieve maatstaven gerechtvaardigd was.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Civiel

Er stroomden dit jaar minder zaken (91 procent) uit dan begroot. Dit werd veroorzaakt door de tegenvallende instroom van insolventiereksten en uitgesproken faillissementen, surseances en schuldsaneringen als gevolg van de aantrekkende economie. Ook het aantal uitstromende zaken op het gebied van ondertoezichtstelling was lager dan voorzien. Dit houdt wellicht verband met de nieuwe wetgeving inzake kindbeschermingsmaatregelen of het anders inzetten van hulp.

Bestuur, belastingen en vreemdelingenkamer

De uitstroom van bestuursrechtelijke zaken was conform de begroting.

De instroom was (veel) hoger dan begroot. Hierdoor en door een te lage personeelsbezetting zijn de werkvoorraden toegenomen.

De uitstroom van vreemdelingenzaken bleef achter op de begroting (61 procent).

De centrale instroom van zaken was veel minder dan landelijk geprognosticeerd. Daarmee was ook de (procentuele) verdeling van zaken over de rechtbanken anders dan begroot.

Zowel de uitstroom (139 procent) als instroom van belastingzaken was fors hoger dan begroot (139 procent). Ook in deze categorie zaken is de werkvoorraad toegenomen.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit (97 procent) was in 2014 gelijk aan 2013. Een relatief hoog ziekteverzuim en een achterblijvende instroom in enkele productgroepen speelde de rechtbank parten. Desondanks is de productiviteit iets hoger dan het landelijk gemiddelde (95 procent). Door een negatief resultaat slonk het eigen vermogen tot 1,4 procent als percentage van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim RA is door de jaren heen gestegen (van 2,1 procent in 2012, 3,6 procent in 2013 naar 4,4 procent in 2014) en is in lijn met alle rechtbanken, maar hoger dan de norm van 3 procent. Het ziekteverzuim GA is hetzelfde als in 2013 (5,3 procent) en ligt hiermee iets hoger dan het gemiddelde van alle rechtbanken (5,1 procent) en de norm van 5 procent. De rechtbank heeft een activeringsbeleid opgesteld om het ziekteverzuim te verminderen.

Kengetallen 2014

Rechtbank Noord-Holland

Algemeen

In 2014 is gewerkt aan het afmaken van de fusie. Bijzondere gebeurtenissen in 2014 waren de sluiting van de zittingslocatie in Den Helder, de sluiting van de kantoor- en zittingslocatie in Hoorn en de concentratie van de kantoorlocatie van de sectie Bestuursrecht in Haarlem. Financieel was 2014 een moeilijk jaar. De rechtbank kreeg te maken met een lagere instroom van zaken dan verwacht en er zijn minder zaken afgedaan dan verwacht. De forse financiële gevolgen van de lagere productie konden slechts deels opgevangen worden door lagere kosten waardoor het jaar is afgesloten met een negatief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

In 2014 heeft een klantwaarderingsonderzoek plaatsgevonden. Uit dat onderzoek komt naar voren dat de procespartijen over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De rechtbank scoorde zowel bij de professionals als bij de rechtzoekenden op alle punten rond het landelijk gemiddelde. De gemiddelde tevredenheid over rechtspreken bij rechtzoekenden kwam uit op 84 procent en bij professionals op 75 procent. De tevredenheid over procedureduur bij rechtzoekenden kwam uit op 56 procent en bij professionals op 41 procent. Ten opzichte van het klantwaarderingsonderzoek uit 2011 is de gemiddelde tevredenheid gelijk gebleven en de tevredenheid over de procedureduur gedaald.

Begin april 2015 zijn de uitkomsten van het KWO bekend gemaakt en besproken in de organisatie. In de verschillende teams worden aan de hand van de uitkomsten verbeteracties ingezet.

Doorlooptijden van procedures

Het merendeel van de landelijke normen m.b.t. de doorlooptijden is gehaald. In de civiele zaken is bij de dagvaardingszaken op tegenspraak en de verstekzaken de norm niet gehaald. Ten gevolge van de competentiegrenswijziging zijn de 'zwaardere' handelszaken overgebleven. In deze zaken worden vaak meer processtappen doorlopen en tussenbeslissingen genomen, waardoor de doorlooptijd langer wordt. Bij de kantonzaken is de norm niet gehaald bij de geregelde arbeidsontbindingen.

Uit analyse is gebleken dat dit vooral komt doordat in de meting ook zaken worden meegenomen die in eerste instantie niet geregeld waren en waarin gedurende het proces alsnog een onderlinge regeling tot stand kwam.

Door een sterke toename van de instroom van Mulderzaken in 2013 waren voorraden ontstaan. In 2014 is ingelopen op die voorraad wat zijn effect heeft gehad op de doorlooptijden.

In 2014 zijn de doorlooptijden van de bestuursrechtelijke bodemzaken verbeterd, maar is de norm nog niet gehaald. De voorraden zijn in 2014 weggewerkt. Het effect hiervan was in de doorlooptijden nog zichtbaar. Ook bij de lokale belastingzaken is voorraad weggewerkt en zijn veel 'oude' zaken afgedaan, wat een negatief effect had op de doorlooptijden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De rechtbank Noord-Holland heeft in totaal 83 procent van de zaken volgens Promis afgehandeld. Hiermee is de norm (50 procent van de MK-zaken volgens Promis afhandelen) ruimschoots gehaald.

Aandeel MK-zaken

De normen m.b.t. het behandelen van zaken door de meervoudige kamer zijn in 2014 gehaald.

Permanente educatie

Van de rechters heeft 74,5 procent en van de juridische ondersteuners heeft 63,8 procent de norm voor permanente educatie (PE) gehaald. De rechters hebben in 2014 gemiddeld 41,5 uur en de juridische medewerkers gemiddeld 33,4 uur aan PE besteed. Hoewel de norm nog niet door alle rechters en juridische medewerkers gehaald is, zijn de resultaten in 2014 opnieuw verbeterd. Door voortdurende aandacht wil de rechtbank deze stijgende lijn vasthouden.

Klachten en wrakingen

In 2014 zijn 42 wrakingsverzoeken ingediend. Hiervan is één verzoek gehonoreerd. In dit geval was de wrakingskamer van oordeel dat de rechter in een strafzaak bij het samenvatten van wat op camerabeelden te zien was geen blijk had gegeven van vooringenomenheid maar wel dat de rechter daarmee de schijn van partijdigheid op zich geladen had.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Ten opzichte van de bestuursafpraak zijn minder zaken afgehandeld. In de meeste productiegroepen lag de instroom van zaken fors lager dan was verwacht. Er is wel ingelopen op de voorraden waardoor meer zaken zijn afgehandeld dan zijn ingestroomd. Met uitzondering van de bestuursrechtelijke zaken, is in alle zaken ingelopen op de voorraad. Bij Bestuursrecht is er in 2014 een grote hoeveelheid ambtenarenzaken ingestroomd. Deze zaken zijn in 2014 nog niet afgehandeld omdat gewacht is op een beslissing van de Centrale Raad van Beroep in vergelijkbare zaken.

Gemiddelde zaakwaarte

Net als in voorgaande jaren ligt in 2014 de gemiddelde zaakwaarte in Noord-Holland relatief hoog. Ten opzichte van 2013 is de gemiddelde zaakwaarte gedaald. Dit wordt veroorzaakt door een lagere gemiddelde zaakwaarte bij Kanton. De zaakmix is daar veranderd door meer 'lichte' zaken zoals Mulderzaken en beheerzaken en een verschuiving in de verhouding verstek/tegenspraak bij de dagvaardingszaken.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit lag bij de rechtbank Noord-Holland iets onder het landelijk gemiddelde. Vooral de productiviteit bij Straf en Kanton lag lager dan gemiddeld. Bij Straf werden minder zaken aangebracht dan was afgesproken. Vooral het aantal MK-zaken bleef daardoor sterk achter. Omdat de capaciteit wel aanwezig was, leidde dit tot een lage productiviteit. Bij Kanton is extra capaciteit ingezet op de beheerzaken om ontstane achterstanden weg te werken. Deze extra investering en de veranderde zaakmix (zie ook gemiddelde zaakwaarte) hebben geleid tot een lage kostenproductiviteit.

Zoals hiervoor al is aangegeven heeft de rechtbank in 2014 te maken gehad met een lagere instroom van zaken en een veranderde zaakmix. Hierdoor lag het aantal afgehandelde zaken lager dan afgesproken en moest een groot bedrag voor minderproductie terugbetaald worden. Op de kosten is bespaard, maar onvoldoende om

het financiële effect van de minderproductie op te vangen. Door het negatieve financiële resultaat is een negatief eigen vermogen ontstaan. Het beroep op de hardheidsclausule bij vreemdelingenzaken is gehonoreerd, waardoor de rechtbank in 2015 kon beginnen zonder negatief eigen vermogen. .

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het verzuimpercentage in 2014 lag zowel bij de rechters (3,3 procent) als bij de ondersteuning (4,8 procent) hoger dan de realisatie in 2013. In 2013 zijn, in vergelijking met 2012, meer personen langdurig ziek geweest.

Het percentage vrouwen is bij de rechters en de ondersteuning iets toegenomen ten opzichte van 2013. Ten opzichte van landelijk gemiddeld ligt het percentage vrouwen binnen de rechtbank Noord-Holland hoog.

Kengetallen 2014

Rechtbank Noord-Nederland

Samenvatting

De integratie tot één rechtbank Noord-Nederland blijft veel inspanning vergen, ook in 2014. Op 1 april 2014 is Emmen - de laatste kantonlocatie van het arrondissement - gesloten.

Er zijn minder zaken afgedaan dan gepland door een lager aanbod en door organisatorische knelpunten. Het jaar werd afgesloten met een verlies en een negatief eigen vermogen. De komende jaren werkt de rechtbank aan de verdere integratie en de verbetering van de financiële situatie.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

Van de professionals is 70 procent (zeer) tevreden over het functioneren van de Rechtbank Noord-Nederland. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde maar toont wel een lichte daling van 3 procent ten opzichte van 2011. De algemene tevredenheid van de rechtzoekenden is 83 procent, een stijging van 7 procent in vergelijking met 2011. Het landelijk gemiddelde onder deze groep is 84 procent.

Over het rechterlijk functioneren zijn rechtzoekenden en de professionals net als in 2011, het meest tevreden. Ook de ontvangst bij aankomst in het gerechtsgedebouw levert een goede score op; professionals en rechtzoekenden voelen zich goed bejegend. De rechtzoekenden geven aan dat ze tevreden zijn over de informatieverstrekking over een zaak en de telefonische bereikbaarheid.

Zowel professionals als rechtzoekenden zijn, net als in 2011, minder tevreden over de doorlooptijden. Daarom is binnen de rechtbank veel aandacht voor de verbetering van doorlooptijden geweest. Ten opzichte van de landelijke beeld scoort de rechtbank Noord-Nederland op dit onderdeel goed. Gezien de uitkomst van het onderzoek blijven de doorlooptijden een aandachtspunt.

Verder is er minder waardering voor de digitale toegankelijkheid, zoals de mogelijkheid om te procederen via internet en de bereikbaarheid per e-mail. Ook over de ontvangst voor aanvang van de zittingen zijn de ondervraagden minder tevreden. Zittingen beginnen niet altijd op tijd, de informatievoorziening hierover kan beter

en ook de faciliteiten en privacy in de wachtruimten kunnen in de ogen van de rechtzoekenden en professionals verbeterd worden.

Doorlooptijden van procedures

De afdeling strafrecht heeft in het afgelopen jaar alle genormeerde doorlooptijden rond de norm weten te realiseren.

Bij de afdeling privaatrecht voldoet in circa een derde van alle zaaks categorieën de doorlooptijd niet aan de norm. Dit komt overeen met het landelijke beeld. De meeste doorlooptijden liggen rond de landelijke gemiddelden. Voor handelszaken bij de productgroep civiel geldt dit niet. De afdeling heeft het afgelopen jaar diverse noodzakelijke organisatorische aanpassingen moeten doorvoeren. Zo hebben concentratie van teams, formatieaanpassing vanwege instroomverschuivingen en uniformering van primaire werkprocessen (nog) een negatieve invloed op de doorlooptijden gehad. Bij bewindzaken is sprake van een achterstand, dit zal ook de doorlooptijd in 2015 negatief beïnvloeden.

In 2014 heeft ook de afdeling bestuursrecht voor ingrijpende organisatorische veranderingen gestaan. De afdeling is geconcentreerd op één locatie. De afdeling bestuursrecht heeft de normtijden voor bodemzaken in zowel reguliere zaken (binnen 1 jaar) als lokale belastingzaken en rijksbelastingzaken niet gehaald. Afdoening van reguliere bodemzaken binnen 9 maanden vindt overigens wel plaats binnen de gestelde normtijd, de afdoening binnen 1 jaar ligt net onder het landelijke gemiddelde. Realisatie van bodemzaken belasting lokaal en rijksbelastingen blijven echter ver achter bij zowel de norm als de landelijk gemiddeld gerealiseerde doorlooptijden. Ten opzichte van 2013 is geen verbetering zichtbaar. Belangrijkste oorzaak is de formatieve capaciteit binnen het fiscale domein, deze is te beperkt gebleken om de geplande uitstroom te realiseren. In 2015 wil de rechtbank de voorraad rijksbelastingzaken terugbrengen. Dit zal een positief effect hebben op de doorlooptijden.

Voor bodemzaken vreemdelingen is de positieve trend van de afgelopen jaren ook in 2014 zichtbaar, realisatie is bijna gelijk aan de norm.

Permanente educatie

De rechtbank Noord-Nederland besteedt veel aandacht aan opleidingen. Er zijn voldoende middelen beschikbaar gesteld voor het behalen van het vereiste aantal opleidingsuren, deze worden echter door een onevenredig deel van de doelgroep benut waardoor de rechtbankbrede PE-resultaten lager uitvallen dan gepland. Driekwart van de rechters heeft de norm van 90 PE-uren over de afgelopen drie jaar gehaald. Voor de juridische ondersteuning is dit 63 procent.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation is gedaald van 5 naar 3 promille. Verreweg de meeste verwijzingen worden gedaan binnen de teams familie en dit aantal is in 2014 gehalveerd ten opzichte van 2013. Oorzaak daarvoor ligt mogelijk in het feit dat er alternatieve hulpverleningstrajecten worden aangeboden die een breder palet aan hulpverlening bieden dan mediation tijdens de rechtspraakprocedure. Daarnaast kan het zo zijn dat betrokkenen vaker reeds in het voortraject gebruik maken van een mediator. Het slagingspercentage is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen

In 2014 zijn fors minder wrakingsverzoeken ingediend dan het jaar ervoor. Er werden twee verzoeken gehonoreerd. Hoewel er fors meer klachten waren was het aandeel gegronde klachten niet gestegen.

Appelpercentages

In strafzaken werd in minder zaken appel ingesteld vergeleken met het landelijke beeld. De appelpercentages in belastingzaken waren eveneens lager dan het gemiddelde.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij de afdeling bestuursrecht zijn achterstanden ontstaan voor algemene bestuurszaken. Dit kwam door logistiek-administratieve problemen na de concentratie van de afdeling. Daarnaast stroomden er meer zaken in die een geclusterde afdoening vereisen. De rechtbank wil in 2015 deze achterstanden wegwerken. De voorraad van belastingzaken is verder toegenomen. Er was onvoldoende capaciteit om deze zaken af te doen.

De instroom van vreemdelingenzaken was veel lager dan verwacht. De capaciteit is met succes ingezet om de voorraden te verkleinen. Er zijn veel meer zaken afgedaan dan ingestroomd in het jaar.

De voorraad kantonzaken familie is toegenomen ondanks de lagere instroom. De noodzakelijke organisatorische aanpassingen - na de sluiting van de kantonlocatie Emmen, concentratie van teams en uniformering werkwijze - hebben tot productieverlies geleid.

Gemiddelde zaakswaarte

De zaakswaarte bij de afdeling strafrecht was lager dan verwacht en gebruikelijk in voorgaande jaren. Er werden minder meervoudige zaken aangebracht en juist veel meer politierechterzaken. Dit heeft een beroep gedaan op de flexibiliteit van de afdeling en een negatief effect gehad op de opbrengsten.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit lag onder het landelijk gemiddelde. Dit kwam door organisatorische en capaciteitsproblemen. Door de verminderde productievolume was er minder dekking voor de algemene kosten, waaronder de exploitatiekosten van de drie volwaardige locaties van de rechtbank. Het financieel resultaat was negatief. De veel lagere opbrengsten werden niet gecompenseerd door lagere kosten. Het eigen vermogen van de rechtbank was onvoldoende om het verlies te kunnen opvangen. De Raad zal het negatief eigen vermogen aanvullen tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het percentage ziekteverzuim onder gerechtsambtenaren is hoger dan 5 procent. In 2014 zijn relatief meer personen langdurig ziek geweest dan andere jaren. Uit de leeftijdsopbouw van ondersteunend personeel is op te maken, dat de rechtbank Noord-Nederland verhoudingsgewijs een groot aandeel 60+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Kengetallen 2014

Rechtbank Oost-Brabant

De rechtbank Oost-Brabant heeft in 2014 een heleboel zaken in de steigers gezet, met name in het kader van de voorbereidingen op het programma KEI. In het voorjaar is besloten om de veranderingen die voortvloeien uit KEI te laten opgaan in een groter veranderingsprogramma, te weten: het programma Rechtbank in beweging. Het programma biedt een platform waarbinnen gestructureerd en met inbreng van medewerkers kan worden gewerkt aan vernieuwing. Momenteel kent het programma ongeveer twaalf deelprojecten, maar gelet op de dynamische aard van het programma kunnen dit er meer of minder worden in de komende jaren.

Het jaar 2014 behaalt de rechtbank voor de eerste keer in jaren een negatief financieel resultaat. Dit resultaat tekende zich in het voorjaar al af. Met verschillende maatregelen is geprobeerd om het verlies te beperken. Dit is gedeeltelijk gelukt, waardoor een deel van het eigen vermogen is behouden. Voor de lange termijn zal een oplossing moeten worden gevonden om dergelijke tekorten te beperken. ‘Resultaat telt’ is het rechtbankbreed initiatief waarlangs deze maatregelen om anders, slimmer, meer integraal te werken, worden onderzocht. Dit initiatief zal misschien niet direct de verwachte winst opleveren, maar op de lange termijn moeten de maatregelen die hieruit voortvloeien de kwaliteit en dienstverlening en het financieel-economisch perspectief versterken.

De rechtbank Oost-Brabant kijkt verder met een tevreden gevoel terug op de landelijke visitatie 2014 en de medewerkers- en klantwaarderingsonderzoeken 2014. De rapporten die hieruit voortvloeiden lieten zien dat de rechtbank op een heleboel terreinen op de goede weg zit. Uiteraard zijn er voldoende zaken aan het licht gekomen die (extra) aandacht behoeven. Hiermee gaan het bestuur, leidinggevenden en medewerkers aan de slag. Verder kwam de nieuwe rechtbankbrede kwaliteitscommissie in 2014 voor de eerste keer officieel bijeen. Hiermee is een start gemaakt met een aangescherpte integrale en organisatiebrede kwaliteitsstructuur. Daar is de rechtbank trots op!

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

In 2014 is een klantwaarderingsonderzoek gehouden onder *justitiabelen* en *professionals*. Over de gehele bandbreedte bezien zijn beide groepen zeer tevreden over de kwaliteit van de rechtspraak en dienstverlening in de rechtbank Oost-Brabant. Het onderzoek biedt niettemin voldoende aanknopingspunten voor versterking van de kwaliteit en dienstverlening, bijvoorbeeld als het gaat over de duur van de procedure en de voorzieningen in de centrale hal. Momenteel worden deze aanknopingspunten besproken en vertaald naar concrete verbetermaatregelen.

Doorlooptijden van procedures

In 2014 is voldaan aan de meeste doorlooptijdnormen. Enkele normen zijn niet gehaald. Hieronder een kort overzicht per rechtsgebied:

- De doorlooptijden van de handelszaken blijven achter. Er is echter wel sprake van een verbetering ten opzichte van 2013. Een uitzondering vormt de doorlooptijd in civiele verzoekschriftprocedures. De toename van de doorlooptijd in deze zaken wordt veroorzaakt door de zaken met betrekking tot de inrichting van het landelijk gebied. Deze complexe zaken, die meervoudig worden behandeld, worden sinds een wetswijziging in 2014 ingeleid door een verzoekschrift.
- Er is voldaan aan alle normen voor civiele familiezaken, inclusief OTS.
- De doorlooptijden bij de productgroepen bestuursrecht, vreemdelingenzaken en belastingzaken zijn in 2014 afgenomen ten opzichte van vorig jaar. De doorlooptijd van de lokale belastingzaken blijft nog achter bij de norm maar vertoont al jaren een verbetering. Extra inspanning is er op gericht de norm in 2015 wel te halen.
- Voor de productgroep strafzaken geldt dat de norm voor de doorlooptijd van MK-afdoeningen niet gehaald wordt. De gemiddelde zaakwaarte van de MK-zaken neemt al enkele jaren toe. Hierdoor duurt het langer om een zaak af te doen. Ook de doorlooptijd van raatkamerzaken – niet gedetineerd – blijft achter op de landelijke norm. In 2014 heeft de rechtbank met betrekking tot

deze raadkamerzaken een slag gemaakt. Met het OM is hierover overleg gevoerd. Dit zal de doorlooptijden in 2015 positief beïnvloeden.

- Binnen de productgroep kantonzaken wordt de norm niet gehaald bij Mulderzaken, als gevolg van het wegwerken van een oude werkvoorraad. Als oude zaken uitstromen nemen immers de gemeten doorlooptijden toe.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In 2014 is 53 procent van de MK-zaken afgedaan volgens Promis. De gestelde norm van 50 procent is hiermee ruim gehaald.

Aandeel MK-zaken

De normen voor het aandeel MK-afdoeningen worden voor de productgroep Civiel Recht niet gehaald. Dit geldt zowel voor handelsrecht als voor familierecht. Ook voor VK-zaken geldt dat de MK-norm van 5 procent niet wordt gehaald. Echter, het resultaat van de rechtbank Oost Brabant (2,2 procent) wijkt niet veel af van het landelijk gemiddelde voor deze zaken (2,8 procent).

Bij de productgroepen Strafrecht en Bestuurszaken wordt de norm wel gehaald.

Permanente educatie

De norm voor permanente educatie (PE) is zowel ten aanzien van rechters als juridisch medewerkers niet gehaald. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de langdurige afwezigheid van een aantal medewerkers, productiedruk, afgelasting van cursussen en onvoldoende passend aanbod. Een groot aantal medewerkers heeft op enkele procentpunten na niet voldaan aan de norm.

PE heeft de bijzondere aandacht van de rechtbank. Daarom werkt de rechtbank, via de kwaliteitscommissie, aan het optimaliseren van het PE-beleid. De rechtbank wil medewerkers beter ondersteunen in het volgen van relevante opleidingen en cursussen. Momenteel wordt geëxperimenteerd met opleidingsdagen. Tijdens deze dagen vinden in het team geen zittingen plaats en worden – op basis van behoefte – verschillende in-company cursussen georganiseerd. Op deze manier moet een aantal van de hardnekkige redenen die ten grondslag liggen aan het niet (volledig) behalen van de PE-norm worden tegengegaan.

Publicatie van uitspraken

Onze rechtbank heeft in 2014 ruim een derde meer uitspraken gepubliceerd op rechtspraak.nl dan een jaar eerder.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation is sinds 2012 vrijwel stabiel en bedraagt 5%. Dit is iets lager dan het landelijk gemiddelde. Het percentage mediationopgin-gen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is met 51 procent vrijwel gelijk aan 2013. Ook hier geldt dat het percentage iets onder het landelijke gemid-delde ligt.

Klachten en wrakingen

Klachten:

In 2014 zijn er iets meer klachten ingediend bij de rechtbank Oost-Brabant dan in 2013; in 2014 ongeveer één klacht per duizend zaken.

De rechtbank streeft ernaar klachten zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen zes weken af te handelen. In 2014 was de gemiddelde tijd waarin klachten werden afgehandeld ongeveer 24 dagen. Daarmee is voldaan aan de (wettelijke) afhande-lingstermijn.

Wrakingen:

In het kalenderjaar 2014 zijn in totaal 54 verzoeken tot wraking binnengekomen. Daarvan zijn 16 verzoeken tijdens de mondelinge behandeling ter zitting gedaan en 38 bij verzoekschrift ingediend. In 3 gevallen is het verzoek tot wraking wegens de schijn van partijdigheid gehonoreerd of was er sprake van berusting door de rechter.

Appelpercentages

Voor vrijwel alle rechtsgebieden geldt dat de percentages op basis van het drie-jaarsgemiddelde 2012 – 2014 nauwelijks afwijken van de landelijke gemiddelden. Opvallend is het percentage bij lokale belastingen, niet WOZ zaken: 12 procent, bij een landelijk gemiddelde van 20 procent. Eveneens valt op het appelpercentage van afgedane ambtenarenzaken: 30 procent, bij een landelijk gemiddelde van 49 procent.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Voor de rechtsgebieden civiel recht en belastingrecht geldt dat de productie kleiner de instroom. Voor de overige rechtsgebieden geldt dat de gerealiseerde productie groter dan de instroom was. Gemiddeld komt de rechtbank Oost Brabant hierbij uit op 103 procent. Dat is drie procentpunten meer dan het landelijke gemiddelde.

Voor de rechtsgebieden kantonrecht, strafrecht en vreemdelingrecht is een hoger resultaat behaald dan dit gemiddelde, voor de overige productgroepen een lager resultaat. Het landelijk gemiddelde is 101 procent.

Gemiddelde zaakwaarte

Het totaal van de relatieve zaakwaarte bedraagt 100 procent. Dit duidt er op dat in 2014 – afgezet tegen het landelijke gemiddelde – geen groter aandeel van zwaardere Lamiciezaaktypen is afgedaan. In 2013 bedroeg het percentage nog 103 procent.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit bedraagt 94 procent (in 2013 was dit 96 procent) en is daarmee in lijn met het landelijk gemiddelde (94 procent). Eén van de oorzaken is dat dossiers steeds complexer worden. Het percentage voor het rechtsgebied Strafrecht is gestegen naar 82 procent en ligt onder het landelijk gemiddelde. Het percentage voor het rechtsgebied Bestuursrecht (bestuur, vreemdelingenzaken en belasting) is juist gestegen naar 112 procent. Ook dit is net lager dan het landelijke gemiddelde.

De rechtbank is eind 2014 een traject opgestart gericht op het verbeteren van de arbeidsproductiviteit.

Het financieel resultaat 2014 is negatief. Als gevolg van het negatieve resultaat daalt ons eigen vermogen.

Ziekteverzuim

In 2014 is het ziekteverzuim van de rechters ten opzichte van een jaar eerder met 0,1 procentpunt gedaald tot 3,0 procent. Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel is eveneens gedaald en bedraagt 5,3 procent; een daling van 0,3 procent-punt ten opzichte van 2013.

Percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het percentage rechters daalt met 4 procentpunt naar 20 procent. Dit is beduidend minder dan het landelijk gemiddelde.

De rechtbank had in 2014 een groter aandeel rechters van 50 jaar en ouder in dienst in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Mede in het kader van een gezonde leeftijdsopbouw heeft de rechtbank het instrument strategische personeelsplanning geïntroduceerd. Dit instrument wordt in de komende jaren (lokaal en landelijk) doorontwikkeld en geborgd in de reguliere processen.

Het percentage vrouwen is voor zowel rechters (54 procent) als voor gerechtsambtenaren (69 procent) gelijk gebleven aan afgelopen jaar. Het percentage vrouwelijke rechters ligt iets onder het landelijk gemiddelde van 59 procent.

Kengetallen 2014

Rechtbank Overijssel

Het kalenderjaar 2014 was het eerste volledige jaar voor de rechtbank Overijssel. In 2014 werd het kantongerecht te Deventer gesloten. De zittingen werden verplaatst naar de locatie Zwolle. Op deze en ook op de andere locaties in Almelo en Enschede is hard gewerkt om kwalitatief goede en tijdige rechtspraak te leveren. Grotendeels zijn we er in geslaagd hieraan te voldoen. Dit resultaat is ook zichtbaar in de resultaten van het klantwaarderingsonderzoek. Het jaar werd afgesloten met een klein negatief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

De rechtbank Overijssel is blij met de uitkomsten van het klantwaarderingsonderzoek. De algemene tevredenheid bij professionals ligt significant hoger dan landelijk gemiddeld. De tevredenheid van rechtzoekenden is gelijk aan het landelijk gemiddeld. Vooral de ontvangst en het rechterlijk functioneren scoren goed. Minder tevreden zijn professionals en rechtzoekenden over digitale voorzieningen en doorlooptijden. Hierbij valt op dat de rechtbank Overijssel, voor wat betreft de tevredenheid over de totale duur van de procedure, wel significant beter scoort dan landelijk gemiddeld. Hoewel de resultaten over het algemeen zeer positief zijn, zullen de resultaten nader worden geanalyseerd en concrete verbeteracties worden ingezet om de tevredenheid nog verder te vergroten.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste van gehanteerde zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden binnen de norm voor 2014.

Uitzonderingen hierop zijn enkele zaakscategorieën met een langere doorlooptijd.

Civiel/kanton

Halverwege 2011 is de competentiegrens gewijzigd tussen civiele- en kantonzaken, waardoor zaken met een geldelijk belang tussen de € 5.000 en € 25.000 bij de kantonrechter aanhangig kunnen worden gemaakt. Hierdoor zijn de minder complexe zaken bij de civiele rechter verdwenen en verplaatst naar de kantonrechter. Per saldo dus een verzwaring van de zaken bij de civiele alsmede de kantonrechter. Het lukt nog niet om aan de uitdagingen van de wat zwaardere zaken te voldoen.

De verschuiving van zwaarte zien we terugkomen in de gemiddelde doorlooptijden van de civiele handelszaken op tegenspraak. Ook zien we dit bij de verstekzaken waar, door diezelfde wijziging, het aantal zaken laag is geworden.

Handelsrekestes

Bij de handelsrekestes kanton is de realisatie van de doorlooptijden bij bijna alle onderdelen beter dan de afspraak. Bij handelsrekestes is er een bepaald aantal zaken dat zich niet leent voor afhandelingen binnen 6 maanden. Met name bij getuigenverhoren is er een grote afhankelijkheid van de beschikbaarheid van meerdere partijen. Het horen van alle partijen is regelmatig niet in één zitting te realiseren.

Faillissementen

Tijdens de kredietcrisis is het aantal faillissementen toegenomen, waardoor prioriteit is gegeven aan het afhandelen van binnenkomende faillissementsverzoeken. Dit is ook zichtbaar in de, al jaren, tijdige afhandeling van de handelsrekestes waarvan een groot deel insolventierekestes betreft. Nu het er op lijkt dat het ergste deel van de crisis voorbij is en het aantal faillissementsverzoeken afneemt, is er ruimte voor beëindiging van de nog lopende faillissementsprocedures. Doordat een aantal hiervan al langer dan drie jaar loopt is niet voldaan aan de landelijke norm voor de beëindiging van faillissementszaken.

Belastingzaken

Voor belastingzaken blijft de realisatie over 2014 achter bij de norm. Wel laat de realisatie over 2014 ten opzichte van 2013 een verbetering zien van 70 procent naar 76 procent afdoening binnen 9 maanden.

Strafrechtketen

De sturing in de strafrechtketen vormt nog steeds een probleem, waardoor vermijdbare aanhoudingen van strafzaken plaatsvinden. Met het instellen van de zogeheten Verkeerstoren++ (samenwerkingsverband tussen het Openbaar Ministerie en Rechtbank) hopen de rechtbanken het aantal aanhoudingen in de toekomst (en daarmee ook de duur van de procedures) drastisch terug te brengen.

Kinderrechter

Bij de afdoening van kinderstrafzaken ligt het accent mede op het pedagogische aspect, teneinde recidive in de toekomst tegen te gaan. Een langere doorlooptijd van enkelvoudige zaken bij de kinderrechter is daarbij een bewuste consequentie. Zichtbaar is wel dat de afgelopen jaren het aandeel zaken, welke binnen de normen worden afgedaan, toeneemt.

Goede bewijsmotivering strafzaken (Promis)

Een Promis-uitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin een duidelijke en begrijpelijke motivering centraal staat. Dit moet meer inzicht geven in de redenering achter de rechterlijke beslissing en zo het vertrouwen van de burger in de rechtspraak vergroten. Het aantal gemaakte Promis-vonnissen ligt met 70 procent beduidend hoger dan de norm van 50 procent. Dit vindt met name zijn oorzaak in het gegeven dat een groot aantal juridisch medewerkers is opgegroeid met het nieuwe model en deze als vanzelfsprekend hanteert. Neemt niet weg dat deze werkwijze meer tijd vergt en derhalve bij gelijke inzet bijdraagt aan een (structurele) verhoging van de werkdruk.

Aandeel MK-zaken

Voorkomen moet worden dat zaken die geschikt zijn voor meervoudig afdoen, alleen uit efficiencyoverwegingen enkelvoudig worden afgedaan. Om de normpercentages MK-zaken te halen dienen echter wel genoeg zaken voorhanden te zijn die op inhoudelijke grond een meervoudige behandeling vereisen. Het is immers ook niet de bedoeling om zaken meervoudig af te doen als ze op inhoudelijke gronden enkelvoudig afgedaan zouden kunnen worden. Het aandeel MK-zaken is alleen bij bestuursrecht lager geweest dan vooraf afgesproken, omdat het aantal MK-waardige zaken te hoog was ingeschat. Voor 2015 is dan ook een lagere afspraak gemaakt.

Permanente educatie

De rechtbank Overijssel hecht waarde aan goed opgeleide medewerkers. De normstelling van gemiddeld 30 opleidingsuren per jaar (inclusief het eventueel schrijven van juridische artikelen of het geven van passend onderwijs) is echter niet door iedere rechter en juridisch medewerker behaald. Dit kwam door (langdurige) ziekte, zwangerschaps-/bevallingsverlof en/of gemiste cursussen doordat collegae dienden te worden vervangen. Ook de registratie kan nog verder verbeteren. Voor de rechtbank Overijssel (totaal) komt het resultaat uit op 74 procent voor de rechters en 65 procent voor de juridische ondersteuning. Door het verder

verbeteren van de registratie en het nog passender maken van het aanbod bestaat de verwachting dat het percentage zal stijgen.

In het kader van kennisdeling worden binnen Overijssel ook locatie-overstijgende MK's gehouden.

Publicatie van uitspraken

Met behulp van diverse publicaties en uitingen hebben we pers en publiek breed inzicht gegeven in het werk binnen de rechtbank Overijssel en daarmee bijgedragen aan de versterken van de centrale waarden van de rechtspraak. In 2014 hebben we 924 geanonimiseerde uitspraken gepubliceerd op rechtspraak.nl. Dat is 21 % van het totaal aantal relevante uitspraken. Daarmee kent de rechtbank Overijssel de hoogste publicatiegraad van alle gerechten in het land.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag met 9 promille boven het landelijk gemiddelde. Ook het percentage (gedeeltelijke) overeenstemming (65 procent) van de doorverwezen zaken is hoger dan het landelijk gemiddelde van 60 procent.

Klachten en wrakingen

In 2014 heeft de rechtbank Overijssel gemiddeld 8,5 klacht per 10.000 zaken ontvangen. Met deze realisatie zitten we onder het landelijk gemiddelde van 10,8 klachten per 10.000 zaken. Hiervan is 10 procent gegrond verklaard waarmee we wederom onder het landelijke gemiddelde (22,8 procent) zitten.

In 2014 is het aantal wrakingen toegenomen van 21 in 2013 naar 26 in 2014. Zowel in Almelo als in Zwolle werden 13 wrakingsverzoeken ingediend. Twee van deze wrakingsverzoeken zijn gehonoreerd.

In het ene geval achtte de wrakingskamer het begrijpelijk dat, als gevolg van een brief die voorafgaand aan de zitting aan verzoeker was gestuurd, bij verzoeker de indruk was gewekt dat de rechter zich reeds op dat moment een eindoordeel had gevormd over de ontvankelijkheid van het beroep van verzoeker. Hiermee heeft bij verzoeker een – geobjectiveerde – vrees voor partijdigheid kunnen ontstaan. In het andere geval was de kantonrechter volgens de wrakingskamer met een bepaalde overweging in een tussenvonnis buiten het partijdebat getreden.

Gelet hierop kon bij verzoeker de geobjectiveerde vrees ontstaan dat de kantonrechter niet volledig open zou staan voor het door verzoeker gevoerde verweer in de bodemprocedure en dat van een onbevangen beoordeling geen sprake meer kon zijn. Hiermee was de schijn van partijdigheid gewekt.

Appelpercentages

Bij de appelpercentages ziet de rechtbank een stijgend cijfer bij de civiele handelszaken. Door de effecten van de competentiegrenswijziging zijn de (resterende) civiele zaken gemiddeld zwaarder geworden waardoor er ook een hogere appelbereidheid bestaat.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij de productgroep Civielrecht vertekent een verwachte grote aantal snelle E-courtzaken (een particulier alternatief voor overheidsrechtspraak) het beeld in 2014. Ongeveer 30 procent van het verwachte en afgesproken aantal E-court zaken is uiteindelijk aangebracht. Zonder deze categorie zouden er meer zaken dan afgesproken zijn afgehandeld.

Bij de Vreemdelingenkamer heeft per 1 januari 2014 een landelijke herverdeling van zaken plaatsgehad, waarin ruimte is gereserveerd voor een eventueel plotseling aandienende internationale calamiteit.

In de afdoening van zaken is de herverdeling terug te zien. In 2014 zijn meer zaken afgedaan dan er zijn ingestroomd; dit betreft nog de (hogere) instroom van eind 2013 die begin 2014 is afgedaan. Het aantal afgedane zaken ligt onder de landelijk afgesproken zaaksverdeling.

Bij Bestuursrecht algemeen zijn er relatief weinig meervoudige zaken geweest.

Bij Vreemdelingenzaken was er wel sprake van een verschuiving naar zwaardere categorieën (reguliere zaken in plaats van bewaringszaken). Bij belastingzaken is gebleken dat het afgesproken aantal te laag was. De instroom lag circa 33 procent boven de verwachting. Toch is het gelukt de voorraad aldaar niet op te laten lopen.

Bij Strafrecht komt het aantal zaken vrijwel overeen met hetgeen afgesproken was met onder andere het OM. Ook hier heeft een verschuiving voorgedaan naar zwaardere zaken van enkelvoudige kamers naar meervoudige kamers. Dit heeft ook geleid tot een verlenging van de doorlooptijden, aangezien deze zwaardere MK-zaken gemiddeld genomen meer tijd vergen tussen moment van instroom en het moment van uitstroom.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De relatieve kostenproductiviteit lag onder het landelijk gemiddelde. Bij de meeste productgroepen waren er grote verschillen ten opzichte van dat landelijke gemiddelde wat hoofdzakelijk veroorzaakt wordt door aanloopkosten van de nieuwe huisvesting (onder andere deels leegstand) en een dynamische verandertraject

bij de facilitaire dienst. Voor deze kosten heeft rechtbank Overijssel bijzondere bijdragen ontvangen die echter niet in mindering op de kosten mogen worden gebracht. Vooral kanton kent een veel hogere kostenproductiviteit dan landelijk en Strafrecht een iets lagere.

De productiviteit per fte lag bij het gerecht boven het landelijk gemiddelde. Dit beeld is gelijk aan het beeld van de afgelopen jaren toen de productiviteit ook hoger was dan het landelijk gemiddelde. In 2014 is de afstand ten opzichte van het landelijk gemiddelde verder toegenomen.

Het jaar werd afgesloten met een relatief klein negatief financieel resultaat. Het minderwerk (1 procent van de omzet) werd voor de helft goed gemaakt door minder kosten. Hierdoor bedraagt het eigen vermogen per 1 januari 2015 1,4 procent van de gemiddelde omzet van de laatste 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters was licht hoger en bij ondersteuning lager dan het landelijke gemiddelde. Wel is voor deze beide geledingen (rechters en gerechtshandelaars) een stijging zichtbaar ten opzichte van 2013. Dit had te maken met meerdere personen die langdurig ziek zijn geweest.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank in vergelijking met andere rechtbanken een relatief groot aandeel rechters van 60 jaar en ouder in dienst heeft. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering en verlies aan kennis, ervaring en kunde kan leiden. Hier zal in de Strategische Personeelsplanning aandacht voor zijn.

Kengetallen 2014

Rechtbank Rotterdam

In 2014 zijn ongeveer evenveel zaken afgedaan als in 2013. Er was een beperkte voorraadtoename van circa een procent.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2014

In het klantwaarderingsonderzoek scoort rechtbank Rotterdam een algemene waardering van 91 procent bij de rechtzoekenden en van 68 procent bij de professionals. Landelijk zijn deze percentages resp. 84 procent en 70 procent.

Procespartijen zijn bovengemiddeld tevreden over het rechtspreken bij de rechtbank Rotterdam

De rechtzoekenden zijn bovengemiddeld tevreden over de deskundigheid, onpartijdigheid en bejegening door de rechters. Iets minder tevreden (maar nog steeds rond het landelijk gemiddelde, zijn ze over de uitspraak (motivering en begrijpelijkheid).

Bij de professionals scoort rechtbank Rotterdam rond het landelijk gemiddelde. Bovengemiddeld waren zij tevreden over de begrijpelijkheid van de rechterlijke beslissing.

Landelijk is gemiddeld 51 procent van de rechtzoekenden en professionals tevreden over de duur van de procedure. Rechtbank Rotterdam scoort op dit punt met 55 procent bovengemiddeld. Net als in het onderzoek uit 2011 valt het verschil tussen rechtzoekenden en professionals op bij dit onderdeel; bij de rechtzoekenden een bovengemiddelde tevredenheid en bij de professionals is de tevredenheid over de duur lager dan het landelijk gemiddelde.

Doorlooptijden van procedures

De ontwikkeling bij de gerealiseerde doorlooptijden voor handelszaken civiel is positief, in bijna alle gevallen is over 2014 t.o.v. 2013 sprake van een verbetering, of wordt de al goede score vastgehouden. Zeker bij handelszaken worden stappen in de goede richting gezet en wordt bijna aangesloten bij het landelijk gemiddelde. Tevens wordt een stap gezet in de richting van de normen. De ingezette verbeteracties beginnen resultaat af te werpen, zo valt af te leiden uit de uitkomsten.

De gerealiseerde doorlooptijden van de civiele familiezaken zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar en komen dicht in de buurt van de normen. Aandachtspunten vormen Omgangs- en gezagszaken en Jeugdbeschermingszaken – waarvan eerste verzoeken-OTS, daar is sprake van een daling t.o.v. vorig jaar en daarmee ook t.o.v. de norm.

De gerealiseerde doorlooptijden bij het rechtsgebied Bestuur sluiten in 2014 aanzienlijk beter aan op de landelijke gemiddelden en normen, er is sprake van een verbetering t.o.v. 2013. Een uitzondering vormen de Bodemzaken belasting lokaal afgedaan binnen 9 maanden. Hier is zowel t.o.v. het gemiddelde als t.o.v. de norm sprake van een aanzienlijke verslechtering, ook jaar op jaar. De groei van het aantal zaken is hieraan mede debet.

Het rechtsgebied straf laat m.b.t. de gerealiseerde doorlooptijden een beperkte verbetering zien, dit naast een verbetering in de productie. Rechtbank Rotterdam scoort nog steeds onder het gemiddelde en de norm, maar een verbetering is zichtbaar.

Op de meeste onderdelen voldoet het rechtsgebied Kanton aan zowel de gemiddelde termijn als aan de norm m.b.t. de gerealiseerde doorlooptijden. De Geregelde arbeidsontbindingen laten t.o.v. 2013 een aanzienlijke verbetering zien, waarbij rechtbank Rotterdam nu bijna voldoet aan de norm. Met name bij het onderdeel Handelsreksten, niet-arbeidszaken (percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden), is sprake van een verslechtering. Bij Mulderzaken scoort rechtbank Rotterdam boven de norm en fors boven het landelijk gemiddelde.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is in 2014 ruimschoots gehaald. T.o.v. 2013, maar ook 2012 is sprake van een forse stijging, een gevolg van gerichte sturing. De volgende uitdaging vormt aansluiting op het landelijk gemiddelde.

Aandeel MK-zaken

De realisatie MK-zaken is lager dan de landelijke norm bij de onderdelen Civiel handel, Civiel familie en bij de Vreemdelingenkamer. Bij Bestuur algemeen en ook bij Strafzaken scoort rechtbank Rotterdam boven het landelijk gemiddelde en ook boven de norm.

Percentage rechterlijk ambtenaren (rechters) en ondersteunend personeel dat voldaan heeft aan de norm

De gemiddelde norm (30 uur/jaar) is door een deel van de RA en GA nog niet gehaald. Wel is sprake van een aanzienlijke stijging t.o.v. 2013, maar rechtbank Rotterdam scoort nog aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde bij m.n. GA. T.o.v. de norm blijven zowel RA als GA nog fors achter in hun score. Tijdsregistratie heeft de aandacht.

Publicatie van uitspraken

De publicatiegraad is ten opzichte van 2013 iets gestegen, maar ligt nog steeds onder het landelijk gemiddelde.

Mediation

Bij rechtbank Rotterdam is het aandeel verwijzingen naar mediation iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Het slagingspercentage is t.o.v. 2013 gestegen en ligt nu weer boven het landelijk gemiddelde.

Klachten

Het aantal gehonoreerde klachten afgezet tegen het aantal zaken is bij rechtbank Rotterdam t.o.v. 2013 licht gestegen. De reden is dat het aantal klachten in 2014 toenam.

Wrakingen

Er zijn in 2014, 3 wrakingsverzoeken gehonoreerd op basis van 60 verzoeken, waarbij in totaal 84 rechters werden gewraakt. Landelijk zijn 20 wrakingsverzoeken gehonoreerd, aanzienlijk meer dan in 2013.

Appelen

Rechtbank Rotterdam scoort op alle onderdelen gemiddeld of net onder het gemiddelde. Uitzondering vormt het onderdeel Lokale belastingen: WOZ/OZB, daar ligt het percentage fors hoger dan in 2013 en ook t.o.v. het landelijk gemiddelde. Het

hoge percentage wordt veroorzaakt door de uitstroom die sowieso veel hoger is geworden. Daarnaast heeft rechtbank Rotterdam met meerdere WOZ-bureaus te maken, danwel andersoortige gemachtigden die sneller in hoger beroep gaan. Ook voor VK geldt dat het percentage hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Wel is t.o.v. 2013 sprake van een verbetering.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De productie t.o.v. de instroom komt in procenten wederom uit op 99 procent. De voorraad is zowel binnen de afdelingen Publiek- als Privaatrecht gestegen, in totaal met 2.457 zaken.

Productie aantal versus afspraak

De productie in aantallen t.o.v. de afspraak komt in procenten uit op 106 procent van de afspraak. Dit is 5 procent hoger dan het landelijk gemiddelde en ook t.o.v. 2013 is wederom sprake van een forse stijging. Achtergebleven op het landelijk gemiddelde zijn de productgroepen Vreemdelingenkamer en Belastingrecht, de andere productgroepen scoren boven gemiddeld, waarbij voor Civielrecht wel sprake is van een daling t.o.v. 2013.

Relatieve zaakswaarte

De relatieve zaakswaarte komt voor de rechtbank uit op 96 procent, nog steeds lager dan het landelijk gemiddelde, maar een aanzienlijke verbetering t.o.v. 2013. Dit houdt in dat de rechtbank meer zware MK-zaken heeft afgedaan dan in 2013.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De relatieve kostenproductiviteit komt voor rechtbank Rotterdam uit op 96 procent, waarmee rechtbank Rotterdam nu boven het landelijk gemiddelde uitkomt. Tussen de productgroepen bestaan grote verschillen. De relatieve kostenproductiviteit bij Civielrecht is t.o.v. 2013 fors gedaald, terwijl bij Bestuurs-, Belasting- en m.n. Strafrecht sprake is van een forse verbetering. Dit is onder meer het gevolg van gewijzigde tarieven. De productgroep Kanton scoort ook in 2014 fors bovengemiddeld.

De relatieve arbeidsproductiviteit is ten opzichte van 2013 met 4 procent gestegen naar 98 procent en ligt hierdoor nog 2 procent onder het landelijk gemiddelde. Dit wordt onvoldoende gecompenseerd door een laag kostenniveau. Rechtbank Rotterdam heeft daarom in 2014 een negatief financieel resultaat behaald van iets meer dan -/€ 494.000, waardoor het eigen vermogen daalde tot 0,2 procent van de

gemiddelde omzet over de afgelopen 3 jaar. Het financiële resultaat als percentage van de omzet bedraagt $-0,7$ procent. Rechtbank Rotterdam deed het daarmee in 2014 beter dan het landelijk gemiddelde.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuimpercentage van de RA bevindt zich onder het landelijk gemiddelde, aandachtspunt is dat zowel in Rotterdam, als landelijk het ziekteverzuim onder de RA steeg. Het ziekteverzuim GA is iets gedaald, maar lag ook in 2014 nog iets boven het landelijk gemiddelde. De ingezette maatregelen lijken effect te sorteren.

Aandeel van rechters in het personeelsbestand

Dit percentage is in 2014 t.o.v. 2013 gelijk gebleven en ligt net als in 2013 1 procent onder het landelijk gemiddelde.

Verdeling man – vrouw: Percentage vrouwen in de organisatie

Zowel bij de RA als GA ligt de verhouding man –vrouw, uitgedrukt in percentage vrouwen, boven het landelijk gemiddelde. Beide percentages zijn t.o.v. 2013 gestegen.

Leeftijdsopbouw: Rechterlijke ambtenaren en ondersteunend personeel

Uit de leeftijdsopbouw is af te leiden, dat rechtbank Rotterdam in de functiegroep rechters relatief veel jonge medewerkers in de leeftijdscategorie tot en met 49 jaar in dienst heeft, vergeleken met andere rechtbanken. Wel is het aandeel rechters in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder gegroeid t.o.v. 2013.

Ook voor de GA geldt dat het personeelsbestand iets jonger is dan het landelijk gemiddelde.

Kengetallen 2014

Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Het jaar 2014 was voor de rechtbank Zeeland-West-Brabant een druk jaar. Een jaar na invoering van de nieuwe gerechtelijke kaart werd nog steeds hard gewerkt aan de eenheid van de rechtbank Zeeland-West-Brabant. Er is een begin gemaakt met het wegwerken van oude voorraden en het daarmee verkorten van de doorlooptijden. Bij een aantal teams bleef de instroom achter bij de verwachtingen. Een groot aantal collega's heeft activiteiten op het terrein van permanente educatie gevolgd, maar dit is nog niet voldoende. Om verschillende redenen bleef de kostenproductiviteit achter bij het gemiddelde. Door later in- en uitstromende zaaksclusters is een positieve begroting 2014 toch afgesloten met een financieel negatief eindresultaat. Voor 2015 wordt – als gevolg van extra kosten voor KEI en de nieuwbouw in Breda - wederom een financieel negatief eindresultaat verwacht, maar er zijn diverse plannen gemaakt om het gebrek aan (rechters)capaciteit te verhelpen, de voorraden terug te dringen en daarmee de doorlooptijden te verkorten en de werkdruk te verlagen. Kortom: er is werk aan de winkel voor 2015.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

De tevredenheid van rechtszoekenden over het rechtspreken van de rechtbank Zeeland-West-Brabant is op vrijwel alle onderdelen significant hoger dan het gemiddelde. De rechtbank Zeeland-West-Brabant kent een gemiddelde score van rechtszoekenden van 91 procent waar het landelijke gemiddelde 84 procent is. De professionals geven een gemiddelde score van 79 procent voor het rechtspreken, waar het landelijk gemiddelde 75 procent is. Ook op het gebied van de duur van de procedure scoort de rechtbank Zeeland-West-Brabant goed. Rechtszoekenden beoordelen de duur van de procedure met een percentage van 68 procent (landelijk gemiddelde: 58 procent) en professionals beoordelen de duur van de procedure met een percentage van 44 procent (landelijk gemiddelde: 44 procent).

Kortom: de rechtbank Zeeland-West-Brabant scoort goed op de tevredenheid van de procespartijen. De uitkomsten van het klantwaarderingsonderzoek zijn binnen de rechtbank Zeeland-West-Brabant besproken. In het tweede kwartaal van 2015 zullen verdiepende gesprekken gevoerd worden met de teams over de uitkomsten. Daarnaast worden een aantal aandachtspunten op het terrein van facilitaire zaken direct opgepakt.

Doorlooptijden van procedures

Bij ruim 75 procent van alle zaaks categorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de gestelde norm. Uitzonderingen hierop zijn een aantal zaaks categorieën die kampen met langere doorlooptijden.

De norm voor handelzaken met verweer is niet gehaald in verband met de achterstanden in de afwerking van de bodemzaken en feitelijke onderbezetting. Voor 2015 is een plan van aanpak opgesteld om oude voorraden weg te werken; dit zal ook in 2015 een effect hebben op de doorlooptijden. De onderbezetting is verminderd.

De norm voor scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek is eveneens niet gehaald in verband met werkdruk en onderbezetting op zowel de griffie als bij de rechterlijke macht. In 2015 is voorzien in extra capaciteit om op deze wijze de onderbezetting tegen te gaan en de doorlooptijden te gaan halen.

De grootste oorzaak van het niet halen van de doorlooptijden bij jeugdbeschermingszaken, waarvan eerste verzoeken OTS, is het gebrek aan rechterscapaciteit, waardoor zaken niet op tijd op zitting konden worden gepland. Voor 2015 is de rechterscapaciteit uitgebreid, waardoor de verwachting is dat de doorlooptijden behaald kunnen worden.

De gestelde doorlooptijden voor bodemzaken belasting lokaal en rijk zijn niet gerealiseerd door de geplande uitstroom van grote oude clusters waardoor de doorlooptijden zijn opgelopen. Doordat grote oude clusters nu zijn weggewerkt is de verwachting dat in 2015 de doorlooptijden gehaald zullen worden.

Door het hoge aanhoudingspercentage is de gestelde norm bij MK strafzaken niet gehaald. Het aantal pro forma behandelingen is nog steeds hoog. Door de invoering van de Verkeerstoren++ verwachten wij dit getal naar beneden te kunnen brengen.

In 2014 zijn veel oudere raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis afgedaan. Deze inhaalslag heeft de doorlooptijden negatief beïnvloed. Naar verwachting zal dit in 2015 niet meer het geval zijn.

Bij de zogenaamde Mulderzaken zijn de doorlooptijden niet gehaald als gevolg van de explosieve toename van de instroom van zaken en het uitblijven van extra capaciteit voor deze zaken. Naar verwachting zal dit ook in 2015 niet opgelost worden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (Promis)

De rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft 94 procent van de meervoudige uitspraken volgens de Promis-methode afgedaan. Dit is ruim boven de gestelde norm van 50 procent.

Aandeel MK-zaken

In een aantal zaaks categorieën zijn beduidend minder zaken MK afgedaan dan de gestelde norm voorschrijft.

Dit geldt onder andere voor de zaaks categorie civiel handel. Voor deze categorie was de gestelde norm voor 2014 10 procent, in praktijk is 3 procent van de zaken MK afgedaan. Vanwege de bestaande achterstanden worden alleen zaken MK afgedaan wanneer de zaak zelf daartoe aanleiding geeft. Er is voor gekozen om de beperkt inzetbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten en dat heeft geleid tot de keuze om zaken enkelvoudig af te doen wanneer dat mogelijk was (binnen de gestelde kaders). Doordat het wegwerken van voorraden in 2015 wordt voorgezet licht het in de lijn der verwachting dat ook in 2015 de gestelde norm niet gehaald wordt.

Ook binnen het vreemdelingenrecht is de gestelde norm niet gehaald. De gestelde norm voor 2014 was 5 procent, in praktijk is 0 procent van de zaken MK afgedaan. Landelijk worden er in vreemdelingenrecht weinig zaken MK gedaan omdat weinig zaken zich hiervoor lenen. In 2015 worden wel meer MK's gepland omdat er toch wat meer zware zaken langskomen. De verwachting is dat in 2015 ongeveer 3 procent van de zaken MK wordt gedaan.

Voor strafzaken was de gestelde norm voor 2014 was 15 procent, in praktijk is 11 procent van de zaken MK afgedaan. Reden hiervoor is dat er verhoudingsgewijs veel politierechterzittingen zijn gepland die enkelvoudig worden afgedaan.

Daardoor is de verhouding MK/EK wat gewijzigd. Omdat er ook in 2015 weer veel extra politierechterzittingen zijn gepland, is de verwachting dat dit ook in 2015 zo blijft.

Permanente educatie

Door zoveel mogelijk rechters en juridisch medewerkers wordt gedurende het hele jaar actief deelgenomen aan SSR-cursussen, studiemiddagen en andere opleidingsactiviteiten. Helaas heeft niet iedereen dit jaar de norm voor permanente educatie gehaald (73 procent gehaald voor rechters, 60 procent gehaald voor juridisch medewerkers). Dat deze percentages niet gehaald zijn ligt aan het feit dat er voor bepaalde doelgroepen onvoldoende cursusaanbod is, het annuleren en/of

verplaatsen van cursussen en de gevoelde werkdruk waardoor medewerkers het volgen van cursussen uitstellen. Er zijn flinke verschillen tussen de teams als het gaat om het realiseren van de norm. In 2015 zal er sterker gestuurd worden op het behalen van de PE-normen.

Publicatie van uitspraken

De rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft een publicatiegraad van 11 promille gerealiseerd. Het landelijke gemiddelde is 14 promille. Er is geen duidelijke verklaring te geven voor deze relatief lage publicatiegraad. De rechtbank streeft er naar om de publicatiegraad in 2015 te verhogen.

Mediation

Ongeveer 5 promille van het aantal zaken is verwezen naar mediation (in handelszaken, familiezaken, bestuurs- en kantonzaken). Landelijk is het gemiddelde 7 promille. Het percentage (deels) geslaagde mediationpogingen is 55 procent. Het landelijke gemiddelde is 60 procent.

Klachten en wrakingen

De rechtbank Zeeland-West-Brabant kent 1,5 gegronde klachten per 10.000 zaken. Dit is ruim onder het landelijk gemiddelde van 2,3 gegronde klachten per 10.000 zaken.

In 2014 zijn 31 wrakingsverzoeken ingediend. Geen van deze wrakingsverzoeken is gehonoreerd. Wel hebben in twee zaken (één van familierechtelijke aard en één van civielrechtelijke aard) de gewraakte rechters in hun wraking berust.

Appelpercentages

De appelpercentages van de rechtbank Zeeland-West-Brabant liggen beneden of ongeveer rondom de landelijke appelpercentages.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij bestuursrecht en vreemdelingenrecht is de afgesproken productie niet volledig gehaald. Bij bestuursrecht viel vooral het aantal zaken in de categorie bodemzaak overig tegen. De werkvoorraad van het team bestuursrecht bevat een groot aantal ambtenarenzaken die in 2014 hadden moeten uitstromen. Deze zullen begin 2015 worden afgedaan. Hetzelfde geldt voor een cluster bestuursrechtelijke zaken die

met vertraging uitstromen in 2015. Bij vreemdelingenrecht bleef de instroom achter bij de verwachting, waardoor de productieafpraak niet volledig kon worden gerealiseerd: de productie lag wel boven de instroom.

Bij belastingsrecht lag de productie duidelijk boven de instroom en de afspraak. Dit komt door de uitstroom van een aantal grote zaaksclusters en een hoge uitstroom op het gebied van Rijksbelastingzaken.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant lag net beneden het landelijk gemiddelde en nam wat af in vergelijking met 2013. Belangrijkste redenen hiervoor zijn de krappe bezetting (onder andere veroorzaakt door PAS-regelingen/ouderschapsverlof en langdurige ziekte), het hoge aanhoudingspercentage bij strafrecht, de fors lagere instroom bij een aantal productgroepen, het oplopen van de voorraden in enkele productgroepen en het feit dat bij enkele productgroepen steeds meer werkzaamheden verricht moeten worden voor hetzelfde afrekenetarief.

Het financiële resultaat over 2014 was negatief. Gezien alle (externe) ontwikkelingen (onder andere projectkosten KEI en nieuwbouw Breda), capaciteitsproblemen en lagere productie in 2014 lag dit eindresultaat in de lijn der verwachtingen. Eén van de grootste oorzaken is een lagere productie door (1) een latere uitstroom van twee grote clusters bij bestuursrecht en (2) lagere uitstroom bij straf en insolventie. Het begrote positieve eindresultaat 2014 is dan ook niet gerealiseerd; dit was in de loop van het jaar al voorzien.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Uit de leeftijdsopbouw van de rechters is op te maken dat de rechtbank een relatief groot aandeel 60+-ers in dienst heeft in vergelijking met andere rechtbanken.

De rechtbank is er zich van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Bijlage 5

Rapportages gerechtshoven en bijzondere colleges

Gerechtshof Amsterdam	145
Gerechtshof Arnhem en Leeuwarden	148
Gerechtshof Den Haag	151
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	154
College van Beroep voor het bedrijfsleven	156
Centrale Raad van Beroep	159

Kengetallen 2014

Gerechtshof Amsterdam

De toekomst blijkt, terugkijkend op 2014, daadwerkelijk een aanvang te hebben genomen. In 2014 hebben de in de tekst van de toelichting op de kengetallen van vorig jaar aangehaalde positieve ontwikkelingen zich in verstrekte mate en in hoog tempo voortgezet.

Het hof Amsterdam kon zich in het verslagjaar verheugen in de belangstelling van velen. Met onder meer groepsontvangsten, bliksemstages, filmopnamen, rondleidingen, persberichten, vele tweets en zelf een prijs van de Raad van Europa vervult de externe oriëntatie een steeds belangrijkere ondersteunende rol aan de Rechtspraak in het algemeen en de prestaties van het hof Amsterdam in het bijzonder.

Belangstelling voor het hof was er ook in de vorm van het klantwaarderingsonderzoek, het medewerkerswaarderingsonderzoek, het onderzoek van de Algemene Rekenkamer en het bezoek van de Visitatiecommissie. De Visitatiecommissie constateert niet zonder reden dat het hof 'bruist van positieve ontwikkelingen'.

In 2014 is niet alleen weer veel in gang gezet, maar zijn ook resultaten geboekt die vertrouwen geven in de toekomst.

Op diverse terreinen is de kwaliteit van het werk van het hof versterkt, zijn doorlooptijden verkort en achterstanden teruggedrongen. Het hof heeft daarmee stappen gezet op de geambieerde weg om een leidende rol binnen het ressort te spelen.

Voor het eerst sinds het boekjaar 2006 werd het begrotingjaar afgesloten met een positief financieel resultaat (winst). Het positieve resultaat bedroeg € 0,8 miljoen.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2014

Over het algemeen zijn zowel de rechtzoekenden als de professionals tevreden over het gerechtshof, zoals blijkt uit het klantwaarderingsonderzoek dat gehouden is in 2014.

Wat het meest opvalt bij de percentages is dat de rechtzoekenden een relatief hoge score toekenden aan de begrijpelijkheid van het besprokene en dat de professionals de deskundigheid van de rechter het meest waarden.

Beduidend minder waren de twee groepen te spreken over de doorlooptijden. Het gerechtshof wil deze doorlooptijden verbeteren, vooral in de procedures waar de landelijke norm nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures

De doorlooptijden binnen het civiele recht bleven achter bij de landelijke norm.

De afdoening van dagvaardingszaken binnen 12 maanden (score van 57 procent bij een norm van 70 procent), van handelsverzoekschriftzaken (niet-insolventie) binnen 6 maanden (score van 50 procent bij een norm van 90 procent) en de insolventiezaken binnen 2 maanden (score van 73 procent bij een norm van 90 procent) bleef achter bij de normen. Ten opzichte van 2013 is er echter sprake van enige verbetering.

De norm voor de afdoening van familieverzoekschriftzaken (90 procent binnen 1 jaar) werd net niet gehaald (89 procent). De subnorm voor jeugdbeschermingszaken (90 procent binnen 4 maanden) werd benaderd. Het team realiseerde in deze zaakscategorie een percentage van 75.

Bij het belastingrecht bleven de doorlooptijden achter bij de norm. Als gevolg van de uitstroom van relatief veel (oude) zaken uit 2012 bedroeg de afdoening van zaken binnen 1 jaar slechts 24 procent (bij een norm van 70 procent).

Bij het strafrecht werden de landelijk vastgestelde doorlooptijden niet behaald. De haalbaarheid van de doorlooptijden in meervoudige en enkelvoudige zaken is echter mede afhankelijk van de medewerking van de ketenpartners. De doorlooptijd van de MK-arresten bleef achter bij de norm omdat er nog relatief veel oude zaken in de werkvoorraad voorkwamen. De resterende voorraad nu is jonger, met

zicht op verdere verbetering in 2015 en volgende jaren. Zowel lokaal als landelijk wordt met het Openbaar Ministerie samengewerkt om de werkvoorraad terug te brengen naar 9 maanden. De afgelopen 3 jaar is het percentage zaken dat binnen de doorlooptijdnorm wordt afgedaan dan ook telkens verbeterd.

Goede bewijsmotivering strafzaken (Promis)

Het gerealiseerde percentage van Promis-arresten (33 procent) valt tegen. De oorzaak lijkt (deels) te zijn gelegen in gebrekkige registratie van goed gemotiveerde arresten. Veel aandacht is daarom gevraagd voor een goede registratie in NIAS, het primaire processysteem. Ten opzichte van 2013 (11 procent) is sprake van een stijging.

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaks-groep door de meervoudige kamer (MK), d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. In 2014 werd voldaan aan de gestelde norm (90 procent) voor behandeling van zaken door de MK-straat (93 procent), echter niet aan de gestelde norm (90 procent) voor de MK-belasting (73 procent). Alle MK-waardige zaken zijn meervoudig behandeld. Er is niet ingeboet op kwaliteit.

Permanente educatie

Het percentage medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft behaald, is ten opzichte van 2013 bij de raadsheren (72 procent) toegenomen. Dit geldt niet voor de juridische medewerkers (30 procent). Dat de norm niet gehaald heeft met verschillende factoren te maken, zoals (langdurig) ziekten, detacheringen, deeltijdwerk, instroom van relatief veel nieuwe medewerkers en onvoldoende aanbod op de diverse vakgebieden, zoals het belastingrecht, het insolventierecht, het ondernemingsrecht in het kader van de Ondernemings-kamer en het tuchtrecht dat wordt toegepast door de notaris- en gerechtsdeurwaarderskamer.

Publicatie van uitspraken

Het hof is erin geslaagd het aantal gepubliceerde uitspraken opnieuw te verhogen en wel met 37%-punt.

Mediation

Het percentage van zaken waarin mediation heeft geleid tot (gedeeltelijke) overeenstemming is ten opzichte van 2013 gestegen met 25 procentpunten naar 50 procent.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten bleef in 2014 ongeveer gelijk aan dat in 2013. Daarvan is 12 procent gegrond verklaard.

In 2014 zijn 22 wrakingsverzoeken ingediend (2 minder dan in 2013). Er is één wrakingsverzoek gehonoreerd. In 2014 zijn geen verschoningsverzoeken gedaan. Een wrakingsverzoek uit 2013 was in 2014 nog in behandeling. Dat verzoek is ingetrokken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij het handelsrecht zijn in 2014 12 procent minder zaken ingestroomd dan werd verwacht op basis van de prognoses van de Raad en op basis van de gegevens van de rechtbanken in het ressort tot stand was gekomen. De productieafspraken zijn in 2014 niet gehaald (90 procent).

In 2014 zijn bij familierecht in totaal 5 procent minder verzoekschriftzaken ingestroomd dan verwacht. De uitstroom van verzoekschriftzaken bedroeg 3 procent meer dan geprognosticeerd.

Qua aantallen was de instroom in 2014 bij het belastingrecht 49 procent hoger dan verwacht. De uitstroom was 14 procent hoger.

Bij de afdeling strafrecht zijn in 2014 zijn 26 procent minder zaken ingestroomd dan geprognosticeerd.

De realisatie van de MK-arresten bleef maar weinig achter op de bestuursafpraak. De uitstroom (84 procent) van de kantonappellen is achtergebleven bij de prognose. De oorzaak wordt gevonden in de achterliggende instroom. Kantonzaken worden onmiddellijk na ontvangst op zitting geplaatst; er is geen voorraad zaken. Het aantal raadkamerbeschikkingen blijft achter op de bestuursafpraak.

Gemiddelde zaakswaarte

Bij de drie teams civiel recht, het team belastingrecht en de afdeling strafrecht lag de gerealiseerde zaakswaarte beneden de bestuursafpraak. Er waren minder MK-zaken dan verwacht.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als relatieve kostenproductiviteit.

Een andere productiviteitsindicator is de relatieve arbeidsproductiviteit op basis van de geproduceerde financieringswaarde per fte.

De productiviteit lag bij civiel recht lager, bij belastingrecht en strafrecht hoger dan het landelijk gemiddelde per sector.

De relatieve arbeidsproductiviteit was in 2014 lager dan het landelijk gemiddelde.

Er is sprake van een positief financieel resultaat. Echter, door het negatieve resultaat over 2013, zal het eigen vermogen door de Raad voor de rechtspraak worden afgeroomd naar nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het verzuimpercentage over 2014 is uitgekomen op 5,4. Ten opzichte van het verzuimpercentage over 2013, is er sprake van een daling met 0,5 procentpunt. Het verzuimpercentage is bij zowel de rechterlijke ambtenaren (RA) (van 2,7 naar 2,6) als de gerechtsambtenaren (GA) (van 7,5 naar 6,5) gedaald.

De meldingsfrequentie (het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker) ligt bij de groep gerechtsambtenaren hoger dan bij de rechterlijke ambtenaren, te weten 1,2 versus 0,5. Hierbij is de meldingsfrequentie bij de GA gedaald met 0,3 en bij de RA stabiel gebleven. Wanneer het verzuimpercentage inzichtelijk wordt gemaakt aan de hand van indeling in verschillende klassen, blijkt dat het verzuim zich voornamelijk voordoet als langdurig verzuim.

Het aandeel raadsheren in het totale personeelsbestand is ten opzichte van 2013 gelijk gebleven, maar lag met 34 procent nog onder het gemiddelde van de hoven.

Het percentage vrouwen onder de raadsheren is gelijk gebleven en was met 44 lager dan het gemiddelde van de hoven. Het percentage vrouwen onder het ondersteunend personeel is toegenomen tot 68, maar lag onder het gemiddelde van de hoven.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken dat bij het hof Amsterdam het relatief grote aandeel 60+-ers bij de raadsheren die in 2014 in dienst waren, verder is afgenomen in vergelijking met de andere hoven. Het percentage in de categorie 50 tot en met 59 jaar is hoger dan het gemiddelde van de hoven.

Kengetallen 2014

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Ook in het tweede jaar van het bestaan van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden stond het ‘verzilveren’ van de schaalvergroting ten behoeve van behoud én verbetering van kwaliteit van de rechtspleging centraal. Met name is veel aandacht besteed aan de evaluatie van het zaakverdelingsreglement: waar moeten welke –categorieën van- zaken worden behandeld vanuit een oogpunt van rechtseenheid, bereikbaarheid en doelmatigheid? Hiertoe zijn rondetafelgesprekken georganiseerd met ketenpartners (onder meer advocatuur en OM) en met bestuurders uit de organisatorische omgeving van het gerechtshof. De resultaten van deze gesprekken én van een afsluitende consultatieronde van de medewerkers worden door het bestuur gebruikt bij de beslissing over de plaatsen waar het hof zittingen zal houden en waar de kantoorfunctie(s) zal (zullen) worden ingericht. Die beslissing wordt als onderdeel van het Meerjarenplan Rechtspraak (MJP) eind augustus 2015 bekendgemaakt en zal het karakter van een ‘stip aan de horizon’ hebben. Daarna kunnen uitvoeringsplannen worden gemaakt, zodat vervolgens fasegewijs kan worden gewerkt aan de uitvoering van de plannen.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is blij met de uitkomsten van het Klantwaarderingsonderzoek (KWO) 2014, dat op beide hoflocaties is uitgevoerd. Uit het KWO 2014 blijkt dat de algemene waardering voor ons hof onder professionals en rechtzoekenden positief is. Van de professionals is 79 procent tevreden over het rechtspreken, van de rechtzoekenden toont 81 procent zich (zeer) tevreden en de gemiddelde tevredenheid van 80 procent is in vergelijking met 2011 niet veranderd. De conclusie is dan ook dat de transitiefase van ons gerechtshof na de herziening gerechtelijke kaart niet ten koste is gegaan van de waardering van onze klanten.

Toch kunnen we het op een aantal terreinen nog beter doen en dat geldt met name voor de duur van de procedure, door zowel professionals als rechtzoekenden genoemd als verbeterpunt.

Het landelijk projectteam heeft de resultaten besproken met het bestuur, de afdelings- en de teamvoorzitters en de communicatieadviseurs. In samenspraak met de Hofbrede kwaliteitsadviescommissie wordt bepaald hoe het hof de KWO resultaten vertaalt in concrete veranderinspanningen.

Doorlooptijden van procedures

Strafzaken

Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden scoort in alle zaaks categorieën beneden de norm, uitgezonderd in de afdoening van “raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis” en “uitwerken MK-zaak i.v.m. cassatie”.

Doorlooptijden MK:

in 2014 werden in Zwolle “oude” Arnhemse zaken weggewerkt, die waren blijven liggen omdat we het gerechtshof Amsterdam hebben geholpen met het verwerken van nog oudere zaken. Het afdoen van ‘oude’ zaken leidt onveranderlijk tot oplopende doorlooptijden, daar immers pas op het moment van uitstroom wordt gemeten.

In samenhang met de ouderdom van de werkvoorraad speelt ook het succes van het A-12 project (ZSM hof) een rol. Zaken uit dit project kenden een heel korte doorlooptijd (iets meer dan 4 maanden) en werden met voorrang behandeld. Omdat de zittingscapaciteit van de afdeling in zijn geheel niet groter is geworden, neemt de ouderdom van de andere MK zaken toe. Met andere woorden: de werkvoorraad wordt gedurende de looptijd van het project naar verhouding ouder.

EK strafzaken, niet kantonappellen:

zie bij de MK zaken.

EK kantonappellen:

Op de locatie Arnhem heeft in 2014 een inhaalslag plaatsgevonden. Er zijn veel meer zaken uitgestroomd dan ingestroomd en dit wegwerken van de oude werkvoorraad heeft als gevolg dat de doorlooptijden verslechteren. In 2015 zou een verbetering te zien moeten zijn.

Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis: het hof is voor de afdoening afhankelijk van de tijdigheid van ontvangst van het advies van de AG. Binnen de door het hof te beïnvloeden omstandigheden is de doorlooptijd goed.

Artikel 12Sv:

niet alleen bij de doorlooptijden maar ook bij de productie blijft de realisatie achter op de norm en de gemaakte afspraken. De voorraad zaken bij het ressortsparket is groot met als gevolg dat deze zaken daar te lang blijven liggen en de doorlooptijden ook te lang zijn. In 2014 is de voorraad zaken bij het ressortsparket verder opgelopen. Er wordt van de kant van het hof met regelmaat aandacht gevraagd voor deze problematiek, hetgeen evenwel nog geen afdoende resultaat heeft.

Civiele zaken

Ook in de civiele afdelingen/handel blijft het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden onder of rond het landelijk gemiddelde.

Door veel langdurig ziekteverzuim en niet vervulde vacatures was er onvoldoende verwerkingscapaciteit. Met het oog op de invoering van KeI-civiel en het vernieuwde procesreglement wordt gewerkt aan het inlopen van achterstanden in dagvaardingszaken. Als verhoudingsgewijs meer oude zaken uitstromen, nemen de doorlooptijden toe.

Bij de handelsrekeningen, niet zijnde insolventiezaken gaat het verhoudingsgewijs om geringe aantallen, waardoor termijnoverschrijding in enkele zaken een groot effect heeft op de gemiddelde doorlooptijd.

Belastingzaken

De afdoeningstermijn van belastingzaken ligt nog niet binnen de daarvoor gestelde normtijden. Soms wordt dat veroorzaakt door clustering van gelijksoortige zaken, hetgeen weliswaar de rechtseenheid bevordert, maar een negatief effect heeft op de doorlooptijden. Clusters met meerdere belanghebbenden/gemachtigden kosten daarnaast meer tijd, omdat procedures/termijnen op elkaar moeten worden afgestemd en omdat een zittingsdatum moet worden gezocht waarop iedereen beschikbaar is.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Door onvolledige registratie is het cijfer op 38 procent uitgekomen, terwijl in werkelijkheid ruim 50 procent van de arresten volgens de Promis-methode zijn afgedaan.

Permanente educatie

De geregistreerde deelname aan activiteiten op het terrein van permanente educatie door de rechterlijk ambtenaren en door de juridische ondersteuning ligt nog steeds te laag. De toegepaste registratiemethodiek is evenwel gebrekkig: medewerkers die in 2012/2013/2014 in dienst traden, tellen mee in het gemiddelde deelnamepercentage over de afgelopen 3 jaren (2012-2014). Registratie op Afdelingsniveau leidt tot veel hogere PE-percentages, hetgeen ook verwacht mag worden gelet op het feit dat de afdelingen Civiel en Straf studiedagen met verplichte deelname organiseren en de afdeling Belasting ook gezamenlijke studie-activiteiten met verplichte deelname kent. Voor 2015 is afgesproken dat het management met grotere regelmaat van stuurinformatie zal worden voorzien.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation ligt iets onder het gemiddelde en ook onder het lokale streefcijfer, het slagingspercentage ligt boven het gemiddelde.

Klachten en wrakingen

In 2014 zijn 64 (deel)klachten ingediend door 54 klagers. Klachtbrieven kunnen meer dan één klacht bevatten.

Van de 64 klachten zijn 50 klachten, getoetst aan de Klachtenregeling, niet in behandeling genomen. In 2014 zijn negen klachten gegrond verklaard. Zes klachten betroffen administratieve fouten, een klacht zag op de tijdsduur van de procedure, een klacht ging over bejegening en een klacht betrof een gegeven uitleg van een griffier aan één van de partijen over de gevolgen van een gewezen arrest. Ten slotte is in een zaak besloten dat een advies van de klachtadviescommissie gewenst is, doch dat dit eerst zal worden gevraagd na afloop van de hoofdzaak.

In 2014 zijn 33 wrakingsverzoeken gedaan. Twee wrakingsverzoeken (in strafzaken) werden toegewezen en in twee wrakingsverzoeken (een civiele- en een strafzaak) is zowel een beslissing tot toe- als afwijzing genomen. Alle toewijzingen berustten op een beroep op –veronderstelde- vooringenomenheid van het gerechtshof.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Strafzaken

De productie van MK, EK en cassaties is hoger dan begroot. De instroom van kantonzaken, raadkamerbeschikkingen en artikel 12Sv zaken is lager dan begroot en de productie is daarmee in lijn.

Civiele zaken

De instroom van dagvaardingszaken is conform de prognose die aan de bestuursafspraken ten grondslag lag.

Voor de handelsrekesten geldt dat uitgegaan is van een gelijkblijvende instroom ten opzichte van 2013, maar uiteindelijk was de instroom 6 procent lager dan begroot. Dit heeft nog niet geleid tot een lagere uitstroom, omdat door extra WNSP-zittingen (locatie Leeuwarden) de in 2013 sterk toegenomen werkvoorraad is teruggebracht tot een normale omvang.

Voor de bestuursafspraken familie is uitgegaan van 8 procent lagere instroom ten opzichte van 2013. De werkelijke instroom in 2014 was echter nog lager. Dit verklaart slechts deels de achterblijvende uitstroom.

Voor de achterblijvende productie van civiel wordt verder verwezen naar de bij de doorlooptijden genoemde oorzaken.

Belastingzaken

De instroom van belastingzaken is in 2014 hoger geweest dan geprognoseerd. Ook de productie was hoger dan de prognoses, maar het is niet gelukt de gehele extra instroom af te doen.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De lage relatieve kostenproductiviteit van civiel en belasting is voor een groot deel het gevolg van de wijziging van de financiering: voorheen Lamicie, vanaf 2014 ProFi. De prijzen (en daardoor ook de opbrengsten) onder ProFi liggen voor civiel en belasting beduidend lager, voor straf geldt dit andersom. Wordt in 2014 uitgegaan van Lamicie, dan is de productiviteit bij civiel en belasting nagenoeg vergelijkbaar met de voorgaande jaren, waarbij voor civiel wel geldt dat de productiviteit te laag is.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuimpercentage van rechterlijk ambtenaren (RA) is de afgelopen drie jaren gedaald; dit geldt ook –maar in iets mindere mate– voor dit percentage ten aanzien van de gerechtelijk ambtenaren (GA).

Het percentage vrouwen onder de RA stijgt gestaag maar ligt onder het landelijk gemiddelde; het percentage vrouwen onder de GA stabiliseert op een percentage boven het landelijk gemiddelde.

Er is sprake van een gezonde leeftijdsopbouw in het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

Kengetallen 2014

Gerechtshof Den Haag

Het gerechtshof Den Haag heeft het jaar afgesloten met een positief financieel resultaat. De voorraden zijn afgenomen en de doorlooptijden zijn verbeterd. Om het zaaksaanbod te kunnen verwerken heeft een uitbreiding van het aantal raadsheren en juridisch medewerkers plaatsgevonden.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de proceduur

Uit het in 2014 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de algemene waardering voor het gerechtshof Den Haag onder professionals en rechtzoekenden positief is. Professionals noemen de wijze waarop de raadsheer partijen ruimte biedt voor verhaal en de mate waarin de raadsheer zicht inleeft in de situatie als sterke punten voor het gerechtshof Den Haag. Voor rechtzoekenden geldt als sterk punt dat de raadsheer luistert naar de standpunten van rechtzoekenden. De waardering onder professionals wijkt niet af van het landelijk gemiddelde terwijl de waardering onder rechtzoekenden significant lager ligt.

Doorlooptijden van procedures

De landelijke normen voor doorlooptijden voor de familiezaken en de belastingzaken zijn gehaald. In de handelszaken zijn de doorlooptijden recent verder verbeterd. De matige tevredenheid van de rechtzoekende over de doorlooptijden zijn een aandachtspunt.

De doorlooptijden van de insolventierekken zijn sterk verbeterd. De ambitieuze bestuursafspraken m.b.t. de doorlooptijden in de handelsreken insolventie zijn in 2014 weliswaar niet gehaald, maar per ultimo 2014 beloopt de gemiddelde doorlooptijd van deze zaaksoort 3 maanden en stroomt 90 procent van deze zaaksoort uit binnen 4 maanden na instroomdatum, hetgeen een aanmerkelijke verbetering is ten opzichte van 2013.

De overige doorlooptijden van de handelszaken zijn in lijn met vorig jaar. Met betrekking tot de gerealiseerde doorlooptijden in dagvaardingszaken geldt dat de norm 70 procent binnen 1 jaar een moeilijk haalbare norm is in civiele zaken waarin er na memorie van antwoord door procespartijen wordt voortgeprocedeerd.

De norm voor handelsrekenen niet-insolventie is niet gehaald in 2014. Het betreft hier een categorie met een zeer beperkt aantal zaken, waardoor een langere doorlooptijd in enkele zaken al snel leidt tot het niet halen van de norm.

In 2014 speelt voor de scores op de doorlooptijdnormen tevens een rol dat in de handelsteams sprake is geweest van onderbezetting onder raadsheren ten opzichte van de streefformatie waarvan in het productieplan 2014 wordt uitgegaan.

Bij de afdeling strafrecht heeft een verkorting van de doorlooptijd plaatsgevonden, met uitzondering van de zaaksoorten 'EK-strafzaken, kantonappellen' en 'uitwerken MK strafzaak in verband met cassatie'.

Bij de 'EK-stafzaken, niet kantonappelen' is het zaaksaanbod beperkt, uit efficiencyoverwegingen worden deze zaken opgespaard totdat een zitting kan worden gevuld.

De norm voor de doorlooptijd bij het uitwerken van cassaties is niet gehaald. Dit komt ondermeer doordat het aantal ingestelde cassaties in 2014 hoger is dan in de voorgaande jaren. Er is een project opgestart om de ontstane achterstand van cassatie zaken weg te werken. Dit heeft intussen geleid tot een werkbare cassatievoorraad.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het hof heeft 48 procent strafzaken volgens de Promis-methode gerealiseerd en heeft daarmee de norm van 50 procent bijna gehaald. Er wordt steeds per zaak inhoudelijk bekeken of het wenselijk is om deze op Promis-wijze af te doen. De verwachting is dat de norm in 2015 ruim wordt gehaald.

Aandeel MK-zaken

De normen voor het aandeel MK-zaken van belastingrecht en strafrecht zijn gehaald. De civiele zaken kunnen alleen meervoudig worden afgedaan.

Permanente educatie

Voor het opgeven van cursussen en het verlenen van opleidingsadviezen beschikt het hof over een Opleidingsbureau. Er zijn opleidingen intern georganiseerd en de medewerkers zijn aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot het realiseren van hun PE-uren. In 2014 heeft 71 procent van de rechterlijke ambtenaren en 69 procent van de juridische ondersteuning aan de PE-norm voldaan.

Het hof heeft in 2014 veel personele mutaties gekend. Dit beïnvloedt de cijfers, aangezien deze medewerkers slechts een deel van het jaar hadden om de jaarnorm te realiseren.

Publicatie van uitspraken

Het aandeel gepubliceerde uitspraken is in 2014 afgenomen ten opzichte van 2013. In 2014 bedraagt het aandeel gepubliceerde uitspraken 74%. Dit promillage ligt lager dan het landelijk gemiddelde van 116%.

Publicatie is aan de orde, indien de zaak zich hier inhoudelijk voor leent of wanneer vanuit de media belangstelling wordt getoond. Het is mogelijk dat de griffiers hier niet aan zijn toegekomen zijn vanwege de werkdruk (het anonimiseren vraagt extra tijd). Gelet op het belang van publicatie van relevante uitspraken zal hier in 2015 meer op worden gestuurd.

De publicatiegraad in handelszaken is in 2014 toegenomen t.o.v. 2013, maar in familiezaken in 2014 afgenomen tot minder dan de helft van de publicatiegraad in 2013. De oorzaak is ook gelegen in een probleem met de bemensing. Inmiddels zijn beheersmaatregelen getroffen om een hoge publicatiegraad te realiseren, hetgeen vanaf 2015 effect zal hebben.

In 2014 heeft team belasting nagenoeg alle uitspraken (meer dan 90 procent) gepubliceerd.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation van 4% ligt weliswaar onder het landelijk gemiddelde, maar het aandeel mediationpogingen die worden afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming (50 procent) ligt ruim boven het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen

Van de 47 ontvangen klachten zijn 4 klachten gegrond verklaard. De overige klachten zijn niet-ontvankelijk of ongegrond verklaard, ingetrokken of het hof achtte zich niet bevoegd om van de klacht kennis te nemen. De klachten worden tevens gebruikt om de organisatie te verbeteren.

Van de 11 in 2014 ingediende wrakingsverzoeken zagen 3 verzoeken op civiele zaken en 8 verzoeken op strafzaken; 7 wrakingsverzoeken zijn afgewezen, 2 wrakingsverzoeken zijn niet-ontvankelijk verklaard en 2 wrakingsverzoeken zijn ingetrokken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In 2014 hebben diverse factoren bijgedragen aan het structureel terugbrengen van de voorraad dagvaardingszaken: (1) de praktijk van de comparitie na aanbrengen met een selectiepercentage van 52 procent van de instroom en een schikkingspercentage van ruim 49 procent, (2) de invoering van een "Lean" werkproces na pleidooizitting waardoor de doorlooptijd na pleidooi is geoptimaliseerd en (3) het Bijstandsteam Den Haag dat met een productie van ruim 200 dagvaardingszaken een bijdrage heeft geleverd aan het terugbrengen van de voorraad dagvaardingszaken.

De civiele bestuursafspraken zijn vanwege de onderbezetting onder raadsheren en de lage instroom familierekest in 2014 niet volledig gerealiseerd.

Er zijn in 2014 veel belastingzaken uitgestroomd door deze geclusterd af te doen.

Bij de strafzaken is er sprake van een voorraad-opbouw vanwege een hoge instroom in 2014. De bestuursafspraken zijn hier niet volledig gerealiseerd door logistieke problemen in de keten en door procesafspraken die aan verbetering toe zijn.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

In 2014 ligt de productiviteit van het hof Den Haag boven het landelijk gemiddelde. De afdeling Civiel recht levert hier conform voorgaande jaren een grote bijdrage aan. De productiviteitscijfers van belastingrecht liggen ruim boven het landelijk gemiddelde mede door het afdoen van geclusterde zaken. De productiviteitscijfers van belastingrecht zijn zonder deze geclusterde zaken ook positief.

De productiviteit van de afdeling Strafrecht ligt iets onder het landelijk gemiddelde. Het afgelopen jaar zijn er veel nieuwe raadsheren en secretarissen binnengekomen, die niet direct productief waren. Tevens waren er veel projecten, gericht op het verbeteren van de doorlooptijden en productie (o.a Lean Six Sigma, Divos, Kei, Verkeerstoren ++). Daarvoor is veel input van de medewerker gevraagd.

Andere redenen voor een lagere productiviteit van de raadsheren zijn: (1) het afdoen van zeer grote strafzaken waarvoor raadsheren maanden uit het reguliere proces zijn uitgeroosterd om in te lezen en (2) het afdoen van een aantal grote strafzaken die net niet aan de meganorm (25 zittingsuren) voldoen, maar wel 1 à 2 zittingsdagen in beslag nemen. Het aantal afgedane zaken is dan uiteindelijk na meerdere zittingsdagen relatief laag.

Het hof Den Haag heeft goede (financiële) resultaten behaald, waardoor het eigen vermogen groeide tot 11,8 procent van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van het eigen vermogen boven de 3 procent zal door de Raad worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim van 2014 ligt zowel bij de rechterlijke ambtenaren als bij de gerechtsambtenaren lager dan het landelijk gemiddelde.

Het aandeel raadsheren ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit wordt voor een deel verklaard, omdat het hof gebruik maakt van de dienstverlening van de rechtbank en het ressortsparket, waardoor het aantal gerechtsambtenaren in dienst bij het hof Den Haag lager is.

Het percentage vrouwen onder de rechterlijke ambtenaren ligt in 2014 boven het landelijk gemiddelde, terwijl dit bij de gerechtsambtenaren gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het hof Den Haag een relatief groot aandeel rechterlijke ambtenaren van 60 jaar en ouder in dienst heeft in vergelijking met de andere hoven. Het hof is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden en daarom is de toename in de leeftijdscategorie van 40 tot en met 49 jaar een positieve ontwikkeling.

Kengetallen 2014

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Hoewel 2014 is afgesloten met een negatief financieel resultaat, is een positieve tendens zichtbaar. Het tekort bleek uiteindelijk ongeveer anderhalve ton hoger dan begroot, maar dit werd voornamelijk veroorzaakt door niet beïnvloedbare factoren. Een claim op de hardheidsclausule is dan ook door de Raad voor de rechtspraak gehonoreerd, waardoor geen negatief eigen vermogen ontstaat over 2014.

De percentages MKzaken en de zaken die procentueel volgens de Promis-methodiek zijn afgedaan lagen boven de landelijke norm. Bovengemiddeld waren: de resultaten van het klantwaarderingsonderzoek, het aantal gepubliceerde uitspraken, de percentages raadsheren en ondersteunend personeel die voldeden aan de norm voor permanente educatie en het aantal doorverwijzingen naar mediation. Helaas lag het ziekteverzuimpercentage voor de raadsheren en voor het ondersteunend personeel boven het landelijk gemiddelde.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

In 2014 is een klantwaarderingsonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn in het voorjaar van 2015 gepubliceerd. Ten opzichte van het vorige onderzoek (in 2011) is de tevredenheid van de professionals gedaald (voor ons hof, maar ook landelijk), terwijl de tevredenheid van de rechtzoekenden is gestegen (landelijk enkele punten, maar voor het hof aanzienlijk). Vergeleken met het gemiddelde van alle gerechten, maar ook met de andere hoven zijn onze klanten meer tevreden. Althans waar het de algemene waardering betreft. Belangrijk aandachtspunt blijft de doorlooptijd van zaken. Zowel professionals, als rechtzoekenden zijn niet erg tevreden over de snelheid waarmee zaken worden afgehandeld. Dat geldt overigens ook landelijk.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste zaakscategorieën werd de norm voor de doorlooptijden niet gehaald. Wel lag de score veelal rond het landelijk gemiddelde of iets hoger. Verder valt op dat, ten opzichte van 2013, bij een aantal categorieën duidelijke verbeteringen zichtbaar zijn. Dat wordt door onze klanten nog niet zo ervaren (zie resultaten klantwaarderingsonderzoek). Het hof blijft er continu aan werken om de doorlooptijden verder te verbeteren.

Bij civiele zaken werd norm voor de doorlooptijd van de handelszaken niet gehaald. De insolventiereksten haalden de norm niet, maar wel het landelijk gemiddelde; de handelsreksten voldeden niet aan de norm, maar scoorden beter dan het landelijk gemiddelde. De familiereksten voldeden ruim aan de norm. Bij belastingrecht is de doorlooptijd van het aantal afgedane zaken (met name de norm “binnen 1 jaar”) slechter dan de norm en het landelijk gemiddelde. Het groot aantal met elkaar samenhangende (soms oudere) zaken dat in enkele zittingen is behandeld en aan het eind van het jaar is uitgestroomd, heeft een negatief effect gehad op de doorlooptijd. Nagenoeg alle percentages voor strafzaken liggen lager dan de norm, maar rond of beter dan het landelijk gemiddelde. De doorlooptijd van het uitwerken van cassaties is langer dan het landelijk gemiddelde.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het aantal meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode ligt met 65 procent ruim boven de norm van 50 procent en ver boven het landelijk gemiddelde van 44 procent.

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer is behandeld. De MK-percentages lagen zowel voor belasting- als strafzaken boven de landelijke norm.

Permanente educatie

Het percentage rechters en juridische ondersteuning dat voldoet aan de norm voor permanente educatie (PE) lag ruim boven het landelijk gemiddelde. Het percentage is hoger dan in 2013 en verwacht wordt dat dit percentage over de gehele registratieperiode van drie jaar (nagenoeg) haalbaar is. Hierbij is nog van belang om op te merken dat langdurig zieken, zwangerschapsverloven en latere instromers de telling vertroebelen. Dat maakt dat de norm van 100 procent (medewerkers die voldoen aan de norm van 90 PE-punten verdeeld over drie jaar) nooit gehaald kan worden.

Publicatie van uitspraken

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2014 144% van de uitspraken op rechtspraak.nl gepubliceerd. Dit is meer dan in 2013 het geval was (89%). Hiermee komt 2014 boven het landelijke gemiddelde van 116%, terwijl 2013 hier nog onder lag.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation (16 procent) lag ruim boven het landelijk gemiddelde (7 procent). Het slagingspercentage (volledige overeenstemming) was 41 procent (in 2013 was dit 55 procent).

Klachten en wrakingen

Het aantal ingekomen klachten per 10.000 afgehandelde rechtszaken is 42,5. Dit ligt iets boven het gemiddelde van de hoven (41,4). Het percentage gegrond verklaarde klachten is 9 procent. Dit is 2 procent onder het gemiddelde van de hoven.

In 2014 zijn geen wrakingen gehonoreerd. Er waren in 2014 in totaal 22 wrakingsverzoeken, tegen 29 in 2013.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De productie-aantallen en instroom waren hofbreed met 103 procent nagenoeg met elkaar in evenwicht. Bij alle rechtsgebieden was de uitstroom hoger dan de instroom. Van de bestuursafpraak werd 89 procent gerealiseerd en dat was lager dan het gemiddelde van de hoven. Bij belasting was dit 138 procent. Bij strafrecht was dit percentage 87 procent. Civiel recht kwam uit op 82 procent. De reden van de lagere realisatie bij civiel en straf was een lagere instroom dan verwacht.

Gemiddelde zaakswaarte

In 2014 lag de gemiddelde zaakswaarte bij het gerechtshof 's-Hertogenbosch met 105 procent boven het landelijk gemiddelde en hoger dan bij de andere hoven. Dit betekent dat in 's-Hertogenbosch relatief veel 'zwaardere' zaken werden afgedaan.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag onder het landelijk gemiddelde, en is door een ander financieringssysteem niet vergelijkbaar met 2013. Bij belastingrecht ligt de productiviteit boven de 100 procent, maar onder de gemiddelde productiviteit (Den Haag heeft de hoogste productiviteit, 's-Hertogenbosch zit tussen Amsterdam en Arnhem/Leeuwarden); in de afdeling civiel recht

ligt de productiviteit tussen de hoven Arnhem/Leeuwarden en Amsterdam. Ook hier geldt dat het gemiddelde wordt opgetrokken door een hoge productiviteit in Den Haag.

Bij strafrecht is het percentage van 's-Hertogenbosch nagenoeg gelijk aan Amsterdam en Den Haag. Een uitschieter in Arnhem/Leeuwarden bepaalt het hogere landelijke gemiddelde.

De arbeidsproductiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch is niet vergelijkbaar met 2013 om de eerder genoemde reden van een ander financieringssysteem. De relatieve arbeidsproductiviteit staat nu op 91 procent en ligt hiermee 9 procent onder het landelijk gemiddelde. Het feit dat 's-Hertogenbosch in verhouding tot de andere hoven minder strafzaken doet t.o.v. de overige rechtsgebieden en strafzaken een betere verhouding hebben tussen de opbrengst en de daarvoor te maken kosten in het bekostigingssysteem, heeft invloed op dit percentage.

Mede hierdoor heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch een negatief resultaat van 4,4 procent van de omzet gerealiseerd. De verliezen zitten met name in de productgroepen civiel en straf.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim lag voor rechterlijke ambtenaren op 3,4 procent en daarmee boven het landelijk gemiddelde van 2,5 procent. Voor gerechtsambtenaren lag het ziekteverzuim met 6,3 procent ook boven het landelijk gemiddelde (5,3 procent).

Het aandeel raadsheren op het totale personeel is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Het percentage vrouwen lag voor de rechterlijke ambtenaren (49 procent) boven het landelijk gemiddelde van 46 procent, terwijl dit bij de gerechtsambtenaren met 71 procent gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het gerechtshof een relatief groot aandeel raadsheren van ouder dan 60 jaar in dienst heeft in vergelijking tot het landelijk gemiddelde. Het gerechtshof is zich er van bewust, dat dit tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering gaat leiden. Een redelijk deel van deze groep maakt gebruik van de PASregeling; dit beïnvloedt de productiviteit in negatieve zin en maakt de bezetting duurder dan gemiddeld.

Kengetallen 2014

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven is het perspectief in 2014 ingrijpend gewijzigd, hetgeen een directe uitwerking heeft op de plannen en vooruitzichten in en voor 2014, 2015 en 2016.

De ministers van Veiligheid en Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben bij brief van 26 juni 2014 het voornemen bekend gemaakt om nog in 2014 een wetsvoorstel in consultatie te brengen waarin is opgenomen: de verdere functionele scheiding van de adviserende en de rechtsprekende taken van de Raad van State, de opheffing van de Centrale Raad van beroep en de opheffing van het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het consultatietraject is eind 2014 daadwerkelijk gestart.

In 2014 heeft het College minder zaken afgedaan dan opgenomen was in de bestuursafspraken. Daarentegen is het jaar afgesloten met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

In de tweede helft van 2014 is bij alle gerechten een Klantwaardingsonderzoek (KWO) gehouden. In dat onderzoek is aan rechtzoekenden en professionals gevraagd hoe zij onze dienstverlening waarderen. De vorige keer dat dit KWO heeft plaatsgevonden was in 2011. Voor het College leverde het KWO onder de professionals een respons op van 39 ingevulde vragenlijsten. Bij de rechtzoekenden was er een respons van 37 ingevulde vragenlijsten.

Landelijk

Rechtspraak breed (en dat geldt ook voor het College) geldt dat de ondervraagden vooral tevreden zijn over het functioneren van de rechters. Minder tevreden zijn ze over de doorlooptijden en de digitale voorzieningen. Rechtzoekenden zijn vaker tevreden dan professionals.

Rechtzoekenden

81 procent van de Rechtzoekenden toont zich tevreden over het algemeen functioneren van het College. Over de uitspraak (100 procent) en het rechterlijk functioneren (97 procent) zijn de rechtzoekenden bij het College zeer tevreden. Over de doorlooptijd zijn rechtzoekenden (zeer) ontevreden (39 procent). De meeste van de opmerkingen ten aanzien van de verbeterpunten heeft hier ook betrekking op.

Professionals

De professionals zijn iets minder tevreden over het College in het algemeen (56 procent is tevreden, 25 procent is ontevreden). Zeer tevreden zijn de professionals (82 procent) over het rechterlijk functioneren en de ontvangst bij aankomst (79 procent). De thema's met de laagste waardering zijn de doorlooptijden (16 procent tevreden, 69 procent ontevreden) en de digitale voorzieningen (35 procent tevreden, 19 procent ontevreden). Bij de verbeterpunten geven de professionals aan dat die vooral zitten in de doorlooptijden.

Ten opzichte van het vorige Klantwaardingsonderzoek (2011) is de algemene klantwaardering voor het College vrijwel onveranderd. Het bestuur zal de uitkomsten nader bekijken, maar spreekt alvast haar vertrouwen uit dat we met de medewerkers van het College de verbeterpunten slagvaardig en doeltreffend aan zullen pakken.

Doorlooptijden van procedures

In 2014 had het College het doel om de doorlooptijden niet verder op te laten lopen. Voor de doorlooptijden op de bodemzaak bestuursrecht en overige afdoening bodemzaak is dit gerealiseerd. De doorlooptijd van de overige afdoening bodemzaak is zelfs sterk gedaald. Daarentegen is de doorlooptijd van de voorlopige voorziening licht gestegen.

Permanente educatie

Het College hanteert per 1 januari 2013 de norm van 30 uur per jaar, c.q. minimum van 90 uur verspreid over een periode van drie jaar. In 2014 hebben 74 procent van

de raadsheren en 84 procent van de juridisch medewerkers de norm van 30 uur permanente educatie behaald. In 2014 is, zoals aangegeven in de kengetallenanalyse 2013, een inhaalslag gemaakt om de 30 uren per jaar te realiseren. Dit heeft geleid tot een verhoging van het percentage bij zowel de raadsheren als de juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald.

Mediation

In 2014 heeft er één doorverwijzing naar mediation plaatsgevonden. In deze doorverwijzing heeft geen overeenstemming plaatsgevonden.

Klachten en wrakingen

Bij het College is één klacht ingediend in 2014. Deze klacht is ongegrond verklaard.

Er is in 2014 één wrakingsverzoek ingediend bij het College. Dit wrakingsverzoek is niet gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De gerealiseerde productie is in het bijgaande overzicht weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken. De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken bedraagt 119 procent in 2014. In 2012 en 2013 was dit percentage respectievelijk 111 procent en 125 procent.

In 2014 is 78 procent behaald van de bestuursafspraken. Met name het achterblijven van de afdoening van bodemzaken valt op. In 2014 heeft een forse daling plaatsgevonden van de afdoening van (relatief eenvoudige) landbouwzaken. Er was in 2014 minder sprake van het “geclusterd” op zitting brengen van zaken. Het niet geclusterd kunnen agenderen heeft een negatief effect op de productie. In kwalitatieve zin is het beeld, dat de zaken van het College zich kenmerken door een toenemende complexiteit en bewerkelijkheid. Dit heeft vanzelfsprekend een effect op de uitstroom.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Het positief financieel resultaat bedraagt 4,1 procent van de omzet in 2014. Het positieve financiële resultaat komt voornamelijk door lagere personele kosten wegens uitdiensttreding. Het College heeft 2014 afgesloten met een positief eigen vermogen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het College heeft in 2014 een ziekteverzuim (excl. zwangerschap) van 3,4 procent voor de rechterlijke macht en 5,4 procent voor de gerechtsambtenaren. De stijging van het ziekteverzuimpercentage van de rechterlijke macht komt voornamelijk door enkele medewerkers, die langdurig ziek zijn geweest.

Tabel 4d: CBb, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

	doorlooptijd (weken)		
	2012	2013	2014
Bodemzaak bestuursrecht	89	93	93
Overige afdoening bodemzaak	35	46	40
Voorlopige voorziening	4	4	5
Alle zaken totaal	63	68	69

Tabel 9d: CBb, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2012	2013	2014
Permanente educatie			
Percentage raadsheren dat de norm gehaald heeft	78%	64%	74%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	84%	38%	84%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	1	0	1
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	1,4‰	0,0‰	1,6‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	100%	n.v.t.	0%
Publicatie van uitspraken			
Aantal gepubliceerde uitspraken*	410,5‰	452,5‰	519,5‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	15,4	37,7	9,7
Percentage gehonoreerde klachten	0%	20%	100%
Aantal gehonoreerde klachten per 10.000 rechtzaken	0,0	7,5	9,7
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	0	2	1
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	1	0

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Tabel 11d: CBb, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
CBb totaal	111%	125%	119%	98%	100%	78%

Tabel 15d: CBb, financieel resultaat, eigen vermogen

	2012	2013	2014
Financieel resultaat als percentage van omzet	-13,1%	-9,0%	4,1%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	-13,4%	-9,2%	4,5%

Tabel 16d: CBb, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Ziekteverzuimpercentage	3,2%	1,6%	3,4%	4,9%	6,5%	5,4%
Percentage raadsheren op totaal personeel	60%	65%	63%			
Percentage vrouwen	49%	48%	50%	68%	69%	71%
Leeftijdsopbouw						
% tot en met 39 jaar	13%	12%	11%	25%	19%	21%
% 40 tot en met 49 jaar	49%	38%	33%	46%	42%	43%
% 50 tot en met 59 jaar	26%	38%	47%	14%	23%	18%
% 60 jaar en ouder	13%	12%	8%	14%	15%	18%

Kengetallen 2014

Centrale Raad van Beroep

In 2014 handelde de Centrale Raad van Beroep 6.973 zaken af. De verhuizing naar het Gerechtsgebouw te Utrecht, eind december 2013, heeft veel gevergd van alle medewerkers. Deze ingrijpende operatie heeft de werkdrukbeleving verhoogd en een tijdige zaaksbehandeling onder druk gezet. Desondanks is de werkvoorraad oude zaken wederom teruggedrongen en is het begrotingsjaar 2014 afgesloten met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen over het rechtspreken en over de procesduur

De bevindingen van het klantwaarderingsonderzoek laten zien dat de waardering voor de Centrale Raad van Beroep (ten opzichte van het vorige onderzoek) nog verder is toegenomen (en de ontevredenheid nog verder is afgenomen). De overall tevredenheid bij de justitiabelen is gestegen naar 90 procent(!) en bij de professionals tot 76 procent. Hoog gewaardeerd worden opnieuw de inhoudelijke kwaliteit, de gedegen voorbereiding van de zaken, de bejegening ter zitting, de snelheid waarmee na de zitting de uitspraken beschikbaar zijn en de motivering van de uitspraken. Als belangrijk verbeterpunt worden, opnieuw, de doorlooptijden genoemd.

Doorlooptijden van procedures

Bij de Centrale Raad van Beroep worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt. In 2014 was de doorlooptijd 68 weken. In 2014 is wederom ingezet op het wegwerken van oude werkvoorraden. Daardoor is de gemiddelde doorlooptijd gelijk gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Bovendien wordt de doorlooptijd in algemene zin verlengd door de intensivering van de finale geschilbeslechting, waarin de Centrale Raad van Beroep een voortrekkersrol vervult. In 2014 kwam het in 18,5 procent van de gevallen niet meteen na de zitting tot een (eind)uitspraak, maar was een (in)formele bestuurlijke lus nodig om de zaak definitief te kunnen afdoen. Maatschappelijk is dat winst, omdat de zaak niet terug hoeft naar het bestuursorgaan. De prijs daarvoor is dat de zaak wel (wat) langer bij de laatste rechterlijke instantie blijft.

Permanente educatie

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald is lager dan de doelstelling voor 2014.

Publicatie van uitspraken

De publicatiegraad van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep op rechtspraak.nl komt overeen met de doelstelling; de Centrale Raad van Beroep publiceerde verhoudingsgewijs meer uitspraken dan de andere appelcolleges.

Klachten en wrakingen

In het verslagjaar is géén klacht in de zin van de Klachtenregeling Centrale Raad van Beroep 2005 ingediend. Voorts is in het verslagjaar geen van de ingediende verzoeken tot wraking gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Begin 2014 bleek al snel dat met de beschikbare formatie en de reguliere werkprocessen de productiedoelstelling niet kon worden gerealiseerd. Om de productiedoelstelling toch nog te verwezenlijken is een project gestart dat tot doel had om - deels door de inzet van gepensioneerde rechters en door gewijzigde werkprocessen toegerust met de nodige kwaliteitswaarborgen - zoveel mogelijk oude zaken af te handelen. Na wat aanloopproblemen is het project op 1 september 2014 van start met het behandelen van geselecteerde zaken op zitting. Door deze vertraging kon de productiedoelstelling niet in haar geheel worden verwezenlijkt.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten. Die totale productiviteit (98 procent) is gelijk aan 2013. Door een positief financieel resultaat groeide het eigen vermogen tot 2,5 procent van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaren.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Zowel het ziekteverzuim bij rechters als bij de ondersteuning lag door langdurig ziekteverzuim boven het landelijke gemiddelde. Het aandeel rechterlijke ambtenaren is ten opzichte van 2013 gelijk gebleven. Van deze categorie maken bij de Centrale Raad van Beroep, anders dan bij de overige gerechten, zowel rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak als gerechtsauditeurs (ondersteuning) deel uit. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken dat de Centrale Raad van Beroep een relatief groot aantal rechters in dienst heeft die ouder zijn dan 60 jaar. De Centrale Raad van Beroep is zich ervan bewust dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Tabel 4c: CRvB, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

	doorlooptijd (weken)		
	2012	2013	2014
Bodemzaak met (appellabele) uitspraak	76	80	79
Overige afdoening bodemzaak	21	19	31
Voorlopige voorziening	10	9	9
Alle zaken totaal	66	68	68

Netto doorlooptijd is de duur, exclusief de tijd dat prejudiciële beslissingen duren.

Tabel 9c: CRvB, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2012	2013	2014
Permanente educatie			
Percentage raadsheren dat de norm gehaald heeft	98%	80%	78%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	97%	81%	99%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	0	0	1
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	0,0‰	0,0‰	0,1‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	n.v.t.	n.v.t.	0%
Publicatie van uitspraken			
Aantal gepubliceerde uitspraken*	571,6‰	576,3‰	580,0‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	1,4	30,4	25,8
Percentage gehonoreerde klachten	100%	0%	0%
Aantal gehonoreerde klachten per 10.000 rechtzaken	1,4	0,0	0,0
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	20	23	24
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	0	0

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Tabel 11c: CRvB, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
CRvB totaal	104%	98%	96%	93%	89%	98%

Tabel 13c: CRvB, totale productiviteit (relatieve kostenproductiviteit)

	2012	2013	2014
Totale productiviteit (in % van de financiering)	98%	93%	98%

Tabel 15c: CRvB, financieel resultaat, eigen vermogen

	2012	2013	2014
Financieel resultaat als percentage van omzet	0,4%	-2,8%	1,1%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	3,0%	0,1%	2,5%

Tabel 16c: CRvB, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Ziekteverzuimpercentage	4,3%	3,0%	4,1%	3,8%	4,9%	6,0%
Percentage raadsheren op totaal personeel	44%	45%	45%			
Percentage vrouwen	52%	55%	55%	65%	63%	66%
Leeftijdsopbouw						
% tot en met 39 jaar	2%	4%	3%	38%	34%	38%
% 40 tot en met 49 jaar	32%	28%	20%	27%	26%	27%
% 50 tot en met 59 jaar	44%	41%	46%	30%	32%	27%
% 60 jaar en ouder	22%	27%	31%	6%	7%	7%